

Bundel van de VrZW AB van 19 oktober 2018

Agenda bijlagen

AGENDA AB 19 oktober 2018.pdf

- 1 Opening, vaststelling agenda en mededelingen
- 1.a Termijn agenda
 - A18.04.1a Termijnagenda.pdf
- 2 Ter kennisname
- 2.a Overzicht inkomende en uitgaande stukken
 - A18.04.2a Ingekomen en uitgaande stukken_overzicht.pdf
 - A18.04.2a Inspectierapport Inrichting repressieve brandweezorg.pdf
 - A18.04.2a Introductie nieuw college van Wormerland.pdf
 - A18.04.2a Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie, meldkamers en 112.pdf
 - A18.04.2a Oordeel Interbestuurlijk Toezicht, Uitvoering informatiebeheer 2017-2018.pdf
 - A18.04.2a Opvolging aanbevelingen onderzoek repressieve brandweezorg.pdf
 - A18.04.2a Opzegging convenant samenwerking GHOR.pdf
 - A18.04.2a Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing 2016-2018.pdf
 - A18.04.2a Q-support 2.0 Expertise in Q-koorts.pdf
 - A18.04.2a Save the date Netwerkdag 'Veiligheid Veerkracht' 21 november 2018.pdf
 - A18.04.2a Toelichting activiteiten IFV.pdf
 - A18.04.2a Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's.pdf
 - A18.04.2a Uitstel vernieuwing C2000.pdf
 - A18.04.2a Uitwerkingskader meldkamer en reactie op consultatie wetgeving.pdf
 - A18.04.2a Wisseling regio-inspecteurs.pdf
 - A18.04.2a Instemming met HVB Zaanstad.pdf
- 2.b Conceptverslag Dagelijks Bestuur 3 oktober 2018
 - A18.04.2b Concept verslag DB 3 oktober 2018.pdf
- 2.c Terugkoppeling Bestuurlijke Adviescommissies / Veiligheidsberaad
 - Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer (5 september)*
 - Bestuurlijke Adviescommissie Informatievoorziening (5 september)*
 - Bestuurlijke Adviescommissie GHOR (6 september)*
 - Veiligheidsberaad (8 oktober)*
- 2.d Voorbereiding landelijke intocht Sinterklaas in Zaanstad
 - presentatie Iwan Schaap*
- 3.a Conceptverslag Algemeen Bestuur 29 juni 2018
 - A18.04.3a Concept verslag AB 29 juni 2018.pdf
- 3.b Actiepuntenlijst AB 19 oktober 2018
 - A18.04.3b Actiepuntenlijst AB 19 oktober 2018.pdf
- 4 Bestuurlijke aangelegenheden
- 4.a Doorontwikkeling VrZW
 - presentatie Hilda Raasing*
 - A18.04.4a Doorontwikkeling VrZW_Visitatierapport VrZW.pdf
- 4.b Vergaderplanning DB en AB 2019
 - A18.04.4b Vergaderplanning DB en AB 2019_besluitformulier AB.pdf
- 5 GHOR
- 5.a Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland
 - A18.04.5a Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland_besluitformulier AB.pdf
 - A18.04.5a Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland.pdf

- 5.b Zorgcontinuïteit zorginstellingen in Zaanstreek-Waterland 2017
 - [A18.04.5b Zorgcontinuïteit Zorginstellingen 2017_besluitformulier AB.pdf](#)
 - [A18.04.5b Zorgcontinuïteit Zorginstellingen 2017_rapportage Zorgaanbieders 2017 ZW.pdf](#)

- 6 Gemeentelijke kolom
- 6.a Uitfasering WAS
 - [A18.04.6a Uitfasering WAS_besluitformulier AB.pdf](#)
 - [A18.04.6a Uitfasering WAS_handout invulling randvoorwaarden.pdf](#)
 - [A18.04.6a Uitfasering WAS_randvoorwaarden Veiligheidsberaad.pdf](#)

- 6.b Procesvoorstel catalogus Veilig Leven
 - [A18.04.6b Procesvoorstel catalogus Veilig Leven_besluitformulier AB.pdf](#)

- 7 Communicatie besluitvorming Algemeen Bestuur / informatievoorziening gemeenteraden
- 8 Rondvraag en sluiting

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (AB VrZW)

Agenda vergadering AB VrZW, nr. 4

Deelnemers: J. Hamming, D. Bijl, L. Sievers, A. Van der Stoel, J. van Beek, L. Kroon, R. Meerhof, P. Tange, H. Raasing (secretaris), G. Blom (coördinerend gemeentesecretaris), F. Strijthagen (directeur Publieke Gezondheid), H. Fokkens (districtschef politie Zaanstreek-Waterland), L. Kohsiek (dijkgraaf Hollands Noorderkwartier), S. Preene (plv. Hoofdofficier van Justitie), J. Pijning (Provincie Noord-Holland), S. Keukens (strategisch adviseur)

Afwezig:

Agendalid: P. Kok (J&V), K. van Eijl (RMC West)

Gasten: I. Schaap (Teamleider Kennis, VrZW)

Notulist: S. Keukens

Datum: 19 oktober 2018

Tijd: 09.00 tot 10.30 uur

(LET OP: aanvangstijdstip vervroegd)

Locatie: Hoofdkantoor VrZW
Prins Bernhardplein 112 te Zaandam
Vergaderzaal 3.01

Nr.	Onderwerp	Inbreng	Bijlage
1.	Opening, vaststelling agenda en mededelingen a. Termijnagenda	H. Raasing	A18.04.1a
2.	Ter kennisname a. Ingekomen en uitgaande stukken (overzicht en bijlagen) b. Conceptverslag Dagelijks Bestuur 3 oktober 2018 c. Terugkoppeling Bestuurlijke Adviescommissies / Veiligheidsberaad – Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer (5 september) – Bestuurlijke Adviescommissie Informatievoorziening (5 september) – Bestuurlijke Adviescommissie GHOR (6 september) – Veiligheidsberaad (8 oktober) d. Voorbereiding landelijke intocht Sinterklaas in Zaanstad (presentatie I. Schaap)	J. Hamming J. van Beek R. Meerhof L. Kroon J. Hamming J. Hamming	A18.04.2a A18.04.2b
3.	a. Conceptverslag Algemeen Bestuur 29 juni 2018 b. Actiepuntenlijst AB 19 oktober 2018		A18.04.3a A18.04.3b
4.	Bestuurlijke aangelegenheden a. Doorontwikkeling VrZW (presentatie H. Raasing) b. Vergaderplanning DB en AB 2019	J. Hamming J. Hamming	A18.04.4a A18.04.4b

5.	GHOR a. Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland b. Zorgcontinuïteit zorginstellingen in Zaanstreek-Waterland 2017	L. Kroon L. Kroon	A18.04.5a A18.04.5b
6.	Gemeentelijke kolom a. Uitfasering WAS b. Procesvoorstel catalogus Veilig Leven	R. Meerhof R. Meerhof	A18.04.6a A18.04.6b
7.	Communicatie besluitvorming Algemeen Bestuur / informatievoorziening gemeenteraden		
8.	Rondvraag en sluiting		

Termijnagenda DB en AB VrZW 2018-2019

Onderwerp	Pfh	DB 14 nov	AB 30 nov	DB 30 jan	AB 15 feb	DB 20 maa	AB 5 apr
november 2018							
Implementatie aanbesteding ongevallenverzekering	PT	X					
Rechtspositionele regelingen mbt vergoedingen na ongeval	PT	X					
Doorontwikkeling VrZW	JH		X				
Inrichtingsplan Meldkamer Noord-Holland en onderliggende convenanten	JH		X				
Jaarplan en Begroting IFV 2019	JH		X				
Burap II 2018	DB		X				
Kaderbrief begroting 2020	DB		X				
Financiële dekking GHOR Zaanstreek-Waterland	DB		X				
Financiële verordening	DB		X				
Intern controleprotocol	DB		X				
Regionaal Crisisplan 2019-2022	LS		X				
Themaonderzoek terrorismegevolgbestrijding (Inspectie Justitie en Veiligheid)	LS		X				
Intentieovereenkomst Brandweerschool	JvB		X				
Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel	JvB		X				
Jeugdbrandweer	LS		X				
januari/februari 2019							
Regionaal Risicoprofiel 2019-2022	PT				X		
Evaluatie SI2	JvB				X		
Procesbeschrijving evaluatie dekkingsplan	JvB				X		
Intensivering samenwerking VrZW – GGD ZaWa	LK				X		
maart/april 2019							
Brandweerschool (voorgenomen besluit)	JvB						X
Jaarstukken 2018 (voorlopige vaststelling)	DB						X
Begroting 2020 (voorlopige vaststelling)	DB						X

Termijnagenda 2019

Onderwerp	Pfh	DB/AB
Analyse huidige praktijk advisering evenementenveiligheid	PT	2018
Brandweerschool (definitief besluit)	JvB	Q3 2019
Jaarstukken 2018 (definitieve vaststelling)	DB	Q2/Q3 2019
Begroting 2020 (definitieve vaststelling)	DB	Q2/Q3 2019
Burap I 2019	DB	Q2/Q3 2019
Burap II 2019	DB	Q4 2019
Jaarplan en begroting IFV 2020	JH	Q4 2019
Evaluatie Regionaal dekkingsplan	JvB	2019
Evaluatie instelling Meldkamer Noord-Holland	JH	2019
Handelingsperspectieven hoog water/overstromingen	PT	2019
Opkomsttijden (vernieuwde repressie)	JvB	ntb

¹ Afhankelijk van landelijke ontwikkelingen.

A18.04.2a **Overzicht ingekomen en uitgaande stukken Algemeen Bestuur VrZW | 19 oktober 2018**

Join in Datum brief Betreft

22842 26-09-2018 Brief inzake wisseling regio inspecteurs
22767 28-08-2018 Opvolging aanbevelingen onderzoek repressieve brandweezorg
22770 31-07-2018 Save the date Netwerkdag Veiligheid en Veerkracht 21 november 2018
22129 23-05-2018 Inspectierapport Inrichting repressieve brandweezorg
21801 04-04-2018 Oordeel Interbestuurlijk Toezicht, Uitvoering Informatiebeheer 2017-2018
22654 09-08-2018 Vastgesteld Meerjarenplan de ambities van Q-support 2.0.
22642 08-08-2018 Uitwerkingskader meldkamer en reactie op consultatie wetgeving
22435 23-05-2018 Instemming met HVB Zaanstad
22546 24-07-2018 Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing 2016-2018
13389 27-08-2018 Opzegging convenant samenwerking GHOR
22473 11-07-2018 Introductie nieuwe college van Wormerland
22443 06-07-2018 Toelichting activiteiten IFV

Join uit Datum brief Betreft

13608 09-10-2018 Uitstel vernieuwing C2000

Afzender

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
veiligheidsregio's NW4
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Provincie Noord-Holland
Q-Support
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Inspectie Leefomgeving en Transport
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
Gemeente Wormerland
Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)

Afzender

Colleges Burgemeester & Wethouders Zaanstreek-Waterland

Ingekomen	
28 MEI 2018	
Brief nr.	
Actie	

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
T.a.v. de Voorzitter
Postbus 150 1500
ED ZAANDAM

**Directoraat-Generaal
Politie**
Programma Veiligheidsregio's

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
mr A.L. Irimies

M 06 100 042 06
a.l.irimies@nctv.minvenj.nl

Datum 23 mei 2018
Onderwerp Inspectierapport Inrichting repressieve brandweezorg

Ons kenmerk
2264094

Kopie aan
de voorzitters van de overige
Veiligheidsregio's

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte Voorzitter,

Met grote belangstelling heb ik kennis genomen van het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' van de Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV). De Inspectie JenV onderzocht in alle veiligheidsregio's een aantal belangrijke onderwerpen op het gebied van de repressieve brandweezorg. Uit de resultaten van dit onderzoek komt naar voren dat we in Nederland beschikken over goede brandweezorg. Echter, een aantal elementen in de repressieve brandweezorg behoeft dringend aandacht en/of verbetering. Middels deze brief breng ik graag de conclusies en aanbevelingen bij u onder de aandacht en verzoek ik u met klem om als verantwoordelijk bestuur voor de brandweezorg hier opvolging aan te geven.

Opkomsttijden

Het onderwerp 'opkomsttijden van de brandweer' heeft al enige jaren de nadrukkelijke aandacht van de politiek, media en de burger. De Inspectie van JenV heeft hier eerder onderzoek naar verricht en het onderzoek 'Ter Plaatse' in 2012 uitgebracht. Door mijn voorganger is in 2012 de 'Handreiking opkomsttijden registratie van afwijkingen en motivatie in dekkingsplannen' vastgesteld om veiligheidsregio's die aan afwijkende opkomsttijden willen vasthouden tegemoet te komen in de motivering daarvan.

De Inspectie JenV concludeert in het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' dat de vastgestelde opkomsttijden slechts in één veiligheidsregio worden gehaald. In de overige 24 regio's is sprake van overschrijdingen van de vastgestelde opkomsttijden. Een groot aantal regio's maakt onvoldoende gebruik van de mogelijkheden die het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) hen biedt om de gerealiseerde opkomsttijden beter aan te laten sluiten op de vastgestelde opkomsttijden. Dit geheel draagt niet bij aan een verbetering van de brandweezorg en de door de wetgever beoogde doelen worden hiermee dan ook niet verwezenlijkt. Het baart mij zorgen dat de constatering van de Inspectie JenV in grote mate gelijk zijn aan de conclusies uit het onderzoek 'Ter Plaatse'.

U heeft als bestuur de keuze om ofwel de normen uit het Besluit Veiligheidsregio's (Bvr) te hanteren ofwel om daar gemotiveerd vanaf te wijken. Indien in uw regio de gerealiseerde opkomsttijden afwijken van de vastgestelde opkomsttijden roep

ik u op om in uw regio de gerealiseerde opkomsttijden te verbeteren of opkomsttijden vast te stellen die realistisch haalbaar zijn (zoals één regio heeft gedaan). Het is, zoals in het rapport wordt benoemd, daarbij van belang dat risicobeperkende maatregelen worden getroffen voor objecten en gebieden waarvoor de vastgestelde opkomsttijden vermoedelijk niet kunnen worden gehaald. Dit zal bovendien bijdragen aan een toenemend inzicht in de verhouding tussen de preventieve en repressieve brandweezorg in uw regio. Dit tezamen zal ook de transparantie ten aanzien van de geleverde brandweezorg richting de burger en gemeenteraden vergroten.

**Directoraat-Generaal
Politie**
Programma Veiligheidsregio's

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264094

Ik onderken het belang van regelgeving die beter aansluit bij de praktijk. Onderdeel van het programma RemBrand van het Veiligheidsberaad betreft het project gebiedsgerichte opkomsttijden. Op dit moment ben ik in afwachting van een definitief voorstel namens alle regio's tot aanpassing van het Bvr. Dit voorstel dient niet alleen bestuurlijk, maar door alle betrokken partijen gedragen te worden. Ik wil benadrukken dat tot het moment waarop de aangepaste regelgeving in werking treedt, de huidige regelgeving nageleefd dient te worden. De verwachting is dat het voorstel eind 2018 gereed is. Vanaf het moment dat mijn ministerie het definitieve voorstel heeft ontvangen neemt het proces tot aanpassing van het Bvr minimaal 1 jaar in beslag.

Samenstelling van basisbrandweereenheden

Uit het rapport van de Inspectie JenV blijkt dat voor een groot aantal veiligheidsregio's toepassing van een afwijkende voertuigsamenstelling gebruikelijk is. In sommige gevallen kan dit leiden tot een betere brandweezorg aan de burger en in andere gevallen mogelijk tot een lichte aantasting daarvan. De eerste eenheid (veelal een TS4) blijkt meestal sneller bij het brandadres te zijn dan voorheen de TS6, maar de tweede eenheid (die de slagkracht van de TS6 completeert) arriveert vaak later. De eerste eenheid blijkt echter in veel gevallen in staat te zijn het incident zelfstandig af te handelen.

Ten tijde van het onderzoek hebben nog niet alle veiligheidsregio's de noodzakelijke stappen gezet of afgerond om de veiligheid van het brandweerpersoneel te borgen. Vijf veiligheidsregio's hebben inmiddels wel het gehele traject doorlopen. Zij laten met de daarin genomen maatregelen zien dat toepassing van afwijkende voertuigbezetting niet leidt tot aantasting van de veiligheid van het personeel. Ook zouden de veiligheidsregio's momenteel onvoldoende inzicht hebben of de toepassing van een afwijkende voertuigbezetting leidt tot het resultaat dat bij het besluit tot invoering werd beoogd.

Het is van belang dat veiligheidsregio's die variabele voertuigbezetting toepassen, maar hier nog geen bestuurlijk besluit over hebben genomen, dat alsnog zo spoedig mogelijk doen. Tevens dienen alle stappen om de veiligheid van het personeel te borgen zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk 2 jaar na het bestuurlijk besluit, in alle veiligheidsregio's te worden doorlopen. Tot nu toe is dat in slechts vijf veiligheidsregio's het geval. Ik roep de veiligheidsregio's dan ook op om van elkaar te leren en hun kennis op dit gebied te delen. Daarnaast is voor de veiligheid en het veiligheidsgevoel van het brandweerpersoneel van belang dat zij opgeleid worden om met een variabele voertuigbezetting te werken en ook dient dit regelmatig te worden geoefend. Ook hiervoor vraag ik uw nadrukkelijke aandacht.

Beschikbaarheid brandweerpersoneel

De Inspectie JenV concludeert in haar rapport dat in alle veiligheidsregio's sprake is van afnemende beschikbaarheid van brandweervrijwilligers. De maatregelen die hierop door veiligheidsregio's zijn genomen lossen dit probleem niet volledig op. Daarnaast brengen de veiligheidsregio's onvoldoende in beeld wat de reikwijdte is van dit probleem en tot welke consequenties dit kan leiden.

Ik omarm de aanbeveling van de Inspectie JenV om de beschikbaarheid van de brandweervrijwilligers hoog op de politieke en bestuurlijke agenda te plaatsen. Afname van de beschikbaarheid van brandweervrijwilligers kan directe nadelige gevolgen hebben op de brandweezorg, dit is echter afhankelijk van de situatie in een regio. Ik vind het daarom een heel belangrijk onderwerp, zo is dit ook in het regeerakkoord opgenomen. Ik ben daarover in gesprek met de betrokken partijen hoe dit verder invulling dient te krijgen. De uitkomsten van het reeds uitgebrachte belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel kunnen waardevolle input vormen ten behoeve van de inzet van brandweervrijwilligers.

Tot slot wil ik u wijzen op het belang van bestuurlijke informatie over de opkomsttijden, de voertuigbezetting en beschikbare capaciteit om invulling te kunnen geven aan de bestuurlijke verantwoordelijkheid en hierover transparant verantwoording af te kunnen leggen. Met het onderzoek Brandweerstatiek van het Veiligheidsberaad is een belangrijke eerste stap gezet in het verzamelen van uniforme data op landelijk niveau. De oprichting van het Kenniscentrum Data-analyse veiligheidsregio's bij het IFV zie ik als een belangrijke ontwikkeling om dit te faciliteren.

Ik heb het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' aangeboden aan de Tweede Kamer. Tevens zal ik de Inspectie van JenV verzoeken om begin 2020 na te gaan of de veiligheidsregio's verbeteringen hebben gerealiseerd op de hierboven genoemde thema's. Tijdens het Veiligheidsberaad van 8 oktober 2018 ga ik graag verder met u in gesprek over de uitkomsten van dit rapport.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

**Directoraat-Generaal
Politie**
Programma Veiligheidsregio's

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264094

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
Der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
2264092

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 23 mei 2018
Onderwerp Beleidsreactie Rapport Inspectie JenV Inrichting repressieve
brandweezorg

Hierbij doe ik uw Kamer, zoals toegezegd in mijn brief van d.d. 11 december 2017 (TK 2017-2018, 29 517, nr. 136), het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' toekomen. In het debat over de onafhankelijkheid van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) d.d. 23 januari jl. deelde ik uw Kamer mee dat de Auditdienst Rijk (ADR) een melding bij de Inspectie JenV ('de Inspectie') onderzocht over mogelijke ongewenste beïnvloeding van een uitgevoerd onderzoek. De ADR onderzocht de totstandkoming van het rapport "Inrichting repressieve brandweezorg" van de Inspectie. De ADR is nagegaan op welke punten er is afgeweken van de vigerende beschrijving van het werkproces van de Inspectie, welke interventies er hebben plaatsgevonden alsook welke principes van goed toezicht er hierbij mogelijk in het geding zijn geweest. Op basis van dit onderzoek komt de ADR tot de bevinding dat de ongewenste beïnvloeding niet kan worden vastgesteld. De ADR doet wel een aantal aanbevelingen waarmee de navolging van de principes van goed toezicht door de Inspectie aan kracht kan winnen. Deze aanbevelingen worden opgepakt door de Inspectie en sluiten goed aan bij het reeds in gang gezette traject van de Inspectie "doorontwikkeling richting 2020".

Het rapport 'Inrichting repressieve brandweezorg' is het resultaat van het onderzoek dat de Inspectie sinds 2016 binnen de 25 veiligheidsregio's uitgevoerd heeft. De Inspectie heeft drie onderwerpen geïdentificeerd om antwoord te geven op de centrale vraag van het onderzoek, te weten in hoeverre de geplande inrichting van de repressieve brandweezorg en de feitelijke uitwerking daarvan in de veiligheidsregio's voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Uit de resultaten komt naar voren dat we in Nederland beschikken over goede brandweezorg, maar dat een aantal elementen in de repressieve brandweezorg aandacht en/of verbetering behoeft. Ik zal hieronder aan de hand van de door de Inspectie gekozen onderwerpen op het onderzoek en de daarin genoemde aandachtspunten ingaan.

Als minister van Justitie en Veiligheid ben ik verantwoordelijk voor het stelsel van veiligheidsregio's in het algemeen, het bestuur van de veiligheidsregio's is verantwoordelijk voor de taakuitvoering van de brandweer. Vanuit die stelselverantwoordelijkheid reageer ik op het landelijk beeld dat uit het rapport naar voren komt en niet op de individuele beelden die over de regio's naar voren komen. Zoals ik hieronder uiteen zal zetten zie ik in het landelijk beeld dat in het rapport geschetst wordt verscheidene punten die ik bij de besturen van de regio's onder de aandacht zal brengen. In het rapport staat een aantal conclusies en

aanbevelingen die aan mij als minister gericht zijn. Ik onderschrijf die conclusies en geef uitvoering aan de aanbevelingen.

Minister van Justitie en
Veiligheid

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264092

Opkomsttijden

Wat betreft de opkomsttijden van de brandweereenheden komt de Inspectie tot een aantal positieve bevindingen. Zo beschikken alle regio's over een bestuurlijk vastgesteld dekkingsplan gebaseerd op een brandrisicoprofiel. Ook verstrekt het overgrote deel van de regio's aan het bestuur overzichten van de berekende opkomsttijden en heeft de meerderheid van de besturen zicht op gebieden en objecten waar de tijdnormen worden overschreden.

Daar staan de nodige aandachtspunten tegenover. Zo blijken de regio's de tijdnormen uit het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) te overschrijden. Daar komt bij dat niet alle regio's gebruik maken van de mogelijkheid om afwijkende normen vast te stellen, en dat de regio's die dat wel doen ook deze normen overschrijden. Bovendien blijkt dat er onvoldoende aandacht is voor met name de risico beperkende maatregelen en dat de uitgevoerde registraties niet gebruikt worden als basis voor verbetermaatregelen in de repressieve brandweezorg.

Het landelijk beeld dat geschetst wordt in het rapport over de opkomsttijden beschouw ik als zorgwekkend. Zoals ook de Inspectie constateert is het halen van de vastgestelde opkomsttijden geen vrijblijvende kwestie. Ik hecht er dan ook aan dat het bestuur haar verantwoordelijkheid neemt en realistische opkomsttijden vaststelt en dat daarbij de benodigde bestuurlijke transparantie in acht wordt genomen richting burgers en gemeenteraden. De relatie tussen het risico dat aan bepaalde objecten gebonden is en de slagkracht van de brandweer dient daarbij meegenomen te worden.

Eén van de adviezen uit het project RemBrand van het Veiligheidsberaad (VB) is te komen tot gebiedsgerichte opkomsttijden. Ik ben in afwachting van een met data onderbouwd voorstel van het VB om de huidige objectgerichte opkomsttijden in de regelgeving te vervangen door gebiedsgerichte opkomsttijden. Daarbij stel ik als randvoorwaarde dat dit een bestuurlijk en operationeel gedragen voorstel moet zijn, namens alle regio's. Nadat ik de onderbouwing heb ontvangen van het VB zal deze inhoudelijk beoordeeld worden. Er van uitgaande dat dat traject succesvol doorlopen wordt, zal vervolgens het Bvr aangepast worden. Ik verwacht het voorstel eind dit jaar.

Er zal enige tijd overheen gaan tot een dergelijke wijziging in de regelgeving is doorgevoerd en geïmplementeerd. Tot die tijd dient de huidige regelgeving nageleefd te worden. Ik zal daar de aandacht van de regio's op vestigen en de besturen wijzen op hun verantwoordelijkheid om de gerealiseerde opkomsttijden beter te laten aansluiten bij de vastgestelde. Ik wijs hen daarbij tevens op de mogelijkheid die het besluit hen biedt om gemotiveerd af te wijken met oog voor risicobeperkende maatregelen.

Samenstelling brandweereenheden

Volgens het Bvr is de standaardsamenstelling van een brandweereenheid een tankautospuit met zes personen. Een andere samenstelling mag worden toegepast mits het algemeen bestuur daar een besluit over heeft genomen, de brandweezorg tenminste gelijkwaardig blijft en geen afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel. Dit is nader uitgewerkt in het landelijk kader Uitruk op Maat dat in 2014 door het VB is aangenomen. Toepassing van een afwijkende voertuigsamenstelling is inmiddels in een groot aantal veiligheidsregio's gebruikelijk.

In 22 regio's is door het bestuur een besluit genomen over een afwijkende samenstelling van de brandweereenheden. Eén regio maakt geen gebruik van een afwijkende bezetting en in twee regio's is geen besluit genomen, maar wordt wel afwijkend uitgerukt.

In het rapport komt de Inspectie ook op dit onderwerp tot een aantal positieve conclusies. Zo concludeert de Inspectie dat er ruim voldoende TS6 eenheden beschikbaar zijn om de afgesproken interregionale bijstand te kunnen leveren. Bovendien oordeelt de Inspectie dat het gebruik van afwijkende eenheden vaak leidt tot snellere zorg die in veel gevallen afdoende is.

De Inspectie benoemt daarentegen ook op het gebied van de samenstelling van de brandweereenheden een aantal belangrijke aandachtspunten. Zo wordt maar in beperkte mate gebruik gemaakt van evaluaties. Dit beperkt de mogelijkheid om resultaten te analyseren en verbetervoorstellen te kunnen doen.

Ik onderschrijf het belang dat de Inspectie benoemt van het opleiden en oefenen van het brandweerpersoneel met een afwijkende voertuigbezetting. De Inspectie is voornemens om er op toe te zien dat alle regio's eind 2019 de benodigde stappen hebben gezet om het personeel op een veilige manier met de afwijkende bezetting te laten werken.

Zoals uit het rapport blijkt zijn er verschillen per regio met betrekking tot de toepassing van de afwijkende voertuigbezetting en de voorbereiding daarop. Ik hecht er aan dat de regio's bij elkaar te rade gaan om van elkaar te leren. Daarbij gaat het onder andere om het doorlopen van de juiste stappen wat betreft de veiligheid van het personeel die binnen 2 jaar na het bestuurlijke besluit dienen te zijn doorlopen. Echter, ook gaat het om het gebruik van evaluatiecycli en de beste invulling van de afwijkende inzet. Ik zal de regio's oproepen om van elkaar te leren en, met betrekking tot de regio's die dat nog niet gedaan hebben, een bestuurlijk besluit te nemen over de toepassing van deze inzet.

Tot slot is in dit kader van belang dat op dit moment nader onderzoek plaatsvindt naar de ervaringen van het werken met het landelijk kader Uitrust op Maat. De resultaten daarvan worden binnen enkele maanden verwacht en kunnen de regio's helpen om, waar nodig, de juiste verbeteringen door te voeren.

Beschikbaarheid Brandweerpersoneel

De brandweer is voor een groot deel afhankelijk van haar vrijwilligers. De Inspectie concludeert dat, waar de beschikbaarheid van de beroepsbezetting voldoende is, vrijwel alle regio's kampen met een probleem met betrekking tot de bezetting door vrijwilligers. Daarbij gaat het vooral om bepaalde dagdelen.

Dit probleem is, aansluitend bij het vorige thema, dan ook één van de belangrijkste redenen dat veel regio's kiezen voor een afwijkende samenstelling van de eenheden. Helaas, zo constateert de Inspectie, is dat niet altijd voldoende: er worden soms eenheden buiten dienst gesteld als blijkt dat zij door een gebrek aan personeel niet kunnen uitrusten.

Niet alleen het huidige probleem met betrekking tot de bezetting door vrijwilligers baart mij zorgen maar ook de conclusie van de Inspectie dat veel regio's weinig aandacht hebben voor de langere termijn beschikbaarheid van vrijwilligers. Dit uit zich onder andere in een onvoldoende zicht op de factoren die leiden tot deze beschikbaarheidsproblematiek. Bovendien is de aandacht voor dit probleem vooral aanwezig op lokaal niveau en niet op een meer structurele basis op het niveau van het algemeen bestuur.

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264092

De regering vindt de beschikbaarheid van vrijwilligers bij onder andere de brandweer een belangrijk onderwerp. In het regeerakkoord is dit ook als zodanig benoemd en zijn er extra middelen voor vrijgemaakt. Ik omarm dan ook de aanbeveling van de Inspectie om dit thema hoog op de politieke en bestuurlijke agenda te plaatsen. Ik ben in overleg met de relevante partijen over hoe hier verder invulling aan gegeven moet worden. Daarbij zullen ook de uitkomsten van het recent afgeronde belevingsonderzoek worden benut.

**Minister van Justitie en
Veiligheid**

Datum
23 mei 2018

Ons kenmerk
2264092

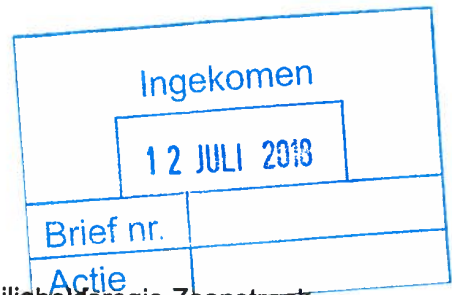
Tot slot

In deze brief heb ik per thema een korte uiteenzetting gegeven van de belangrijkste conclusies in het rapport van de Inspectie en heb ik de maatregelen genoemd die ik zal nemen. Dit betreft onder andere een brief van mijn zijde aan de regio's die ik onmiddellijk na aanbidding van dit rapport aan uw Kamer aan hen zal zenden en waarin ik dringend verzoek verbetering of voortgang aan te brengen ten aanzien van de verschillende benoemde punten. Daarnaast zal ik het rapport agenderen voor mijn eerstvolgende overleg met het VB.

Voorts zal ik de Inspectie dan ook vragen om begin 2020 een nieuwe tussenstand op te leveren op deze onderwerpen.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

G.R. Veiligheidsregio Zaanstreek-
Waterland
T.a.v. Directie en bestuur
Postbus 150
1500 ED ZAANDAM

Datum : 11 juli 2018
Ons nummer : 075 - 651 21 00
Behandeld door : RKO/CO

Onderwerp : Introductie nieuwe college van Wormerland.

Geacht(e) directie en bestuur,

Graag stelt het nieuwe college van Wormerland zich even aan u voor en brengen wij u op compacte wijze onder de aandacht de nieuwe samenstelling van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wormerland.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de collegeleden en hun portefeuille op hoofdlijnen.

In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de zetels die door onze collegeleden worden ingenomen in de verbonden partijen, incl. wie er als waarnemend lid is aangewezen.

Wij hopen op een goede samenwerking met u en zetten ons graag in voor een goede relatie.

Met vriendelijke groeten,
Het college van Wormerland,
de secretaris a.i., de burgemeester,

R. Kool

P.C. Tange

Bijlage(n): 2

BIJLAGE 1: College van burgemeester en wethouders van Wormerland

Postbus 20 | 1530 AA Wormer | 075 651 21 00 | sec.wormerland@OVER-gemeenten.nl

 <p>P.C. (Peter) Tange</p> <p>Burgemeester</p>	<p>Portefeuille</p> <ul style="list-style-type: none">• Monumentenzorg, Erfgoed en Archeologie• Algemeen bestuur / bestuurlijk juridische zaken• Archiefzaken• Regionale Samenwerking• Openbare orde en veiligheid• Onderwijs• Handhaving
 <p>R.J.G. (Rob) Berkhout</p> <p>Wethouder (VVD) 1^e loco burgemeester</p>	<p>Portefeuille</p> <ul style="list-style-type: none">• Ruimtelijke ordening / ontwikkeling• Zaanbrug• Omgevingswet• Verkeer en vervoer• Economie (incl. agrarische sector)• Beheer openbare ruimte• Regionale samenwerking
 <p>J.M. (Jeroen) Schalkwijk</p> <p>Wethouder (CDA) 2^e loco burgemeester</p>	<p>Portefeuille</p> <ul style="list-style-type: none">• Financiën• Risicobeheersing• Wonen^{*)}• Zaanriehoek• Schiphol• Natuur- en landschapsbeheer• Toerisme en recreatie• Onroerend goed• Vluchtelingen en statushouders• Dierenwelzijn• Milieu^{*)}• Huisvesting OVER-gemeenten• Regionale samenwerking
 <p>K. (Kees) van Waaijen</p> <p>Wethouder (PvdA) 3^e loco burgemeester</p>	<p>Portefeuille</p> <ul style="list-style-type: none">• Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)• P&O OVER-gemeenten• Bezwaren en beroepen• Regionale samenwerking• Sociale zaken<ul style="list-style-type: none">- participatiewet W&I- armoedebeleid- schuldhulpverlening• Sport en sportvoorzieningen• Gezondheid• Privatisering sportaccommodaties Neck
 <p>H.P.J. (Harold) Halewijn</p> <p>Wethouder (GroenLinks)</p>	<p>Portefeuille</p> <ul style="list-style-type: none">• Dienstverlening• Zaanoever• Energietransitie^{*)}• Jeugdzorg• Kinderopvang• Leerlingenvervoer• Burgerparticipatie• Leerlingenvervoer• Internationale samenwerking• Sociaal en cultureel werk• Jeugd- en jongerenbeleid• Kunst en cultuur• Klimaatbeleid^{*)}• Afval en afvalscheiding^{*)}• ICT OVER-gemeenten• Communicatie• Regionale samenwerking

4^e loco burgemeester**R. (Ronald) Kool****Gemeentesecretaris
a.i.**

- Secretaris van het college van burgemeester en wethouders
- De verbinding tussen het college van B en W en het ambtelijk apparaat
- Eerste adviseur van burgemeester en van college van burgemeester en wethouders

Zie ook: bit.ly/College2018-2022WL*) *inclusief component duurzaamheid*

Bijlage 2: de zetels van onze collegeleden in de verbonden partijen, incl. waarnemers

Burgemeester P.C. Tange (PT)

- G.r. Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (incl. GHOR)
Lid: de heer P.C. Tange
Plv. lid: de heer R.J.G. Berkhout
- Voorzitter VNG, afdeling NH (VNHG)
- G.r. Intergemeentelijke Samenwerkingsorgaan/Waterlands Archief
Lid: de heer P.C. Tange
Plv. lid: de heer R.J.G. Berkhout
- G.r. OVER-gemeenten AB-lid (Alle collegeleden zijn AB-lid. Vanuit het AB wordt voorzien in de toedeling van de DB-zetels, het voorzitterschap en het wnd. voorzitterschap.)
- Regeling Gemeenschappelijk Orgaan Stichting Primair Openbaar Onderwijs regio Waterland (SPOOR)
Lid: de heer P.C. Tange
Plv. lid: de heer R.J.G. Berkhout
- OOGO (Op overeenstemming gericht overleg)
- Nutsbedrijven, incl. Houdstermaatschappij EZW, incl. relatie met Alliander

Wethouder Harold Halewijn (HH)

- G.r. Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar e.o.
Lid: de heer H.P.J. Halewijn
Plv. lid: de heer J.M. Schalkwijk
- G.r. OVER-gemeenten AB-lid (Alle collegeleden zijn AB-lid. Vanuit het AB wordt voorzien in de toedeling van de DB-zetels, het voorzitterschap en het wnd. voorzitterschap.)
- MRA PHO ZaWa Duurzaamheid
- MRA PHO Sociaal Domein ZaWa Jeugd
- MRA PHO Sociaal Domein ZaWa Jeugd ZaWa en A'dam-Amstelland

Wethouder Rob Berkhout (RB)

- G.r. Vervoerregio Amsterdam
Lid: de heer R.J.G. Berkhout
Plv. lid: de heer J.M. Schalkwijk
- G.r. OVER-gemeenten AB-lid (Alle collegeleden zijn AB-lid. Vanuit het AB wordt voorzien in de toedeling van de DB-zetels, het voorzitterschap en het wnd. voorzitterschap.)
- MRA PHO ZaWa Ruimte
- MRA PHO ZaWa Bereikbaarheid
- Marktcommissie

Wethouder Jeroen Schalkwijk (JS)

- G.r. omgevingsdienst IJmond AB (Niet raad, maar college benoemt deze vertegenwoordiger)
Lid: de heer J.M. Schalkwijk
Plv. lid: de heer H. Halewijn
- G.r. Cocensus AB (Niet raad, maar college benoemt deze vertegenwoordiger)
Lid: de heer J.M. Schalkwijk
Plv. lid: de heer R.J.G. Berkhout
- G.r. Recreatieschap Twiske-Waterland
Lid: de heer J.M. Schalkwijk
Plv. lid: de heer de heer R.J.G. Berkhout
- G.r. OVER-gemeenten AB-lid (Alle collegeleden zijn AB-lid. Vanuit het AB wordt voorzien in de toedeling van de DB-zetels, het voorzitterschap en het wnd. voorzitterschap.)
De heer J. Schalkwijk is door het college gekandideerd voor het waarnemend DB-lidmaatschap van OVER-gemeenten (waarnemer van K. van Waaijen).
- MRA PHO ZaWa Wonen

- MRA PHO ZaWa Landschap en erfgoed
- MRA PHO ZaWa Economie, recreatie en toerisme

Wethouder van Kees van Waaijen (KvW)

- G.r. Gemeentelijke Geneeskundige Dienst Zaanstreek-Waterland (GGD), excl. GHOR
Lid: de heer K. van Waaijen
Plv. lid: de heer H.P.J. Halewijn
- G.r. Dienst Sociale Werkvoorziening Baanstede (in liquidatie)
Lid: de heer K. van Waaijen
Plv. lid: de heer H.P.J. Halewijn
- G.r. OVER-gemeenten AB-lid (College benoemt alle collegeleden tot AB-lid. Vanuit het AB wordt voorzien in de toedeling van de DB-zetels, het voorzitterschap en het wnd. voorzitterschap.)
- De heer K. van Waaijen is door het college gekandideerd voor het DB-lidmaatschap van OVER-gemeenten en J. Schalkwijk tot diens waarnemer..
- MRA PHO Sociaal Domein ZaWa WMO
- MRA PHO Sociaal Domein ZaWa WMO (ZWOL-W)
- MRA PHO Sociaal Domein ZaWa Participatie
- GO (en OR)

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat Generaal
Politie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum 17 september 2018
Onderwerp Nieuwe infrastructuur mobiele communicatie (C2000), meldkamers en 1-1-2

Ons kenmerk
2363173

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Met mijn brief van 26 april jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de vernieuwing van C2000 (Kamerstuk 25 124, nr. 89). Vervolgens heb ik de vragen van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid naar aanleiding van deze brief beantwoord bij brief van 5 juli 2018 (Kamerstuk 25 124, nr. 90). Met deze brief informeer ik uw Kamer over de stand van zaken rondom de vernieuwing van het systeem. Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik u te informeren over een aantal andere ontwikkelingen op het meldkamerdomein, onder meer de stand van zaken op het terrein van de realisatie van nieuwe meldkamers.

1. Vernieuwing C2000

1.1 Stand van zaken

De afgelopen maanden is sprake van tegenvallende resultaten in de testfase. Om die reden acht ik de beoogde migratie van het spraaknetwerk van C2000 eind 2018 niet verantwoord. Ik licht dit hieronder toe.

Aan het begin van dit jaar is bij de vernieuwing van C2000 gekozen voor een alternatieve migratiestrategie. De onderlinge afhankelijkheden tussen de drie delen van het systeem zijn geminimaliseerd. De vernieuwing van het pager-netwerk, het spraaknetwerk en het radiobediensysteem zijn aldus ontvlochten. Begin februari 2018 heb ik uw Kamer geïnformeerd over de daarmee samenhangende nieuwe, gefaseerde planning.¹ De migratie van het pager-netwerk heeft inmiddels conform planning afgelopen juni 2018 plaatsgevonden. De migratie van het spraaknetwerk stond gepland voor aankomend najaar.

Ik heb in juni 2018 het Bureau Gateway opdracht gegeven om een review uit te voeren om te bezien of de aanpak in het nieuwe migratiescenario voldoende zeker stelt dat de migratie naar het nieuwe C2000-spraaknetwerk voor portofoons en mobilofoons in 2018 wordt gerealiseerd. Dit reviewteam was van mening dat de gekozen programma aanpak een succesvolle migratie optimaal zou faciliteren. Het reviewteam heeft een aantal aanbevelingen gedaan die inmiddels zijn opgevolgd in het programma Implementatie vernieuwing 2000 (IVC). De bevindingen van het Reviewteam van Bureau Gateway heb ik voor de zomer aan uw Kamer toegestuurd (Bijlage bij *Kamerstukken II, 2017/2018 25 124, nr. 90*).

¹ *Kamerstukken II 2017/18 25124, nr. 88.*

In de afgelopen maanden is bij de leiding van het programma IVC en de externe testinstantie in toenemende mate zorg ontstaan of de leveranciers binnen de afgesproken planning voor de vernieuwing van het spraaknetwerk voldoende voortgang zouden realiseren. Het resultaat van een aantal integratie- en bedrijfstesten was onvoldoende, waardoor de kans op het tijdig opleveren van het systeem sterk afnam. Hoewel een ander resultaat wenselijk was geweest, is het niet ongebruikelijk bij een technische vernieuwing van deze omvang en inherente complexiteit dat testen kunnen leiden tot nieuwe, op zichzelf op te lossen, technische problemen. Dit is ook een van de redenen dat er gedurende het gehele traject gebruik wordt gemaakt van een externe, onafhankelijke testinstantie.

**Directoraat Generaal
Politie**
Datum
17 september 2018
Ons kenmerk
2363173

De ontstane vertraging heeft gevolgen voor de geplande migratie naar het vernieuwde spraaknetwerk in het najaar van 2018. Alleen door het schrappen van een aantal cruciale processtappen in het vervolgtraject, zoals de uitvoering van een pilot voor de migratie en de uitvoering van gebruikersacceptatietesten, zou de migratie nog dit najaar kunnen plaatsvinden. Dit is besproken met vertegenwoordigers van de operationele diensten (Politie, Brandweer, Ambulance en Koninklijke Marechaussee). Zij nemen het standpunt in dat vanuit het oogpunt van robuustheid en betrouwbaarheid van het systeem als geheel gekozen moet worden voor het minst risicovolle perspectief: om de veiligheid van hulpverleners en burgers te waarborgen, hebben zij geadviseerd voldoende tijd te nemen om het nieuwe netwerk te vervolmaken en testen.

Deze adviezen onderschrijf ik. Zij sterken mij in de opvatting dat aansturen op een migratie met niet volledige inachtnaam van alle processtappen zoals een pilot niet verantwoord is – en daarmee migratie in de laatste maanden van 2018 niet verantwoord is. Het streven naar een migratiedatum eind 2018 mag niet zwaarder wegen dan de belangen van robuustheid en betrouwbaarheid van het communicatiesysteem, en de veiligheid van hulpverleners en hulpbehoevende burgers.

1.2 Gevolgen van uitstel voor de migratie

Het optreden van deze vertraging laat onverlet dat er, zowel vanuit IVC, als vanuit de onafhankelijke testinstantie Valori, en de operationele kolommen, voldoende vertrouwen is in de technische kwaliteit van hetgeen geleverd wordt. Dit biedt mij, in combinatie met de bevindingen van de Gateway Review van afgelopen juni en de eerder uitgevoerde architectuurinspectie door Xebia, voldoende vertrouwen in het vermogen van de leveranciers om binnen afzienbare termijn een technisch werkend product van goede kwaliteit op te leveren.

Dat neemt niet weg dat het niet halen van de planning door de leveranciers ook voor mij aanleiding is tot extra aandacht. Ik heb het programma IVC gevraagd om de al ingezette geïntensiverde controle op de leveranciers voort te zetten en alles te doen wat nodig is om in elk geval nog in dit jaar te komen tot een technisch werkend product. Nog voor het einde van dit jaar kan er aldus een nieuw besluit worden genomen over een nieuw in te plannen migratiedatum. Deze datum zal tot stand komen in overleg met de operationele diensten, waarbij een zorgvuldige afweging zal plaatsvinden tussen alle betrokken belangen. Ik vraag Valori als onafhankelijke testinstantie om de voorgestelde planning te valideren.

Daarnaast vind ik het van belang dat het gebruikersveld zich al in dit jaar door middel van een uitgebreidere pilot voor kan bereiden op de komende migratie. Mijn voornemen is om deze pilot nog dit jaar te laten plaatsvinden.

Vanzelfsprekend zal ik uw Kamer hierover informeren, desgewenst ook middels een technische briefing.²

**Directoraat Generaal
Politie**
Datum
17 september 2018
Ons kenmerk
2363173

1.3 Overige gevolgen en financiële gevolgen

Het uitstel van de migratie heeft gevolgen voor het langer gebruiken van het bestaande netwerk, en een aantal andere processen, die met de migratie samenhangen.

Het bestaande netwerk gedraagt zich stabiel en er is geen aanleiding om te verwachten dat dit zal veranderen vanaf januari 2019. In de brief van 5 juli jl. ben ik hier uitgebreid op ingegaan. Vanaf 1 januari 2019 zal het onderhoud aan het bestaande netwerk door Nokia worden uitgevoerd, in samenwerking met Koning en Hartman, een partij die al vanaf de start van C2000 op verschillende wijzen betrokken is bij het huidige systeem en ook het onderhoud op het nieuwe systeem zal gaan uitvoeren.

Het uitstel van de migratie heeft ook gevolgen voor de voortgang van de samenvoeging van meldkamers. Dit raakt vooralsnog de nieuwe meldkamers in Haarlem en Den Bosch. De infrastructuur van deze nieuwe meldkamers is reeds ingericht op het nieuwe C2000 systeem. De precieze gevolgen van de latere C2000 migratie zullen door de politie in kaart worden gebracht. In de brieven van april en juli ben ik uitgebreider ingegaan op de financiële kant van de vernieuwing. Graag verwijs ik hiernaar (*Kamerstukken II 2017/18 25124, nr. 89 en 90*).

Het uitstel van de migratie leidt tot kosten voor het langer gebruik maken van het huidige C2000 systeem. Hiernaast heeft dit tot gevolg dat de onderhoudskosten, maar ook de besparingen die gerealiseerd zullen worden met het nieuwe systeem, later zullen optreden. Ten slotte kan dit leiden tot extra kosten om de te sluiten meldkamerlocaties in het kader van de voornoemde samenvoeging langer operationeel te houden. Naar het zich thans laat aanzien kunnen deze uitgaven evenwel binnen het beschikbare C2000 budget worden opgevangen.

1.4 Advies van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten

In Uw Kamer is aan de orde gekomen in hoeverre het feit dat een Duitse dochteronderneming van een Chinese aandeelhouder betrokken is bij de vernieuwing van het C2000-communicatiesysteem leidt tot specifieke risico's met betrekking tot sabotage van het systeem door een vreemde mogendheid.³

Hierop heb ik aangegeven dat ik de veiligheid van de systemen die gebruikt worden goed in de gaten houd en aandacht heb voor ontwikkelingen in technologieën en kwetsbaarheden daarin. Dit doe ik overigens reeds vanaf het begin van de vernieuwing van C2000.

² Als vervolg op de eerdere technische briefing van 21 november 2017 waarin ik de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid een nadere toelichting op de vernieuwing van C2000 heb gegeven.

³ *Kamerstukken II 2017/18 25124, nr. 90, p. 11 e.v.*

Gelet op de vragen die zijn gerezen door de betrokkenheid van een Chinese aandeelhouder heb ik Xebia gevraagd om een security audit uit te voeren op de technische ICT-oplossing die Hytera als onderdeel van de vernieuwing van C2000 realiseert. Daarnaast ben ik in gesprek met het Nationaal Bureau Verbindingsbeveiliging (NBV) van de AIVD om mij hierover te adviseren. Ik zal passende maatregelen nemen wanneer daartoe aanleiding is.

**Directoraat Generaal
Politie**
Datum
17 september 2018
Ons kenmerk
2363173

2. Nieuwe meldkamers

2.1 Uitwerkingskader meldkamer

In mijn brief van 26 april jl. heb ik u geïnformeerd dat met vertegenwoordigers van alle partijen overeenstemming is bereikt over het Uitwerkingskader meldkamer als vervolg op de gemaakte afspraken in het Transitieakkoord voor de meldkamers. Het uitwerkingskader is inmiddels aan alle partijen ter bevestiging van de gemaakte afspraken toegezonden. Verder heb ik de overeengekomen financiële overdracht van middelen voor het beheer met alle partijen afgestemd en opgenomen in de ontwerpbegroting 2019 van mijn ministerie.

2.2 Wijzigingswet meldkamers

In maart jl. is het concept van de Wijzigingswet meldkamers ter consultatie voorgelegd. Dit wetsvoorstel vormt de basis voor de nieuwe inrichting van het meldkamerdomein. Uit de reacties blijkt dat het voorstel op draagvlak kan rekenen in het veld. Het wetsvoorstel is inmiddels ter advisering aanhangig gemaakt bij de Afdeling advisering van de Raad van State en zal naar verwachting aan het einde van 2018 worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

2.3 Voortgang samenvoegingen

Samenvoegingen van meldkamers onder aansturing van de veiligheidsregio's gaan gestaag verder. Inmiddels zijn vijf van de beoogde tien locaties samengevoegd (Maastricht, Drachten, Amsterdam, Den Haag, Rotterdam). De samenvoegingen in Den Bosch en Haarlem stonden gepland voor eind dit jaar en begin volgend jaar, maar, zoals ik hierboven reeds heb aangegeven, zullen eerst de gevolgen van het uitstellen van de migratie van C2000 in kaart worden gebracht.

De overige drie (Bergen op Zoom, Hilversum en Apeldoorn) bevinden zich in de voorbereidingsfase. De gevolgen van het uitstel van de invoering van C2000 op de planning zal nog nader moeten worden uitgewerkt.

2.4 Onderzoek werkwijze meldkamer

Op basis van bovengenoemde afspraken is tevens voor de zomer gestart met onderzoek naar de wijze waarop burgers in een noodsituatie het beste geholpen kunnen worden. In dit onderzoek wordt nadrukkelijk ook gekeken welke andere informatie- en communicatie vormen er in de nabije en verdere toekomst mogelijk zijn. De resultaten van dit onderzoek zijn naar verwachting medio 2019 beschikbaar en kunnen worden betrokken bij het verder ontwikkelen van de gezamenlijke werkwijzen in de meldkamers.

Ten slotte merk ik nog op dat de Inspectie Justitie en Veiligheid inmiddels de afronding van het onderzoek naar de continuïteit van de meldkamers nadert. Ik verwacht u dit onderzoek aan het begin van 2019 te kunnen toezenden.

Directoraat Generaal

Politie

Datum

17 september 2018

Ons kenmerk

2363173

De Minister van Justitie en Veiligheid,

Ferd Grapperhaus

05 APR 2018

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Postbus 150
1500 ED ZAANDAM

Ingekomen	
05 APR. 2018	
Brief nr.	alg 21801
Actie	HR

Interbestuurlijk Toezicht

Uw contactpersoon

L. Oldegbers

AD/KAB

Doorkiesnummer (023) 514 4984

oldegbersl@noord-holland.nl

1 | 3

Betreft: oordeel Interbestuurlijk Toezicht, Uitvoering Informatiebeheer
2017-2018

Verzenddatum

- 4 APR. 2018

Kenmerk: 1031779/1059440

Geacht bestuur,

Uw kenmerk: nvt

Een van de vijf risicogebieden, waarop de provincie systematisch jaarlijks toezicht uitoefent, is de uitvoering van de Archiefwet. In ons nieuwe Beleid 2018-2021 is bepaald, dat dit toezicht zich ook uitstrekt tot de Veiligheidsregio's. In dat kader ontvangen wij op basis van onze provinciale Informatieverordening jaarlijks informatie hierover. Meer hierover vindt u op onze webpagina www.noord-holland.nl/ibt

In deze brief stellen wij u op de hoogte van onze beoordeling van de uitvoering van de Archiefwet- en regelgeving in uw organisatie in de periode 2017-2018. Wij beoordelen de prestaties als adequaat, redelijk adequaat of niet adequaat. Het oordeel voor uw veiligheidsregio luidt redelijk adequaat. In het onderstaande geven wij een toelichting.

Naar aanleiding van het door u toegezonden verslag, de 'meting kritische prestatie-indicatoren Archief- en informatiebeheer' van de archivaris van maart 2017, voerden onze inspecteur, mevrouw Loef, en mevrouw Oldegbers, onze medewerkster toezicht, op 28 februari jl. een verificatiegesprek met de heer Naaraat, teamleider Informatievoorziening en ICT, en de heer l'Ami, medewerker DIV.

De informatie die wij in de rapportage en het gesprek ontvingen, toetsten wij aan de volgende criteria:

1. regelgeving en kwaliteitssysteem;
2. toegankelijkheid en materiële staat van het archief;
3. tijdige selectie, overbrenging en openbaarheid van het archief;
4. archiefbewaarplaats en -ruimten en digitaal beheer.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
Haarlem [2012 DE]
www.noord-holland.nl

Uit het verslag van de archivaris en het gesprek blijkt, dat zich de laatste jaren de volgende ontwikkelingen op het terrein van het archief- en informatiebeheer bij uw dienst hebben voorgedaan:

- Er is een archiefverordening voor de Veiligheidsregio vastgesteld. Hierbij is de archivaris van de gemeente Zaanstad benoemd als archivaris van de Veiligheidsregio.
- Naar aanleiding van de 'meting kritische prestatie-indicatoren Archief- en informatiebeheer' van maart 2017 door de archivaris is er een tweejarenplan opgesteld om de acties uit te voeren die uit deze meting volgen.
- Een handboek vervanging is in concept af. Vervanging vindt plaats, na vaststelling door het bestuur, per 1 januari 2018.
- Binnen de organisatie krijgt het zaakgericht werken steeds meer vorm. Steeds meer medewerkers werken zaakgericht in het centrale archiefsysteem.

Dit alles is een compliment waard. Overgebleven aandachtspunten voor de Veiligheidsregio op het terrein van de Archiefwet zijn:

1. Er is nog geen actueel, compleet en logisch samenhangend geordend overzicht van alle archiefbescheiden, conform artikel 18 van de Archiefregeling. In dit overzicht moet alle archiefwaardige informatie, digitaal en analoog opgenomen worden om grip te krijgen op alle processen en informatie binnen de Veiligheidsregio.
2. Er is nog geen kwaliteitssysteem voor het informatie- en archiefbeheer. Er worden al wel controles uitgevoerd op de volledigheid van dossiers, maar een organisatiebreed kwaliteitssysteem, zoals bedoeld in artikel 16 van de Archiefregeling moet nog verder uitgewerkt worden.
3. De Veiligheidsregio moet nog een metadataschema vaststellen. Dit metadataschema is belangrijk voor duurzame toegankelijkheid van informatie en de overbrenging van archiefbescheiden naar een e-depot in de toekomst.
4. De Veiligheidsregio heeft de digitale vernietiging van informatie nog niet op orde. Binnen en buiten het centrale archiefsysteem vindt dit nog niet jaarlijks plaats. Richt het vernietigingsproces in en betrek dit vervolgens op alle vernietigbare informatie in de organisatie.
5. Het klimaatsysteem in de archiefruimte is niet stabiel. Door het onbetrouwbare klimaat bestaat er kans op beschadiging van de archieven.

Wat wordt van uw organisatie gevraagd?

Wij vertrouwen erop dat de verbeterpunten zoals opgenomen in de Plannen van aanpak worden gerealiseerd. Graag ontvangen wij in 2018 opnieuw informatie op dit gebied, die wij opnieuw zullen beoordelen en

met u bespreken.

Toezichtregime voor komende jaren

Wanneer organisaties als 'redelijk adequaat' worden beoordeeld, passen wij een regulier toezichtregime toe. Dat houdt in, dat de door u ingezonden informatie jaarlijks wordt beoordeeld en besproken in een verificatiegesprek. Tenslotte volgt een beoordelingsbrief aan uw bestuur.

Horizontale verantwoording

In het kader van horizontale verantwoording en controle geven wij u in overweging, deze brief kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur.

Nadere informatie

Mocht deze brief nog vragen bij u oproepen, dan kunt u contact opnemen met mevrouw L. Oldegbers.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

sectormanager Kabinet/Interbestuurlijk Toezicht
mw. mr. H.W. Verschuren

Deze brief is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend.

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Voorzitter veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
De heer J. Hamming
Postbus 150
1500 ED ZAANDAM

Ingekomen	
03 SEP. 2018	
Brief nr.	
Actie	

Datum 28 augustus 2018
Onderwerp Opgvolging aanbevelingen onderzoek repressieve brandweezorg

Inspectie Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectie-jenv.nl

Contactpersoon
ing. Henny Foederer

M 06 528 773 53
h.a.j.foederer@
inspectievenj.nl

Ons kenmerk
2349340

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer Hamming,

Op 23 mei 2018 publiceerde de Inspectie Justitie en Veiligheid het onderzoek 'Inrichting repressieve brandweezorg'. De onderwerpen van het onderzoek betreffen de opkomsttijden, de samenstelling van de basisbrandweereenheden en de beschikbaarheid van brandweerpersoneel. De rapportage van het onderzoek bestaat uit een landelijk beeld, 25 regiobeelden en de uitkomsten van de personeelsenquête die de Inspectie heeft gehouden onder het personeel dat dienst doet op een van de basisbrandweereenheden in de regio's. De Inspectie heeft u het regiobeeld van uw veiligheidsregio eind december 2017 (onder embargo) doen toekomen.

Ten aanzien van de opkomsttijden luidde de aanbeveling van de Inspectie om de bestuurlijke informatievoorziening hierover te verbeteren. Daarmee wordt duidelijker wat de vastgestelde opkomsttijden zijn en in hoeverre de gerealiseerde opkomsttijden daarop aansluiten. Zo kan het algemeen bestuur beter invulling geven aan haar verantwoordelijkheid voor de brandweezorg en zich daarover op transparante wijze verantwoorden.

Ik verzoek u mij voor 1 november a.s. aan te geven of uw veiligheidsregio hierin al stappen heeft gezet of binnenkort gaat zetten en zo ja, welke.

Ten aanzien van de samenstelling van basisbrandweereenheden het volgende. De samenstelling bestaat standaard uit een bevelvoerder, een chauffeur/pompbediener en vier manschappen. De veiligheidsregio mag afwijken van deze standaard samenstelling. Daarbij dient de veiligheidsregio, naast de voorwaarde dat dit een gelijkwaardig niveau van brandweezorg voor de burger oplevert, ook te voldoen aan de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan de veiligheid en gezondheid van het brandweerpersoneel.

De Inspectie heeft onderzocht in hoeverre de veiligheidsregio's die een afwijkende voertuigbezetting toepassen aan deze laatste voorwaarde voldoen. Daartoe dienen deze regio's in elk geval de gehele uitvoering van een Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) te hebben afgerond. Dit is het geval als:

- er een inventarisatie en evaluatie is opgesteld van de risico's die optreden bij het werken met een afwijkende voertuigbezetting;

- deze RI&E is getoetst door een arbo-kerndeskundige;
- een Plan van Aanpak op basis van de RI&E is opgesteld om de optredende risico's te beperken of te beheersen;
- het Plan van Aanpak geheel is uitgevoerd.

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**

Datum
28 augustus 2018

Ons kenmerk
2349340

Daarnaast dient de betreffende regio te kunnen aantonen dat het personeel dat dienst doet met een afwijkende voertuigbezetting hiervoor specifiek is opgeleid en geoefend.

In elk van de regiobeelden is aangegeven in hoeverre deze RI&E is afgerond en of het personeel bij toepassing van een afwijkende samenstelling van basisbrandweereenheden hiervoor specifiek is opgeleid en geoefend.

De Inspectie geeft in het rapport aan dat zij de veiligheid van het brandweerpersoneel zeer belangrijk vindt. Daarom zal de Inspectie er op toezien dat, indien een veiligheidsregio de RI&E nog niet geheel heeft voltooid of de opleiding en geoefendheid van het personeel nog niet heeft afgerond, de nog resterende te zetten stappen geheel zijn afgerond binnen twee jaar na invoering van een afwijkende voertuigbezetting. Alle regio's hebben dit dus uiterlijk eind 2019 afgerond en waar mogelijk eerder.

Ten aanzien van uw veiligheidsregio heeft de Inspectie geconstateerd dat er gebruik wordt gemaakt van een afwijkende voertuigbezetting, maar dat de uitvoering van de RI&E - zoals hierboven omschreven - nog niet geheel is afgerond. Daarnaast heeft de Inspectie vastgesteld dat het personeel dat dienst doet op een afwijkende voertuigbezetting hiervoor specifiek wordt opgeleid en geoefend.

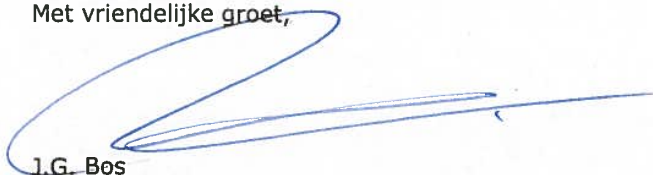
Om het RI&E-proces geheel af te ronden dienen nog de volgende stappen te worden gezet:

- a. het laten toetsen van de RI&E door een arbo-kerndeskundige;
- b. het opstellen en uitvoeren van een op de RI&E gebaseerd Plan van Aanpak.

Ik verzoek u uiterlijk 1 november a.s. aan de Inspectie kenbaar te maken welke van deze stappen uw veiligheidsregio inmiddels heeft gezet. Daarbij kunt u toelichtende documenten meesturen.

Indien op 1 november a.s. nog niet alle stappen zijn gezet, verzoek ik u aan de Inspectie aan te geven op welke termijn de resterende stappen worden afgerond.

Met vriendelijke groet,

J.G. Bos

Hoofd Inspectie Justitie en Veiligheid

Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
t.a.v.: de voorzitter
Postbus 202
1000 AE AMSTERDAM

Bezoekadres:
Prins Bernhardplein 112
1508 XB Zaandam

Postadres:
Postbus 150
1500 ED Zaandam
Telefoon 075 - 681 18 11
info@vrzw.nl
www.vrzw.nl

Datum	27 augustus 2018	Telefoon	(075) 6 51 92 12
Onze referentie	Alguit/13389	E-mail	fstrijthagen@ggdzw.nl
Uw referentie	-	Onderwerp	Opzegging convenant samenwerking GHOR
Uw brief van	-		

Beste mevrouw Halsema,

Op 8 december 2017 hebben wij de voorzitter van uw Veiligheidsregio geïnformeerd over de heroriëntatie die in de regio Zaanstreek-Waterland plaatsvindt naar de positionering van de GHOR. Zoals bekend worden de GHOR-taken voor de regio Zaanstreek-Waterland op dit moment, onder verantwoordelijkheid van onze directeur Publieke Gezondheid, uitgevoerd door het GHOR-bureau van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.

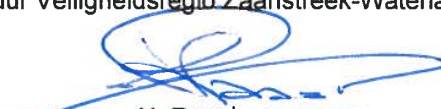
Gelet op de mogelijke uitkomst van genoemde heroriëntatie hebben wij per 1 januari 2018 pro forma het samenwerkingsconvenant, waarin eerdergenoemde taakuitvoering is opgenomen, onder verwijzing naar artikel 5.6. van het genoemde samenwerkingsconvenant, opgezegd.

Met het besluit van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland op 29 juni 2018 tot de inrichting van een eigen GHOR-organisatie in Zaanstreek-Waterland bevestig ik hierbij de definitieve opzegging van het voornoemde samenwerkingsconvenant.

Dit besluit betekent een ontvlechting van de GHOR-taken voor Zaanstreek-Waterland uit het GHOR-bureau Amsterdam-Amstelland. Uitgangspunt daarbij is dat de realisatie van GHOR Zaanstreek-Waterland parallel loopt aan de realisatie van de meldkamer Noord-Holland in Haarlem, welke voorzien is in het eerste kwartaal van 2019. Onze Directeuren Publieke Gezondheid hebben reeds afgesproken de overdracht van taken soepel te laten verlopen en zullen daartoe gezamenlijk een uiterlijke overdrachtsdatum bepalen. Wij stellen voor om deze overdrachtsdatum dan te hanteren als datum waarop de beëindiging van ons samenwerkingsconvenant ingaat.

Met vriendelijke groet,
namens het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

J. Hamming
Voorzitter

H. Raasing
Secretaris

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
t.a.v. de heer Hamming
Postbus 150
1500 ED ZAANDAM

Contactpersoon

drs. A.W. (Anton) Dorst
coördinerend inspecteur

M 06 481 322 09
a.w.dorst@inspectievenj.nl

Ons kenmerk

2323096

Kopie aan

De directeuren van de
veiligheidsregio's

Bijlagen

2

Datum 23 juli 2018
Onderwerp Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing 2016-2018

Geachte heer Hamming,

Inleiding

In 2019 brengt de Inspectie Justitie en Veiligheid (de Inspectie) een periodiek beeld uit over de rampenbestrijding en de crisisbeheersing over de periode 2016 – 2018. Dit periodieke beeld – voorheen de Staat van de rampenbestrijding – is het resultaat van een samenhangend geheel van toezichtsactiviteiten op een aantal specifieke onderdelen van de taakuitvoering van de veiligheidsregio's.

Het opstellen van het periodieke beeld gebeurt aan de hand van het Toetsingskader Multidisciplinaire taakuitvoering veiligheidsregio's 4.0 van maart 2018 (*zie bijlage 2*). De veiligheidsregio's en de beleidsdirectie van het ministerie van JenV zijn betrokken geweest bij het opstellen hiervan. Met behulp van het nieuwe toetsingskader beoordeelt de Inspectie de taakuitvoering van de veiligheidsregio's op een meer kwalitatieve manier. Een van de uitgangspunten is dat de veiligheidsregio's zelf moeten kunnen aantonen / laten zien dat zij aan de gestelde normen / eisen voldoen.

De Inspectie heeft in de afgelopen periode alle veiligheidsregio's bezocht om een toelichting te geven op het nieuwe toetsingskader. Hierbij is tevens aan de orde geweest wat de Inspectie van de veiligheidsregio's verwacht en wat de veiligheidsregio's van de Inspectie kunnen verwachten.

Voor het opstellen van het Periodiek beeld voert de Inspectie vier deelonderzoeken uit. Een van de deelonderzoeken betreft het thema 'vakbekwaamheid crisisfunctionarissen'. Vooruitlopend op het plan van aanpak voor het periodieke beeld heeft de Inspectie hiervoor reeds een apart plan van aanpak opgesteld en dit begin mei 2018 gepubliceerd op de website van de Inspectie. Kort hierop is aan alle veiligheidsregio's verzocht informatie aan te leveren, die de Inspectie wilde benutten bij het maken van de keuze in welke veiligheidsregio's het verdiepende onderzoek plaatsvindt. Dit leverde bij een aantal veiligheidsregio's vragen op, die zich met name richtte op het veronderstelde capaciteitsbeslag voor de veiligheidsregio. Daarnaast kwam de

vraag aan de orde hoe dit deelonderzoek zich verhoudt tot de andere deelonderzoeken en of de Inspectie voor die deelonderzoeken eenzelfde werkwijze wil hanteren.

Datum
23 juli 2018

Ons kenmerk
2323096

De vragen vanuit de veiligheidsregio's waren aanleiding voor een overleg van de Inspectie met een vertegenwoordiging van de Raad Directeuren Veiligheidsregio op 10 juli 2018, waarbij ook de directeur Veiligheidsregio's en Crisisbeheersing van het ministerie van JenV aanwezig was. Tijdens dit overleg is de opzet van het periodieke beeld en de werkwijze bij de uitvoering van de deelonderzoeken aan de orde geweest. Daarnaast is gesproken over de beoordeling van de veiligheidsregio's op basis van het Toetsingskader 4.0.

De vertegenwoordigers van de veiligheidsregio's hebben de Inspectie verzocht voor de deelonderzoeken eenzelfde werkwijze te hanteren. De Inspectie heeft toegezegd hieraan te willen voldoen. Deze toezegging heeft als consequentie dat de werkwijze voor het onderzoek 'vakbekwaamheid crisisfunctionarissen' wordt aangepast, in die zin dat de uitvraag van de gegevens komt te vervallen, alsmede het in het plan van aanpak beschreven zelfevaluatie-instrument. Tevens is de Inspectie gevraagd de veiligheidsregio's en de beleidsdirectie te betrekken bij het opstellen van een beoordelingskader. Ook aan deze wens komt de Inspectie tegemoet.

In het vervolg van deze brief breng ik u meer specifiek op de hoogte van de werkwijze van de Inspectie voor het opstellen van het 'Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing 2016 - 2018'.

Werkwijze Inspectie

Door middel van het Periodiek beeld biedt de Inspectie inzicht in de uitvoering en de borging van de multidisciplinaire taken door de veiligheidsregio's. Voor het opstellen van het periodieke beeld over de periode 2016 - 2018 voert de Inspectie **vier deelonderzoeken** uit. Deze deelonderzoeken hebben betrekking op de volgende thema's:

1. Vakbekwaamheid crisisfunctionarissen

Het gaat hierbij om de mate van borging van de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen.

2. Kwaliteit

Dit betreft de mate waarin de veiligheidsregio's de kwaliteit van de taakuitvoering borgen.

3. Samenwerking

Hierbij gaat het om de invulling van de (inter)regionale samenwerking

4. Operationele prestaties

Deze hebben betrekking op de prestaties tijdens de inzet van de crisisorganisatie bij GRIP-incidenten, evenementen, systeemtesten, oefeningen en andere relevante (grootschalige) inzetten.

De eerste drie deelonderzoeken vinden plaats in acht of negen veiligheidsregio's. Het deelonderzoek 'operationele prestaties' vindt plaats alle veiligheidsregio's. De normen en de systematiek van het Toetsingskader 4.0 zijn het uitgangspunt voor

alle deelonderzoeken. De uitkomsten van de deelonderzoeken worden verwerkt tot een landelijk beeld van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Nederland.

Het plan van aanpak voor het opstellen van het periodiek beeld met de vier uitvoeringsplannen van de deelonderzoeken verschijnt in september 2018.

Datum
23 juli 2018
Ons kenmerk
2323096

De deelonderzoeken

Voor de deelonderzoeken '**vakbekwaamheid crisisfunctionarissen**', '**kwaliteit**' en '**samenwerking**' gaat de Inspectie als volgt te werk.

- Ieder deelonderzoek vindt plaats in acht of negen veiligheidsregio's. De verdeling van de veiligheidsregio's over de drie deelonderzoeken is opgenomen in bijlage 1.
- Bij de start van een deelonderzoek wordt geen richtinggevende informatie-uitvraag gedaan. De Inspectie bezoekt de veiligheidsregio's en houdt interviews met verantwoordelijke functionarissen en/of materiedeskundigen. De Inspectie stimuleert veiligheidsregio's om ter voorbereiding op de bezoeken een eigen beeld op basis van het toetsingskader aan te leveren.
- Tijdens het inspectiebezoek komt nadrukkelijk de aantoonbaarheid (het inzien van documenten en systemen) aan de orde.
- Op basis van het inspectiebezoek stelt de Inspectie een beeld op van de veiligheidsregio voor het onderzochte thema. Het beeld bevat een overzicht van de stand van zaken en een beoordeling.
- De inspectie gaat met de veiligheidsregio's in gesprek over de uitkomsten van het deelonderzoek.
- Het onderzoek vakbekwaamheid start direct na toezending van deze brief. Het verzoek van 9 mei 2018 betreffende het aanleveren van informatie komt te vervallen. Het staat de veiligheidsregio's overigens vrij om de antwoorden op de reeds toegestuurde vragen aan de Inspectie toe te zenden.

Voor het deelonderzoek '**operationele prestaties**' hanteert de Inspectie de volgende werkwijze:

- Het deelonderzoek vindt plaats in alle veiligheidsregio's.
- Vertrekpunt voor dit deelonderzoek is het beeld van de veiligheidsregio's uit de Staat van de rampenbestrijding 2016.
- Voor dit deelonderzoek vraagt de Inspectie de veiligheidsregio's een overzicht / rode dradenanalyse aan te leveren van de operationele prestaties en wat de resultaten en de verbeterpunten zijn van de jaren 2016, 2017 en 2018. De veiligheidsregio doet dit aan de hand van de vijf punten onder 'Uitvoering' (par. 3.3 en 4.3) van het Toetsingskader 4.0. Het betreft:
 - A. Melding en alarmering
 - B. Leiding en coördinatie
 - C. Informatiemanagement
 - D. Crisiscommunicatie
 - E. Nafase

- De gegevens over de jaren 2016 en 2017 leveren de veiligheidsregio's aan voor 1 september 2018, de gegevens over het jaar 2018 voor 1 maart 2019.
- De veiligheidsregio's betrekken in hun overzicht / rode dradenanalyse in elk geval de systeemtesten in de betreffende jaren en waar mogelijk informatie uit evaluaties van GRIP-incidenten, evenementen, oefeningen en andere relevante (grootschalige) inzetten.
- De Inspectie gaat tijdens het reguliere inspectiebezoek in het najaar van 2018 met de veiligheidsregio's in gesprek over de aangeleverde gegevens over de jaren 2016 en 2017.
- Tijdens het inspectiebezoek komt nadrukkelijk de aantoonbaarheid (het inzien van documenten en systemen) aan de orde.
- Op basis van het inspectiebezoek en de aangeleverde gegevens stelt de Inspectie een beeld op van de veiligheidsregio voor wat betreft de operationele prestaties. Het beeld bevat een overzicht van de stand van zaken en een beoordeling.
- Na afronding van het onderzoek gaat de Inspectie met de veiligheidsregio in gesprek over het totaal van de aangeleverde gegevens.

Datum

23 juli 2018

Ons kenmerk

2323096

De beoordeling

De Inspectie stelt voor de beoordeling van de veiligheidsregio's een beoordelingskader op. Dit gebeurt bij alle deelonderzoeken volgens eenzelfde methodiek. De Inspectie gaat samen met beleidsdepartement en de veiligheidsregio's in gesprek over de normatiek. De Inspectie neemt samen met het beleidsdepartement het initiatief hiervoor. Dit moet resulteren in gedragen normen wat minimaal mag worden verwacht van de veiligheidsregio's. De eindregie ligt bij de Inspectie. Het bepalen van de daadwerkelijke score is een taak van de Inspectie.

Klankbordgroep

De Inspectie maakt gebruik van een klankbordgroep om de veiligheidsregio's procesmatig te informeren en draagvlak te creëren. De klankbordgroep bestaat uit vertegenwoordigers van Raad Directeuren Veiligheidsregio, het beleidsdepartement JenV en de Inspectie en is als volgt samengesteld:

- Tijs van Lieshout, Directeur Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, tevens voorzitter Raad Directeuren Veiligheidsregio
- Wim Kleinhuis, Directeur Veiligheidsregio Fryslân
- Arjen Schepers, Directeur Veiligheidsregio IJsselland
- Paul Gelton, Directeur DCVB, ministerie JenV
- Kees Möhring, Directeur Toezicht, Inspectie JenV
- Sabine van Rossenberg, coördinerend / specialistisch inspecteur, Inspectie JenV

De klankbordgroep komt gedurende het project een keer per twee maanden bijeen.

Raakvlakken met andere onderzoeken

Naast de deelonderzoeken voert de Inspectie twee thema-onderzoeken uit, die gerelateerd zijn aan het Periodiek beeld RB-CB 2016 – 2018. Het betreft:

1. Opvolging aanbeveling onderzoek meldkamers
2. Terrorismegevolgbestrijding

Het eerste onderzoek vindt momenteel plaats in een aantal veiligheidsregio's¹ en richt zich met name op de continuïteit van de meldkamers. Over het tweede onderzoek wordt u op korte termijn nader geïnformeerd. Beide onderzoeken leveren een eigen rapportage op, maar de Inspectie neemt de bevindingen op hoofdlijnen mee in het Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing 2016-2018.

Het vervolg op het periodieke beeld

Het opleveren van het Periodiek beeld RB-CB 2016 – 2018 betekent niet dat hiermee de toezichtsactiviteiten zijn afgerond. Voor het periodieke beeld worden niet alle veiligheidsregio's op alle thema's onderzocht. Het toezicht van de Inspectie op de veiligheidsregio's heeft een cyclisch karakter. De Inspectie verwacht dat de veiligheidsregio's voor de thema's waarop zij niet zijn onderzocht zelf aan de slag gaan, mede op basis van de geconstateerde verbeterpunten uit het Periodiek beeld. Ongeveer anderhalf jaar na het uitbrengen van het periodieke beeld moet dan duidelijk zijn hoe de andere veiligheidsregio's er voor staan op de betreffende onderwerpen. De wijze waarop de Inspectie hieraan invulling geeft wordt nader uitgewerkt in het plan van aanpak dat in september a.s. verschijnt.

Hoogachtend,
Het Hoofd van de Inspectie Justitie en Veiligheid,
namens deze,

A.C. Möhring
Directeur Toezicht

¹ Het betreft de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid, Amsterdam-Amstelland, Gooi en Vechtstreek, Midden- en West-Brabant, Brabant Zuidoost, Limburg-Noord en Zuid-Limburg.

Datum
23 juli 2018

Ons kenmerk
2323096

Bijlage 1

Datum
23 juli 2018

Ons kenmerk
2323096

Verdeling deelonderzoeken over de veiligheidsregio's

Het deelonderzoek '**vakbekwaamheid crisisfunctionarissen**' wordt uitgevoerd in de veiligheidsregio's

- Twente
- Noord- en Oost-Gelderland
- Zaanstreek-Waterland
- Kennemerland
- Rotterdam-Rijnmond
- Midden- en West-Brabant
- Brabant-Zuidoost
- Limburg-Noord
- Flevoland

Het deelonderzoek '**kwaliteit**' wordt uitgevoerd in de veiligheidsregio's

- Groningen
- Fryslân
- Gelderland-Midden
- Noord-Holland Noord
- Haaglanden
- Zuid-Holland Zuid
- Zeeland
- Brabant-Noord

Het deelonderzoek '**samenwerking**' wordt uitgevoerd in de veiligheidsregio's

- Drenthe
- IJsselland
- Gelderland-Zuid
- Utrecht
- Amsterdam-Amstelland
- Gooi en Vechtstreek
- Hollands-Midden
- Zuid-Limburg

FACILITEREN

COÖRDINEREN

VERBINDEN

NETWERKEN

ADVISEREN

En nu verder!

Meerjarenbeleidsplan Q-support 2.0

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Q-support 2.0; doelstelling en kaders	4
2. Strategie: van doel naar resultaat	6
2.1 Overgang van Q-support 1.0 naar Q-support 2.0	6
2.2 Strategische koers per deelopdracht	7
3. Financiële onderbouwing	9
4. Planning hoofdactiviteiten	10
Bijlagen	11
Bijlage 1: Uitwerking opdrachten	11
Bijlage 2: Relevante teksten uit Kamerbrieven	20
Bijlage 3: Stichtingsakte	22
Bijlage 4: OSGM-model	23
Bijlage 5: Q-koortsNet	24

Inleiding

Stichting Q-support is in 2013 door het ministerie van VWS in het leven geroepen om patiënten te adviseren, te begeleiden en om onderzoek uit te zetten (Bijlage 1: Stichtingsakte). Per 1 mei 2018 is de eerste opdracht afgerond en zijn de opbrengsten gepresenteerd in de eindconferentie onder de titel *“Tot hier ... en nu verder!”* (https://www.q-koorts.nl/wp-content/uploads/2018/03/Q-support-Eindrapportage_web-1.pdf)

De veronderstelling dat Q-support haar werkzaamheden zou verrichten voor een beperkte groep (aanne: 300) patiënten bleek onjuist. Inmiddels hebben 1050 mensen (stand per 1 mei 2018) een beroep op Q-support gedaan, waarvan ca 650 patiënten zijn begeleid door een procesregisseur. Voor deze groep geldt dat er sprake was of nog is van min of meer complexe problematiek waarbij op meerdere leefgebieden begeleiding nodig was of is.

De opdracht en het voornemen was om per 1 oktober 2017 te stoppen met de actieve begeleiding en te starten met de afbouw van de organisatie. In het voorjaar van 2017 hebben een grote groep patiënten, een aantal bestuurders, de Ombudsman en enkele politieke partijen aangegeven dat het werk van Q-support – desnoods in beperkte vorm – voortgezet moest worden. In

eerste instantie resulteerde dat medio juli 2017 in een toezegging tot een voortzetting in de vorm van een STAP (Steun- en adviespunt) met een beperkt budget. December 2017 is alsnog door het nieuwe kabinet besloten om Q-support een verlenging te geven voor de duur van drie jaar met een budget van 3,5 miljoen euro. Q-support heeft echter wel een aangepaste opdracht gekregen. Deze is in drie kamerbrieven (juli 2017, december 2017 en april 2018) nader uitgewerkt. De op Q-support betrekking hebbende delen uit deze brieven zijn toegevoegd in bijlage 2.

Na de eerste fase van Q-support is een proces van kwartiermaken ten behoeve van de verlenging in gang gezet. Het doel hiervan was om op te halen wat patiënten en stakeholders – binnen de marges van de nieuwe opdracht- belangrijk vonden voor de komende drie jaren. Het hierbij gepresenteerde meerjarenplan van Q-support 2.0 is gebaseerd op de gesprekken die gevoerd zijn en borduurt deels voort op de zaken die Q-support al deed en/of die een vervolg vragen wat betreft de borging. Het plan is onderbouwd met een meerjarenbegroting. Beiden zijn door de Raad van Toezicht goedgekeurd.

Concept 2.0 / juni 2018

Annemieke de Groot,
Directeur-bestuurder
Q-support

1 Q-support 2.0; doelstelling en kaders

De doelstelling van Q-support 2.0 is als volgt:

Q-support 2.0 heeft op 1 mei 2021 de zorg voor de Q-koortspatiënten geborgd binnen de reguliere voorzieningen waarbij zowel de professionals als de patiënten kunnen terugvallen op een krachtig netwerk waar kennis en deskundigheid voorhanden is.

In samenspraak met VWS zijn vervolgens een aantal opdrachten geformuleerd die voortvloeien uit deze doelstelling.

Q-support 2.0 krijgt per 1 mei 2018 voor de jaren 2018, 2019 en 2020 de volgende opdracht:

- Zij draagt voor 1 oktober 2018¹ met een zorgvuldige overdracht de bij haar bekende Q-koortspatiënten over aan de betrokken gemeenten.
- Zij dient na de overdracht als Steun- en adviespunt en als vraagbaak voor alle reguliere professionals die een rol hebben in het adviseren en begeleiden van Q-koortspatiënten.
- Zij ondersteunt de gemeenten bij het invoeren van specifieke deskundigheid waar regulier nu niet in wordt voorzien. Te denken valt aan medische, arbeidsrechtelijke en juridische deskundigheid.
- Zij zet zich in om reeds gerealiseerde projecten te bestendigen en te borgen.
- Q-support 2.0 heeft een signalerende functie met betrekking tot (eventuele nieuwe) hiaten en leemten in de zorg aan Q-koortspatiënten.
- Q-support 2.0 streeft een samenwerking na met andere expertisecentra op het gebied van infectieziekten, inclusief zoonose ten einde de inbreng van het patiëntenbelang bij infectieziektebestrijding duurzaam te verbeteren.

Juridisch kader

Q-support is een stichting, de stichtingsakte is toegevoegd als bijlage 1. Ondanks het feit dat de in de stichtingsakte genoemde opdracht aangepast is, heeft VWS geoordeeld dat aanpassing van de akte niet nodig is. In de stichtingsakte wordt verwezen naar besluiten van de minister door middel van Kamerbrieven. De leden van de Raad van Toezicht zijn bij coöptatie benoemd door de aftredende Raad van Toezicht. Zowel de directeur-bestuurder als de leden zijn ingeschreven bij de Kamer van Koophandel.

Uitgangspunten bij de uitvoering van de opdracht

Q-support heeft inmiddels bijna vijf jaar ervaring met Q-koortspatiënten en veel kennis van de weerbarstige problemen waar zij tegenaan lopen. Een kwartiermaker heeft wensen van patiënten en stakeholders geïnventariseerd. Voortvloeiend uit de opdracht en die inventarisatie kunnen de volgende uitgangspunten geformuleerd worden voor de volgende fase:

- De opdracht en koers zijn nadrukkelijk gewijzigd. Daar waar Q-support in haar eerste fase zelf producten ontwikkeld heeft om in hiaten in het reguliere aanbod te voorzien en zelf de begeleiding ter hand heeft genomen, zal het karakter van de werkzaamheden nu anders zijn. Verbinden, netwerken, adviseren, coördineren en faciliteren zijn kernwoorden voor de komende drie jaar. In het licht daarvan zullen functies meer in het teken staan van het projectmatig aan de slag gaan met stakeholders en patiënten.
- De patiënt staat centraal, ook binnen de kaders van een nieuwe opdracht en werkwijze. Q-support heeft in haar eerste projectperiode patiënten een bijzondere rol gegeven. Door het inzetten van ervaringsdeskundigheid, door adviescommissies, door een verregaande rol bij het beoordelen van onderzoek en de implementatie daarvan. Dit uitgangspunt zal onverminderd van kracht blijven.
- In het budget van Q-support 2.0 zijn geen middelen toegewezen voor onderzoek. Het is echter een zeer belangrijk thema dat niet los gezien kan worden van het professionaliseren van een netwerk en het verkrijgen van meer kennis over deze raadselachtige ziekte. Om die reden ziet Q-support 2.0 het als haar taak om:
 - a. het onder Q-support gevoerde onderzoek verder te implementeren met externe middelen;
 - b. te coördineren en te verbinden in een netwerk van onderzoekers om daarmee nieuw onderzoek te stimuleren (incl. de lobby voor in te zetten middelen).
- Het verbinden van de gezondheidszorg, het sociale domein en het domein van werk & inkomen is een belangrijk uitgangspunt geweest in de eerste projectfase van Q-support en dat zal ook nu voorop staan. Het model van Positieve gezondheid is een belangrijk hulpmiddel om alle leefgebieden bij het bevorderen van goede zorg te betrekken.
- Q-support 2.0 gaat uit van haar bestand van aangemelde patiënten uit de eerste fase. Van deze 1050 patiënten willen ca 300 patiënten overgedragen worden aan de zorg van hun gemeente (155 gemeenten).

¹ Deze datum is in een veel eerder stadium genoemd als streefdatum. Gestreefd wordt naar een warme overdracht waarbij kwaliteit voor snelheid gaat. Met dien verstande dat de nadruk op een warme overdracht in het eerste jaar van Q-support zal liggen om voldoende tijd en ruimte te hebben om het vervolgproces goed te kunnen monitoren en te evalueren.

- Het uitgangspunt zoals gehanteerd bij Q-support – dat in eerste instantie altijd een beroep gedaan wordt op de reguliere voorzieningen – zal onverminderd worden toegepast. (Regulier... mits) .
- Q-support 2.0 neemt afstand van de behandelmethoden die onvoldoende evidence based zijn.
- Q-support zal inzetten op het instrument van een zogeheten 'Q-koortNet, vergelijkbaar met het Parkinsonnet. Het is een hulpmiddel om patiënten en zorgverleners (digitaal en fysiek) aan elkaar te verbinden.
- Q-support werkt in een aantal voorkomende thema's samen met Q-uestion, de patiëntenorganisatie. Beide organisaties hebben een eigenstandige taak in het Q-koorts veld. Q-uestion houdt zich met name bezig met belangenbehartiging waaronder de Q-koortsclaim en lotgenotencontacten, Q-support houdt zich bezig met (het borgen van -) de concrete zorg voor de patiënten en het borgen daarvan in een professioneel netwerk. Vanuit die optiek zal Q-support 2.0 geen rol spelen (behalve in het verstrekken van informatie) bij 'het gebaar' (15,5 miljoen vanuit de Rijksoverheid voor Q-koortspatiënten). Q-support en Q-uestion zullen wel samen optrekken waar het andere belangrijke thema's betreft zoals de landelijke screening t.b.v. het opsporen van chronische Q-koorts.
- Q-support 2.0 zal ter advisering over de werkzaamheden een Klankbordgroep instellen. In deze Klankbordgroep zijn patiënten en diverse stakeholders vertegenwoordigd. Zij zijn verbonden aan de diverse deelopdrachten en adviseren vanuit de eigen deskundigheid. De voorzitter van Q-uestion zal deel uitmaken van de Klankbordgroep.
- Q-koorts is een ziekte met nog onbekende lange termijn gevolgen. Q-support 2.0 zal zich inzetten voor een krachtig netwerk waardoor de zorg voor de Q-koortspatiënt ook op langere termijn wordt geborgd. De wijze waarop is nadrukkelijk een strategische vraag die continue op de agenda dient te staan.
- De ziekte Q-koorts zal door Q-support 2.0 in een breder perspectief geplaatst worden. In dit kader dient gedacht te worden aan het zoeken van een bredere verbinding met netwerken/organisaties voor chronisch zieken, het thema zoönosen/infectieziekten, nazorg bij rampenbestrijding en/of uitbraken van zoönosen.
- Zoals ook bij Q-support, zal Q-support 2.0 bij aanvang bepalen welke resultaten opgeleverd worden bij afronding van de opdracht. Dat houdt in dat monitoren en evalueren een belangrijk onderdeel vormen van de werkzaamheden.
- Q-support zal streven naar een toekomstbestendig netwerk onder de naam "Q-koortsNet" (zie bijlage 4). De structuur biedt een houvast voor samenwerking tussen patiënten en zorgaanbieders.

2. Strategie: van doel naar resultaat

2.1 Overgang van Q-support 1.0 naar Q-support 2.0

Een nieuwe afgebakende fase, een nieuwe opdracht met andere doelstellingen en een nieuw budget vragen een nieuwe en aangepaste strategie. Q-support staat voor de complexe opgave om haar organisatie en werkwijze aan te passen aan een nieuwe werkelijkheid. En in de complexe omgeving van Q-koorts is dat geen vanzelfsprekendheid.

Het verschil tussen de start van Q-support 1.0 en de doorstart van Q-support 2.0 is groot. Daar waar medio 2013 Q-support voor de taak stond om patiënten zelf daadwerkelijk te adviseren en te begeleiden en onderzoek uit te zetten, staat de organisatie nu voor de taak om het professionele netwerk rond de patiënt in stelling te brengen. Het grote onderscheid tussen beide opdrachten is dat Q-support eerst de taken zelf uitvoerde en nu andere partijen dient te stimuleren deze taken in te bedden in hun reguliere werkzaamheden. Q-support 2.0 is voor het welslagen van de opdracht dus in hoge mate afhankelijk van de bereidheid van andere partijen om kennis, middelen en menskracht in te brengen.

Bij de aanvang van Q-support 1.0 werd gesteld dat de begeleiding van mensen met een ziekte als Q-koorts in de werkprocessen van reguliere instanties adequaat kon worden opgepakt. De realiteit bleek weerbarstiger. Het heeft Q-support veel tijd en energie gekost om patiënten op te sporen, hun begeleidingsbehoefte te leren kennen en een eerste begeleiding aan te bieden. Het bleek een groep die vele malen groter was dan gedacht en die te kampen had met veel complexe problemen. Die liet zich niet zomaar in een reguliere setting plaatsen. Het moment dat er een goed geoliede machine stond ten behoeve van Q-koortspatiënten, was ook het moment dat de projectperiode eindigde en dat werkzaamheden stopten. Weliswaar volgens planning maar ook in de wetenschap dat het werk niet klaar was. Om die reden heeft de minister besloten tot een verlenging van Q-support. Die verlenging doet recht doet aan de noodzaak om die eerste fase een vervolg te geven en het werk af te maken. Het borgen van werkzaamheden kan immers pas dan plaatsvinden wanneer het ontwikkelen van kennis en deskundigheid heeft plaatsgevonden. Q-support 2.0 staat nu voor de taak om de begeleiding van Q-koorts patiënten over te dragen aan de reguliere instanties.

De complexiteit van Q-koorts

De woorden 'erkenning en herkenning' hebben als een rode draad door de werkzaamheden van de eerste fase gelopen en

zullen dat onverminderd in de tweede fase doen. Erkenning omdat de ingrijpende gevolgen van Q-koorts nog steeds vrij onbekend zijn. Wereldwijd is er niet eerder een uitbraak van deze omvang geweest en er is nog weinig bekend over de lange termijn gevolgen. Zelfs weinig tot niets over de gevolgen van Q-koorts bij kinderen.

Herkenning omdat de gevolgen van de besmetting nog steeds niet op het netvlies staan van artsen en behandelaars. Mensen lopen vaak lang rond met onbekende klachten waarvan in een later stadium blijkt dat het de gevolgen zijn van Q-koorts in de vorm van QVS of chronische Q-koorts. Te vaak wordt uitgegaan van het feit dat Q-koorts 'toch die epidemie uit 2007 was' en 'een Brabantse ziekte is'. Dat wordt gelogenstraft door het feit dat er nog steeds mensen in heel Nederland worden ontdekt met chronische Q-koorts en QVS als gevolg van de epidemie.

Het gebrek aan erkenning en herkenning heeft ertoe geleid dat patiënten lange zoektochten achter de rug hebben met veel - vaak onbedoeld- onbegrip. Met name in de periode van 2007 tot 2013 heeft dit een grote rol gespeeld en is er vaak onomkeerbaar leed geschied. Verlies van gezondheid, werk en sociale contacten waren eerder regel dan uitzondering. Patiënten waren blij met de advisering en ondersteuning van Q-support. Na een periode van ontkenning en het bekende 'van het kastje naar de muur', vonden ze één loket waar ze met vragen terecht konden. Dat ene loket voor deze specifieke ziekte heeft recht gedaan aan de erkenning en herkenning maar ook aan het feit dat de gevolgen van Q-koorts ingrijpen op veel leefgebieden. De gevolgen zijn weliswaar in de eerste plaats medisch maar hebben eveneens effect op andere leefgebieden. Q-support heeft - in navolging op het gedachtegoed van Positieve Gezondheid- mensen dan ook geadviseerd en ondersteund op vele terreinen. De vraag van patiënten stond centraal, een passende oplossing werd erbij gezocht. Regulier waar mogelijk, op een andere manier waar nodig. Deze integrale benadering is echter geen vanzelfsprekendheid. De Ombudsman heeft dat getypeerd met het beeld dat Q-support 'met de patiënt onder de arm dwars door alle schotten heenging'.

In de nieuwe fase staat Q-support voor de uitdaging om de zorg voor de Q-koortspatiënten te borgen in het reguliere veld. Dat heeft in het licht van het bovenstaande twee aspecten: allereerst recht doen aan de erkenning en herkenning en bovendien de gevolgen van Q-koorts breed blijven benaderen omdat de ziekte ingrijpt op veel leefgebieden.

Q-support 1.0 heeft haar dienstverlening in nauwe samenspraak met patiënten ingericht. Ook in deze nieuwe fase wil Q-support patiënten de rol geven die hen toekomt. Belangrijk verschil is echter dat ook hierbij, de nieuwe opdracht voor ogen houdend, het uitgangspunt dient te zijn dat Q-support 2.0 faciliteert, stimuleert en coördineert en vanuit die optiek partijen uitnodigt de rol van de patiënt centraal te stellen. Het accent wordt ook hier verlegd van het zelf bepalen en invullen naar het borgen van de rol van de patiënt in reguliere werkprocessen. De manier waarop patiëntenparticipatie in de nieuwe fase gestalte gaat krijgen formuleren we in samenspraak met de patiënten.

Een verandering van taken en werkzaamheden vraagt van alle partijen veel in deze. Q-support als organisatie gaat haar werkprocessen anders inrichten. Ook van patiënten en professionals wordt het nodige gevraagd. De bereidheid om nieuwe wegen in te slaan, vertrouwen in een nieuwe werkwijze, begrip over en weer zijn voorwaarden om stappen te maken in dit proces.

Q-support zal de komende jaren met vele partijen de handen ineen slaan om te komen tot een klimaat waarin de gevolgen van Q-koorts niet ter discussie staan en waarin de gevolgen van de ziekte integraal worden benaderd binnen de reguliere zorg.

2.2 Strategische koers per deelopdracht

De opdracht aan Q-support 2.0 is onderverdeeld in zes deelopdrachten. In bijlage 1 is per deelopdracht op basis van het OS-GM-model een meer gedetailleerde uitwerking gegeven van de doelen en activiteiten. In de hiernavolgende toelichting wordt per deelopdracht de strategische koers toegelicht.

Deelopdracht 1: Zij draagt voor 1 oktober 2018² met een zorgvuldige overdracht de bij haar bekende Q-koortspatiënten over aan de betrokken gemeenten.

Einddoel: De regie voor zorg voor de Q-patiënt is in goede handen bij de gemeente: naar tevredenheid van de patiënten en met draagvlak van de gemeente.

Erkenning en herkenning zijn essentieel in de benadering van de Q-koortspatiënt. Q-support kiest voor het realiseren van dit doel dan ook empowerment als strategisch uitgangspunt. Q-support 2.0 wil gemeenten en patiënten toerusten voor de nieuwe situatie. Gemeenten door hen zowel op bestuurlijk niveau als in de uitvoering stelselmatig te informeren over en

te overtuigen van de indringende lange termijn gevolgen van Q-koorts en de (hulp/advies) vraag die dat bij patiënten in de eigen gemeente tot gevolg heeft. Patiënten op hun beurt staan sterk in de contacten met de nieuwe professionals, kunnen hun vraag formuleren en kennen hun rechten maar hebben ook een realistisch verwachtingspatroon. Wij ondersteunen patiënten hierbij. Er bestaat bij patiënten veel zorg over deze overdracht. Hier ligt een signalerende rol voor Q-support 2.0. Wij gaan het proces monitoren, de tevredenheid meten en zowel tussentijds als achteraf hierover rapporteren. Zo nodig zal Q-support 2.0 aanbevelingen doen voor andere scenario's zoals clustering van zorg.

Deelopdracht 2: Zij dient na de overdracht als Steun- en adviespunt en als vraagbaak voor alle reguliere professionals die een rol hebben in het adviseren en begeleiden van Q-koortspatiënten.

Einddoel: Q-support 2.0 is een Steun- en adviespunt voor professionals en zorgaanbieders.

Q-support biedt de nieuwe professionals kennis en ondersteuning aan bij hun zorg voor Q-koortspatiënten. In het realiseren van dit einddoel sluit de strategische keuze nauw aan bij einddoel 1; ook hier is communicatie naar gemeenten en de kennis van de patiënten over de nieuwe rol van Q-support 2.0 essentieel. Onderdeel van de empowermentstrategie is het aanbieden van de ondersteuning van Q-support 2.0 voor professionals. In de contacten met professionals zal Q-support 2.0 daar op blijven wijzen. Door ervoor te zorgen dat ook patiënten hiervan op de hoogte zijn, kunnen zij hun (gemeentelijke) contactpersonen op deze dienstverlening wijzen. Bovendien bouwt Q-support 2.0 aan een digitaal en fysiek netwerk dat professionals verbindt om op die manier de samenwerking te bevorderen en bijvoorbeeld een multidisciplinair overleg te faciliteren.

Deelopdracht 3: Zij ondersteunt de gemeenten bij het inroepen van specifieke deskundigheid waar regulier nu niet in wordt voorzien. Te denken valt aan medische, arbeidsrechtelijke en juridische deskundigheid.

Einddoel: Kennis en deskundigheid zijn beschikbaar in het reguliere netwerk en worden regulier bekostigd.

Q-support 2.0 streeft een integrale benadering van de Q-koortsproblematiek na. Daarom maakt de aanpak van Positieve Gezondheid standaard deel uit van de overdracht naar gemeenten. Om die integrale benadering blijvend tot stand te brengen bouwt Q-support 2.0 samen met haar partners aan een net-

² Deze datum is in een veel eerder stadium genoemd als streefdatum. Gestreefd wordt naar een warme overdracht waarbij kwaliteit voor snelheid gaat. Met dien verstande dat de nadruk op een warme overdracht in het eerste jaar van Q-support zal liggen om voldoende tijd en ruimte te hebben om het vervolgproces goed te kunnen monitoren en te evalueren.

werk van deskundigen dat beschikbaar is voor de professionals in het reguliere veld en via hen ook voor patiënten. Gedurende de overgangsfase zal Q-support de inzet van medische, arbeidsrechtelijke en juridische deskundigheid bekostigen in de verwachting dat professionals daar de meerwaarde van inzien en dit daarna zelf gaan bekostigen. De inzet is dat dit netwerk ook na beëindiging van de opdracht beschikbaar blijft. Ook in deze aanpak spelen patiënten een rol: zij kunnen om deze ondersteuning vragen mits zij daar goed van op de hoogte zijn. Q-support draagt daar zorg voor.

Deelopdracht 4: Zij zet zich in om reeds gerealiseerde projecten te bestendigen en te borgen.

Einddoel: Reeds gerealiseerde projecten zijn bestendigd en geborgd.

Q-support heeft een aantal belangrijke eindproducten opgeleverd die, door ze onder te brengen bij reguliere instanties, behouden blijven voor de doelgroep. Om dit doel te realiseren kiest Q-support 2.0 voor de dialoog. Zij zal zelf en via haar partners en ambassadeurs het gesprek aangaan met de geëigende instanties en hen via deze lobby ervan overtuigen dat het passend is de 'nalatenschap' van Q-support onder te brengen in de eigen organisatie. Erkenning van de kwaliteit van deze eindproducten door onafhankelijke derden is daarbij behulpzaam en die zal Q-support 2.0 waar nodig actief zoeken.

Deelopdracht 5: Q-support 2.0 heeft een signalerende functie met betrekking tot (eventuele nieuwe) hiaten en leemten in de zorg aan Q-koortspatiënten.

Einddoel: Q-support signaleert hiaten en leemten in de zorg aan Q-koorts patiënten en kan veranderingen bewerkstelligen of in gang zetten.

De ervaring leert dat adequate en integrale ondersteuning van Q-koortspatiënten in het reguliere veld, vooral vanwege de onbekendheid van de gevolgen, niet vanzelfsprekend is. Vandaar dat Q-support 2.0 het proces van overdracht en het vervolg daarop structureel gaat monitoren, zodat zowel tussentijds als achteraf vastgesteld kan worden of er sprake is van hiaten of leemten in de zorg. Behalve in de directe zorg voor patiënten, kunnen lacunes zich ook op andere terreinen voordoen waar-

door integrale zorg wordt belemmerd. Onvoldoende aandacht in de opleiding leidt bijvoorbeeld tot onvoldoende geschoolde mensen ten aanzien van deze problematiek maar ook wanneer de verbinding tussen publieke gezondheid en individuele zorg onvoldoende wordt gemaakt bij de uitbraak van een zoönose, komt adequate zorg in het gedrang.

Wanneer Q-support 2.0 dergelijke leemten in de zorg of meer algemeen constateert, zal zij daarop reageren zowel naar de instanties als naar de opdrachtgever, ook tussentijds

Deelopdracht 6: Q-support 2.0 streeft een samenwerking na met andere expertisecentra op het gebied van infectieziekten, inclusief zoönosen ten einde de inbreng van het patiëntenbelang bij infectieziektebestrijding duurzaam te verbeteren.

Einddoel: Er is een goed samenwerkend netwerk op het gebied van zoönosen/ infectieziekten.

Het is niet de vraag of maar wanneer zich een volgende uitbraak van een zoönose aandient, daarover zijn de experts het eens. Er is veel verbeterd in de signaleringsstructuur maar in de opvolging is een goed samenwerkend netwerk op het gebied van zoönosen en infectieziekten onontbeerlijk. De onderscheidende aanpak die Q-support heeft gekozen met patiëntenparticipatie heeft zijn meerwaarde nadrukkelijk aangetoond. Samen met de lessen die Q-support heeft getrokken uit de aanpak die volgde op de Q-koortsepidemie, ligt hier een goede basis om zo'n netwerk vorm te geven. Q-support 2.0 zet zich in om de samenwerking met andere expertisecentra te zoeken en gebruikt het netwerk van deelopdracht 3 als uitvalsbasis om door te groeien naar blijvende samenwerking op het gebied van zoönosen en infectieziekten.

3 Financiële onderbouwing

Q-support 2.0 heeft voor de duur van 3 jaar (1 mei 2018 – 1 mei 2021) een budget van 3,5 miljoen Euro toegewezen gekregen. Deze is opgenomen als bijlage 5.

Conform de eerder gevolgde werkwijzen in de eerste projectperiode is de begroting ingedeeld op basis van de deelopdrachten. Onderscheiden worden de volgende onderdelen:

- Overdracht van patiënten naar gemeenten en borging goede zorg.
- Q-support als Steun- en Adviespunt.
- Het ondersteunen van gemeenten bij niet-reguliere voorzieningen.
- Gerealiseerde projecten bestendigen en borgen.
- Een signalerende functie over de hiaten en leemten in de zorg voor Q-koortspatiënten.
- Samenwerking optimaliseren met overige centra t.a.v. infectieziekten/zoönosen.

Om de opdracht van Q-support 2.0 goed te laten slagen zijn een aantal basisvoorzieningen nodig.

Te denken valt aan de volgende algemene kosten:

- Huur
- Directie
- Secretariaat
- Bedrijfsvoering, Controllfunctie, HRM, Inkoop
- Communicatie
- Verzekeringen
- Telefoon
- Deskundigheidsbevordering en coaching vaste teamleden.
- Vergoedingen voor vrijwilligers
- Transitiekosten
- Etc.

NB: In het proces van kwartiermaken is de suggestie geopperd om een Q-fonds in te richten om bijzondere financiële stromen te verwerken. De Raad van Toezicht (RvT) kan hiertoe besluiten.

4 Planning hoofdactiviteiten

Onderdeel	2018		2019			2020				2021
1. Overdracht van patiënten naar gemeenten en borging goede zorg.										
2. Q-support als Steun- en Adviespunt.										
3. Het ondersteunen van gemeenten bij niet-reguliere voorzieningen.										
4. Gerealiseerde projecten bestendigen en borgen.										
5. Een signalerende functie over de hiaten en leemten in de zorg voor Q-koortspatiënten.										
6. Samenwerking optimaliseren met overige centra t.a.v. infectieziekten/ zoönosen.										
Projectplanning										
Projecten uitvoeren										
Toekomstvisie ontwerpen en presenteren										
Monitoren en evalueren										
Eindevaluatie										

Toelichting:

Na goedkeuring van het meerjarenplan door de RvT zal een meer specifieke planning voorgelegd worden m.b.t. de diverse projecten.

Monitoren en evalueren is een continue proces. Het format hiertoe wordt ontwikkeld in het najaar 2018 en gepresenteerd worden aan de RvT. Een eerste tussentijdse evaluatie volgt na de warme overdracht aan gemeenten, medio 2019.

Het ontwikkelen van de toekomstvisie zal tussentijds aan de orde dienen te komen teneinde nog stappen te kunnen nemen voor de vervolgkoers.

De activiteiten van Q-support 2.0 eindigen eind 2020 om in het 1e kwartaal ter afronding de projectgegevens te kunnen presenteren. De wijze waarop dit zal gebeuren vindt i.o.m. de RvT plaats.

Bijlage 1: Uitwerking opdrachten

Opdracht 1

Q-support draagt voor 1 oktober 2018 met een zorgvuldige overdracht de bij haar bekende Q-koortspatiënten over aan de betrokken gemeenten.

Einddoel: De regie voor zorg voor de Q-patiënt is in goede handen bij de gemeente: naar tevredenheid van de patiënten en met draagvlak van de gemeente.

Doelen	Strategieën	Maatregelen
Een zorgvuldige overdracht heeft plaatsgevonden.	Bestuurlijk draagvlak is voorwaarde voor een goede overdracht.	<ul style="list-style-type: none"> - Brief van de minister aan de gemeenten (in ontwikkeling). - Brieven en brochures aan colleges, GGD-besturen sturen. - Betrekken van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). - Structurele communicatie-uitingen. - Bestuurlijke samenwerking op verzoek bevorderen om de zorg voor Q-koortspatiënten nu en in de toekomst te borgen.
	Q-support 2.0 levert maatwerk per patiënt en per gemeente. De datum van 1 oktober zal niet haalbaar zijn, gestreefd wordt wel naar voorjaar 2019. Zorgvuldigheid gaat boven snelheid.	<ul style="list-style-type: none"> - Warme overdracht van plm. 300 patiënten d.m.v. een persoonlijk gesprek - De Q-koortsadviseur blijft aan de zijlijn beschikbaar voor advies aan professional en patiënt (bij calamiteiten; registratie vereist om te leren en te evalueren). - Nieuwe patiënten mogen zich aanmelden maar worden onder begeleiding direct in contact gebracht met de gemeenten van herkomst.
	Q-support 2.0 bevordert kennis en deskundigheid bij gemeentelijke professionals t.b.v. de persoonlijke begeleiding van de patiënt.	<ul style="list-style-type: none"> - De Q-koortsadviseurs delen kennis d.m.v. persoonlijke gesprekken en/of presentaties voor grotere groepen. - Instructies m.b.t. het model van Positieve gezondheid zullen deel uitmaken van de warme overdracht. - Desgevraagd kan een medisch adviseur voor presentaties ingezet worden.
	Q-support 2.0 bevordert de zelfredzaamheid van de patiënt in de nieuwe situatie.	<ul style="list-style-type: none"> - Diverse trainingen en bijeenkomsten zullen gericht zijn op het empoweren van patiënten in de nieuwe situatie. - Het inrichten van een 'maatjesproject' (i.s.m. Q-uestion) waarbij patiënten via het Q-koortsNet een beroep kunnen doen op elkaar.
	Voor complexe situaties biedt Q-support 2.0 een platform om een multidisciplinair overleg te voeren.	<ul style="list-style-type: none"> - Q-support 2.0 zet gedurende de overdrachtsfase op afroep een Multidisciplinair Overleg (MDO) in waar complexe zaken multidisciplinair besproken zullen worden (onder voorzitterschap van de gemeente met ondersteuning van Q-support). Een pilot van 10 casussen zal geëvalueerd worden om de toekomstige aanpak te bepalen.
De patiënt kan voor hulpvragen terecht bij zijn contactpersoon van de gemeente.	Er is één of er zijn een paar vaste contactpersonen per gemeente belast met de hulpvragen van Q-koortspatiënten.	<ul style="list-style-type: none"> - Structurele communicatie over ontwikkelingen. Te beginnen met een Q-tour voor alle bekende patiënten in 5 plaatsen in Nederland in het najaar. - Gedurende de looptijd van Q-support 2.0 tussentijdse kennisbevordering inplannen. Bij voorkeur d.m.v. regionale bijeenkomsten.³
	De gemeentelijke contactpersoon voert de regie over de vragen t.a.v. de diverse leefgebieden.	<ul style="list-style-type: none"> - Voor specifieke deskundigheid kan een beroep gedaan worden op Q-support 2.0 (zie opdracht 3). - De contactpersoon kan een beroep doen op Q-support voor een MDO bij complexe problematiek.
	Bij personele wisselingen draagt de gemeente zelf zorg voor een nieuwe overdracht.	<ul style="list-style-type: none"> - Q-support 2.0 houdt het overzicht van de contactpersonen en zal de gemeente ondersteunen bij de wisseling van contactpersoon.
De gemeentelijke contactpersoon is (globaal) bekend met kennis over Q-koorts en het netwerk.	De gemeentelijke contactpersoon is bij de warme overdracht en wordt daarna structureel geïnstrueerd over de ziekte en het netwerk.	<ul style="list-style-type: none"> - Een vast instructieformat ontwikkelen t.b.v. de warme overdracht. - Het samenstellen van een algemeen informatiepakket. - Het netwerk van gemeentelijke professionals versterken door gezamenlijke bijeenkomsten en extra scholing.

³ T.a.v. de warme overdracht richt Q-support zich op de groep van 300 patiënten, bij alle verdere communicatie-uitingen en activiteiten richt Q-support 2.0 zich op de volledig bij haar bekende doelgroep.

(Vervolg)

Doelen	Strategieën	Maatregelen
De overdracht heeft naar tevredenheid van alle patiënten en professionals plaatsgevonden.	De tevredenheid van zowel patiënten als professionals wordt tussentijds en afrondend geëvalueerd.	<ul style="list-style-type: none"> - Kwalitatieve en kwantitatieve registratie van vragen en opmerkingen van patiënten en professionals. - Tussentijdse evaluatie over voortgang en tevredenheid. - Al naar gelang behoefte: Bestuurlijk overleg van gemeenten met de meeste Q-koortspatiënten coördineren en faciliteren om concrete ervaringen te delen en een toekomstvisie te formuleren.
De zorg voor de Q-koortspatiënt is ook na de afronding van de werkzaamheden van Q-support 2.0 goed geborgd.	Q-support 2.0 heeft zichzelf overbodig gemaakt. Het netwerk voorziet in de behoeften van de patiënten en de zorgaanbieders.	<ul style="list-style-type: none"> - Afhankelijk van de bevindingen zal Q-support 2.0 een richting duiden gedurende haar bestaan en voorleggen aan de Raad van Toezicht.
	Lessen uit Q-support 2.0 worden vertaald in aanbevelingen voor de toekomst. Q-koorts zien als 'stresstest' voor toekomstige zoönosen.	<ul style="list-style-type: none"> - Q-support 2.0 zal in de laatste fase de lessen van de tweede fase presenteren.

Opdracht 2

Zij dient na de overdracht als Steun- en adviespunt en als vraagbaak voor alle reguliere professionals die een rol hebben in het adviseren en begeleiden van Q-koortspatiënten.

Einddoel: Q-support 2.0 is een Steun- en adviespunt voor professionals en zorgaanbieders.

Doelen	Strategieën	Maatregelen
Een toegankelijk, laagdrempelig Steun- en adviespunt dat gezien wordt als expertisecentrum in (het begeleiden bij-) Q-koorts.	Q-support 2.0 coördineert en faciliteert alle noodzakelijke verbindingen tussen netwerkpartners incl. de patiënten, zowel digitaal als fysiek.	<ul style="list-style-type: none"> - Een centrale vestiging van waaruit wordt samengewerkt met deskundigen verspreid over het land. - De medewerkers van Q-support 2.0 zijn geschoold en op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. - Q-support 2.0 levert maatwerk, kan putten uit diverse ondersteunende diensten en verbindingen coördineren. Variërend van (eenmalig) adviseren over casuïstiek, het geven van presentaties, organiseren van kennis bevorderende bijeenkomsten evenals specifieke, doelgerichte bijeenkomsten MDO; Multi-disciplinair Overleg en specialistische bijeenkomsten.
	Nieuwe huisvesting en personele bezetting die past bij de nieuwe koers	<ul style="list-style-type: none"> - Criteria die relevant zijn: in verbinding met Radboud en/of JBZ, revalidatiesetting maar meer een maatschappelijke context dan een klinische. Noordoost-Brabant of Gelderland. - Basisvoorzieningen wat betreft ruimte en menskracht: Ruimte: kantoorruimten met ca 10-15 werkplekken. Pantry, één groter en één kleinere vergaderruimte. Spreekkamer (niet medisch). Menskracht vaste kern: Directeur, secretariaat, Q-koortsadviseurs (2 FTE) + 1 FTE parttime adviseurs elders in Nederland, medisch adviseurs, ervaringsdeskundigen. Flexibele schil: diverse specialisten, controller, HRM, Inkoop, projectleiders (op afroep).
	Een inhoudelijk gestructureerd netwerk, digitaal en fysiek.	<ul style="list-style-type: none"> - Het middel Q-koortsNet inzetten als middel om de diverse zorg- en hulpverleners rondom de patiënt te ondersteunen bij het verlenen van de zorg en hulp. (zie bijlage 5) . - Fysiek: het opbouwen van een Q-koorts vriendelijk netwerk bestaande uit deskundigen, zorgaanbieders en patiënten en een locatie waar die elkaar, zo nodig, kunnen ontmoeten.
	Een structurele actieve houding om te informeren over en te communiceren met zowel patiënten als professionals.	<ul style="list-style-type: none"> - Meerjaren communicatieplan voor Q-support 2.0 - Communicatiemiddel (AVG- proef) voor zorgaanbieders en patiënten. - Informatiebijeenkomsten, gekoppeld aan specifieke thema's of het verstrekken van voortgangsinformatie.
	www.q-koorts.nl zal i.s.m. Q-uestion permanent actueel blijven.	<ul style="list-style-type: none"> - Op deze website staat algemene informatie. Organisatie specifieke informatie zal op de eigen website geplaatst worden. Op de website staan drie buttons: Q-support, Q-uestion en Q-koortsNet. - Website permanent actualiseren, ook met informatie over relevante partijen (NHG, Zonmw, RIVM, GGD, etc.) - Q-support 2.0 neemt nu het (financiële) beheer voor haar rekening. I.s.m. met Q-uestion een plan opstellen voor borging na afronding van de werkzaamheden van Q-support 2.0.
Een geschoolde professional.	Q-support 2.0 brengt het netwerk in kaart en coördineert en faciliteert scholing op het gebied van Q-koorts.	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarisatie van de relevante professionals en behandelscenario's. - In vervolg op deze studie zal gestreefd worden naar verder doelmatigheidsonderzoek i.s.m. ZonMw n.a.v. de diverse scenario's ⁴ - Per en in samenwerking met de relevante beroepsgroepen een meerjaren scholingsplan opstellen en richtlijnen (ondersteunend) ontwikkelen. - Bevorderen van e-learning i.s.m. de beroepsgroepen. - Gemeentelijke contactpersoon wordt ook meegenomen in het scholingsprogramma. (zie 1)

⁴ Inventarisatie m.b.v. de Delphimethode via de Erasmusuniversiteit. De subsidieaanvraag hiervoor is gedaan bij een zorgverzekeraar. Bij afwijzing wordt voorgesteld dit te financieren uit eigen middelen omdat het een belangrijke basis vormt voor het verwerven van inzicht in het netwerk en de ontwikkeling van zorgscenario's.

(Vervolg)

Doelen	Strategieën	Maatregelen
De patiënt als professional.	De kennis van professional en patiënt wordt over en weer versterkt.	<ul style="list-style-type: none"> - Een binnen de opdracht van Q-support 2.0 passend klimaat waar patiënten zich erkend en herkend voelen. - De door Q-support ontwikkelde koers m.b.t. patiëntenparticipatie wordt vervolgd. Hiervoor wordt een specifieke meerjarenvisie ontwikkeld. Enkele elementen die hier zeker bij aan de orde komen. - (uit: Q-support 1.0) <ul style="list-style-type: none"> • De patiënt betrekken bij advisering, processen, ontwikkelen of reviseren van richtlijnen. • Het creëren van een pool van geschoolde patiënten die ingezet kunnen worden als ervaringsdeskundigen bij scholingen. • Streven naar patiëntbetrokkenheid bij onderzoek. • Het organiseren van bijeenkomsten wanneer de werkzaamheden dit vragen. • De patiënt heeft basiskennis van zijn ziekte, weet waar hij met zijn zorgbehoefte terecht kan en is voldoende weerbaar.
De kennis en kunde gaan niet verloren.	Na afronding van de werkzaamheden van Q-support 2.0 is duidelijk voor alle netwerkpartners waar de kennis en kunde voorhanden is.	<ul style="list-style-type: none"> - Afhankelijk van de bevindingen zal Q-support 2.0 gedurende haar bestaan een richting duiden en voorleggen aan de Raad van Toezicht.

Opdracht 3

Zij ondersteunt de gemeenten bij het invoeren van specifieke deskundigheid waar regulier nu niet in wordt voorzien. Te denken valt aan medische, arbeidsrechtelijke en juridische deskundigheid.

Einddoel: Kennis en deskundigheid zijn beschikbaar in het reguliere netwerk en worden regulier bekostigd.

Doelen	Strategieën	Maatregelen
Gedurende de looptijd van Q-support 2.0 kan door (gemeentelijke) professionals een beroep gedaan worden op de organisatie om met name extra expertise met kennis van de ziekte in te zetten.	De mogelijkheden en werkwijze zijn helder voor alle betrokkenen.	<ul style="list-style-type: none"> - Het proces van invoeren van expertise is nader uitgewerkt (scenario's). - Goede communicatie over de te volgen werkwijze en afspraken met alle betrokkenen. - Inzet van een deskundige loopt altijd via de gemeentelijke professional.
Er is een vaste pool met deskundigen met kennis van de Q-koorts.	Q-support 2.0 organiseert naast het netwerk van reguliere zorgaanbieders een netwerk van medici, arbeidsdeskundigen, juristen en financieel deskundigen met kennis van de problematiek bij Q-koorts.	<ul style="list-style-type: none"> - Het bestendigen en het aanvullen van het bestaande netwerk. (verzoek om deskundige psychologische zorg) toe te voegen aan het netwerk). - Het scholen zal in samenspraak met de diverse beroepsgroepen planmatig opgepakt worden. - De diverse specialisten zullen, indien nodig nauw betrokken worden bij een Multidisciplinair Overleg (MDO).
Fysiotherapie voor Q-koortspatiënten valt onder de (basis) verzekering ⁵	Q-support streeft naar een behandel-diagnosecode voor fysiotherapie.	<ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteitsstandaard verder door ontwikkelen. - Verzoek richten aan het Zorginstituut Nederland (ZIN). - Optrekken met het Nederlands genootschap voor Fysiotherapie.
Het beweegprogramma wordt structureel vergoed door de zorgverzekeraars.	Nut en noodzaak communiceren en lobby tot verdere besluitvorming.	<ul style="list-style-type: none"> - Kwaliteitsstandaard verder door ontwikkelen met betrokken partijen. - Het netwerk van 90 fysiotherapeuten professionaliseren en borgen. (zie verder ook opdracht 4: het borgen van producten)
De training 'Herstellen doe je zelf' (voorheen: Chronische Q-koorts en QVS; hoe ga ik ermee om?) is breed toegankelijk voor de Q-koortspatiënten.	Q-support biedt in aanvang de training aan met eigen middelen.	<ul style="list-style-type: none"> - Tot borging organiseert Q-support 2.0 de trainingen om te voorzien in een grote behoefte (4 trainingen 208, 4 in 2019). - Q-support 2.0 zoekt in de tussentijdse tijd met gemeenten en Q-uestion naar mogelijkheden om de training structureel onder te brengen onder de WMO-voorzieningen. - Q-support 2.0 professionaliseert de ervaringsdeskundigen als co-trainer. - I.s.m. de Zorgacademie (Zorgbelang) zal een pool van geschoolde trainers en co-trainers gevormd worden.
Bij afronding van Q-support 2.0 is de inzet van specifieke deskundigheid geborgd binnen de reguliere voorzieningen.	Er is een pool van specifieke specialisten die beschikbaar blijven voor de Q-koortspatiënten via de gemeenten en/of het Q-koortsNet.	<ul style="list-style-type: none"> - Het bouwen aan een professioneel netwerk met kennis van de Q-koorts. - Concrete afspraken maken voor het borgen binnen het reguliere netwerk wat betreft inhuur van specialisten (via gemeenten).
	Er is in de toekomst een kaderarts infectieziekten die zorgdraagt voor de verbinding met de huisartsen en voor kennisvermeerdering.	<ul style="list-style-type: none"> - Overleg met Het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG).

⁵ Het beweegprogramma is ontwikkeld door Q-support, onderbouwd met onderzoek en opgenomen in de Kwaliteitsstandaard Multidisciplinaire Zorg. Momenteel zijn er een aantal gemeenten die dit programma uit coulance vergoeden. Eenduidige structurele vergoeding is noodzakelijk om het programma te borgen.

Opdracht 4

Zij zet zich in om reeds gerealiseerde projecten te bestendigen en te borgen.

Einddoel: Reeds gerealiseerde projecten zijn bestendigd en geborgd.

Doelen	Strategieën	Maatregelen
De Werkwijzer is geaccepteerd als een krachtig hulpmiddel voor patiënten met Q-koorts en betrokken professionals t.a.v. het thema werk en inkomen. ⁶	De Werkwijzer wordt jaarlijks aangepast aan de veranderende wet- en regelgeving en veranderingen in beleid.	<ul style="list-style-type: none"> - Q-support 2.0 faciliteert de Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN) om een jaarlijkse update te verzorgen i.s.m. patiënten en professionals.
	Q-support 2.0 draagt er zorg voor dat de Werkwijzer breed beschikbaar is voor patiënten en professionals.	<ul style="list-style-type: none"> - De jaarlijkse update wordt door Q-support geplaatst op de website www.Q-koorts.nl - De Werkwijzer wordt aangeboden aan de stuurgroep van de LCI-richtlijn. - Een communicatieplan vormt de basis voor een brede verspreiding van de Werkwijzer. (formeel aanbieden, artikelen)
	Het actueel houden van de Werkwijzer is geborgd na afronding van Q-support 2.0.	<ul style="list-style-type: none"> - Betrokken partners (Q-uestion, Hogeschool Arnhem Nijmegen (HAN), Arbeidsdeskundigen, UWV etc) nemen de regie over het actualiseren over, inclusief bijbehorende middelen.
De 'Kwaliteitsstandaard Multidisciplinaire Zorg' ⁷ is de kwaliteitsstandaard voor met name paramedische zorg.	De Kwaliteitsstandaard zal per onderdeel nader uitgewerkt en geprofessionaliseerd worden.	<ul style="list-style-type: none"> - Met de diverse beroepsgroepen (Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie, Nederlandse vereniging voor ergotherapeuten, revalidatieklinieken, Phrenos) zal een verdieping volgen om te komen tot actuele richtlijnen volgens de laatste kennis over Q-koorts.
	Q-support 2.0 streeft naar een netwerk van professionals die geschoold werken volgens de Kwaliteitsstandaard Multidisciplinaire Zorg.	<ul style="list-style-type: none"> - Een structuur ontwikkelen m.b.v. de relevante professionals om te komen tot een afgebakend netwerk van deskundige therapeuten. - Een structurele scholing opzetten i.o.m. de branchevertegenwoordigers van de therapeuten.
	Q-support 2.0 draagt er zorg voor dat de Kwaliteitsstandaard breed beschikbaar is voor patiënten en professionals.	<ul style="list-style-type: none"> - De jaarlijkse update wordt door Q-support geplaatst op de website www.Q-koorts.nl - De Kwaliteitsstandaard Multidisciplinaire Zorg wordt aangeboden aan de stuurgroep van de LCI-richtlijn. - Een communicatieplan vormt de basis voor een brede verspreiding van de Kwaliteitsstandaard. (formeel aanbieden, artikelen)
Er is een netwerk van therapeuten Cognitieve Gedragstherapie (CGT) met kennis over de Q-koorts ontwikkeld. ⁸	Het actueel houden van de Kwaliteitsstandaard Multidisciplinaire Zorg is geborgd na afronding van Q-support 2.0. Q-support 2.0 zet zich in voor een netwerk van CGT therapeuten door het hele land.	<ul style="list-style-type: none"> - Betrokken partners (Q-uestion, revalidatiecentra, fysiotherapeuten en ergotherapeuten, Phrenos) nemen de regie over het actualiseren over, inclusief bijbehorende middelen. - Q-support is in gesprek met het Nederlands Kenniscentrum Chronisch Vermoeiden (NKC) en ZonMw om een groep van Cognitieve gedragstherapeuten specifiek te gaan scholen i.h.k.v. implementatiegelden (Verspreidings- en implementatie Impuls; VIMP) van ZonMw. - Het alternatief zal zijn om andere financieringsbronnen te zoeken of de eerste scholing uit eigen middelen te bekostigen.
	Het bestendigen van het netwerk en het borgen van kennis en deskundigheid t.a.v. CGT.	<ul style="list-style-type: none"> - Een structuur ontwikkelen m.b.v. de relevante professionals om te komen tot een afgebakend netwerk van deskundige therapeuten. - Een structurele scholing opzetten i.o.m. de branchevertegenwoordigers van de therapeuten. - Een structurele scholing opzetten i.o.m. de branchevertegenwoordigers.

6 De Werkwijzer is een product dat in de eerste fase van Q-support met en voor patiënten en een groot aantal professionals op het gebied van werk & inkomen o.l.v. de HAN geproduceerd is. De Werkwijzer ondersteunt patiënten in hun zoektocht bij het (gedeeltelijke) verlies van werk en inkomen en geeft professionals handvatten over hoe om te gaan met de gevolgen van Q-koorts.

7 De 'Kwaliteitsstandaard multidisciplinaire zorg' is in samenspraak ontwikkeld met fysiotherapeuten, ergotherapeuten en Phrenos ("Hertellen doe je zelf") en patiënten en onderbouwd met onderzoek. Reeds ingediend bij het Zorginstituut ter beoordeling maar vraagt nog een doorontwikkeling o.l.v. Q-support 2.0.

8 De 'Q-urestudie' heeft aangetoond dat CGT in 52% van de behandelingen helpend kan zijn. Van groot belang is om een netwerk van CGT-therapeuten te ontwikkelen om te voorkomen dat een patiënt geconfronteerd wordt met onbekendheid van de ziekte waardoor de behandeling en het effect averechts kunnen werken.

(Vervolg)

Doelen	Strategieën	Maatregelen
Er is een krachtig en permanent netwerk van Q-kringen. ⁹	Q-support stemt met Q-uestion de voortgang af en zal met name faciliteren en kennisvermeerdering aanbieden.	<ul style="list-style-type: none"> - Een meerjarenplan ontwikkelen met Q-uestion. - Een aanbod creëren dat ten dienste gesteld wordt (op kosten van Q-support 2.0 gedurende de looptijd i.h.k.v. professionalisering en scholing) van de Q-kringen (informatieavonden en trainingen).

⁹ Q-kringen zijn in fase 1 ontwikkeld door Q-support en Q-uestion. Het zijn zelfhulpgroepen die met middelen en menskracht van beide organisaties door het hele land georganiseerd zijn. Het doel is om de Q-kringen o.l.v. Q-uestion, gefaciliteerd door Q-support een goed platform te laten zijn voor kennisdeling, trainingen en lotgenotencontact.

Opdracht 5

Q-support 2.0 heeft een signalerende functie met betrekking tot (eventuele nieuwe) hiaten en leemten in de zorg aan Q-koortspatiënten.

Einddoel: Q-support signaleert hiaten en leemten in de zorg aan Q-koortspatiënten en kan veranderingen bewerkstelligen of in gang zetten.

Doelen	Strategieën	Maatregelen
Er is een strategische agenda.	Er wordt aan de hand van de huidige kennis een strategische agenda opgesteld met concrete doelstellingen.	<ul style="list-style-type: none"> - Q-support stelt de agenda op in samenspraak met Q-uestion. - De uitkomsten van de Delphistudie, uit te voeren door het Erasmus UMC zullen een belangrijk input vormen voor de mogelijke hiaten in het Q-koorts netwerk.
De door Q-support geagendeerde thema's worden nadrukkelijk geagendeerd en opgepakt met relevante partijen.	Specifieke thema's worden met voorrang projectmatig opgepakt door Q-support 2.0: <ul style="list-style-type: none"> • Werk en inkomen: werk houden, re-integratie • Kinderen met Q-koorts. • Kennis over Q-koorts in het onderwijs. • Lifestyleprogramma t.b.v. Q-koorts-patiënten. 	<ul style="list-style-type: none"> - I.o.m. Q-uestion een strategische agenda opstellen voor een 'top 5' van projecten en thema's. - Per thema projectmatig de genoemde onderwerpen met voorrang oppakken. - Inkomen: Inzetten op herkeuring bij de UWV voor de groep die in de periode van 2017-2013 zonder kennis van de ziekte mogelijk onjuist beoordeeld is en daardoor geen of een onvoldoende uitkering heeft ontvangen.
Er bestaat consensus over de diverse Q-koorts testen.	Het probleem agenderen bij de relevante partijen.	<ul style="list-style-type: none"> - Met name signaleren: Q-support ziet in de praktijk de gevolgen van het gebruik van de diverse testen (geen eenduidige diagnose).
Er is een landelijke screening naar de chronische Q-koorts uitgevoerd.	Q-support heeft dit verzoek ingediend en heeft een adviserende en communicatieve rol (regie: RIVM).	<ul style="list-style-type: none"> - Op het moment dat nieuwe (chronische) patiënten ontdekt worden een begeleidende rol bieden aan de patiënten die ontdekt zijn (Multidisciplinair Overleg).
De monitoring van QVS patiënten vindt structureel plaats.	Met Q-uestion i.o.m. zorgverzekeraars deze nadrukkelijke wens van patiënten proberen te honoreren.	<ul style="list-style-type: none"> - Inventariseren van mogelijkheden. - Komen tot een eerste voorstel. - Vervolg bespreken met stakeholders en eventueel activiteiten in gang zetten.
Onderzoek naar Q-koorts gaat onverminderd voort.	Q-support heeft zelf geen middelen voor onderzoek maar zal menskracht inzetten om te coördineren en te lobbyen. Zij zal dit zoveel mogelijk in samenspraak doen met Q-uestion.	<ul style="list-style-type: none"> - Met onderzoekers, verbonden aan Q-support 1.0 een eerste inventarisatie uitvoeren over het vervolg van de uitgevoerde onderzoeken met beschikbare middelen van ZonMw. - Met Utrecht UMC en ZonMw kijken naar een lange termijn studie over kinderen met Q-koorts. - Het coördineren en stimuleren van slimme samenwerkingen bij de nieuwe call (ZonMw) m.b.t. infectieziekten medio 2020. - Het actief zoeken naar middelen uit andere bronnen en het bemiddelen en coördineren tussen onderzoekers en fondsen.
Lering uit de Q-koorts-epidemie: De publieke gezondheidszorg en de individuele zorg voor de patiënt na de uitbraak van een zoönose sluiten op elkaar aan.	Q-support 2.0 blijft zich onverminderd inzetten voor de rol van de patiënt bij onderzoek.	<ul style="list-style-type: none"> - Q-support coördineert en verbindt de samenwerking tussen patiënten en onderzoekers. - In overleg treden met de GGD en de GHOR. - Impact (traject loopt al, houdt zich bezig met nazorg na rampen voor VWS).
De zorg voor de Q-koortspatiënten na afronding van Q-support 2.0 is geborgd.	Q-support 2.0 agendeert het thema bij de GGD's en de GHOR in het kader van zowel de verbinding met de publieke gezondheidszorg als de nazorg bij rampen. Strategische toekomstscenario's ontwikkelen voor de periode na Q-support 2.0.	Een aantal scenario's dienen zich nu al aan: <ul style="list-style-type: none"> - Q-support 2.0 beëindigen. - Gemeenten en andere partijen ZLTO? (Min LNV?) stellen middelen beschikbaar voor continuering van begeleiding. - Het (digitale) Q-koortsNet blijft bestaan en heeft met een goed business model bestaansrecht.(Advies van patiënten: denk commercieel). - Er komt een landelijk steun- en adviespunt zoönose of een landelijk steun- en adviespunt infectieziekten.

Opdracht 6

Q-support 2.0. streeft een samenwerking na met andere expertisecentra op het gebied van infectieziekten, inclusief zoönose ten einde de inbreng van het patiëntenbelang bij infectieziektebestrijding duurzaam te verbeteren.

Einddoel: Er is een goed samenwerkend netwerk op het gebied van zoönosen/infectieziekten.

Doelen	Strategieën	Maatregelen
De netwerkpartners op het gebied van infectieziekten en/of zoönose zijn bereid om samen te werken.	Het voortouw nemen in het creëren van het netwerk met als doel om te leren van elkaar en mogelijk gezamenlijk doelen te formuleren voor een verdergaande samenwerking.	<ul style="list-style-type: none"> - Inventarisatie van het (digitale) netwerk. - Inventarisatie van de wensen van de opdrachtgever (VWS) - Met enkele partners (lange termijn) doelen formuleren. - Kennismaking in gang zetten. Netwerk bevorderende activiteiten ontplooiën i.s.m. overige partners.
Het belang van een goed sluitende ketensamenwerking vanaf een uitbraak tot de individuele begeleiding op alle leefgebieden wordt onderkend en vormgegeven.	Met een aantal partners het huidige netwerk analyseren en komen tot aanbevelingen voor de toekomstige ketensamenwerking.	<ul style="list-style-type: none"> - Een projectmatige aanpak om te komen tot concrete samenwerkingen en aanbevelingen voor de toekomst.
De inbreng van patiënten perspectief bij een volgende uitbraak. ¹⁰	Bij uitbraken wordt de impact voor de individuele patiënt direct meegenomen in de besluitvorming en vervolgacties.	<ul style="list-style-type: none"> - Analyse met betrokken partners over het verbeteren van de procedures m.b.t. dit thema. - Diverse sporen analyseren: via Nazorg na rampen? Via GGD als bron van kennis over de besmette groep? - Komen tot aanbevelingen aan VWS.

¹⁰ In haar kamerbrief d.d. 14 juli 2017 heeft de minister aangegeven te willen leren van de Q-koortsepidemie. Om die reden wilde zij (nu: minister Bruins) dat het patiënten perspectief bij nieuwe uitbraken nadrukkelijk meegenomen wordt.

Bijlage 2: Relevante teksten uit Kamerbrieven

UIT: KAMERBRIEF KENMERK 1156492-165603-PG

Datum: 14 juli 2017

Ketensamenwerking

De Nationale ombudsman beveelt aan om de ketensamenwerking rond de Q-koortspatiënt te bevorderen, zodat problemen en belemmeringen van de Q-koortspatiënt integraal en eenduidig worden benaderd. Dit past binnen het brede beleid dat gericht is op “zorg en ondersteuning in de buurt”. Wij zijn van mening dat zorg die laagdrempelig en nabij is, waar je terecht kunt met eenvoudige vragen, die zelfstandigheid en zelfredzaamheid bevordert en ertoe bijdraagt dat mensen zo goed mogelijk in het dagelijkse leven kunnen blijven functioneren van groot belang is. De ‘eerste lijn’ speelt hierin een sleutelrol: de huisarts, de wijkverpleging, de fysiotherapeut, het maatschappelijk werk en al die andere zorgverleners die zorg dichtbij huis verlenen. Een goede samenwerking tussen verschillende disciplines hoort bij het verlenen van goede zorg. Zowel vanuit de opleiders als beroepsorganisaties maar ook vanuit de verzekeringen wordt de eerste lijn ondersteund bij het versterken van de integrale zorg. Q-support is gevraagd speciaal voor chronische Q-koorts en Q-koortsvermoedheidssyndroom (QVS) een zorgplan op te (laten) stellen dat bijvoorbeeld via het kennisplein chronische zorg aan de professionals ter beschikking kan worden gesteld.

Steun- en adviespunt Q-koorts

De provincie Noord-Brabant heeft samen met Q-support, de patiëntenvereniging Q-uestion, GGD en gemeenten het steun- en adviespunt Q-koorts (STAP) ontwikkeld. STAP ondersteunt wijkteams van gemeenten bij de zorg aan hun inwoners met Q-koorts.

Het STAP wordt een landelijke vraagbaak voor maatschappelijk werkers, verpleegkundigen en consultants van het wijkteam die de directe zorg in de gemeenten leveren. Voor patiënten die al ondersteuning krijgen, zal het STAP een warme overdracht verzorgen. Nieuwe cliënten worden doorverwezen naar het wijkteam in de eigen gemeente. Aan het wijkteam wordt kenbaar gemaakt dat aanvullende expertise kan worden ingeroepen bij het STAP. Wij ondersteunen dit initiatief van harte omdat daarmee de gewenste overgang naar reguliere zorg wordt georganiseerd. Er is daarom besloten dit initiatief, ook omdat het landelijk zal gaan werken, voor de benodigde 2 jaar (oktober 2017 tot oktober 2019) te financieren.

Zowel in het debat over de wijziging van de begrotingsstaten, als bij het wetgevingsoverleg over het jaarverslag 2016, beide van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft de Kamer aandacht besteed aan het behouden blijven van de kennis en kunde die in de afgelopen periode door Q-support zijn ontwikkeld. In het amendement van het lid van Toorenborg wordt een bedrag van 100.000 voor 2017 toegevoegd en gevraagd het borgen van kennis en kunde ook voor 2018 duurzaam te borgen.

Ook wij zijn van mening dat de kennis en kunde die in de afgelopen periode door Q-support is ontwikkeld behouden dient te blijven. We onderzoeken daarom samen met de provincie Noord-Brabant en Q-support hoe STAP het best georganiseerd kan worden.

Kennis borgen en informatie delen

Daarnaast beveelt de Nationale ombudsman aan om de aandacht voor en de activiteiten rond Q-koorts te borgen en te continueren nadat de stichting Q-support na 1 oktober 2018 ophoudt te bestaan. Dit geldt met name voor kenniscentra voor en begeleiding van Q-koortspatiënten en het bevorderen van medisch onderzoek en medische expertise rond Q-koorts.”

UIT: KAMERBRIEF KENMERK 1268126-171084-PG D.D. 19 DECEMBER 2017

Q-support 2.0

“In de kabinetsreactie op diverse Q-koorts adviezen van 14 juli 2017 werd in het kader van de gewenste overgang van de patiënten naar de reguliere zorg het Steun- en adviespunt (STAP) Q-koorts aangekondigd.

Het STAP moest een landelijke vraagbaak voor reguliere zorg en gemeenten worden. Mede naar aanleiding van de Kamerbrief, kregen wij signalen die ervoor pleiten Stichting Q-support nog langer voort te laten bestaan. Stichting Q-support ondersteunt Q-koortspatiënten bij het omgaan met Q-koorts. We hebben besloten Q-support nog drie jaar te financieren, om mensen met langdurige klachten te kunnen ondersteunen, adviseren en begeleiden. Van de €9 miljoen in het regeerakkoord wordt €3,5 miljoen ingezet voor Q-support. De voortzetting van Q-support heeft twee doelen. Ten eerste de uitvoering van de laatst ingediende patiënten-begeleidingstrajecten. Ten tweede het realiseren van een warme overdracht van Q-koortspatiënten naar de reguliere zorg. Door te dienen als vraagbaak kan de kennis worden overgedragen naar zorgpartners en gemeenten. Hiermee wordt voldaan aan brede politieke en maatschappelijke vraag naar verlenging van de steun die Q-support levert.”

UIT: KAMERBRIEF KENMERK 1321144-174893-PG D.D. 17 MAART 2018

Q-support 2.0

“Op 15 maart heeft Q-support in Eindhoven een symposium georganiseerd om de overgang in fase te markeren. Tijdens dit symposium heeft Q-support haar taken afgerond en het stokje overdragen aan Q-support 2.0. Het kabinet heeft immers besloten Q-support nog drie jaar te financieren, om mensen met langdurige klachten te kunnen ondersteunen, adviseren en begeleiden. De voortzetting van Q-support heeft twee doelen. Ten eerste de uitvoering van de laatst ingediende patiënten-begeleidingstrajecten. Ten tweede het realiseren van een warme overdracht van Q-koortspatiënten naar de reguliere zorg. Door te dienen als vraagbaak kan de kennis worden overgedragen naar zorgpartners en gemeenten. Hiermee wordt voldaan aan brede politieke en maatschappelijke vraag naar verlenging van de steun die Q-support levert.”

Bijlage 3: Stichtingsakte

Opdracht aan Q-support volgens stichtingsakte.

De doelstelling van Q-support is in artikel 2.1 van de stichtingsakte als volgt verwoord:

“De stichting heeft ten doel het ondersteunen van chronische Q-koorts en QVS patiënten als groep, met onder andere advies, begeleiding en onderzoek, alsmede om individuele patiënten te informeren over en te begeleiden in de toepassing van de bestaande regelingen voor hun specifieke situatie, vanwege de uitzonderlijke en indringende gevolgen van de Q-koorts epidemie voor betrokkenen.”

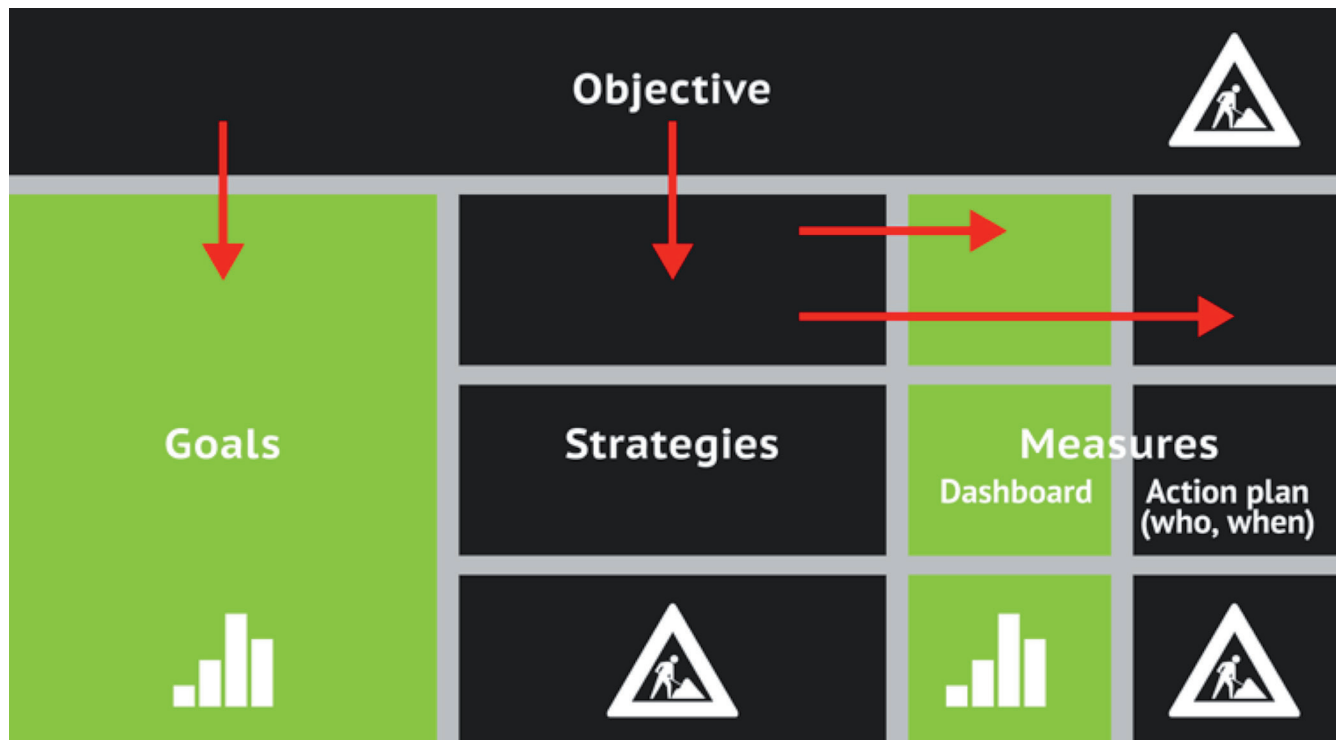
Artikel 2.2. van de genoemde stichtingsakte gaat in op de activiteiten van Q-support waarmee zij het gestelde doel dient te bereiken.

“Zij tracht dit doel te bereiken door onder meer:

- a. het informeren van patiënten over en het begeleiden bij het gebruik van algemene regelingen voor de medische kosten en begeleiden bij het vinden van de juiste behandeling;
- b. het informeren van patiënten over en het begeleiden bij werkgerelateerde problemen;
- c. het bieden van hulp bij andere aspecten van maatschappelijke participatie van patiënten;
- d. het verstrekken van medische hulp, hulp bij werkgerelateerde problemen en hulp bij andere aspecten van maatschappelijke participatie aan (individuele) chronische Q-koorts en QVS patiënten;
- e. het eventueel verrichten of laten verrichten van onderzoek naar de ziekte Q-koorts, chronische Q-koorts en QVS en de behandeling daarvan.”

Bijlage 4: OSGM-model

OGSM; Objectives Goals Strategies Measurements; 1 A4 strategie

Objective (droom)

Het hogere doel (de droom van de organisatie) en hoe je dat gaat bereiken (doel door doen)

Het OGSM begint met een duidelijke en krachtige verwoording van het kwalitatieve doel (de Objective) van de organisatie. Het geeft aan waar we willen staan aan het eind van een bepaalde periode. Noem het “je droom”, dit moet in ieders hoofd zitten. Dit is vaak één jaar, maar kan ook drie jaar zijn. Of wanneer een project gerealiseerd is. Omdat de Objective leidend is voor alles wat volgt is het belangrijk dat alle betrokkenen hier daadwerkelijk overeenstemming over hebben. De Objective is dus het punt op de horizon waar we uiteindelijk willen zijn.

Goals (doelen)

Vervolgens wordt de Objective (het kwalitatieve doel) vertaald in kwantitatieve doelen (de Goals). Op basis hiervan weten we aan het eind van de overeengekomen tijdsperiode of de doelen daadwerkelijk is behaald. De doelen zijn hiermee de coördinaten van het punt op de horizon, de droom van Q-Support. > feitelijk is dit de opdracht vanuit VWS, die stelt 6 doelen

Strategieën

De strategieën beschrijven de concrete wegen die we kiezen om de droom te kunnen gaan realiseren. Omdat het plan op 1 A4 moet passen en Arial 6 de minimale grootte van het lettertype is kunnen we maximaal vijf strategieën kiezen. Dit leidt tot focus, en de ervaring leert dat focus weer leidt tot resultaat.

Maatregelen

De Maatregelen bestaan uit een Dashboard en Acties. In het Dashboard meten we of iedere strategie op koers ligt (en zo dus bijdraagt aan het halen van de Droom). In de Acties vertalen we de strategie naar concrete actiestappen en komen we overeen wie de actiestappen uitvoert en wanneer deze gereed zijn. Met de Droom en Doelen bepalen we wát we willen bereiken. Met de Strategieën en Maatregelen geven we aan hóe we daar komen.

De kracht van OGSM is dat er steeds een kwalitatief element gevolgd wordt door een kwantitatieve meting. De Doelen zijn dus onlosmakelijk verbonden met de Droom en de Maatregelen (het Dashboard) met de Strategieën.

Bijlage 5: Q-KoortsNet

Projectplan

Q-koortsNet

Een multidisciplinair netwerk
voor Q-koortspatiënten

Opgesteld door: A. de Groot (directeur Q-support)

Inhoudsopgave

Samenvatting	26
1 Projectinhoud	26
1.1 Achtergrond	26
1.2 Doelstelling	28
1.3 Eindresultaat	28
1.4 Afbakening	29
1.5 Randvoorwaarden	29
2 Beschrijving inhoudelijke activiteiten	29
2.1 Aanpak	29
2.2 Activiteiten	30
2.3 Communicatie	31
3 Organisatie	32
3.1 Projectorganisatie	32
3.2 Relatie met externe partijen	32
Bijlage 1 Opdracht Q-support 2.0	33
Bijlage 2 Grafische weergave Q-koortsNet	34
Bijlage 3 Onderzoeksaanvraag Q-koorts voor CZ	35

Samenvatting

Q-support heeft als stichting een vervolgopdracht van VWS gekregen om de zorg voor patiënten die nog steeds de gevolgen van Q-koorts ondervinden te borgen. Daarnaast heeft zij de opdracht gekregen om de reeds ontwikkelde kennis en expertise te borgen en te fungeren als steun – en adviespunt voor professionals.

Q-support is in gesprek gegaan met CZ. Zij willen als zorgverzekeraar de mogelijkheden verkennen om te komen tot een krachtig netwerk voor Q-koortspatiënten. De voordelen in termen van doelmatigheid (effectiviteit en efficiëntie) moeten door middel van onderzoek aangetoond worden. Q-support dient bij deze het projectvoorstel in voor de inrichting van een Q-koortsNet ondersteund door een onderzoeksvorstel.

Bijgaand treft u het voorstel aan voor de volgende deelprojecten:

Deelproject 1:

Het inrichten van het digitale Q-koortsNet en het lanceren van dit netwerk. Q-support zal het Q-koortsNet vervolgens gaan gebruiken als kader om de zorg voor Q-koortspatiënten te professionaliseren en te bestendigen.

Deelproject 2:

Het uitvoeren van een kwalitatief onderzoek volgens de Delphi methode waarmee vervolgens een aantal scenario's voor optimale zorg in de breedste zin van het woord, certificering en kwalificering ontwikkeld worden die door de zorgprofessionals in samenspraak met patiënten toegepast kunnen worden.

Een nadere uitwerking van deze deelprojecten treft u bijgaand aan.

1 Projectinhoud

1.1 Achtergrond

Nederland werd in de periode van 2007 tot en met 2011 getroffen door een grote Q-koorts epidemie. Door Sanquin is becijferd dat naar schatting 50.000 – 100.000 mensen destijds besmet zijn. Een substantiële groep mensen ondervindt anno 2018 nog steeds de gevolgen van de ziekte. Zij hebben (wel of niet ontdekt) chronische Q-koorts of QVS (het Q-koorts vermoeidheidssyndroom). Aan de hand van onderzoek¹ is becijferd dat, uitgaande van 50.000 besmettingen, er ca 800 chronische Q-koortspatiënten zijn en 1200 QVS patiënten. Q-koorts komt door het hele land voor maar is gecentreerd in Brabant. 60 % van de patiënten komt uit deze provincie.

Q-koorts is voor velen een onbekende ziekte en wordt vaak niet, of pas laat herkend. Er zijn verschillende vormen; acute Q-koorts, Q-koortsvermoeidheidssyndroom (QVS) en chronische Q-koorts. Hoewel ze allemaal door dezelfde bacterie (*Coxiella Burnetii*) veroorzaakt worden, zijn het verschillende ziektebeelden die een verschillende behandeling nodig hebben.

Acute Q-koorts is het ziektebeeld dat bij de eerste besmetting kan ontstaan; een griepachtig beeld met vaak hoge koorts,

spier- en gewrichtspijn, heel erge hoofdpijn, hoesten en soms een longontsteking. Het zal hier verder niet besproken worden. Bij **chronische Q-koorts** is er sprake van een chronische infectie van de hartkleppen, grote vaten, botten en gewrichten of lymfeklieren. Het is een gevaarlijke ziekte die indien deze onbehandeld blijft, dodelijk kan zijn. Langdurige behandeling met antibiotica is nodig en soms een operatie.

Q-koortsvermoeidheidssyndroom (QVS) ontstaat bij mensen die van de eerste besmetting echt ziek zijn geweest. Het valt te scharen onder de noemer: Postinfectieus syndroom. Oftewel een complex van klachten dat ontstaat na het doormaken van een infectie. Patiënten hebben last van ernstige vermoeidheid, spier- en gewrichtsklachten en een verstoord immuunsysteem. Dit heeft grote gevolgen voor de kwaliteit van leven, ten aanzien van werk en inkomen en het psychosociaal welbevinden. Recent onderzoek² laat zien dat de meeste mensen na 8 jaar nog veel beperkingen in hun functioneren ervaren. Ondanks behandeling is er weinig verbetering. Cognitieve gedragstherapie³, gespecialiseerde fysiotherapie⁴, en ergotherapie⁵, kunnen wel ondersteuning bieden.

1. Q-support. (2016). Leven met Q-Koorts; het dagelijks gevecht.

2. Van Jaarsveld E, Reukers D, Hautvast J, van Loenhout J. (2018). Een overzicht van de impact op korte en lange termijn van Q-koorts, QVS en chronische Q-koorts. (verwachte publicatie).

3. Keijmel SP, Delsing CE, Bleijenberg G, van der Meer JWM, Donders RT, Leclercq M, Kampschreur LM, van den Berg M, Sprong T, Nabuurs-Franssen MH, Knoop H, Bleeker-Rovers CP. (2017). Effectiveness of Long-term Doxycycline Treatment and Cognitive-Behavioral Therapy on Fatigue Severity in Patients with Q Fever Fatigue Syndrome (Qure Study): A Randomized Controlled Trial. Clin Infect Dis. 64(8):998-1005.

4. Sweets, L, Hoogeboom TJ, Nijhuis - van der Sanden MWG. (2018). Fysiek trainen en Q-koorts: haalbaar en effectief? (verwachte publicatie).

5. Van Bree J, Kersten E, Pelkmans M, van Rijswijk Z, Cup E, Satink T. (2018). Ergotherapiebegeleiding bij cliënten met QVS: ervaringen van cliënten en ergotherapeuten. (Ingediend bij Ergotherapie Magazine).

Bij doorgemaakte Q-koorts worden een aantal duidelijke kenmerken van QVS gezien. Het zogenoemde 'knikmoment' (acute Q-koorts) en QVS-achtige klachten kunnen vastgesteld worden maar doordat er sprake is van comorbiditeit kan de diagnose QVS niet gesteld worden.

In de periode na de uitbraak is Q-koorts hoog op de politieke agenda gezet. Dat heeft geresulteerd in het in het leven roepen van Stichting Q-support; een onafhankelijke stichting voor Q-koortspatiënten. Vanaf 2013 is deze aan de slag gegaan met het adviseren en begeleiden van patiënten en het initiëren van onderzoek. Per 1 mei 2018 is de opdracht afgerond en is gestart aan een tweede periode met een aangepaste opdracht voor de duur van drie jaar.

Q-support heeft gedurende de looptijd van de eerste fase van het project ca. 1000 patiënten geadviseerd en begeleid waarvan er aan ca 700 personen een meer intensief begeleidingstraject aangeboden is. Bij afronding van de eerste fase zijn er ca 250 patiënten waarvoor Q-support een goede overdracht aan de gemeenten dient te organiseren.

Q-support heeft een innovatieve werkwijze gehanteerd: Een integrale benadering van medische-, psychosociale- en arbeidsrechtelijke vraagstukken stond voorop. Met intensieve samenwerking tussen professionals uit deze aandachtsgebieden. Het gedachtengoed van Positieve Gezondheid als leidraad nemend en niet alleen vóór patiënten maar vooral mét patiënten werkend. De Ombudsman heeft Q-support getypeerd 'als de organisatie die met de patiënt onder de arm dwars door alle schotten heen ging'.

Er is een eerste netwerk van gespecialiseerde professionals en een uitgebreid zorg- en begeleidingsaanbod ontwikkeld. Ervaringen van en onderzoeken gesubsidieerd door Q-support 1.0 (met als resultaten o.a. de kwaliteitsstandaard, onderbouwde standaarden bewegen en ergotherapie, onderzoek CGT) wijzen tezamen richting een multidisciplinaire aanpak van de gevolgen van Q-koorts. Op dit moment wordt dit grotendeels alleen via Q-support aangeboden. De noodzaak wordt gevoeld onze werkwijze en kennis om te vormen tot regulier aanbod.

De minister ondersteunt deze noodzaak door een vervolgsubsidie toe te kennen voor de duur van drie jaar van 3,5 miljoen Euro. De nieuwe opdracht voor deze periode bestaat uit het borgen van de goede zorg voor Q-koortspatiënten, van de ontwikkelde producten, het professionaliseren van het gecreëerde zorgaanbod en het bestendigen van het netwerk rondom Q-koorts (zie bijlage 1). Met het inrichten van een digitaal en fysiek netwerk wil Q-support ervoor zorgen dat nu en in de

verdere toekomst de Q-koortspatiënt verzekerd blijft van goede zorg. Bij de organisatie van dit Q-koortsNet wordt uitgegaan van het format zoals dat gebruikt wordt bij het ParkinsonNet. In eerste instantie wordt Q-koortsNet gezien als een middel voor Q-support om het reeds bestaande netwerk en de werkwijze te optimaliseren en uit te bouwen. Gedurende de looptijd van Q-support zal gestreefd worden naar het bestendigen van het netwerk met een passend business model. Hiermee wordt Q-support als coördinator en facilitator overbodig en is het netwerk zelfvoorzienend.

Q-support heeft zich tot nu toe onderscheiden door het verbinden van de medische zorg, de psychosociale hulpverlening en de zorg op andere leefgebieden zoals werk en inkomen samen met de patiënt. Hierdoor ontstaat de meest optimale zorg voor mensen met Q-koorts. Deze doelstellingen hebben een grote overeenkomst met ParkinsonNet. Q-support wil tot een vergelijkbaar netwerk komen. Samenwerking tussen cure, care en patiënt staat hierbij voorop. Het netwerk zal voorzien in een fysieke én een digitale locatie waar professionals en patiënten kunnen samenkomen.

De financiering van het borgen van de werkzaamheden zal met eigen middelen van Q-support gebeuren omdat dit in de opdracht van VWS vervat is. Q-support doet met deze projectbeschrijving een beroep op CZ om de eerste inrichting van het digitale netwerk te ondersteunen en onderzoek naar professionalisering te faciliteren om daarmee het netwerk rondom de Q-koortspatiënt in te richten, te analyseren en te verbeteren.

CZ wordt gezien als een grote belanghebbende in de ontwikkelingen rondom Q-koorts. Veel Q-koortspatiënten zijn verzekerd via CZ en de ziekte heeft met name in Brabant een enorme impact gehad. Het verlenen van kwalitatieve goede zorg, met name in termen van effectieve en efficiënte zorg zijn voor Q-support en CZ belangrijke thema's. Ook in het werken met het gedachtengoed van Positieve Gezondheid van Machteld Huber vinden CZ en Q-support elkaar. De nieuwe definitie van gezondheid uit 2009 stelt: **'Gezondheid als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven.'** Daar uit vloeit voor dat ondersteuning bieden aan patiënten op alle leefgebieden waar zij problemen ondervinden, dus ook op welzijn, werk en inkomen bij draagt aan gezondheid. Hiervoor moeten de schotten tussen care en cure doorbroken worden en samenwerking gezocht worden. Deze werkwijze heeft Q-support de afgelopen jaren ontwikkeld en sluit aan bij de koers van CZ.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van het Q-koortsNet is om optimale zorg voor de Q-koortspatiënt zo dicht mogelijk bij de eigen woonomgeving te realiseren.

De grafische weergave van het Q-koortsNet is bijgevoegd in Bijlage 2.

De contouren van het Q-koortsNet zien er als volgt uit:

- Doelen met betrekking tot samenwerking
 - Het netwerk faciliteert en coördineert de samenwerking tussen alle betrokken zorgaanbieders op het gebied van zorg, welzijn en arbeid rondom de Q-koortspatiënt.
- Doelen met betrekking tot kennis
 - Het netwerk zet zich in om zorgaanbieders en patiënten te informeren en volgens vaste structuren te scholen.
 - Het netwerk biedt ruimte voor opleiding en onderzoek.
 - Het netwerk vormt een gezaghebbend expertisecentrum en ontwikkelt in deze rol behandelprotocollen en draagt zorg voor certificering van professionals.

Om deze doelstelling te bereiken hanteert Q-support de volgende uitgangspunten.

- Het reeds gecreëerde netwerk en opgeleverde producten door Q-support vormen de basis voor het Q-koortsNet
- De manier waarop het netwerk uitgebreid wordt ondersteund door wetenschappelijk onderzoek in samenwerking met het Erasmus MC.
- Het netwerk faciliteert zowel digitaal als fysiek de scholing van – en de samenwerking tussen professionals en patiënten. Maatwerk leveren blijft een belangrijk uitgangspunt.
- Doel is het creëren van een goed business model waardoor het Q-koortsNet toekomstbestendig is. De mogelijkheden voor het verder uitbouwen tot een ZoönoseNet of een netwerk voor postinfectieuze aandoeningen wordt daarbij als extra mogelijkheid de komende jaren verkend. Ook wordt gedacht aan inkomsten door middel van ledengelden, donaties, inkomsten vanuit onderwijs, CZ fonds, ZonMw en overige fondsen.
- Het kader van Positieve Gezondheid speelt een belangrijke rol bij het inrichten van het netwerk. Alle leefgebieden zijn relevant dus professionals met kennis van de ziekte uit alle leefgebieden zullen indien nodig participeren.
- Het netwerk stimuleert zorgaanbod dat tevens relevant is, zoals lifestyle coaching.
- Nauwe samenwerking wordt gezocht met medische centra die in Nederland een belangrijke rol spelen op het gebied van Q-koorts en infectieziekten: het Radboudumc, het Jeroen Bosch ziekenhuis en het UMC Utrecht.

- Nauwe samenwerking wordt gezocht met revalidatiecentra met expertise op het gebied van chronische vermoeidheid.
- Het netwerk zal een platform bieden aan onderzoek en dit ook actief bevorderen in samenspraak met de patiëntenorganisatie Q-uestion, ZonMw en het Radboudumc.

1.3 Eindresultaat

Q-support heeft bij afloop van haar werkzaamheden het volgende bereikt:

- De zorg in de breedste zin van het woord rondom de Q-koortspatiënt is zo optimaal mogelijk georganiseerd in termen van effectiviteit en efficiëntie. Kwaliteitsindicatoren zijn vooraf bepaald (door middel van onderzoek; zie deelproject 2)
- Er is een digitale en fysieke omgeving waar patiënten en zorgaanbieders elkaar kunnen ontmoeten om een zo optimale zorg te creëren. Hierbij wordt uitgegaan van zorgaanbieders in de breedste zin. Bijvoorbeeld, huisartsen, specialisten, bedrijfs- en verzekeringsartsen, paramedici als fysiotherapeuten en ergotherapeuten, psychologen, gemeenten, lifestyle coaches, welzijnsinstellingen. Dit is geen limitatieve opsomming (zie doelstelling 2; onderzoek). Q-support faciliteert en coördineert.
- (Medische) professionals behandelen en begeleiden patiënten met Chronische Q-koorts en QVS met up to date kennis van de ziekte.
- Bovenstaande wordt geborgd door middel van een scholings- en certificeringsprogramma.
- Q-support borgt de zorg voor de Q-koortspatiënten door middel van het Q-koortsNet. Dat kan na afloop van de projectperiode van Q-support voortbestaan met structurele financiering.
- Het netwerk biedt een professionele omgeving waar alle leefgebieden die relevant zijn voor een Q-koortspatiënt een plaats krijgen. Aandacht voor lifestyle maakt ook deel uit van het zorgaanbod.
- Medische centra en (gemeentelijke) zorgprofessionals werken gestructureerd en op maat samen ten aanzien van de Q-koorts, zowel ten aanzien van behandeling als onderzoek.
- Onderzoek naar (de gevolgen van) Q-koorts vindt structureel plaats. Het Q-koortsNet is een belangrijk platform waar onderzoekers de samenwerking kunnen zoeken.

Om dit te bereiken zal het gehele project aanvankelijk opgedeeld worden in 2 parallel lopende deelprojecten.

Deelproject 1:

Het inrichten van het digitale Q-koortsNet en het lanceren van

het netwerk. Q-support zal het Q-koortsNet vervolgens gaan gebruiken als kader om de zorg voor Q-koortspatiënten te professionaliseren en te bestendigen.

Deelproject 2:

Het uitvoeren van een kwalitatief onderzoek volgens de Delphi methode waarmee vervolgens een aantal scenario's voor optimale zorg in de breedste zin van het woord, certificering en kwalificering ontwikkeld worden die door de zorgprofessionals in samenspraak met patiënten toegepast kunnen worden. Dit onderzoek zal grotendeels uitgevoerd worden door het Erasmus MC.

1.4 Afbakening

Q-support heeft middelen van VWS toegekend gekregen om de zorg voor Q-koortspatiënten te borgen en professionals te adviseren en te begeleiden. Het inrichten van een Q-koortsNet conform het model van het ParkinsonNet wordt gezien als een goed hulpmiddel om het netwerk rondom de Q-koortspatiënten

verder te professionaliseren, uit te bouwen en toekomstbestendig te maken. Het betreft hier het creëren van een netwerk van professionals werkzaam binnen hun eigen organisaties en nadrukkelijk geen behandelcentrum.

1.5 Randvoorwaarden

De randvoorwaarde bij de indiening van deze aanvraag is dat Q-support de volledige ondersteuning en organisatie faciliteert conform haar opdracht. In deze opdracht zit echter geen budget voor onderzoek.

Als aanvulling dient Q-support een verzoek in om (co-) financiering voor de volgende aanvullende voorzieningen.

- Functionerende website met Q-koorts zorgzoeker functie
- Software applicatie die online samenwerking tussen de verschillende professionals en patiënt ondersteunt.
- Onderzoeksbudget voor deelproject 2.

2. Beschrijving inhoudelijke activiteiten

2.1 Aanpak

Een projectgroep is gevormd om het Q-koortsNet en het daaraan gekoppeld onderzoek verder vorm te geven:

Annemieke de Groot: directeur Q-support, projectleider en eindverantwoordelijke.

Alfons Olde Loohuis, Eva Hartman en Miesje Nijs, medisch adviseurs; nadere uitwerking deelprojecten.

Peter van Dam: controller; verantwoordelijk voor begroting en financiële projectverantwoording.

Carola Janssen: inkoper en belast met het inkopen van voorzieningen.

Marjo de Louw: communicatieadviseur.

De projectgroep kan een beroep doen op het team van Q-support, bestaande uit een vaste kern van Q-koortsadviseurs, ervaringsdeskundigen, ondersteunende functionarissen waaronder het secretariaat. Daarnaast kunnen zij terugvallen op een brede groep van patiënten en deskundigen die mee kunnen denken

over deelprojecten. Ook Q-uestion en het Radboud UMC zijn in deze rol betrokken.

Erasmus MC, Suzanne Polinder, gezondheidseconoom en onderzoeksleider van de onderzoekslijn 'Implementatie & Doelmatigheid' op de afdeling MGZ (maatschappelijke gezondheidszorg). Uitvoering van het onderzoek ten behoeve van deelproject 2. Een vergaderfrequentie zal op basis van de werkzaamheden gepland worden in wisselende samenstellingen. De lijnen hiervoor zijn kort bij Q-support.

De projectgroep is voor de voortgang deels afhankelijk van de mogelijkheden en besluitvormingsprocessen van derden (beslissing CZ, Radboudumc, Erasmus MC).

Archivering van gegevens geschiedt momenteel op basis van de eerder gestelde werkwijzen binnen Q-support. Met een privacy-deskundige wordt momenteel de organisatie, inclusief een toekomstig Q-koortsNet ingericht volgens de nieuwe AVG-normen.

2.2 Activiteiten

De volgende activiteiten worden ontwikkeld om te komen tot een goed ingericht Q-koortsNet.

Deelproject 1: Het inrichten van het Q-koortsNet

De inhoud van het Q-koortsNet zal vormgegeven worden op basis van het model van het ParkinsonNet en met de reeds beschikbare kennis van Q-support. De grafische weergave hiervan is geschetst in bijlage 2.

Activiteit	Planning	Uitvoering door
Het oriënteren op samenwerking met de Radboud.	Mei/juni	Directeur en medisch adviseurs.
Overleg met Question inzake betrekking project en communicatie.	Mei/ Juni	Projectteam
Het nader uitwerken van de eerste contouren in een eerste model met bijbehorende begroting.	Mei/juni	Marjo de Louw i.s.m. de overige leden van het projectteam.
Het opstellen van een begroting t.b.v het Q-koortsNet.	Mei	Peter van Dam i.s.m. de overige leden van het projectteam.
Het indienen van het projectplan.	Eind mei/ begin juni	Het projectteam.
Een scholingsprogramma met bijbehorende certificering ontwikkelen voor professionals.	juli/ augustus	Vertegenwoordigers van de diverse zorgaanbieders o.l.v. het projectteam.
Het vaststellen van de inhoudelijke meerjarenvisie door de Nieuwe Raad van Toezicht (die mede richting gaat geven aan de invulling van het Q-koortsNet).	Augustus/ September	Raad van Toezicht Directeur
Het selecteren van een applicatie waarmee patiënten en zorgaanbieders gegevens uit kunnen wisselen en kunnen communiceren.	Juni/juli	Carola Janssen en Eva Hartman
Het nader bepalen van de fysieke huisvesting van Q-support. Bij voorkeur een locatie die strategisch voor de verdere toekomst van belang kan zijn.	Mei/juni/juli	Inhoudelijk: projectteam Uitvoerend: Carola Janssen
Het bouwen en vullen van het digitale Q-koortsNet.	Juni t/m september	Conform inkoop
Lancering Q-koortsNet d.m.v. netwerkbijeenkomst.	Begin oktober	Projectteam i.s.m. Publicity (eerdere grote bijeenkomsten georganiseerd voor Q-support)
Verdere uitwerking onderdelen Q-koortsNet.	Oktober 2018 tot 31 december 2020	Q-support
Vaststellen terugkoppeling aan CZ.	31 december 2018 31 december 2019 31 december 2020	Q-support

Deelproject 2

Het uitvoeren van een kwalitatief onderzoek volgens de Delphi methode waarmee vervolgens een aantal scenario's voor optimale zorg in de breedste zin van het woord, certificering en

kwalificering ontwikkeld worden die door de zorgprofessionals in samenspraak met patiënten toegepast kunnen worden.

Activiteit	Planning	Uitvoering door
Het werven van een deskundig onderzoeker (Erasmus MC).	Mei/juni 2018	Projectgroep
Ontwerp onderzoeksdesign.	1e concept incl. begroting: juni 2018 Mei/juni/juli 2018	Onderzoeker
Start onderzoek na instemming CZ.	Augustus 2018	Onderzoeker
Eerste presentatie opzet Delphi studie.	Tijdens presentatie Q-koortsNet	Onderzoeker
Eerste presentatie Delphistudie.	December/januari	Onderzoeker
Afronding en presentatie scenario's.	Maart 2019	Onderzoeker en projectteam
Start met implementatie bevindingen; opzet vervolgonderzoek (mogelijkheid onderzoeken doelmatigheidsmiddelen Zonmw.)	Januari 2019; verkenning voor verdere onderzoeksmiddelen na presentatie in december.	Q-koortsNet/Q-support.

2.3 Communicatie

Q-support neemt uit haar eerste fase een netwerk en communicatiemiddelen mee waarop voortgeborduurd kan worden.

Te denken valt aan:

- Een aantal sterke communicatiemiddelen zijn ontwikkeld die kunnen dienen als extra ondersteuning bij het door ontwikkelen tot een krachtig Netwerk van zorgaanbieders en patiënten. Te denken valt aan nieuwsbrieven, presentaties, social media etc.

- Een overzicht van relevante netwerkpartners (inclusief gemeenten)
- De website die i.s.m. Q-uestion ontwikkeld is en waar alle relevante informatie te vinden is over Q-koorts: www.q-koorts.nl. De button van het Q-koortsNet zal op deze website geplaatst worden en Q-koortsNet zal separaat te bezoeken zijn.

Schematisch wordt communicatie als volgt ingezet:

Doelgroep	Doelstelling	Boodschap	Communicatiemiddel
Patiënten	De patiënt weet dat hij/zij is verzekerd van goede zorg bij de behandeling van Q-koorts en de begeleiding ten aanzien van goede zorg zo dicht mogelijk bij huis.	Erkenning en herkenning ten aanzien van de Q-koorts dicht bij huis.	Q-koortsNet Zorgzoeker (digitaal)
	De patiënt ervaart dat kennis en deskundigheid van patiënten een belangrijke rol speelt.	De inzet van ervaringsdeskundigheid geeft een belangrijke meerwaarde aan het netwerk.	Q-koorts.nl
	De patiënt is in staat de zijn/haar toegekende rol op te pakken.	Regie in eigen handen nemen met ondersteuning als nodig.	Scholing; trainingen. Software applicatie.

Doelgroep	Doelstelling	Boodschap	Communicatiemiddel
Professionals	De professionals weten het Q-koortsNet te vinden als het netwerk voor de zorg voor Q-koortspatiënten.	Expertisecentrum voor Q-koorts en locatie om samenwerking te vinden.	Kick of symposium 2019
	De relevante professionals willen deel uitmaken van het Netwerk en daar inspanningen voor doen. (in handelen en financieel).	Q-koortsNet zorgt voor verdieping van kennis over Q-koorts en samenwerkingsvormen.	Reeds geplande besprekingen met partners 2018. Kick of symposium 2019
	Door middel van het uitgevoerde onderzoek zien nog niet betrokken professionals zich genoodzaakt te participeren in het Netwerk.	Samenwerking via Q-koortsNet zorgt voor betere en efficiëntere zorg en meer voldoening in het werk rondom de Q-koortspatiënt.	Presentatie van het onderzoek medio december in vorm van symposium.

3. Organisatie

3.1 Projectorganisatie

Oprachtgever: Stichting Q-support

Projectleider: Annemieke de Groot

Projectteam: Annemieke de Groot, Alfons Olde Loohuis, Eva Hartman, Miesje Nijs, Peter van Dam, Carola Janssen, Marjo de Louw.

Andere betrokken partijen:

Raad van Toezicht Q-support 2.0:

- Voor het vaststellen van een meerjarenvisie.
- Voor het vaststellen en toezicht houden op de financiële kaders en het functioneren van de directeur-bestuurder.

Huidige Commissie Patiënten van Q-support en in te richten Klankbordgroep Q-support 2.0.

Q-uestion.

3.2 Relatie met externe partijen

Q-support heeft al een relatie opgebouwd met een grote groep professionals. De komende jaren zal dit netwerk verder uitgebouwd en geprofessionaliseerd worden.

Dit zijn:

- Het Radboudumc (Q-koortspoli), Utrecht UMC (database chronische Q-koorts) JBZ.
- GGD's en RIVM

- Overige medische centra in het land die relevant zijn voor Q-koortspatiënten: UMC Utrecht (database chronische Q-koorts en kinderen met Q-koorts), Atrium Medisch Centrum, Jeroen Bosch Ziekenhuis, medisch spectrum Twente, Elizabeth Twee Steden. Het betreft hier alle specialisten die betrokken zijn bij de behandeling van Q-koortspatiënten waaronder internisten, vaatchirurgen, cardiologen, reumatologen en microbiologen. Bedrijfsartsen, verzekeringsartsen, arbeidsdeskundigen i.s.m. de HAN (geconcentreerd rondom de door Q-support ontwikkelde werkwijzer.
- Gemeenten en gemeentelijke contactpersonen voor de begeleiding van Q-koortspatiënten in het sociale domein.
- Ca 90 fysiotherapeuten met kennis van het beweegprogramma voor Q-koortspatiënten.
- Ca 16 Ergotherapeuten met kennis van de ergotherapie-richtlijn QVS.
- Erasmus MC

In wording:

- Netwerk van behandelaars van Cognitieve Gedragstherapie met kennis van Q-koorts.
- Netwerk van revalidatieartsen (i.s.m. de Tolbrug maar ook andere revalidatiecentra door het gehele land).
- Netwerk van diëtisten?/ lifestyle coaches.

Bijlage 1: Opdracht Q-support 2.0

De opdracht van Q-support is als volgt verwoord:

Q-support 2.0 krijgt per 1 mei 2018 voor de jaren 2018, 2019 en 2020 de volgende opdracht:

Zij draagt voor 1 oktober 2018 met een zorgvuldige overdracht de bij haar bekende Q-koortspatiënten over aan de betrokken gemeenten.

Zij dient na de overdracht als Steun- en adviespunt en vraagbaak voor alle reguliere professionals die een rol hebben in het adviseren en begeleiden van Q-koortspatiënten.

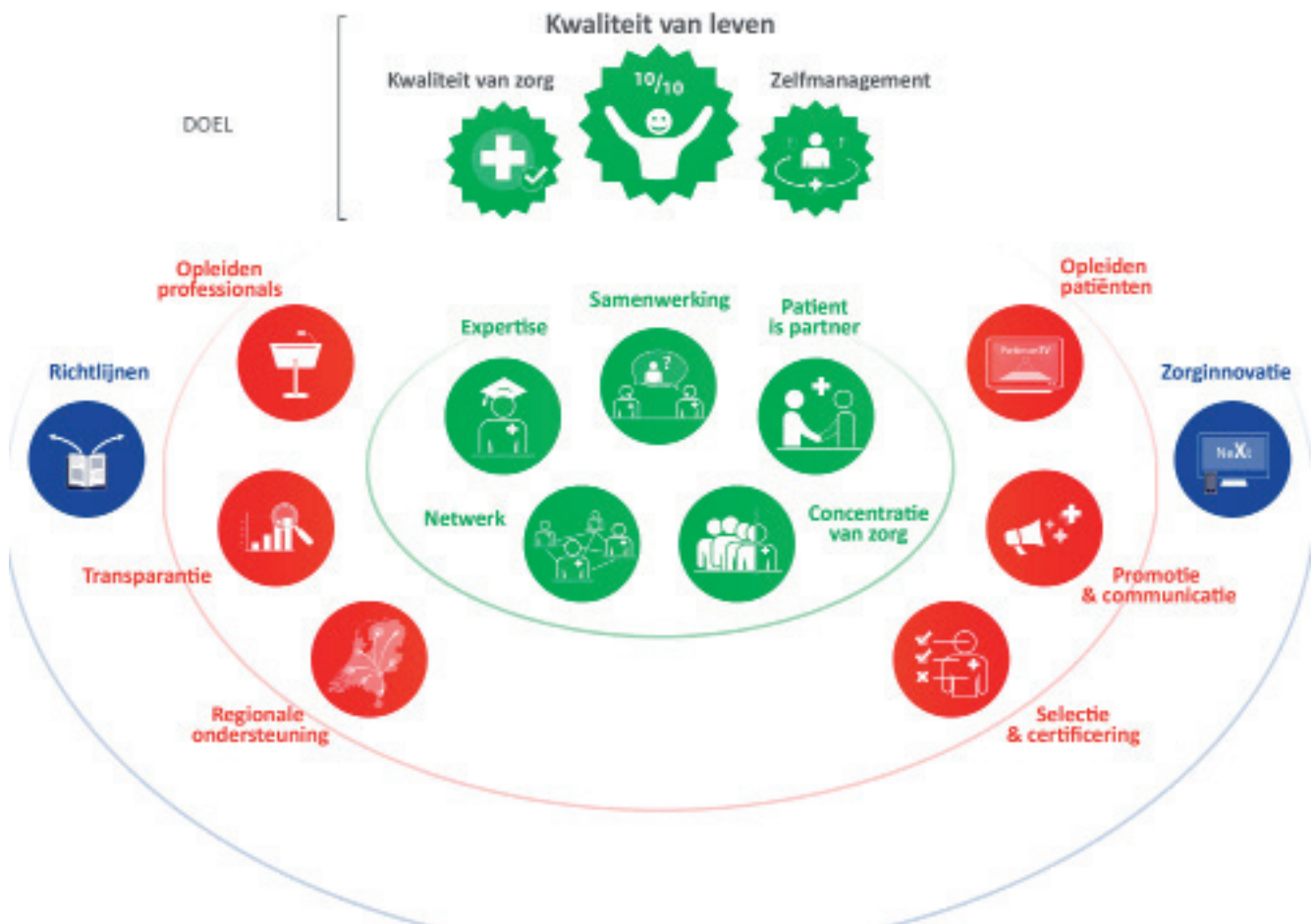
Zij ondersteunt de gemeenten bij het inroepen van specifieke deskundigheid waar regulier nu niet in wordt voorzien. Te denken valt hierbij aan medische, arbeidsrechtelijke en juridische deskundigheid.

Zij zet zich in om reeds gerealiseerde projecten te bestendigen en te borgen.

Q-support 2.0 heeft een signalerende functie met betrekking tot (eventuele nieuwe) hiaten en leemten in de zorg aan Q-koortspatiënten.

Q-support 2.0 streeft een samenwerking na met andere expertisecentra op het gebied van infectieziekten, inclusief zoönosen, om de inbreng van het patiëntenbelang bij infectieziektebestrijding duurzaam te verbeteren.

Bijlage 2: Grafische weergave Q-koortsNet

Bron: ParkinsonNet

Bijlage 3: Onderzoeksaanvraag Q-koorts voor CZ

Aanvragers: MGZ (ErasmusMC: Suzanne Polinder, Vicki Erasmus, Juanita Haagsma)

Q-support (Annemieke de Groot, Miesje Nijs, Alfons Olde Loohuis, Eva Hartman)

Datum: 31 Mei 2018 (versie 1)

Integrale en op maat aanpak van chronische Q-koorts en QVS: Wat is er al bereikt en hoe kan dit worden geoptimaliseerd?

Achtergrond:

Q-support is landelijk actief met advies, begeleiding voor en onderzoek naar Q-koortspatiënten met chronische Q-koorts en mensen met QVS (Q-koorts Vermoeidheidssyndroom). De impact van chronische Q-koorts en QVS is groot voor patiënten. Een groot deel van de patiënten ondervindt langdurige gevolgen en de klachten zijn zeer divers. Dit betekent dat wat betreft begeleiding en revalidatie 'maatwerk' nodig is. De gevolgen voor de patiënt en voor de samenleving kunnen worden ondergebracht in 3 domeinen, namelijk het gezondheids-, arbeids- en sociaal domein. Elk van deze domeinen wordt beïnvloed door chronische Q-koorts en QVS. Dit betekent dat de patiënt te maken heeft met verschillende instanties, die elk een domein of een deel van een domein beslaan. Daarnaast doorloopt de patiënt vaak verschillende trajecten tijdens en/of na elkaar, waarover de patiënt zelf de regie moet voeren. Regelmatig blijkt dat de reguliere zorg en andere reguliere instanties veelal niet bekend zijn met de gevolgen van chronische Q-koorts en QVS. Hierdoor krijgen patiënten niet de ondersteuning die nodig is en ontstaan er soms zelfs conflicten tussen de reguliere instanties en patiënten.

Q-support ondersteunt patiënten onder andere door de inzet van procesregisseurs. Een procesregisseur voert de regie over het proces en trajecten, begeleidt de patiënt, verbindt partijen en licht reguliere instanties voor over de gevolgen van Q-koorts. Ook zet Q-support zich in voor multidisciplinaire ondersteuning waarbij een integrale aanpak van Q-koortspatiënten, patiënt empowerment en het versterken van de positieve gezondheid centraal staat.

Doelstelling:

Deel I - Zorg en ondersteuning voor Q-koortspatiënten op de korte en lange termijn verbeteren door:

- het identificeren van barrières van zorgprofessionals en patiënten;
- het (waar nodig) aanbrengen of versterken van nieuwe verbindingen tussen de verschillende disciplines en domeinen;
- het verankering in de reguliere zorg.

Impact van onderzoek op langere termijn (3-5 jaar): Een bijdrage leveren aan het kunnen leveren van zorg op maat aan Q-koortspatiënten op de korte en lange termijn.

Deel II - Doelmatigheid onderzoek ter evaluatie van de zorg en begeleiding rondom Q-koortspatiënten. We willen een maatschappelijke kosten-baten analyse (MKBA) uitvoeren voor Q-koorts in Nederland op basis van de uitkomsten van Deel I. Met deze MKBA wordt in kaart gebracht wat de kosten en baten (breder dan alleen medische zorg) zijn voor de gekozen zorg/beleidsscenario's. Een MKBA brengt de maatschappelijke kosten en baten van bepaalde maatregel(en) systematisch in 2

kaart. Een MKBA biedt een overzicht van de voor- en nadelen van maatregel(en) voor de maatschappij als geheel evenals voor afzonderlijke partijen, ter ondersteuning van besluitvorming.

Deel II zal in onderling overleg verder worden uitgewerkt eind 2018, nadat deel I (grotendeels) is uitgevoerd en opgeleverd. Deze aanvraag en begroting gaan verder uitsluitend over deel I.

Onderzoeksvragen (Deel I):

- Welke zorg wordt er nu geleverd, wat is het aanbod en waar zitten nu de hiaten in zorg en begeleiding? In hoeverre bestrijkt de huidige zorg de verschillende domeinen voor positieve gezondheid van Machteld Huber (lichaamsfunctie, dagelijks functioneren, sociaal maatschappelijke participatie, kwaliteit van leven, mentaal welbevinden en zingeving)? Dit wordt onderzocht vanuit perspectief van patiënten en zorgverleners.
- Wat is de kennis onder artsen over Q-koorts in het algemeen?
- Welke barrières worden ervaren door zorgprofessionals in algemeen en t.a.v. samenwerking verschillende domeinen in het bijzonder? Welke kansen liggen er?
- In welke mate wordt gebruik gemaakt van de beschikbare interventies? Wat zijn redenen waarom geen gebruik wordt gemaakt van de beschikbare interventie?
- Hoe moet zorg idealiter vanuit het oogpunt van patiënt én zorgverlener worden aangeboden, en welke professionals/organisaties met welke competenties zijn betrokken?
- Hoe kan het begeleidings- en zorgtraject er op worden ingericht om al de domeinen van positieve gezondheid en lifestyle te ondersteunen en verbeteren?
- Wat hebben professionals nodig om goede begeleiding en zorg te kunnen leveren aan Q-koortspatiënten, anders dan nu al het geval is?
- Bestaan er regionale verschillen en is er per regio een

aanpassing in aanpak en samenwerking vereist? (Regio Brabant versus overige regio's in Nederland)

- Hoe is de verankering met de reguliere zorg en hoe kan dit verder worden verbeterd?
- Wat is de financieringsbehoefte van de uitvoerende partijen?
- Wat zijn de meest voorkomende en de gewenste zorg/beleidsscenario's en wat wordt door wie uitgevoerd?

Plan van aanpak (Deel I):

- Analyseren van eerdere data/eerdere studies Q-support en literatuur.

Voor het in kaart brengen van de verschillende domeinen voor positieve gezondheid voor de patiënt zal het model van Machteld Huber zal worden gehanteerd (lichaamsfunctie, dagelijks functioneren, sociaal maatschappelijke participatie, kwaliteit van leven, mentaal welbevinden en zingeving).

- Vragenlijst om te onderzoeken wat de kennis ten aanzien van Q-koorts is bij (huis)artsen in Nederland. Deze vragenlijst kan worden afgenomen bij grote groep (huis)artsen, bijvoorbeeld via opleiding, landelijke dag HAG.
- Focusgroep onderzoek onder patiënten en zorgverleners:

Vragen die in de aparte focusgroepen voor patiënten en mantelzorgers (2 FG) en zorgprofessionals (2 FG) en vanuit eerder onderzoek beantwoord gaan worden zijn o.a.: Wat hebben patiënten nodig qua ondersteuning? Welk soort behandelingen bij welke professionals hebben de voorkeur? Welke zorgverleners en overige professionals spelen een rol in hun begeleiding/zorg? Welke ondersteunende structuren zijn nodig? Welke obstakels moeten weggenomen worden? In hoeverre is er in de huidige zorg aandacht voor alle domeinen van positieve gezondheid?

In een eerste stap zal de informatie in aparte (homogene) focusgroepen verzameld worden. In een tweede stap zal een expert groep bestaande uit patiënten, mantelzorgers en zorgprofessionals uit de nulde, eerste en tweede lijn de verkregen informatie bespreken om tot een overkoepeld beeld te komen wat er nodig is en hoe dit zou kunnen worden aangeboden.

- Delphi studie (deels opgesplitst chronische Q-koorts en QVS)

Tijdens de Delphi studie worden alle soorten (zorg) professionals rondom de zorg en begeleiding van verschillende typen Q-koortspatiënten betrokken. De professionals krijgen o.a. casussen van verschillende typen Q-koortspatiënten voorgelegd en hierover vragen ten aanzien van welke zorg nodig is, wie de zorg zou moeten aanbieden, welke (zorg)professionals worden

betrokken, wie financieel verantwoordelijk is, toepasbaarheid in de zorgpraktijk en tijdsinvesteringen.

- Zorg scenario's opstellen op basis van input van focusgroep, netwerk analyse en Delphi studie.

Uitkomsten:

Wat gaan we precies opleveren (praktisch gezien):

- Tussenrapport Delphi studie
- Eindrapport
- Infographic voor zowel patiënten als zorgverleners
- Presentatie CZ, Q-support en overige organisaties, congressen
- Wetenschappelijke publicatie
- Deze resultaten zullen input zijn voor vervolg studie naar doelmatigheid van zorg traject rondom Q-koortspatiënten.

Planning:

Werkzaamheden	Wanneer
Inventarisatie beschikbare data	Juli - aug 2018
Literatuur studie	Juli - aug 2018
Uitwerken vragenlijst (huis)artsen algemeen	Aug 2018
Uitwerken opzet/casussen focusgroepen	Aug - sept 2018
Uitnodigen deelnemers focusgroepen	Aug - sept 2018
Focusgroepen: uitvoering en uitwerking	Begin sept 2018
Afnemen vragenlijsten (huis)artsen + analyses	Sept - okt 2018
Opzet Delphi studie: vragen ontwikkelen en online vragenlijst maken	Sept - okt 2018
Delphi deelnemers uitnodigen + werven	Eind okt 2018
Delphi uitvoeren + analyseren	Okt - nov 2018
Delphi uitkomsten rapporteren	Dec - jan 2018
Opstellen zorg/beleidsscenario's	Jan - feb 2019
Focusgroep evaluatie	Maart 2019
Eindrapport	April 2019

Begroting:

*De begroting is opgesteld voor een periode van 9 maanden
(1 juli 2018 – 31 maart 2019).*

Soort aanstelling/ functie	Werkzaamheden (in steekwoorden)	Aantal maanden	Kosten/jaar	Fte (%)	Totaal (€)
Postdoc 1 (MGZ)	Focusgroepen, Delphi, scenario ontwikkeling, verslaglegging	9	€ 75.000,00	75%	€ 42.187,50
UHD, projectleider (Supervisor, MGZ)	Supervisor project, analyse, scenario ontwikkeling, verslaglegging	9	€ 90.000,00	20%	€ 13.500,00
Junior onderzoeker (MGZ)	Literatuurstudie, analyse bestaande data, Delphi	9	€ 59.000,00	100%	€ 44.250,00
Q-Support	ondersteuning data analyse, contacten netwerk, uitzetten Delphi studie, kandidaten focusgroepen		Eigen bijdrage		€ -
	Overige kosten: Infographic (2x) door extern bureau Materiaal kosten (organisatie focusgroepen, vragenlijsten, zaalhuur, etc)		€ 10.000,00 € 5.000,00		
Totaal					€ 114.937,50

21 NOVEMBER 2018

VEILIGHEID EN VEERKRACHT

Netwerkdag Crisisbeheersing

PROGRAMMA EN WORKSHOPS

Meldt u zich hier aan.

Geachte heer/mevrouw,

Wij verwelkomen u graag op **woensdag 21 november 2018** van **12.00-17.30 uur** in de **Philharmonie in Haarlem** tijdens de netwerkbijeenkomst **Veiligheid en Veerkracht**.
Deelname aan de bijeenkomst is gratis, aanmelden kan nu al.

De uitnodiging met de inhoud van de workshops en de mogelijkheid om in te schrijven voor de workshops volgt half september.

“De kans om in een middag op vlieghoogte te komen over de nieuwste ontwikkelingen rondom veiligheid, veerkracht en weerbaarheid”

Hoe geeft u invulling aan een veilige samenleving?

Speciaal voor u als bestuurders, directeuren, beleidsadviseurs, tactische en strategische (crisis)functionarissen uit de publieke en private sector organiseren we deze netwerkbijeenkomst. Want de crisisbeheersing is in ontwikkeling en richt zich steeds meer op een voorbereiding op alle denkbare risico's met daarbij een flexibele respons. Hoe en met welke partners geeft u invulling aan vernieuwingsopgaven voor een veilige en veerkrachtige samenleving?

PROGRAMMA

12.00 uur	Netwerklunch
12.45 uur	Welkomstwoord van dagvoorzitter Lieke Sievers , burgemeester Edam/Volendam Inleiding door Onno Hoes , voorzitter Veiligheidsregio Kennemerland en waarnemend burgemeester Haarlemmermeer Toelichting evaluatie Wet veiligheidsregio's door Paul Gelton , directeur veiligheidsregio's en crisisbeheersing College van prof. dr. Hans Boutellier , hoogleraar Veiligheid en veerkracht aan de VU Amsterdam over 'De improvisatiemaatschappij' Marco Zannoni directeur van COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement over de acht kenmerken van 'organizational resilience'
14.45 uur	Zes workshops (inclusief koffie/thee)
16.00 uur	Highlights & reflectie - Plenaire afsluiting door dagvoorzitter Lieke Sievers met Paul Gelton, Marco Zannoni en de workshopleiders
16.30 uur	Netwerkborrel

ZES WORKSHOPS ROND VEILIGHEID EN VEERKRACHT

Rode draad van alle workshops is *anticiperen, prepareren, reageren* en *aanpassen op onverwachte verstoringen*. Samen zorgen we voor veiligheid, veerkracht en weerbaarheid.

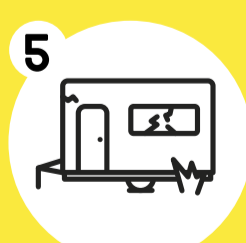
1 Serious Game
Veerkrachtige besluitvorming

4 Zorgcontinuïteit onder druk
Grip op grip

2 Stakeholders Cyber Café
Cyberincidenten, weerbaarheid en continuïteit

5 Multidisciplinaire crisisaanpak werkt
Lessen uit de sociale crisis camping Fort Oranje

3 Lessons Learned
Terrorisme
Gevolgbestrijding & Extreem Geweld

6 Zelfredzaamheid & burgerparticipatie
Groot denken, klein beginnen, loslaten

Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
Mevrouw H. Raasing
Postbus 150
1500 ED ZAANDAM

Instituut Fysieke Veiligheid
Bestuurs-, beleids- en
directieondersteuning
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783,
Arnhem
www.ifv.nl
info@ifv.nl
026 355 24 00

Doorkiesnummer
026 355 24 00

Inlichtingen bij
Sander Bos

Ons kenmerk
D033-2018

Bijlage(n)
2

Datum 6 juli 2018
Onderwerp Toelichting activiteiten IFV

Geachte mevrouw Raasing,

Op 29 juni heb ik op uitnodiging van uw voorzitter een presentatie verzorgd aan het algemeen bestuur van uw veiligheidsregio. Daarin heb ik uw bestuur meegenomen in de activiteiten, die wij verrichten voor de veiligheidsregio's. In het bijzonder is daarin stilgestaan bij de collectieve opdrachten voor de veiligheidsregio's gezamenlijk en de opdrachten specifiek voor uw veiligheidsregio. Uw bestuur heeft verzocht om meer inzicht te krijgen in deze opdrachten en daarbij specifiek aandacht te besteden aan de taken en begroting van de ondersteuning van Brandweer Nederland in 2018.

Graag verwijs ik u voor de beantwoording van deze vragen naar de twee bijlagen bij deze brief. In bijlage 1 vindt u een beschrijving van de collectieve opdrachten die wij verrichten voor de veiligheidsregio's, inclusief aanleiding en bijbehorende kosten. Dit overzicht is tevens opgenomen in ons jaarplan voor 2018. In ons jaarplan voor 2019 wordt een geactualiseerd overzicht toegevoegd.

Daarnaast vindt u in bijlage 2 de begroting voor de ondersteuning van Brandweer Nederland in 2018, welke is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Brandweercommandanten van 17 november 2017. De inwonerbijdrage betreft de bijdrage voor de financiering van het personeel. Daarnaast is de productfinanciering weergegeven voor specifieke producten en diensten. Deze bijdrage is gelijk voor alle veiligheidsregio's.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en graag dank ik u voor de belangstelling van uw bestuur voor het IFV.

Met vriendelijke groet,

L.C. Zaal MPM
Algemeen directeur

Bijlagen:

1. Toelichting bijdragen veiligheidsregio's voor gemeenschappelijke taken 2018
2. Meerjarenbegroting ondersteuning Brandweer Nederland

Bijlage 1

Toelichting bijdragen veiligheidsregio's voor gemeenschappelijke opdrachten 2018

1. Netcentrisch werken

In 2010 hebben alle veiligheidsregio's het convenant Project Netcentrisch Werken getekend. In het convenant is bepaald dat de veiligheidsregio's vanaf 2012 gezamenlijk de volledige exploitatielasten van het landelijk crisismanagement systeem (LCMS) dragen. De kosten waren in het convenant begroot op maximaal € 2.500.000,- waarbij is aangegeven dat het bedrag trendmatig wordt verhoogd. De verdeling van de kosten geschiedt op basis van inwoneraantallen per veiligheidsregio.

2. Beheer crisiscommunicatie pool

In januari 2013 is in het Veiligheidsberaad het rapport "Eenheid in verscheidenheid" vastgesteld. Dit rapport is een uitwerking van een bestuurlijk advies over bovenregionale samenwerking naar aanleiding van de brand bij Moerdijk in 2011. Eén van de deelprojecten in het rapport is het vormen, ontwikkelen en implementeren van een bovenregionale crisiscommunicatie pool. De kosten voor het beheer van deze pool worden gelijkmatig verdeeld over de 25 regio's.

3. Beheer Slachtoffer Informatie Systematiek (SIS)

In het Veiligheidsberaad van 31 mei 2013 is ingestemd met het implementatieplan voor SIS. Voor de jaarlijkse beheerbijdrage was een bedrag begroot van € 432.000,- welk bedrag inmiddels trendmatig is verhoogd in verband met loon- en prijsontwikkeling. Het bedrag wordt gelijkmatig verdeeld over alle 25 regio's.

4. Vakbekwaamheid Bevolkingszorg

Het project GROOTER is uitgevoerd om te komen tot een verdere professionalisering van de bevolkingszorg binnen de veiligheidsregio's en om de onderlinge uitwisselbaarheid tussen functionarissen van gemeenten en veiligheidsregio's te verbeteren. In het Veiligheidsberaad van december 2013 is ingestemd met een voorstel inzake de borging en het beheer van de producten van GROOTER. Onderdeel van het voorstel was om de jaarlijkse structurele kosten van Vakbekwaamheid Bevolkingszorg te financieren door jaarlijkse facturatie aan de veiligheidsregio's waarbij is uitgegaan van een vaste bijdrage per regio. De kosten waren begroot op € 173.000,-. Inmiddels is het bedrag naar boven bijgesteld i.v.m. loon- en prijsontwikkeling.

5. Algemene bijdrage Brandweer Nederland

Jaarlijks wordt door de Raad van Brandweercommandanten (RBC) de begroting vastgesteld voor de ondersteuning van het brandweerveld vanuit het IFV. De algemene bijdrage is voor 2018 vastgesteld op € 0,183 per inwoner.

6. Productfinanciering Brandweer Nederland

Voor specifieke producten wordt jaarlijks vanuit het IFV een vast bedrag per regio gefactureerd. Dit betreft o.a. de volgende producten:

Brandweer.nl: Dit betreft de website met publieksinformatie van en door de brandweer in Nederland, gericht op burgers. Het is daarmee een landelijk in te zetten instrument voor alle korpsen om uitvoering te kunnen geven aan hun publieksvoorlichtingstaak. Vanuit brandweer.nl kunnen bezoekers naar de regionale brandweersites. Deze websites bevatten specifieke, regionaal georiënteerde publieksinformatie. Met brandweer.nl in combinatie met de regionale websites – die via brandweer.nl worden ontsloten – worden burgers voorzien van landelijk geldende en regionaal gebonden publieksinformatie. Besloten in de RRC, agendapunt 2.04, d.d. 23 mei 2008.

Oefenbank: Sinds 2007 voert IFV voert de Oefenbank Brandweer (voorheen Nibra-Oefenbank) als product ter ondersteuning van monodisciplinair oefenend Brandweer Nederland. De Oefenbank Brandweer heeft als doel om oefenmedewerkers van korpsen extra ondersteuning te bieden bij het maken van oefenbeleid en het uitvoeren van oefeningen. Aanvullend op de Leidraad Oefenen worden hulpmiddelen zoals lesbrieven, beeldcasussen, oefenrooster en oefendraaiboeken aangeboden. Besloten in de RRC, agendapunt A.4, d.d. 15 juni 2007.

Innovatie Moed en Brandonderzoek: Technologische ontwikkelingen nemen een vlucht. We kunnen dankzij de innovaties sneller, efficiënter maar ook veiliger en schoner optreden. Binnen de RBC is een portefeuillehouder innovatie benoemd die contact houdt met in- en externe netwerken die zich met innovatie bezig houden welke van belang zijn voor de brandweer. Collega's uit het hele land kunnen hun innovatieve ideeën insturen om in aanmerking te komen voor de Jan van der Heyden innovatieprijs. De regiegroep bekijkt of de inzendingen vernieuwend zijn en potentie in zich hebben om landelijk uitgerold te kunnen worden. De ideeën worden gebundeld in een innovatieboekje, getoond op de innovatiemarkt tijdens het brandweercongres en kun je ze online terugvinden.

Zo is ook brandonderzoek door de brandweer onmisbaar! Niet alleen om het repressief optreden beter en veiliger te maken, maar ook in de rol van dé adviseur op het gebied van brandveiligheid. De Raad van Brandweercommandanten staat voor een lerende brandweerorganisatie en ziet in de toekomst het belang van brandonderzoek verder toenemen." Onderzoek levert veel informatie op over oorzaken van branden, brandverloop, de effectiviteit van preventieve brandvoorzieningen, brandbestrijding en het gedrag van mensen. Met deze informatie kunnen we branden nog beter en veiliger bestrijden en betere voorlichting geven om branden te voorkomen. Landelijk worden de regionale brandonderzoeksteams ondersteund en wordt verkregen data tot informatie en kennis omgezet.

Tijdens de RRC meerdaagse van 21/22 maart 2011, agendapunt 5.04, is de RRC inhoudelijk akkoord gegaan met de borgingsvoorstellen voor het structureel beleggen van brandonderzoek en innovatie moed met ingang van 2013. Dit besluit is overgenomen in de budgetbrief 2013 en voor de vorm in productfinanciering bekrachtigd in de RRC, agendapunt 1.08, d.d. 16 maart 2012.

Kwaliteitsbureau Brandweer

Het kwaliteitsbureau is in 2012 opgericht als deelproject van het project Cicero. Met dit project heeft de brandweer in 2009 de verantwoordelijkheid en de regie genomen om zorg te dragen voor kwaliteitsmanagement. Dit werd mede ingegeven door de nieuwe wettelijke bepalingen in de Wet veiligheidsregio, zoals de verplichting tot het hanteren van een kwaliteitszorgsysteem (art 23 Wvr) en het uitvoeren van visitaties (art 56 Wvr). Het kwaliteitsbureau ondersteunt de brandweer en de veiligheidsregio's hierbij middels een viertal kerntaken:

- Adviseren en ondersteunen ten aanzien van kwaliteitsmanagement en organisatieontwikkeling;
- Zorgdragen voor beheer en ontwikkeling van landelijke kwaliteitsmethoden;
- Coördineren en organiseren van assessmentprogramma's (waaronder visitaties);
- Faciliteren van regionale uitwisseling van kennis en expertise.

De financiering voor deze activiteiten, in de vorm in productfinanciering, is genomen in het kader van de Visie Kwaliteitszorg: Cicero, RRC agendapunt 2.03 d.d. 23 mei 2008 en bekrachtigd in de budgetbrief 2010 RRC, agendapunt 2.01, d.d. 13 maart 2009.

In 2015 is, met het vaststellen van de visitatiemethode, de Veiligheidsregiobrede ondersteuning voor de visitaties belegd bij het kwaliteitsbureau. Deze ondersteuning heeft aanvullende (personele) investering gevraagd. Dit wordt gedekt binnen de reguliere financiering van bureau Brandweer Nederland en door een deel van de ondersteuningskosten per visitatie door te belasten aan de regio. De visitatiemethode is vastgesteld in de managementraden: RBC (17 april 2015), Bevolkingszorg (13 mei 2015), DPG GGD-GHOR (18 juni 2015), RDVR (18 juni 2015).

Brandweervraagorganisatie IM / Veiligheidsregio Vraagorganisatie Informatiemanagement

In de RRC van 16 januari 2009 is het plan "Grip op informatie" vastgesteld. Hierin wordt een marsroute geschetst voor de Brandweer Vraagorganisatie Informatiemanagement. De PRIM (Programmaraad IM) heeft op 14 maart 2013 aandachtspunten genoemd voor een verdere inrichting van het innovatieplatform en nadere invulling voor de verbreding van de BVIM naar de VVIM (Veiligheidsregio Vraagorganisatie Informatiemanagement), waarbij de middelen van de brandweer voor de brandweer geborgd zijn (wie betaalt die bepaalt). Het Portefeuillehouder Overleg Informatievoorziening (POI) van het veiligheidsberaad heeft op 4 april 2013 positief gereageerd op de notitie. In de RBC vergadering van 19 april 2013, agendapunt 3.01 is conform voorstel besloten. Een verder vervolg hierop is de Veiligheidsregio's Referentie Architectuur (VERA). Deze ontwikkeling helpt de regio's met kaders en richtlijnen om hun informatie en ICT optimaal in te richten. Besloten in de RRC, agendapunt 2.04, d.d. 15 mei 2009 en agendapunt 3.01 d.d. 19 april 2013.

Bijdrage Brandweermuseum

Ten behoeve van het beheer en onderhoud van het Brandweermuseum en de jaarlijkse herdenking die plaatsvindt van brandweermensen die tijdens de uitoefening van hun werk om het leven zijn gekomen, wordt jaarlijks een vast bedrag per veiligheidsregio in rekening gebracht. Besloten in de vergadering van de RBC op 16 maart 2012.

De Stichting Nationaal Brandweermuseum is opgeheven en de activiteiten hiervan zijn ondergebracht bij het IFV.

Ontwikkelfonds les- en leerstof

In het Veiligheidsberaad van 25 mei 2012 is ingestemd met het versterkingsplan Brandweeronderwijs. Onderdeel hiervan was het landelijk beleggen van onderhoud en ontwikkeling van les- en leerstof bij het IFV. Het hiermee gemoeide bedrag was € 879.000,- wat bij de regio's op basis van het aantal operationele fte's in rekening wordt gebracht. Onder voorwaarde dat alle regio's deze taak zouden beleggen bij het IFV, was het ministerie van VenJ bereid om structureel een extra bedrag van € 250.000,- toe te voegen aan het ontwikkelfonds voor les- en leerstof.

Elektronische leeromgeving (ELO)

In 2012 is binnen het brandweerveld de wens geuit om binnen het onderwijs gebruik te maken van een zogenaamde elektronische leeromgeving. Nadat vrijwel alle regio's hiervoor belangstelling hadden getoond, is met ondersteuning van het IFV gestart met de voorbereiding van een Europese aanbesteding. In de Raad van Brandweercommandanten is op 14 maart 2014 ingestemd met de aanbesteding. Eerder in februari 2014 heeft het bestuur IFV ingestemd met het Jaarplan IFV 2014, waarvan de investering in de ELO deel uitmaakte.

Het bedrag voor de jaarlijkse exploitatie is oorspronkelijk begroot op € 347.390,- In 2015 is een Convenant met SLA opgesteld tussen het IFV en de veiligheidsregio's, waarin de afspraken rond het beheer van de ELO worden vastgelegd. De exploitatiekosten zijn tot 1 januari 2016 bekostigd uit Europese subsidiemiddelen. Vanaf 2016 dragen de regio's de exploitatielasten waarbij voor de

verdeelsleutel wordt uitgegaan van het aantal operationele fte's. Inmiddels is het bedrag voor 2018 naar boven bijgesteld als gevolg van loon- en prijsontwikkeling.

Bijdrage programma GEO

Op 12 juni 2015 is het meerjarenprogramma Informatievoorziening 2015-2020 in het Veiligheidsberaad vastgesteld. Eén van de prioriteiten uit dit programma is de Basisvoorziening GEO die door het dagelijks bestuur VB op 3 december 2015 aan de besturen van veiligheidsregio's is voorgelegd. Inmiddels zijn met alle veiligheidsregio's convenanten afgesloten en dragen zij vanaf 2016 bij aan het programma. Op 2 maart 2016 heeft het DB Veiligheidsberaad ingestemd met het financieringsvoorstel voor de Basisvoorziening GEO. De kosten van het programma GEO worden van 2016 t/m 2020 gelijkmatig verdeeld over alle regio's. Vanaf 2021 (nadat de investering in HDP is terugverdiend) komt de bijdrage van de regio's voor GEO te vervallen en worden de kosten gedekt uit de reguliere regionale bijdrage voor Netcentrisch werken.

Werkbudget Veiligheidsberaad

In het Veiligheidsberaad van 11 december 2015 is gesproken over de doorontwikkeling van het VB en de professionalisering van het IFV. Op 14 oktober 2015 was de notitie Doorontwikkeling voorgelegd aan de besturen van de veiligheidsregio's ter consultatie. Eén van de voorstellen in de notitie was het aanleggen van een werkbudget ten laste van de BDUR. In het VB van 11 december is het voorstel gedaan om per regio € 30.000,- op te halen over de periode 2016-2019 zodat per jaar € 750.000,- beschikbaar komt. Als uitvloeisel van de evaluatie van het VB in 2017 heeft het DB VB op 22 november 2017 een voorstel gedaan aan het VB om vanaf 2018 structureel te beschikken over een werkbudget van € 300.000,-. Per regio zal hiervoor € 12.000,- gecollecteerd worden. Hierdoor zal de bijdrage aan het werkbudget in 2018 en 2019 voor regio's € 18.000,- lager uitvallen dan aanvankelijk was begroot.

Meerjarenraming Brandweer Nederland							
incl. BTW		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inwonerbijdrage voor collectieve dienstverlening (2017: € 0,179 / inwoner; 2018: € 0,183 / inwoner)		3.040.675	3.040.675	3.104.747	3.104.747	3.104.747	3.104.747
Collectieve producten, per regio (bestaand beleid)		1.036.325	1.036.325	1.058.083	1.058.083	1.058.083	1.058.083
<i>Correctie loonvoet overheid, netto materieel IMOC</i>			85.830	PM	PM	PM	PM
<i>Specificatie productfinanciering per regio</i>		<u>2017</u>	<u>2018</u>				
Brandweer.nl		4.978	5.083				
Upgrade Brandweer.nl *			6.165				
Oefenbank		2.804	2.863				
Organisatie Brandonderzoek		11.400	11.639				
Innovatie Moed		6.523	6.660				
Kwaliteitsbureau Brandweer		8.697	8.880				
Brandweervraagorganisatie (IM)		7.051	7.199				
			154.125	154.125	154.125	154.125	154.125

Inwoner- en productbijdrage incl. btw	4.077.000	4.162.830	4.312.830	4.312.830	4.312.830	4.312.830	4.312.830
Overheveling IM naar programma IV	343.500	350.730	350.730	350.730	350.730	350.730	350.730
	3.733.500	3.812.100	3.962.100	3.962.100	3.962.100	3.962.100	3.962.100

Inwonertal 1 januari 2017: 16.979.120

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Toetsingskader

Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's

Versie 4.0 maart 2018

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Koers Inspectie JenV 2018-2020	3
1.2	Uitgangspunten	4
1.3	Zicht op operationele prestaties	5
1.4	Regio-inspecteurs	5
2	Beschrijving model	6
3	Toetsingskader op hoofdlijnen	9
3.1	Risicobeheersing	9
3.2	Vorbereiding	9
3.3	Uitvoering	10
3.4	Verantwoorden, leren en bijstellen	10
4	Toetsingskader uitgewerkt	11
4.1	Risicobeheersing	11
4.2	Vorbereiding	12
4.3	Uitvoering	13
4.4	Verantwoorden, leren en bijstellen	17
I	Bijlage Afkortingen	18

1

Inleiding

1.1 Koers Inspectie JenV 2018-2020

De Inspectie Justitie en Veiligheid (Inspectie JenV) bestaat vijf jaar. In deze periode is het toezichtveld van de Inspectie uitgegroeid tot het hele domein van justitie en veiligheid. Niet alleen de Inspectie als organisatie is volop in beweging. Het departementsbrede programma 'JenV Verandert' en kabinetsstandpunten over toezicht, zoals de 'Aanwijzingen inzake Rijksinspecties', vragen om helderheid over de positie van toezichthouders. Ook incidenten met veel maatschappelijke impact wakkeren het publieke debat aan over de betekenis en rol van toezicht.

Het vijfjarig bestaan is een mooie mijlpaal om terug en vooral vooruit te kijken en na te denken over de koers voor de komende jaren. In dialoog met haar stakeholders heeft de Inspectie die koers voor de komende jaren bepaald.

De koers van de Inspectie JenV kent vier hoofdlijnen:

1. De Inspectie bevordert het lerend vermogen van de organisaties waar zij toezicht op houdt.
2. De Inspectie richt haar toezicht meer op het functioneren van ketens en netwerken, met als uitgangspunt de maatschappelijke opgaven van JenV.
3. De Inspectie stelt periodieke beelden op over het functioneren van de uitvoering.
4. De Inspectie heeft een vanzelfsprekende rol bij het onderzoeken van incidenten binnen het terrein van justitie en veiligheid.

Een belangrijke voorwaarde voor het goed invullen van deze koers is dat de Inspectie in verbinding staat met beleid en uitvoering (haar ondertoezichtstaanden). De Inspectie gaat werken en communiceren op een manier die openheid en gezamenlijke ontwikkeling bevordert, en verwacht dit ook van haar omgeving.

De Inspectie levert de komende jaren periodiek een beeld op over het functioneren van de uitvoering in de verschillende toezichtsgebieden. De Inspectie legt meer focus op het functioneren van stelsels, ketens en netwerken, in aanvulling op het organisatiegerichte toezicht. Zij brengt de prestaties, de belangrijkste randvoorwaarden en de risico's voor de kwaliteit van de taakuitvoering in beeld.

Als de Inspectie tekortkomingen of risico's signaleert, gaat zij in toenemende mate op zoek naar de achterliggende redenen. Zij betreft hier zo nodig ook randvoorwaarden als ICT en bedrijfsvoering bij. Waar ligt het aan? De Inspectie blijft zich in dit kader de komende jaren ook richten op het bevorderen van het lerend vermogen. Zo zal zij vaker vervolgonderzoek doen naar aanleiding van eerdere aanbevelingen: Leert men van incidenten en van de rapporten? En zo nee, waarom niet? Ook investeert de Inspectie in het stimuleren van de ontwikkeling van kwaliteitssystemen in de uitvoering. Waar de ondertoezichtstaanden laten zien zelf 'in control' te zijn, past de Inspectie de intensiteit van haar toezicht aan.

Voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing is een belangrijke rol weggelegd voor de 25 veiligheidsregio's. De Inspectie brengt met haar toezicht in beeld of 'het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing' werkt. De Inspectie beoordeelt niet alleen de kwaliteit van de taakuitvoering door de verschillende organisaties, maar geeft ook aan of het voor de uitvoering wel mogelijk is om aan de verwachtingen te voldoen.

Wat het toezicht op de crisisbeheersing en rampenbestrijding betreft zet de Inspectie haar werkwijze voort door periodiek de kwaliteit van de taakuitvoering van de multidisciplinaire rampenbestrijding in beeld te brengen. De Inspectie gaat hiervoor structureel informatie verzamelen over de uitvoering van de taken door zowel de veiligheidsregio's als de organisaties op nationaal niveau. Daarbij stimuleert zij de ontwikkeling van kwalitatieve normen die inzicht geven in het presterend vermogen.

In dit toetsingskader zet de Inspectie de in 2016 ingezette lijn voort, om op een meer kwalitatieve manier naar de multidisciplinaire taakuitvoering van de veiligheidsregio's te kijken.

1.2 Uitgangspunten

Belangrijke uitgangspunten bij het opstellen van dit toetsingskader zijn:

1. Toezicht wordt gehouden vanuit verbinding *waarbij de veiligheidsregio zelf moet aantonen/laten zien dat zij aan de gestelde normen/eisen voldoet*. Door verbinding met de regio's weet de Inspectie of de regio's de goede dingen doen en in welke mate. De regio's worden door de Inspectie uitgenodigd om steeds te vertellen wat ze doen, waarom ze doen wat ze doen en hoe dat geduid moet worden.
2. Er wordt toezicht gehouden vanuit het grotere belang om de crisisorganisaties van de regio's te helpen verbeteren en te ontwikkelen. De Inspectie onderzoekt en monitort dus vooral om de crisisorganisatie te verbeteren. Daarbij is er ruimte voor de eigen context van de regio.

3. Bij incidenten en crisis gaat het niet alleen om de meer 'traditionele' crises zoals branden en vrijkomen van gevaarlijke stoffen maar ook om de rol van de veiligheidsregio's bij crises in de functionele ketens en het sociale domein.
4. Het toezicht is gericht op de *kwaliteit van de taakuitvoering* waarin de huidige *wet- en regelgeving* wordt meegenomen¹.

1.3 Zicht op operationele prestaties

De Inspectie wil meer zicht krijgen op de operationele prestaties van de veiligheidsregio, en dit niet langer alleen baseren op de prestaties bij de jaarlijkse systeemtest. Hiervoor is het nodig om meer informatie over zowel oefeningen als (GRIP-)incidenten te krijgen. De Inspectie vindt het daarbij van belang om zowel op organisatie-, team- en functieniveau zicht te krijgen op de prestaties. Daarbij gaat de Inspectie uit van de huidige wetgeving, waarin het jaarlijks integraal beproeven van alle onderdelen van de hoofdstructuur is vastgelegd. Zo wordt vastgesteld in hoeverre (de verschillende onderdelen van) de hoofdstructuur en de bijbehorende diensten in staat is (zijn) om adequaat informatie te delen en activiteiten op elkaar af te stemmen. Om meer zicht te krijgen op de prestaties van de veiligheidsregio wil de Inspectie dat de veiligheidsregio's jaarlijks laten zien hoe zij op basis van alle inzetten zowel bij oefeningen als bij GRIP-incidenten op functionaris, team en organisatie niveau presteren.

1.4 Regio-inspecteurs

De Inspectie zet de regio-inspecteurs meer structureel in om de verbinding met de veiligheidsregio te optimaliseren. Per veiligheidsregio zijn twee regio-inspecteurs actief die jaarlijks op basis van gesprekken en data een beeld vormen over de veiligheidsregio. De regio-inspecteur onderhoudt de contacten met de veiligheidsregio en zorgt ervoor dat relevante informatie tussen veiligheidsregio en Inspectie wordt gedeeld. De regio-inspecteur is op de hoogte van de strategische, tactische koers en operationele uitwerking hiervan. De regio-inspecteur signaleert wanneer risico's voor de taakuitvoering en/of de opvolging van de wettelijke eisen ontstaat.

¹ Het gaat daarbij onder andere om de Wet veiligheidsregio's en het Besluit veiligheidsregio's.

2

Beschrijving model

De Inspectie benadert de Staat van de Rampenbestrijding 2019 meer kwalitatief en stelt daarbij burgers en bedrijven centraal. Hiervoor zijn vier processen in het toetsingskader uitgewerkt.

Risicobeheersing

Het gaat hierbij om het zicht op de in de veiligheidsregio aanwezige risico's en waarom welke keuzes zijn gemaakt. Het gaat hierbij zowel om de generieke risico's als om de veiligheidsregio specifieke risico's. Daarnaast gaat het bij de risicobeheersing ook om de mitigerende maatregelen/acties die de veiligheidsregio neemt om de kans of het effect van de risico's te reduceren.

Vorbereiding

Het gaat hierbij om hoe de veiligheidsregio zich generiek en specifiek op mogelijke crises voorbereidt (plannen) en welke maatregelen ze heeft getroffen voor een parate crisisorganisatie op functieniveau, teamniveau en organisatieniveau.

Uitvoering

Het gaat hierbij om hoe een incident of de crisis is aangepakt en waarom dit doelmatig en in aansluiting op de omgeving is geweest. De toelichting gaat in op:

- de manier waarop de alarmering, opschaling en opkomst is verlopen;
- hoe de coördinatie, sturing en advisering heeft plaatsgevonden;
- waarom bepaalde keuzes en besluiten zijn gemaakt;
- hoe het delen van informatie is verlopen;
- hoe de verschillende betrokkenen (verwanten, nabestaanden, hulpverleners, crisispartners en de bevolking) zijn geïnformeerd en hoe de crisiscommunicatie met betrekking tot informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving is verlopen;
- hoe de afschaling is verlopen en de na-/herstelzorg wordt georganiseerd.

Verantwoorden, leren en bijstellen

Het gaat hierbij om hoe de veiligheidsregio zich verantwoordt en leert van de aanpak en voorbereiding van incidenten en crisis.

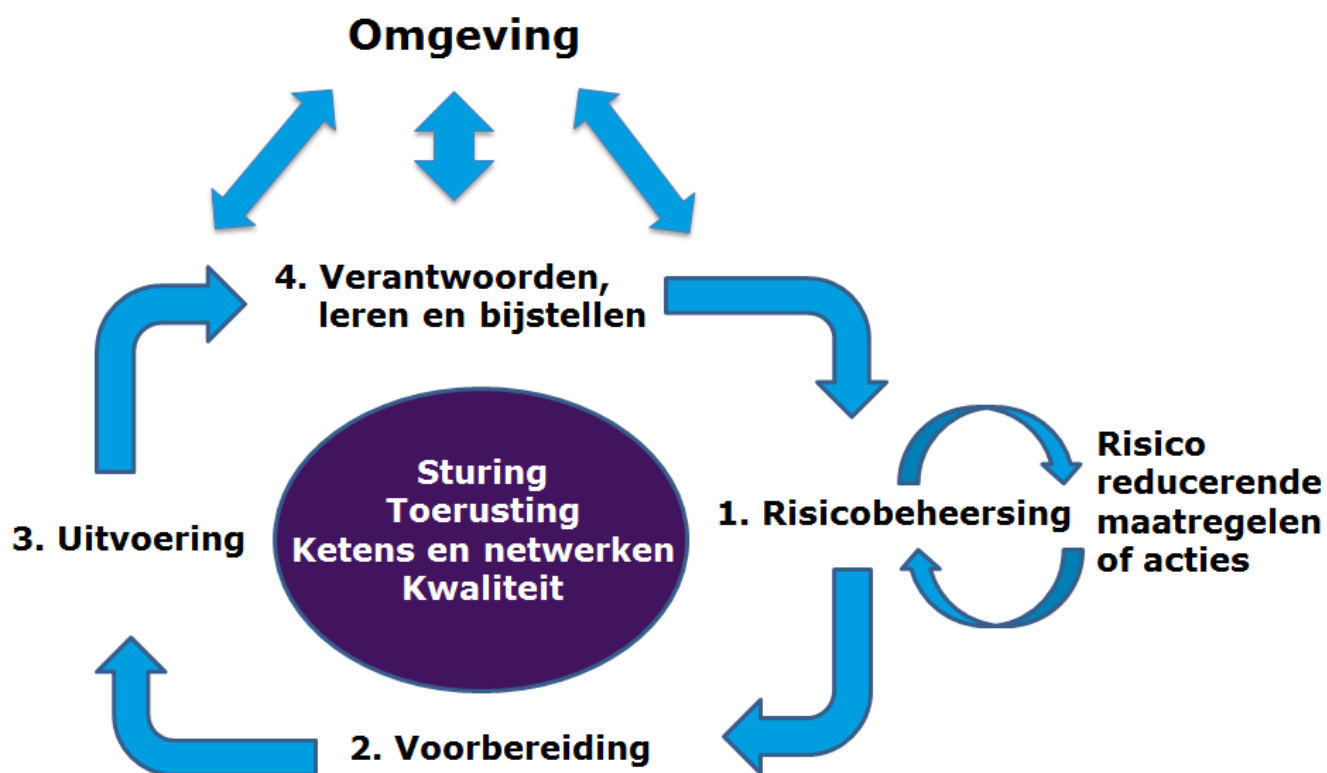

De vier processen vormen gezamenlijk een cyclus waarbij de *omgeving* (*burgers, bedrijven*) *steeds centraal* staat.

Voor een goede uitvoering/governance van de processen zijn vier aspecten benoemd:

- Sturing
- Toerusting
- Ketens en netwerken
- Kwaliteit

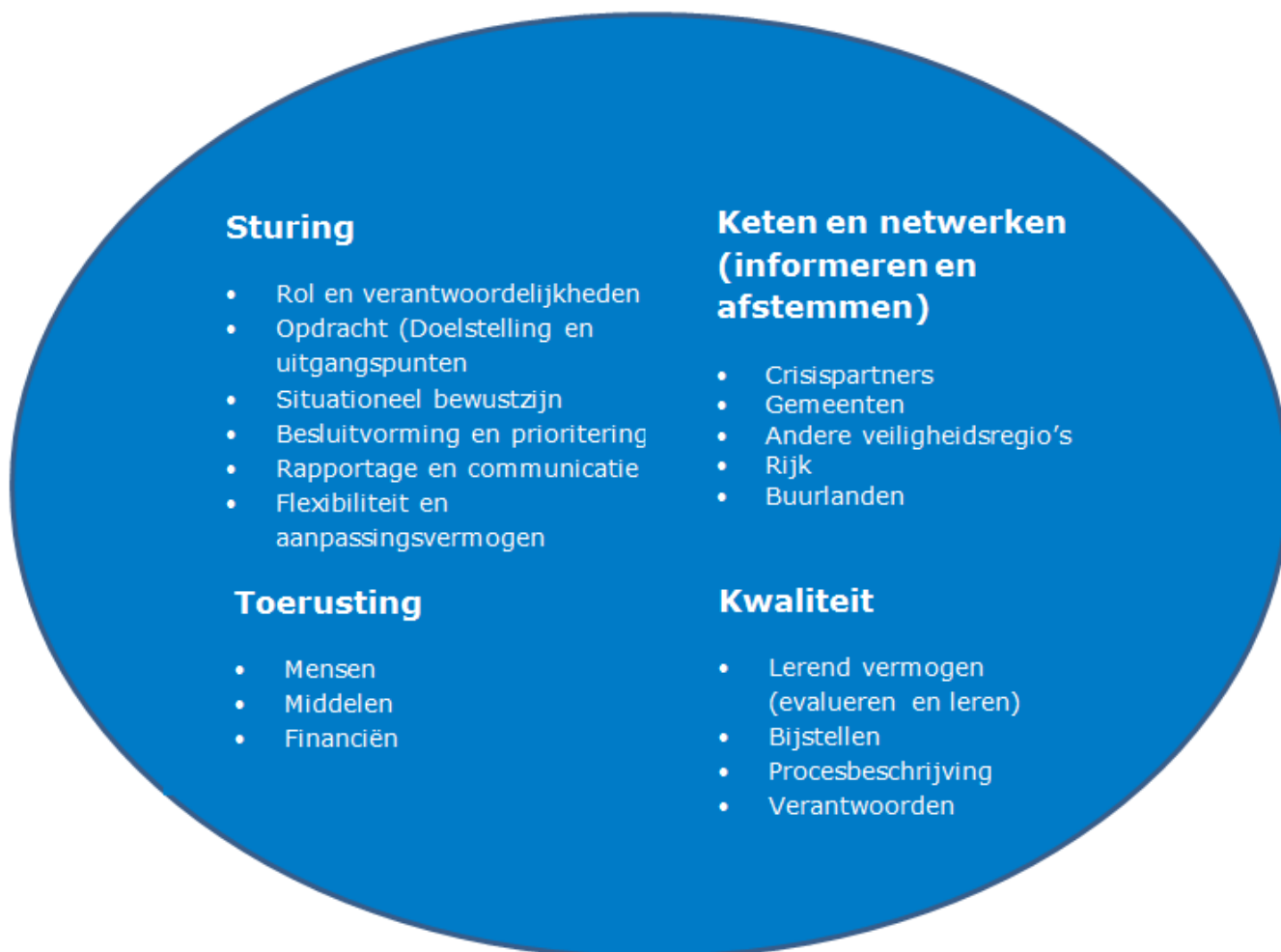
Schematisch wordt dit als volgt weergegeven:

Afbeelding 1. Aspecten per proces

De vier aspecten die van belang zijn voor een goede uitvoering/governance van de processen zijn als volgt uitgewerkt.

Afbeelding 2. Verdere uitwerking van de vier aspecten per proces.

Op basis van dit model heeft de Inspectie een toetsingskader opgesteld. Daarbij zijn de processen en aspecten verwerkt in de verschillende eisen die onder ieder onderwerp van het toetsingskader zijn benoemd.

3

Toetsingskader op hoofdlijnen

3.1 Risicobeheersing

De veiligheidsregio heeft zicht op de generieke en specifieke risico's voor de veiligheidsregio in het kader van haar taakuitvoering en treft risico reducerende maatregelen.

- A. De veiligheidsregio heeft zicht op de aanwezige generieke en specifieke risico's voor de veiligheidsregio in het kader van haar taakuitvoering.
- B. De veiligheidsregio treft maatregelen/onderneemt actie om de kans of het effect van de risico's te reduceren.

3.2 Voorbereiding

De veiligheidsregio is door middel van een parate crisisorganisatie op functieniveau, teamniveau en organisatieniveau voorbereid op generieke en regio-specifieke effecten van incidenten en crisis.

- A. De veiligheidsregio beschikt op basis van de in de veiligheidsregio aanwezige risico's over actuele toegankelijke informatie ten behoeve van een parate crisisorganisatie voor mens, middel en proces.
- B. De veiligheidsregio beschikt over een parate crisisorganisatie op functieniveau, teamniveau en organisatieniveau.

3.3 Uitvoering

De veiligheidsregio pakt een incident of crisis doelmatig en in aansluiting op de omgeving aan.

- A. De meldkamer zorgt bij aanvang en tijdens een incident of crisis voor tijdige alarmering en informatie-uitwisseling door eenduidige aansturing.
- B. De (onderdelen van de) crisisorganisatie sturen en coördineren de operationele en bestuurlijke aanpak van een incident of crisis effectief en efficiënt.
- C. De (onderdelen van de) crisisorganisatie en de extern betrokken partners beschikken over tijdige, actuele en relevante informatie gedurende een incident of crisis.
- D. De verschillende doelgroepen (zoals getroffen, media, bevolking, verwanten, interne organisatie) worden tijdig, doelgericht en regelmatig geïnformeerd over het incident of de crisis.
- E. Na afschaling is sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de 'nafase'-organisatie, waarbij de vervolgactiviteiten zijn belegd.

3.4 Verantwoorden, leren en bijstellen

De veiligheidsregio verantwoordt zich over de multidisciplinaire taakuitvoering, leert van oefeningen en operationele inzetten en stelt indien nodig de voorbereiding en de aanpak bij.

- A. De veiligheidsregio verantwoordt zich over de multidisciplinaire taakuitvoering.
- B. De veiligheidsregio leert van oefeningen en operationele inzetten (evenementen, incidenten en crises) en stelt indien nodig de voorbereiding en de aanpak bij.

4

Toetsingskader uitgewerkt

Hieronder is per onderwerp uitgewerkt wat belangrijke elementen per onderwerp en norm zijn.

4.1 Risicobeheersing

A. De veiligheidsregio heeft zicht op de aanwezige generieke en specifieke risico's voor de veiligheidsregio in het kader van haar taakuitvoering.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- De door het bestuur van de veiligheidsregio bepaalde keuzes voor een generieke multidisciplinaire voorbereiding op de taakuitvoering.
- Een door het bestuur afgestemd en vastgesteld overzicht van de risico's (regionaal risicoprofiel) waar de veiligheidsregio zich specifiek op voorbereidt. De wijze van totstandkoming:
 - is navolgbaar;
 - gebeurt met inbreng van direct belanghebbende partijen, zoals gemeenten, vitale partners en bedrijven en, voor regiogrensoverschrijdende risico's samen met de omliggende veiligheidsregio's en/of landen.
- Het bewustzijn en de verhouding van de regionale risico's tot de nationale risico's (risicoprofiel) en de risico's van de partners (risicoprofielen).
- Het delen van informatie, betrekken en afstemmen met gemeenten, partners en omliggende veiligheidsregio's over de inhoud en het proces van het regionaal risicoprofiel.
- Het continu monitoren of het regionaal risicoprofiel nog actueel is en of (tussentijdse) bijstellingen noodzakelijk zijn.
- Het inzichtelijk maken van (keuzes) en informeren over de generieke en specifieke risico's voor burgers en bedrijven.

B. De veiligheidsregio treft maatregelen/onderneemt actie om de kans of het effect van de risico's te reduceren.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- Het op basis van het risicoprofiel vaststellen op welke risico's de veiligheidsregio maatregelen treft of actie onderneemt om de kans of het effect van het risico te reduceren. Op aspecten waar de veiligheidsregio indirect invloed op kan uitoefenen stelt de veiligheidsregio acties vast om stakeholders die direct invloed hebben (positief) te beïnvloeden. Het gaat daarbij om het signaleren, adviseren en activeren van stakeholders.
- Het bijstellen van de risicobeheersing op basis van het resultaat van de maatregelen/acties die de kans of het effect van de risico's reduceren.
- Het continu monitoren en evalueren van maatregelen en acties en indien nodig het bijstellen van de maatregelen of acties.

4.2 Voorbereiding

A. De veiligheidsregio beschikt, op basis van de in de veiligheidsregio aanwezige risico's, over actuele toegankelijke informatie ten behoeve van een parate crisisorganisatie voor mens, middel en proces.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- De veiligheidsregio beschikt over actuele informatie waarin het beleid en de aanpak van incidenten en crisis in samenhang en op basis van de in de veiligheidsregio aanwezige generieke en specifieke risico's is beschreven voor mens, middel en proces. Denk hierbij aan plannen (beleidsplan, MOTO beleidsplan, crisisplan, continuïteitsplan, oefenplannen), kwalificatieprofielen, procedures, werkafspraken, checklists, operationele sturingsinformatie.
- De wijze van informatieverzameling gebeurt met inbreng en afstemming van direct belanghebbende partijen, zoals gemeenten, vitale partners en bedrijven en voor regiogrensoverschrijdende risico's samen met de omliggende regio's en/of landen en het Rijk.
- Het bestuur van de veiligheidsregio maakt inzichtelijk waar de prioriteiten (investerings) ten aanzien van beleid en oefenen de komende jaren liggen.
- Het delen van informatie, betrekken en afstemmen met gemeenten, partners en omliggende veiligheidsregio's over de inhoud en het proces van plannen/afspraken.

- Het continu monitoren of de informatie nog actueel is en of (tussentijdse) bijstellingen van plannen/procedures/afspraken noodzakelijk zijn.
- Het communiceren met burgers en bedrijven over de generieke en specifieke risico's en het mogelijke handelingsperspectief.

B. De veiligheidsregio beschikt over een parate crisisorganisatie op functieniveau, teamniveau en organisatieniveau.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- Opleidings-, trainings-, en oefenactiviteiten zijn gericht op de gehele crisisorganisatie, teams en individuele functionarissen en volgen uit het beleid en de plannen gebaseerd op generieke en specifieke risico's in de regio.
- Het is hierbij van belang dat:
 - ook wordt samengewerkt met alle interne en indien nodig met externe partners, zoals meldkamer, brandweer, politie, GHOR, gemeenten, vitale partners, bedrijven, de omliggende regio's en/of landen, het Rijk en burgers;
 - de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen op basis van opleiden, trainen, oefenen en repressieve inzetten is geborgd, zodat de daaruit samengestelde crisisteams en de crisisorganisatie de beoogde prestaties kunnen leveren;
 - de teams en crisisorganisatie in onderlinge samenhang worden getraind en geoefend waarbij de prestaties inzichtelijk zijn;
 - periodiek wordt gerapporteerd over de mate van vakbekwaamheid, paraatheid en bereikte doelen.
- De veiligheidsregio monitort of opleidings- en trainings-, en oefenactiviteiten nog actueel zijn en of (tussentijdse) bijstellingen noodzakelijk zijn.
- De veiligheidsregio beschikt op basis van het vastgestelde beleid en de plannen over voldoende mensen, middelen en informatie om een tijdige inzet tijdens incidenten en crises te garanderen.

4.3 Uitvoering

A. De meldkamer zorgt bij aanvang en tijdens een incident of crisis voor tijdige alarmering en informatie-uitwisseling door eenduidige aansturing.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- Op basis van de aard en omstandigheden van de ramp of crisis zorgt de meldkamer voor:
 - een 24/7 beschikbare multidisciplinaire functionaris die bij een inzet van de drie disciplines:
 - coördineert tussen de drie disciplines;
 - zorgt voor eenduidige aansturing;
 - de eerste noodzakelijke besluiten neemt ten behoeve van de operationele inzet;
 - zorgt voor interne en externe informatie-uitwisseling.
 - het tijdig alarmeren en informeren van de juiste interne en externe functionarissen en eenheden/teams. Het gaat hierbij ook om de liaison vitaal, andere veiligheidsregio's, het Rijk en buurlanden;
 - het (op verzoek) tijdig uitvoeren van het informeren van de bevolking (NL alert, WAS);
 - bewaken van de opkomst en (her)alarmering indien nodig;
 - aanpassen van de inzet op verzoek van de teams of functionarissen;
 - het delen, bundelen verrijken en veredelen van informatie tussen de drie disciplines.

B. De crisisorganisatie stuurt en coördineert de operationele en bestuurlijke aanpak van een incident of crisis effectief en efficiënt.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- De teams en functionarissen werken conform procedures, richtlijnen en handboeken en passen maatwerk toe als specifieke omstandigheden van het betreffende incident hiertoe aanleiding geven.
- Binnen en tussen de teams en functionarissen van de crisisorganisatie en externe partners vindt regelmatige afstemming en informatie-uitwisseling plaats en is duidelijk wie wat doet in het kader van de operationele en bestuurlijke aanpak op basis van rol, verantwoordelijkheid en verwachtingen.
- De ingezette crisisteams adviseren over operationele, tactische en strategische vraagstukken.
- Het is duidelijk op welke vraagstukken door wie een besluit of actie moet worden genomen ten aanzien van de operationele en strategische sturing.
- De teams stemmen regelmatig af of:
 - het bijstellen van de operationele aanpak en sturing nodig is;
 - de huidige inzet van functionarissen nog passend is bij het incident;
 - de continuïteit van de crisisorganisatie gegarandeerd wordt gedurende het incident;
 - advies/aansluiting van experts en externe netwerkpartners nodig is.
- De gekozen aanpak/interventie sluit aan bij:

- beoogde effecten en resultaten;
 - benoemde doelstellingen en uitgangspunten;
 - de specifieke omstandigheden van het incident in de context van de regio;
 - het actuele beeld van het incident;
 - de mogelijkheden van de hulpverleningsdiensten;
 - de mate van zelfredzaamheid van de bevolking/maatschappij;
 - de zorgbehoefte van de getroffen en;
 - prioritering en uitgewerkte scenario's;
 - eventuele initiatieven van burgers en bedrijven.
- De leiders van de teams komen op basis van een beeld (van het incident) tot een oordeel en tot een gewogen en vastgelegd besluit.

C. De crisisorganisatie en de extern betrokken partners beschikken over tijdige, actuele en relevante informatie gedurende een incident of crisis.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- De functionarissen, teams en externe partners (vitale partners, buurregio's buurlanden en Rijk) delen de benodigde informatie met elkaar over:
 - het beeld van het incident;
 - omgevingsbeeld/analyse;
 - de doelstellingen en uitgangspunten op operationeel, tactisch en strategisch niveau;
 - de besluiten;
 - de aanpak;
 - de getroffen maatregelen;
 - de prognose;
 - de mogelijk uitgewerkte scenario's;
 - communicatieberichten.
- De functionarissen, teams en externe partners controleren of cruciale informatie is overgekomen.

D. Met verschillende doelgroepen (zoals getroffen en, media, bevolking, verwanten en de interne organisatie) wordt tijdig, doelgericht en regelmatig gecommuniceerd over het incident of de crisis.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- Communicatie richt zich op informatieverstrekking, betekenisgeving en handelingsperspectief.
- Feitelijke informatie wordt snel gecommuniceerd. Over betekenisgeving en handelingsperspectief vindt afstemming plaats.
- De verschillende doelgroepen zijn benoemd en ontvangen tijdig, regelmatig en op maat informatie.
- De communicatieboodschap:
 - is afgestemd met (externe) partners (uit de functionele keten). Daarbij is duidelijk wie waarover communiceert en op welk moment en met welk doel;
 - wordt gebracht met passende communicatiemiddelen afgestemd op het incident, de omstandigheden en de doelgroepen;
 - is gericht op de specifieke informatiebehoefte, kennis en niveau van de verschillende doelgroepen.
- Het ten tijde van het incident inzichtelijk is hoe de boodschap is over gekomen (effect van communicatie). Dit continu wordt meegenomen in het kader van crisiscommunicatie.

E. Na afschaling is sprake van een duidelijke overdracht van activiteiten van de crisisorganisatie naar de 'nafase'-organisatie. Daarbij zijn vervolgactiviteiten belegd.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- De overdracht naar de nafase is gebaseerd op een diagnose van:
 - de situatie;
 - omgeving;
 - vervolgactiviteiten.
- Daarbij zijn voor alle teams en functionarissen en externe partners de volgende punten duidelijk:
 - taken en verantwoordelijkheden;
 - moment van overdracht of overgangsfase;
 - op maat communicatie naar de doelgroepen (bevolking) hierover zowel op proces als inhoud.

4.4 Verantwoorden, leren en bijstellen

A. De veiligheidsregio verantwoordt zich over de multidisciplinaire taakuitvoering.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- De veiligheidsregio rapporteert/verantwoordt zich jaarlijks aan het algemeen bestuur over de verschillende elementen van de multidisciplinaire taakuitvoering (in de koude en warme fase) en de bijbehorende financiële middelen.

B. De veiligheidsregio leert van oefeningen en operationele inzetten (evenementen, incidenten en crises) en stelt indien nodig de voorbereiding en aanpak bij.

Het gaat hierbij om de volgende elementen.

- De inzet van de crisisorganisatie wordt systematisch met betrokken partners (en regio's) geëvalueerd. Aanbevelingen, verbeterpunten en good practices worden (geclusterd) vastgelegd en toegewezen. Er wordt toegezien op de daadwerkelijke implementatie van de aanbevelingen. Indien nodig wordt de voorbereiding of aanpak bijgesteld.
- Periodiek worden terugkerende aanbevelingen/verbeterpunten (rode draden) geïdentificeerd. De daaruit volgende acties worden toegewezen en er wordt toegezien op de daadwerkelijke implementatie. Indien nodig wordt de voorbereiding of aanpak bijgesteld.
- De uitkomsten van andere evaluaties, onderzoeken en ontwikkelingen op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding worden benut en verwerkt in de eigen voorbereiding en aanpak.
- In de veiligheidsregio vindt eens per vijf jaar een visitatie plaats. De uitkomsten van deze visitatie worden in de veiligheidsregio opgepakt met het oog op verbetering.

Bijlage

Afkortingen

Afkorting

GHOR
GRIP
Inspectie
Inspectie JenV
JenV
MOTO
WAS

Betekenis

geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio
gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure
Inspectie Justitie en Veiligheid
Inspectie Justitie en Veiligheid
Justitie en Veiligheid
Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen
Waarschuwings- en AlarmeringsSysteem

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen, om risico's te signaleren en om organisaties aan te zetten tot verbetering.

Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:

Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
[Contactformulier](#) | www.inspectie-jenv.nl

Maart 2018

*Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.*

Colleges Burgemeester en Wethouders
Zaanstreek-Waterland

Bezoekadres:
Prins Bernhardplein 112
1508 XB Zaandam

Postadres:
Postbus 150
1500 ED Zaandam
Telefoon 075 - 681 18 11
info@vrzw.nl
www.vrzw.nl

Datum	9 oktober 2018	Telefoon	(075) 681 18 11
Onze referentie	Alguit/13608	E-mail	s.keukens@vrzw.nl
Uw referentie		Onderwerp	Uitstel vernieuwing C2000
Uw brief van			

Beste colleges,

De minister van Justitie en Veiligheid informeerde de Tweede Kamer 17 september jl. de geplande migratie van het spraaknetwerk van C2000 eind 2018 niet verantwoord te vinden, en te verschuiven naar 2019. C2000 is het systeem waarmee hulpverleners kunnen communiceren met de meldkamer en met elkaar.

Het besluit van de minister heeft direct gevolgen voor de samenvoeging van Meldkamer Noord-Holland in Haarlem. De nieuwe meldkamerlocatie is immers al ingericht op het nieuwe C2000-systeem.

De minister laat de robuustheid en betrouwbaarheid van het nieuwe C2000-systeem – en daarmee de veiligheid van hulpverleners en hulpbehoevende burgers – zwaarder wegen dan het streven naar een migratiedatum eind 2018.

Onder leiding van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) is een (landelijke) Taskforce ingesteld om de impact in kaart te brengen, met name voor de samenvoegingen die als eerstvolgende mijlpalen op de kalender staan, waaronder Meldkamer Noord-Holland. Een vertegenwoordiging van Meldkamer Noord-Holland sluit aan bij de Taskforce. De Taskforce zal medio november een rapport met de gevolgen, scenario's en een advies over de vervolgstappen aanbieden aan de leiding van de Landelijke Meldkamer Samenwerking en de directies van de betrokken regionale meldkamers.

De minister geeft aan dat het uitstel van de migratie kan leiden tot extra kosten om de te sluiten meldkamerlocaties (in ons geval de meldkamer in Alkmaar en van de Koninklijke Marechaussee op Schiphol) in het kader van de geplande samenvoegingen langer operationeel te houden. De brief meldt dat deze uitgaven naar het zich thans laat aanzien binnen het landelijk beschikbare C2000 budget kunnen worden opgevangen.

Gevolgen samenvoeging Meldkamer Noord-Holland

De samenvoeging van Meldkamer Noord-Holland in Haarlem was voorzien in het eerste kwartaal van 2019. Nog onduidelijk is hoeveel vertraging de vernieuwing van C2000 oploopt. Wel is duidelijk dat de fysieke samenvoeging van Meldkamer Noord-Holland in

Haarlem met aansluiting op het nieuwe C2000-systeem in het eerste kwartaal van 2019 niet haalbaar is.

In opdracht van het Directieteam Meldkamer Noord-Holland werken de projectorganisatie en de hoofden van de huidige meldkamers momenteel een aantal scenario's uit. Daarbij wordt rekening gehouden met het feit dat de verschillende betrokken meldkamers in ons gebied een noodzaak voelen om zo spoedig mogelijk samen te voegen, in het belang van de operatie en de bedrijfsvoering en ook omdat vertraging demotiverend is voor het personeel.

Bij het uitwerken van de scenario's wordt onder andere bekeken in hoeverre het mogelijk en wenselijk is om, onafhankelijk van de vertraging van het nieuwe C2000-systeem en met gebruikmaking van de huidige locaties, wel organisatorisch door te ontwikkelen naar de Meldkamer Noord Holland. De consequenties voor mensen, middelen en financiële gevolgen worden hierbij nadrukkelijk betrokken.

Medewerkers van de meldkamer worden via een vertegenwoordiging van de medezeggenschap en middels een klankbordgroep betrokken bij de uitwerking van de scenario's. Ook zullen zij bijgepraat worden via informatiebijeenkomsten. Op deze manier houden we iedereen aangesloten bij deze ontwikkelingen, voorkomen we onrust en proberen we tussentijdse uitstroom van medewerkers te voorkomen.

Voor het einde van het jaar zullen de Algemeen Besturen van de veiligheidsregio's en de gemeenteraden nader geïnformeerd worden over de voortgang rond het nieuwe C2000-systeem. Dan zal meer duidelijk zijn over het alternatieve scenario dat uitgewerkt wordt.

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

J. Hamming
Voorzitter

H. Raasing
Secretaris

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de ondertekenaars van het Transitieakkoord meldkamers

Ingekomen	
13 AUG. 2018	
Brief nr.	
Actie	

Datum 8 augustus 2018

Onderwerp Uitwerkingskader meldkamer en reactie op consultatie wetgeving

**Directoraat-Generaal
Politie**

MKC2000
Turfmarkt 147
2500 EH Den Haag

Datum
8 augustus 2018

Ons kenmerk
2315930

Contactpersoon
Sabine Geerdes
Sr. beleidsmedewerker

T 06 183 080 74
M 06 183 080 74
s.w.geerdes@minvenj.nl

Ons kenmerk
2315930

Bijlagen
1

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte heer/mevrouw,

Graag bied ik u hierbij het Uitwerkingskader meldkamer aan en informeer ik u over de reacties uit de consultatie van de Wijzigingswet meldkamers.

Uitwerkingskader meldkamer

Op 5 maart jl. heeft minister Grapperhaus met uw vertegenwoordigers gesproken over het vervolg van de gemaakte afspraken in het Transitieakkoord voor de meldkamers. Hij heeft daarbij het 'Uitwerkingskader meldkamer' aangeboden waarin nadere afspraken zijn opgenomen over de toekomst van het meldkamerdomein.

Het is een mooie en betekenisvolle stap om het nu door alle betrokken bestuurders geaccordeerde uitwerkingskader (bijgevoegd) aan u te kunnen aanbieden. Hiermee kan tot verdere samenwerking en verbetering van de meldkamerfunctie worden gekomen. In het uitwerkingskader zijn afspraken gemaakt over de hoofdlijnen van het wetsvoorstel, de nieuwe werkwijze van de meldkamers en afrondende financiële afspraken over de bekostiging van het beheer van de meldkamers door de politie. De doelstelling van het traject om te komen tot een betere hulpverlening en een vermindering van de kwetsbaarheid van meldkamers is daarbij opnieuw door alle betrokken partijen onderschreven.

Inmiddels heb ik de overeengekomen financiële overdracht van middelen voor het beheer met alle partijen afgestemd en in gang gezet. Ik streef er naar nog dit jaar de eenmalige bijdrage aan de veiligheidsregio's ter beschikking te stellen. Ook is, zoals u heeft verzocht, onder mijn regie het onderzoek gestart naar de wijze waarop de burger zelf geholpen wenst te worden in het eerste contact met de hulpdiensten. Daarbij wordt nadrukkelijk ook gekeken welke andere informatie- en communicatie vormen er in de nabije en verdere toekomst mogelijk zijn. De resultaten van dit onderzoek zijn naar verwachting medio 2019 beschikbaar.

De veiligheidsregio's hebben bij het geven van hun akkoord op het uitwerkingskader als voorwaarde meegegeven dat de politie na overdracht van het beheer alle beheertaken voor de meldkamer en meldkamerfuncties van de veiligheidsregio's gaat uitvoeren. De Veiligheidsregio's willen voorkomen dat zij geconfronteerd worden met onverwachte kosten voor het beheer van de meldkamer en/of meldkamerfunctie. Met betrekking tot deze gestelde voorwaarde kan ik aangeven dat de politie hieraan in goed overleg gevolg

zal geven. Het beheer zal hierbij uiteraard moeten passen binnen de kaders die hiervoor in het "Uitwerkingskader meldkamer" en in de "Wijzigingswet meldkamers" en de toelichting daarop zijn opgenomen. Met name doel ik daarbij op de door de Minister van Justitie en Veiligheid vast te stellen hoofdlijnen van beleid en beheer en de bekostiging van de meldkamers.

**Directoraat-Generaal
Politie**
MKC2000

Datum
8 augustus 2018

Ons kenmerk
2315930

De keuzes voor het beheer en de hieraan verbonden kosten worden binnen de multidisciplinaire sturingslijn vastgesteld. Dit betekent dan ook dat de politie binnen deze (financiële) kaders, op basis van multidisciplinaire prioritering, de beheerkosten zal dragen voor de samengevoegde meldkamers en de betreffende systemen en applicaties. De basis hiervoor is het jaarlijkse beleids- en bestedingsplan voor de meldkamers.

Wijzigingswet meldkamers

In maart jl. is het concept van de Wijzigingswet meldkamers u ter consultatie voorgelegd. Dit wetsvoorstel vormt de basis voor de nieuwe inrichting van het meldkamerdomein. Op hoofdlijnen regelt het wetsvoorstel dat het beheer van de (ten hoogste tien) meldkamers wordt ondergebracht bij de politie. De Minister van Justitie en Veiligheid wordt hierbij verantwoordelijk voor de meldkamers en zal bij regeling de hoofdlijnen van beleid en beheer, waaronder de bekostiging, voor de meldkamers vaststellen. Dit in overeenstemming met de betrokken partijen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de meldkamerfunctie blijft bij de hulpdiensten zelf. Vanuit elke meldkamer kan de meldkamerfunctie zo nodig ook binnen het werkgebied van een andere meldkamer worden uitgevoerd, waarmee wordt beoogd dat elk incident in heel Nederland kan worden afgehandeld, onafhankelijk van waar het zich voordoet.

Hieronder geef ik weer wat de belangrijkste punten uit de reacties zijn en op welke wijze deze in het wetsvoorstel zullen worden verwerkt:

- AZN stelt een aantal aanpassingen in de wetteksten voor om recht te doen aan de huidige en toekomstige ontwikkelingen binnen de acute zorg in het algemeen en de ambulancezorg in het bijzonder. Zo wil AZN dat het mogelijk wordt dat niet-acute ambulancezorg buiten de meldkamers om verleend kan worden. Het wetsvoorstel zal hierop worden aangepast.
- In de consultatieversie was de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ambulancezorg gelegd bij een medewerker van de Regionale Ambulancevoorziening (in plaats van bij 'de meldkamer', zoals dat nu is verwoord in de Tijdelijke wet ambulancezorg). De veiligheidsregio's en AZN vragen om de aanduiding "Regionale Ambulancevoorzieningen" te gebruiken. Het wetsvoorstel zal hierop worden aangepast.
- De veiligheidsregio's hebben een aantal opmerkingen gemaakt. De belangrijkste hiervan is dat zij aandacht vragen voor de regeling van de governance op gebiedsniveau. Zij vragen hiervoor naast de hierover opgenomen toelichting ook een grondslag in het wetsvoorstel zelf. Omdat de hoofdlijnen van beleid en beheer, die worden vastgesteld bij regeling van de Minister van Justitie en Veiligheid, al mede betrekking kunnen hebben op de samenwerking bij de uitvoering van de meldkamerfuncties, en daarmee op de inrichting van de organisatiestructuur, wordt dit niet overgenomen. Indien noodzakelijk kunnen ook zaken over de governance nader worden geregeld in de hoofdlijnen van beleid en beheer. Dit is in de memorie van toelichting nu verder verduidelijkt.

- Het verschil tussen het aannemen en ontvangen van meldingen was voor de veiligheidsregio's onvoldoende helder. Het onderscheid is, inclusief de daarbij behorende verantwoordelijkheid, in de toelichting duidelijker uitgewerkt.
- De politie gaf aan zich goed te kunnen vinden in het wetsvoorstel omdat het de ruimte biedt om meldkamers te verbeteren, te vernieuwen en kwetsbaarheden op te lossen.

**Directoraat-Generaal
Politie**
MKC2000

Datum
8 augustus 2018

Ons kenmerk
2315930

Daarnaast is er nog aandacht gevraagd voor de consequenties voor andere regelgeving, zoals het Besluit veiligheidsregio's, het Besluit personeel veiligheidsregio's, het Bouwbesluit 2012 en de opvolger daarvan op basis van de Omgevingswet. De noodzakelijke aanpassingen van lagere regelgeving zullen ter hand worden genomen. Daarbij zal ik ervoor zorgen dat deze op hetzelfde moment als de wet in werking kunnen treden.

Het wetsvoorstel zal naar verwachting eind van de zomer aan de Raad van State worden gezonden en aan het einde van 2018 worden aangeboden aan de Tweede Kamer.

Tot slot

Samenvoegingen van meldkamers onder aansturing van de veiligheidsregio's gaan gestaag verder. De politie is zich aan het voorbereiden op het in beheer nemen van de meldkamers en de verdere aansluiting van de samengevoegde meldkamers op de landelijke ICT infrastructuur. Ik vertrouw er op dat we op deze wijze met elkaar de transitie op een goede en realistische wijze kunnen voortzetten en zie uit naar onze verdere samenwerking.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens voor deze

W.F. Saris
Directeur-generaal Politie (wnd)

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitter veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
De heer J. Hamming
Postbus 150
1500 ED ZAANDAM

cc: aan de directeur veiligheidsregio

Datum 24 september 2018
Onderwerp Wisseling regio-inspecteurs

Geachte heer Hamming,

In maart jongsleden heeft u een brief van mij ontvangen waarmee u over zowel het toetsingskader rampenbestrijding en crisisbeheersing bent geïnformeerd alsmede een overzicht van alle regio-inspecteurs heeft ontvangen. Voor wat betreft uw regio informeer ik u dat er door een interne wisseling een andere regio-inspecteur aan u is toegewezen. Naast uw regio zal zij ook de betreffende regio-inspecteur zijn voor de veiligheidsregio's Kennemerland en Noord-Holland Noord.

Op korte termijn zal deze inspecteur uw veiligheidsregio bezoeken voor het najaarsgesprek. Daarnaast zal zij, daar waar mogelijk, aanwezig zijn bij de bezoeken in het kader van de diverse deelonderzoeken voor het Periodiek Beeld Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2016-2018. De eerdere afspraak dat er een tweede inspecteur aanwezig is bij dergelijke bezoeken blijft staan.

De gegevens van de betreffende regio-inspecteur vindt u rechts bovenaan, bij 'contactpersoon'.

Met vriendelijke groet,

J.G. Bos

Inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

Inspectie Justitie en Veiligheid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.inspectie-jenv.nl

Contactpersoon
Drs. I.M. Asselman
Senior-Inspecteur

M 061559847
i.m.asselman@
inspectievenj.nl

Ons kenmerk
2369145

Kopie aan
Directeur veiligheidsregio

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

CONFIDENTIEEL

> Retouradres Postbus 16191 2500 BD Den Haag

CONFIDENTIEEL

Veiligheidsregio Zaanstreek - Waterland
Het bestuur
Prins Bernhardplein 112
1508 XB ZAANDAM

ILT

Scheepvaart
Analyse en Ontwikkeling en
Ongevallenonderzoek

Zwijndrecht
Postbus 16191
2500 BD Den Haag

Contactpersoon

J.F.M. Borsten
Senior adviseur

M +31(0)6-52596871

F 010-2022400

Johan.Borsten@ILenT.nl

Datum 23 mei 2018
Betreft Instemming met HVB Zaanstad

Ons kenmerk

ILT-2018/33304

Bijlage(n)

1

Geacht bestuur,

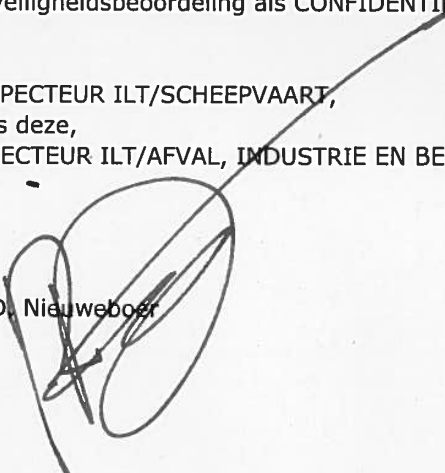
Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft van de burgemeester van Zaanstad de Havenveiligheidsbeoordeling ontvangen. De Inspectie Leefomgeving en Transport heeft getoetst of de Havenveiligheidsbeoordeling van Zaanstad in overeenstemming is met de Havenbeveiligingswet en inhoudelijk voldoet. Dit heeft geresulteerd in instemming met de Havenveiligheidsbeoordeling.

De Havenbeveiligingswet, artikel 11a, lid 8 schrijft voor, dat na instemming de Havenveiligheidsbeoordeling ter kennisgeving wordt gezonden aan het bestuur van de Veiligheidsregio.

Bijgaand stuur ik u de Havenveiligheidsbeoordeling ter kennisname. Ik verzoek de Havenveiligheidsbeoordeling als **CONFIDENTIEEL** te behandelen.

DE INSPECTEUR ILT/SCHEEPVAART,
namens deze,
DE DIRECTEUR ILT/AFVAL, INDUSTRIE EN BEDRIJVEN,

mr. R.D. Nieuweboer

CONFIDENTIEEL

D18.05.2a

Concept verslag vergadering Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (DB VrZW) - nr. 4/2018

Deelnemers: J. Hamming (voorzitter), D. Bijl, P. Tange en H. Raasing (directeur VrZW / secretaris)

Afwezig: -

Gasten: -

Datum: 3 oktober 2018

Notulen: S. Keukens

D18.03.1	Opening, vaststelling agenda en mededelingen	<p>J. Hamming opent de vergadering om 10.30 uur.</p> <p>H. Raasing deelt mede dat de vernieuwing C2000 opnieuw vertraging opgelopen heeft. Voor Meldkamer Noord-Holland betekent dit dat de samenvoeging in het eerste kwartaal van 2019 niet gerealiseerd kan worden. Momenteel worden landelijk en regionaal de impact bepaald en scenario's uitgewerkt.</p> <p>Het Dagelijks Bestuur besluit de Colleges Burgemeester en Wethouders in Zaanstreek-Waterland te informeren over de vertraging van de vernieuwing C2000 en de consequenties voor Meldkamer Noord-Holland.</p>
D18.03.2	<p>a. Concept verslag Dagelijks Bestuur 20 juni 2018</p> <p>b. Actiepuntenlijst DB 3 oktober 2018</p>	<p>Het concept verslag van het Dagelijks Bestuur van 20 juni 2018 wordt ongewijzigd vastgesteld.</p> <p>De actiepuntenlijst geeft geen aanleiding tot opmerkingen.</p>
Ter vaststelling door Dagelijks Bestuur		
D18.03.3	Informatievoorziening a. Oordeel provincie inzake uitvoering Archiefwet	<p>Het Dagelijks Bestuur neemt kennis van het bericht van Provincie Noord-Holland "oordeel interbestuurlijk Toezicht, Uitvoering Informatiebeheer 2017-2018", waarin de provincie de prestaties van VrZW inzake de uitvoering van de Archiefwet en -regelgeving als 'redelijke adequaat' beoordeeld.</p>
Ter doorgeleiding naar Algemeen Bestuur		
D18.03.3	Bestuurlijke aangelegenheden a. Doorontwikkeling VrZW (presentatie in Algemeen Bestuur) b. Vergader-	<p>H. Raasing deelt mede dat zij in het Algemeen Bestuur van 19 oktober een presentatie zal verzorgen over de opbrengsten van het doorontwikkelingstraject tot op heden. In het Algemeen Bestuur van 30 november is besluitvorming over de doorontwikkeling voorzien.</p>

	planning DB en AB 2019	<p>Het Dagelijks Bestuur besluit de vergaderplanning DB en AB 2019 door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.</p> <p>Ten aanzien van de bestuursconferentie heeft het Dagelijks Bestuur voorkeur om een informeel avondprogramma (eindtijd: 22.00 uur) aan de bestuursconferentie toe te voegen. Hiervoor wordt een aansprekende spreker gezocht. Op basis van de vergaderplanning van de gemeenteraden wordt een datum voor de bestuursconferentie gezocht.</p>
D18.03.4	GHOR a. Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland b. Zorgcontinuïteit Zorginstelling 2017	<p>Het Dagelijks Bestuur besluit de inventarisatie van de huidige burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.</p> <p>Het Dagelijks Bestuur besluit de <i>'Rapportage over de mate van voorbereiding van de zorgaanbieders in Zaanstreek-Waterland op rampen en crises in 2017'</i> door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.</p>
D18.03.5	Gemeentelijke kolom a. Uitsfatering WAS b. Procesvoorstel catalogus Veilig Leven	<p>Het Dagelijks Bestuur besluit de Uitsfatering WAS door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.</p> <p>Het Dagelijks Bestuur besluit het Procesvoorstel catalogus Veilig Leven door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.</p>
D18.03.9	Communicatie besluitvorming Dagelijks Bestuur	Niet van toepassing.
D18.03.10	Rondvraag en sluiting	<p>J. Hamming verzoekt de voorbereiding op de landelijke intocht van Sinterklaas in Zaanstad – en de rol van VrZW daarbij, te agenderen voor het Algemeen Bestuur van 19 oktober.</p> <p>De voorzitter sluit de vergadering om 10.47 uur.</p>

Concept verslag vergadering Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (AB VrZW) - nr. 3/2018

Deelnemers: J. Hamming, D. Bijl, L. Sievers, A.L. Van der Stoel, J. van Beek, L. Kroon, R. Meerhof, P. Tange, H. Raasing (secretaris), F. Strijthagen (directeur Publieke Gezondheid), H. Fokkens (districtschef politie Zaanstreek-Waterland), R. van Treeck (Provincie Noord-Holland), S. Keukens (strategisch adviseur)

Afwezig: G. Blom, L. Kohsiek, S. Preenen, J. Pijning

Datum: 29 juni 2018

Notulen: S. Keukens

A18.03.1	<p>Opening, mededelingen en vaststelling agenda</p> <p>a. Termijnagenda</p>	<p>De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur. J. Pijning laat zich vervangen door R. van Treeck. D. Bijl meldt dat G. Blom afwezig is.</p> <p>J. Hamming meldt dat Kolonel T.P. Beaufort de nieuwe Regionaal Militair Commandant West/Midden is. Hij vervangt Kolonel van Eijk.</p> <p>De termijnagenda geeft geen aanleiding tot op- of aanmerkingen.</p>
A18.03.2	<p>Ter kennisname</p> <p>a. Ingekomen en uitgaande stukken (overzicht en bijlagen t.k.n.)</p> <p>b. Concept-verslag Dagelijks Bestuur 20 juni 2018</p> <p>c. Taken en werkwijze Instituut Fysieke Veiligheid (presentatie: Leo Zaal)</p>	<p>Het Algemeen Bestuur neemt kennis van het overzicht ingekomen en uitgaande stukken.</p> <p>L. Sievers vraagt zich af wat de meerwaarde van het verslag is. De overwegingen waarom het Dagelijks Bestuur een stuk doorgeleid naar het Algemeen Bestuur ontbreken. L. Kroon reageert dat het Dagelijks Bestuur een procedurele rol heeft. Er vindt geen inhoudelijke bespreking van de stukken plaats in het Dagelijks Bestuur.</p> <p>Naar aanleiding van de kritische zienswijze van VrZW op het Jaarplan en begroting IFV 2018 verzorgt L. Zaal een presentatie over de taken en werkwijze van het IFV.</p> <p>L. Kroon licht toe dat de zienswijze van VrZW zich met name richtte op de financiering van activiteiten van het IFV. In sommige gevallen wordt het inwoneraantal als verdeelsleutel gehanteerd. In andere gevallen worden de regio's gelijk aangeslagen. Dat laatste is erg nadelig voor een kleine regio als VrZW. L. Zaal antwoordt dat het Veiligheidsberaad (d.d. 17 februari 2017) besloten heeft bij nieuwe activiteiten steeds een expliciet besluit te nemen over de wijze van financiering. Voor activiteiten waarover in het verleden besloten is – veelal een vast bedrag per regio – wordt dit niet aangepast.</p> <p>L. Zaal licht toe dat het IFV de zogenaamde artikel 69-taken voor alle veiligheidsregio's uitvoert (in opdracht van het Veiligheidsberaad). Het heeft meerwaarde om bepaalde activiteiten (zoals LCMS, SIS, GEO) in gezamenlijkheid uit te voeren. D. Bijl geeft aan weinig zeggenschap te ervaren. Als individuele</p>

	<p>d. Werkbezoek aan hulpverleningspost Wormerland 19 oktober 2018</p> <p>e. Terugkoppeling Bestuurlijke Adviescommissies / Veiligheidsberaad</p>	<p>regio kun je er niet zomaar uitstappen. L. Zaal reageert dat hiervoor een besluit van het Veiligheidsberaad nodig is.</p> <p>L. Zaal presenteert een overzicht van activiteiten die het IFV voor alle veiligheidsregio's gezamenlijk uitvoert. L. Kroon vraagt of het wettelijke taken betreft. L. Zaal geeft aan dat het geen wettelijke taken zijn, maar taken waarvan het Veiligheidsberaad opdrachtgever is. L. Kroon stelt dat er vooral activiteiten bijkomen, maar dat activiteiten die doorlopen vanuit het verleden niet opnieuw tegen het licht gehouden worden. L. Zaal reageert dat het Veiligheidsberaad vrij staat activiteiten tegen het licht te houden. Hij zegt toe de activiteiten verder uit te diepen, zodat de burgemeesters ook in hun raden kunnen uitleggen wat het IFV doet.</p> <p>Het Algemeen Bestuur besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018 te combineren met een bezoek aan de hulpverleningspost. • het starttijdstip van het Algemeen Bestuur op 19 oktober te vervroegen naar 09.00 uur (tot 10.30 uur). • de locatie van het Algemeen Bestuur op 19 oktober te verplaatsen naar het gemeentehuis in Wormerland. • aansluitend aan het Algemeen Bestuur op 19 oktober twee uur in de agenda's te reserveren om een bezoek te brengen aan de hulpverleningspost(en) in Wormerland. <p>J. van Beek koppelt kort terug uit de BAC Brandweer van 18 april. Onder andere is gesproken over Grootschalig en Specialistisch Optreden en het onderzoek oefenterreinen.</p> <p>R. Meerhof meldt dat hij de BAC Informatievoorzienig aan zich voorbij heeft moeten laten gaan, in verband met de vorming van het college in Oostzaan. L. Kroon vraagt aandacht voor vervanging in geval portefeuillehouders verhinderd zijn. H. Raasing geeft aan dat voor elke portefeuille ook een plaatsvervangend portefeuillehouder is aangewezen. In geval die ook verhinderd is, kan via VrZW het verzoek tot vervanging bij de andere bestuurders uitgezet worden.</p> <p>J. Hamming geeft aan dat in het Veiligheidsberaad gesproken is over de strategische agenda en het uitwerkingskader meldkamers. Hij meldt dat unaniem ingestemd is met het uitwerkingskader en het voorstel om Zeeland te compenseren.</p> <p>Vorige week vond ook het Bestuurlijk Overleg Meldkamer Noord-Holland plaats. De bestuurlijk portefeuillehouders meldkamer uit VrK en VrNHN gaven daarbij aan ontstemd te zijn over de zienswijze van VrZW op het uitwerkingskader meldkamers. Meer specifiek over de passage waarin VrZW stelt te streven naar samenvoeging met meldkamer Amsterdam-Amstelland op termijn. J. Hamming geeft aan begrip te hebben voor de gevoelens in VrK en VrNHN. Hij is van mening dat het tijd is om een punt te zetten, en samen met VrK en VrNHN vol te gaan voor Meldkamer Noord-Holland. Het Algemeen Bestuur sluit zich hierbij aan.</p> <p>D. Bijl vult aan dat VrZW niet voornemens is geweest zich te ontvlechten uit Meldkamer Noord-Holland, om samen te gaan met meldkamer Amsterdam-Amstelland.</p>
A18.03.3	a. Conceptverslag	Het conceptverslag van het Algemeen Bestuur van 6 april 2018 wordt ongewijzigd vastgesteld.

	<p>Algemeen Bestuur 6 april 2018</p> <p>b. Actiepuntenlijst AB 29 juni 2018</p> <p>c. Opbrengst bestuursconferentie</p>	<p>De actiepuntenlijst geeft geen aanleiding tot op- of aanmerkingen.</p> <p>Het Algemeen Bestuur neemt kennis van de opbrengsten van de bestuursconferentie. H. Raasing geeft aan dat de opbrengsten van de bestuursconferentie input zijn voor de doorontwikkeling van de organisatie. Definitieve besluitvorming over de doorontwikkeling is voorzien voor het Algemeen Bestuur van 30 november.</p>
A18.03.4	<p>Bestuurlijke aangelegenheden</p> <p>a. Informatievoorziening gemeenteraden</p> <p>b. Aanpassing GRIP alarmering n.a.v. samenvoeging meldkamers Zaandam/ Haarlem</p>	<p>L. Sievers complimenteert VrZW met de wijze waarop informatie gevisualiseerd wordt door middel van infographics. Ze doet de suggestie om tijdens raadsinformatieavonden een BT-oefening te simuleren met raadsleden. F. Strijthagen biedt aan om bij het organiseren van raadsinformatieavonden samen op te trekken met de GGD.</p> <p>A.L. van der Stoel benadrukt dat burgemeesters en Acb'ers over dezelfde informatie moeten beschikken als raadsleden. Vanuit haar raad is er de wens om de nieuwe meldkamer in Haarlem te bezoeken.</p> <p>Het Algemeen Bestuur wisselt van gedachten over de informatievoorziening van VrZW aan gemeenteraden, en besluit de informatievoorziening te verbeteren door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeenteraden op hoofdlijnen te informeren over de voortgang en actuele ontwikkelingen, gekoppeld aan de behandeling van de bestuursrapportages in het Algemeen Bestuur. • In voorkomende gevallen raadsleden proactief te informeren naar aanleiding van mediaberichtgeving. • Per gemeente/operationeel gebied jaarlijks een raadsinformatieavond te organiseren. • Raadsleden meer te betrekken bij activiteiten van de veiligheidsregio. <p>Het Algemeen Bestuur stemt ermee in dat, gezien de samenwerking tussen de Meldkamers VrZW en VrK en het voldoen aan de gestelde wettelijke eisen, de CaCo eveneens binnen Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland GRIP 1 en 2 mag afkondigen, tenzij het in de planvorming (onder meer ramp- en incidentbestrijdingsplannen) anders is aangegeven.</p>
A18.03.5	<p>Brandweer</p> <p>a. Eindrapportage implementatie dekkingsplan</p>	<p>L. Sievers mist bij de overwegingen om de circa 70 vrijwilligers, boven de beoogde formatie, niet verder af te bouwen – 'motivatie' als argument. Zeker in relatie tot het belevingsonderzoek is het van belang om dit argument te benoemen.</p> <p>P. Tange geeft aan dat de eindrapportage wederom inzichtelijk maakt dat de brandweer op een groot aantal plaatsen in Wormerland te laat is. Dit blijft lastig te verdedigen binnen de gemeenteraad.</p>

	<p>b. Vervoltraject Belevingsonderzoek brandweer-personeel</p>	<p>Het Algemeen Bestuur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neemt kennis van de eindrapportage dekkingsplan; 2. Besluit de omvang van de huidige formatie van vrijwilligers niet verder af te laten nemen; 3. Besluit het aantal TS-en tbv vakbekwaamheid uit te breiden van 3 naar 5; 4. Besluit het concept TS4 voor de posten Marken en Kwadijk te wijzigen naar TS compact alsmede aanvullende projecten brandveiligheid op Marken uit te voeren; 5. De besluiten conform voorgesteld te verwerken in BURAPI en MIP; 6. Neemt kennis van de grafische weergave van het dekkingsplan en de daarbij te verwachten opkomsttijden per gebied. <p>J. van Beek stelt voor om als Algemeen Bestuur in gesprek te gaan met alle betrokkenen over het vervolg van het belevingsonderzoek. J. Hamming spreekt zijn voorkeur uit voor een interactieve vorm waarbij een delegatie van het Algemeen Bestuur in gesprek gaat met een delegatie van de posten en delegatie van de OR. Onderwerp van gesprek zou in ieder geval 'zelfsturing' moeten zijn, en wat daar onder verstaan wordt. P. Tange geeft aan liever van zelforganiserende posten te willen spreken. D. Bijl geeft aan daarbij ook de gebiedscommandanten te willen betrekken.</p> <p>H. Raasing geeft aan dat het vertrek van de gebiedscommandant Zaanstad/Oostzaan voorlopig niet ingevuld wordt. Komende periode wordt gebruikt om daarmee te experimenteren.</p> <p>Het Algemeen Bestuur:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neemt kennis te nemen van de notitie vervoltraject belevingsonderzoek. 2. Besluit tot het houden van een vervolgesprek dit najaar, op basis van een nadere uitwerking van de projectgroep, met een delegatie van betrokkenen (OR, vrijwilligers, leiding) over het vervolg van het belevingsonderzoek.
<p>A18.03.6</p>	<p>Financiën</p> <p>a. Jaarstukken 2017 (definitieve vaststelling)</p> <p>b. Begroting 2019 (definitieve vaststelling)</p> <p>c. Burap I 2018</p>	<p>Het Algemeen Bestuur besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De jaarstukken VrZW 2017 vast te stellen 2. In te stemmen met de voorgestelde resultaatsbestemming: <ul style="list-style-type: none"> • Toevoeging van € 34.00 aan de bestemmingsreserve LMO • Teruggave van € 718.365 aan de gemeenten naar rato van de gemeentelijke bijdrage 2017 3. In te stemmen met een vrijval van €375.000 van de algemene reserve in 2018 en deze terug te geven aan de gemeenten naar rato van de gemeentelijke bijdrage 2017. Dit als begrotingswijziging te verwerken in Burap 2018-1. <p>D. Bijl geeft aan dat vanuit de gemeenteraden veel instemming op de begroting ontvangen is. De meegegeven aandachtspunten worden opgepakt.</p> <p>Het Algemeen Bestuur besluit de Begroting VrZW 2019 vast te stellen.</p> <p>Het Algemeen Bestuur besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennis te nemen van de inhoud van de 1^e bestuursrapportage (Burap) over de periode januari tot en met maart 2018; 2. In te stemmen met de mutaties zoals opgenomen bij de betreffende

		<p>programma's / producten in de 1^e bestuursrapportage;</p> <p>3. In te stemmen met het geactualiseerde voortgangsoverzicht investeringen in bijlage I.</p> <p>D. Bijl geeft aan dat in de bestuursrapportage melding wordt gemaakt van het besluit van Brandweer Amsterdam-Amstelland om zich terug te trekken uit de Brandweerschool. Naar aanleiding hiervan heeft hij een belafsprak met Bas Eenhoorn (waarnemend voorzitter VrAA) ingepland. D. Bijl ziet het trugtrekken van Amsterdam-Amstelland als een gemiste kans. Ook ontbreken heldere argumenten voor deze stap van Amsterdam-Amstelland.</p>
A18.03.7	<p>GHOR</p> <p>a. Organisatieplan GHOR Zaanstreek-Waterland</p> <p>b. Ontwikkelingen Ambulance Amsterdam en responstijden</p>	<p>L. Kroon licht toe dat de stap naar een vorming van een GHOR Noord-Holland nu nog een stap te ver is. Vandaar dat als tussenstap gekozen is om een GHOR Zaanstreek-Waterland te vormen. Hiermee lossen we ook het BTW-vraagstuk op. Ze geeft aan dat voorliggend voorstel op steun van de Veiligheidsdirectie kan rekenen. F. Strijthagen vult aan dat de GHOR functioneert als onderdeel van de veiligheidsregio. Door de voorgestelde organisatorische inbedding van de GHOR bij de GGD wordt echter zowel mono als multi versterkt.</p> <p>F. Strijthagen vervolgt dat sprake is van een klein begrotingstekort. Hij en de directeur VrZW zien echter mogelijkheden om zaken efficiënter in te richten. Er is echter iets meer tijd nodig om dit uit te werken. Het principebesluit om een GHOR Zaanstreek-Waterland in te richten kan echter niet langer wachten, gezien de planning om de GHOR Zaanstreek-Waterland in het eerste kwartaal 2019 operationeel te hebben. Hij verzoekt het Algemeen Bestuur daarom in te stemmen met de inrichting van de GHOR Zaanstreek-Waterland.</p> <p>H. Raasing geeft aan dat het advies van de OR betrokken wordt bij de verdere uitwerking. F. Strijthagen complimenteert de OR VrZW voor haar bijdrage.</p> <p>Het Algemeen Bestuur besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stemt in met de inrichting van de GHOR in Zaanstreek-Waterland conform het voorliggende Organisatieplan GHOR Zaanstreek-Waterland en de DPG te mandateren dit uit te voeren. 2. De DPG en de directeur veiligheidsregio de opdracht te geven om in de tweede helft 2018 te komen tot voorstellen voor de dekking van het variabele deel van de kosten. 3. De DPG en de directeur veiligheidsregio de opdracht te geven nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot verdere samenwerking tussen GGD en veiligheidsregio die mogelijk leiden tot meer effectiviteit en efficiency en hierover in de tweede helft van 2018 te rapporteren. <p>F. Strijthagen meldt dat het besluit van het Algemeen Bestuur intern gecommuniceerd zal worden.</p> <p>L. Kroon vraagt of de instelling van de GHOR Zaanstreek-Waterland tot aanpassing van de Gemeenschappelijke regeling VrZW leidt. H. Raasing zegt toe dit uit te zoeken.</p> <p>F. Sier verzorgt een presentatie over de ontwikkelingen met betrekking tot ambulancezorg in Zaanstreek-Waterland. Ambulance Amsterdam wordt geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen, zoals openstaande vacatures, stijgende zorgvraag en schuivende zorgstromen. Gevolg is dat Ambulance</p>

	<p>ambulances (presentatie: Frans Sier)</p>	<p>Amsterdam de norm van reponstijden voor A1-meldingen in Zaanstreek-Waterland niet haalt (norm: 95% binnen 15 minuten na melding). Met name in de buitengebieden ligt het percentage lager. Daarvoor wordt nu een aantal maatregelen getroffen. Onder andere door first responders, zoals Burgerharthulp te faciliteren. L. Kroon wordt graag betrokken als het om Marken gaat.</p> <p>L. Sievers verzoekt inzichtelijk te maken op welke plekken in de regio ambulances de normtijden overschrijden. En op basis daarvan aanvullende maatregelen te treffen om de zorg te waarborgen.</p> <p>D. Bijl is benieuwd wat de gevolgen van de vorming van Meldkamer Noord-Holland voor de prestaties van de ambulancezorg zijn in Zaanstreek-Waterland. Hij verzoekt hierover in de loop van 2019 geïnformeerd te worden.</p>
A18.03.8	<p>Risicobeheersing a. Beheersmaatregelen en prioritering Brandrisicoprofiel VrZW 2018-2020</p>	<p>Het Algemeen Bestuur besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De beheersmaatregelen, prioritering en benoemde lokale accenten Brandrisicoprofiel 2018-2020 vast te stellen; 2. Om via de bestuursrapportages periodiek te rapporteren over de voortgang van de uitvoering van de beheersmaatregelen.
A18.03.9	<p>Informatievoorziening a. Privacybeleid VrZW</p>	<p>Het Algemeen Bestuur besluit het privacybeleid van VrZW vast te stellen.</p>
A18.03.10	<p>Communicatie besluitvorming Algemeen Bestuur / informatievoorziening gemeenteraden</p>	<p>H. Raasing meldt dat de vastgestelde jaarstukken 2017 en begroting 2019 ter informatie aan de gemeenteraden gestuurd worden. Ook zal een raadsinformatiebrief over Burap I 2018 toegezonden worden.</p>
A18.03.11	<p>Rondvraag en sluiting</p>	<p>L. Sievers merkt op dat VrZW in de communicatie vaak defensief communiceert als het gaat over bovenregionale samenwerking en schaalvergroting. Ze vindt dat we onze eigen kracht als uitgangspunt moeten nemen. Dit kwam ook naar voren in de visitatie. H. Raasing zegt toe dit een plek te geven in de doorontwikkeling.</p> <p>A.L. van der Stoel geeft aan dat zij bij de begrotingsbehandeling twee vragen kreeg die zij niet kon beantwoorden. Ze verzoekt VrZW om input voor beantwoording. Het gaat om vragen over de salarisopbouw binnen VrZW en de afschrijvingstermijnen. H. Raasing zegt dit toe.</p> <p>Ze verzoekt tevens of de stukken voor het Algemeen Bestuur eerder verstrekt kunnen worden. H. Raasing meldt dat de stukken standaard 10 dagen van te voren toegezonden worden. Ditmaal is dat niet gelukt, omdat het Dagelijks Bestuur pas op 20 juni vergaderde.</p> <p>De voorzitter sluit de vergadering om 10.58 uur.</p>

A18.04.3b

Actiepuntenlijst Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Agendapunt + status	Onderwerp	Toelichting/status	Wie	Termijn
A18.03.2c	Taken en werkwijze Instituut Fysieke Veiligheid	Uitdiepen activiteiten IFV -> afgehandeld : zie brief IFV (Join: 22443) d.d. 6 juli 2018	Secretaris (ism IFV)	
A18.03.4a	Informatievoorziening gemeenteraden	Werkbezoek gemeenteraden aan Meldkamer Noord-Holland	Secretaris (ism regionaal kwartiermaker MK NH)	Medio 2019
A18.03.5b	Vervolgtraject Belevingsonderzoek brandweerpersoneel	Het Algemeen bestuur besluit tot het houden van een vervolgesprek dit najaar, op basis van een nadere uitwerking van de projectgroep, met een delegatie van betrokkenen (OR, vrijwilligers, leiding) over het vervolg van het belevingsonderzoek.	Secretaris	Najaar 2018
A18.03.6c	Burap I 2018	Contact waarnemend voorzitter VrAA nav besluit Brandweer Amsterdam-Amstelland om zich terug te trekken uit Brandweerschool.	D. Bijl	
A18.03.7a	Organisatieplan GHOR Zaanstreek-Waterland	Vereist inrichting GHOR Zaanstreek-Waterland aanpassing van de gemeenschappelijke regeling -> afgehandeld : inrichting GHOR Zaanstreek-Waterland vereist geen aanpassing van de GR	Secretaris / DPG	
A18.03.7b	Ontwikkelingen Ambulance Amsterdam en responstijden ambulances	Inzichtelijk maken plekken in de regio waar normtijden ambulances overschreden worden + aanvullende maatregelen	DPG (ism Ambulance Amsterdam)	
A18.03.7b	Ontwikkelingen Ambulance Amsterdam en responstijden ambulances	Prestaties Meldkamer Ambulancezorg na vorming Meldkamer Noord-Holland -> afgehandeld : opgenomen in termijnkalender als onderdeel van evaluatie Meldkamer Noord-Holland	Secretaris (ism regionaal kwartiermaker MK NH)	

Visitatie Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

28 en 29 maart 2018

Landelijk Netwerk
Bevolkingszorg

 Raad
Directeuren
Veiligheidsregio

 BRANDWEER
Nederland

Visitatie Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

28 en 29 maart 2018

Visitatiecommissie

Tijs van Lieshout, voorzitter

Rianne van den Berg

Annemarie van Daalen

Ingrid van Elst

Bas van den Hemel

Marc de Wit

Ondersteuning

Jacqueline Barnasconi, secretaris visitatiecommissie

Coen Lubberts en Chiel Polman, landelijke ondersteuning visitatie

Voorwoord

Met genoegen bied ik u het visitatierapport Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland aan.

Ter voorbereiding op het visitatiebezoek hebben wij als commissie van u het doorontwikkelingsdocument “De kracht van samen” ontvangen. Uw organisatie is bezig met de doorontwikkeling van de veiligheidsregio. U hebt veel gesprekken gevoerd, onderzoek gedaan en deze beelden en uitkomsten vastgelegd in het genoemde document. Ons visitatiebezoek is een van de stappen in uw ontwikkelproces, waarbij u de visitatiecommissie heeft gevraagd om het eigen beeld te verrijken. De commissie heeft de titel van uw document vertaald naar haar visitatiebezoek op 28 en 29 maart 2018, om vanuit deze gezamenlijke gedachte het gesprek aan te gaan en vanuit de ‘kracht van samen’ een reflectie te geven op uw veiligheidsregio. In deze rapportage treft u ons beeld aan. Wij hebben bij u in de keuken mogen kijken en willen u graag als kritische vriend, vanuit een leer- en ontwikkelperspectief, onze reflecties teruggeven. We hebben daarbij uw twee focusonderwerpen, organisatie- en aansturingskracht, meegenomen.

Bij de eindterugkoppeling in maart heeft u als cadeau een waterbarometer ontvangen. Deze is gevuld met water en om die reden al passend bij uw regio. Water gaat over kracht, water is krachtig, dynamisch en in beweging. Dat zijn ook kenmerken van uw organisatie. Met dit cadeau wensen wij u een krachtig ontwikkelproces!

De commissie ziet deze barometer bovendien als mogelijkheid om de gemoedstoestand van uw organisatie weer te geven door het water in de barometer een andere kleur te geven. Daarbij kunnen alle mensen betrokken bij uw veiligheidsregio op elk moment kiezen voor een andere kleur water: rood, groen, paars en blauw. Vanzelfsprekend zonder andere activiteiten en/of kolommen tekort te willen doen.

- Rood staat symbool voor de brandweer, de grootste kolom van de organisatie, met passie en identiteit. Vullen met rood betekent dat er extra aandacht voor het rode proces nodig is.
- Groen gaat over de veiligheidsregio die zich gaat doorontwikkelen, ook vanuit nieuwe maatschappelijke en continuïteitsvraagstukken in de komende jaren. Vullen met groen betekent aandacht geven aan netwerken binnen en buiten de regio, de multidisciplinaire scope en de samenwerking met partners.
- Paars staat voor lenigheid, flexibiliteit en de mens. Als processen mogelijk te star, statisch of bureaucratisch dreigen te worden, dan is het tijd voor paars. De mens verdient dan aandacht.
- Blauw is de kleur van trots. Trots op de regio, initiatieven, prestaties of samenwerking. Vullen met blauw betekent de tijd nemen om even achterover te leunen, om te genieten van de prestaties die u heeft bereikt en om energie op te doen voor de toekomst.

De commissie heeft de barometer afsluitend aan haar visitatiebezoek gevuld met blauw water, als compliment: u mag trots zijn op uw veiligheidsregio!

Ik hoop van harte dat de observaties en aanbevelingen in dit rapport behulpzaam zijn bij uw doorontwikkeling en ik wens u veel succes voor de toekomst.

Hartelijke groet,
Tijs van Lieshout, voorzitter visitatiecommissie

Inhoud

Hoofdstuk 1: Inleiding	9
Hoofdstuk 2: Observaties en aanbevelingen	11
2.1 Kenschets van de veiligheidsregio	11
2.2 Thema 1: maatschappelijke opdracht	13
2.3 Thema 2: leiderschap en verandervermogen	19
2.4 Thema 3: organisatie in samenwerking	24
Hoofdstuk 3: Samenvattend beeld en aanbevelingen	28
3.1 Algemeen beeld	28
3.2 Aanbevelingen op focuspunten	29
3.3 Aanbevelingen per visitatiethema	31

Hoofdstuk 1: Inleiding

Dit rapport bevat de observaties en aanbevelingen naar aanleiding van de collegiale visitatie in de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland (hierna: VrZW) op 28 en 29 maart 2018.

De visitatie is gericht op spiegelen, reflecteren en leren. Niet op verantwoorden, afvinken en scoren. Het gaat om het verbeteren van de (prestaties van de) organisatie door een blik van buiten, van gelijkwaardige gesprekspartners. De visitatiecommissie komt op bezoek als een 'kritische vriend'. Door deelname aan de visitatie voldoet de veiligheidsregio aan de wettelijke verplichting die voortvloeit uit artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's.

De observaties en aanbevelingen in dit rapport schetsen een beeld van VrZW op basis van interviews gedurende een tweedaags visitatiebezoek en een beperkte documentenstudie. In 13 interviews heeft de commissie met ruim 50 mensen gesproken van binnen en buiten de organisatie: bestuur, veiligheidsdirectie, management, ondernemingsraad, brandweer, crisisbeheersing, GHOR, bevolkingszorg, bedrijfsvoering en samenwerkingspartners.

Ter voorbereiding op de interviews heeft de commissie documentatie bestudeerd, in het bijzonder het doorontwikkelingsdocument "De kracht van samen" d.d. januari 2018, dat bestaat uit een externe en interne oriëntatie. Daarnaast is een kenschets van de veiligheidsregio bestudeerd. Het doorontwikkelingsdocument en de kenschets hebben als bron voor dit rapport gefungeerd.

De visitatie richt zich op de veiligheidsregio als uitvoerings- en netwerkorganisatie: Brandweer, GHOR, Rampenbestrijding en Crisisbeheersing en de gemeenschappelijke meldkamer. Het functioneren van het bestuur en de samenwerkingspartners valt buiten de reikwijdte van de visitatie. Het bestuurlijk en ambtelijk samenspel en het samenspel met ketenpartners valt wel binnen het blikveld van de commissie. Bestuur en ketenpartners zijn in die zin bevraagd over hun verwachtingen en ervaringen met betrekking tot de veiligheidsregio. Bij elke visitatie, in elke regio, worden de volgende visitatiethema's strategisch beschouwd:

- Maatschappelijke opdracht;
- Organisatie in samenwerking;
- Leiderschap en verandervermogen.

VrZW heeft de visitatiecommissie tijdens het intakegesprek op 9 maart 2018 verzocht om daarnaast in te zoomen op:

- **Organisatiekracht:** Verken de kwaliteit en kwetsbaarheid van de organisatie. In hoeverre is de organisatie er klaar voor om in te spelen op de ontwikkelingen en om de ambities te verwezenlijken? Zijn mensen/talenten en middelen toereikend? Wat is nog nodig (aanbevelingen)? Kan de commissie dit vertalen naar de bestuurlijke tafel?
- **Aansturingskracht:** Hoe kan maximale kracht uit de multidisciplinaire samenwerking en aansturing vanuit de Veiligheidsdirectie worden gehaald?

De aanbevelingen met betrekking tot deze focuspunten zijn in hoofdstuk 3 van dit rapport kort en bondig samengevat. Verspreid over de visitatiethema's wordt in hoofdstuk 2 eveneens aandacht aan deze focuspunten besteed.

De visitatiemethode is vastgesteld door de Raad Directeuren Veiligheidsregio, Raad van Brandweer Commandanten, Raad van Directeuren Publieke Gezondheid en de Managementraad Bevolkingszorg.

Opzet rapport

Het rapport bestaat uit drie hoofdstukken. Hoofdstuk 1 bevat deze inleiding. Hoofdstuk 2 gaat, na een beknopte kenschets van de veiligheidsregio, in op de observaties en aanbevelingen per visitatiethema. Het rapport eindigt in hoofdstuk 3 met een algemeen beeld, een overzicht van de aanbevelingen op de focuspunten en een overzicht van de aanbevelingen per visitatiethema.

Hoofdstuk 2: Observaties en aanbevelingen

2.1 Kenschets van de veiligheidsregio

VrZW is een gemeenschappelijke regeling die wordt bestuurd door de burgemeesters van de acht deelnemende gemeenten: Beemster, Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad. Zowel wat betreft oppervlakte (463 km²), aantal inwoners (329.106, per augustus 2017) als de omvang in aantal gemeenten is het een compacte regio. VrZW kent in 2018 een begroting van circa €28,5 miljoen, waarvan €24,5 miljoen gemeentelijke bijdragen.

Ontstaansgeschiedenis

Per 1 januari 2003 is de gemeenschappelijke regeling Regionale Brandweer Zaanstreek-Waterland gevormd. Daarvoor zijn Zaanstreek en Waterland altijd aparte brandweerregio's geweest. Per 1 januari 2008 is de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland ontstaan voor de regionale brandweertaken (inclusief meldkamer), multidisciplinaire samenwerking ter voorbereiding op rampen en crises en de regionale ondersteuning van bevolkingszorg. In 2010 kwam daar ook de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de GHOR-taken bij; de uitvoering van deze taken werd uitbesteed aan de regio Amsterdam-Amstelland. Per 1 januari 2014 is de brandweer geregionaliseerd: het personeel, materiaal en materieel zijn overgedragen aan VrZW. Per 31 december 2017 zijn er 213 beroepsmedewerkers, 487 brandweervrijwilligers en 19 niet-repressieve vrijwilligers werkzaam bij VrZW. De huisvesting is na de regionalisering gemeentelijk eigendom gebleven. Er zijn 23 brandweerposten in de regio.

Taakstelling

In het kader van de regionalisering zijn de gemeentelijke bijdragen in 2013 opnieuw vastgesteld. Het bestuur heeft bepaald dat in de periode 2014 tot en met 2017 een besparing van 10% op de totale gemeentelijke bijdrage (te weten €2,5 miljoen) moest worden gerealiseerd. Als gevolg van diverse ontwikkelingen zijn er additionele taakstellingen toegevoegd waardoor de taakstelling is opgelopen naar 14,56% van het begrotingstotaal 2014.

Bestuurlijke samenwerking

VrZW heeft een Dagelijks Bestuur (DB) en een Algemeen Bestuur (AB). Tot 2017 waren het DB en AB in samenstelling gelijk; alle burgemeesters hadden zitting in beide besturen. In 2016 is besloten tot een DB van drie burgemeesters (voorzitter, portefeuillehouder bedrijfsvoering en financiën en portefeuillehouder P&O). De afgelopen jaren waren de financiën, het repressief dekkingsplan en de gemeenschappelijke regeling (ondermeer gericht op besluitvorming en stemverhoudingen)

belangrijke onderwerpen voor het bestuur. In de regio Zaanstreek-Waterland vindt discussie plaats over (bestuurlijke) samenwerking en het eventueel fuseren van gemeenten. Op termijn bestaat de mogelijkheid dat het aantal deelnemende gemeenten door herindeling verder afneemt.

Organisatie

Binnen de veiligheidsregio zijn de brandweer, GHOR, gemeenten en politie de natuurlijke samenwerkingspartners. De directeur veiligheidsregio/commandant brandweer, directeur publieke gezondheid, de coördinerend gemeentesecretaris en de districtchef politie vormen samen de Veiligheidsdirectie (VD). Dit is het gremium waarbinnen de multidisciplinaire samenwerking wordt afgestemd. Tevens is de VD het adviesorgaan voor het DB en AB.

Binnen de gemeenschappelijke regeling VrZW worden alle taken die bij of krachtens de wet aan de veiligheidsregio zijn opgedragen uitgevoerd. Het betreft taken op het gebied van:

- Brandweezorg;
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Het beheer van een gemeenschappelijke meldkamer;
- Geneeskundige hulpverlening, de GHOR-taken.

De GHOR-taken worden momenteel uitgevoerd door het GHOR-bureau van de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, onder verantwoordelijkheid van de directeur publieke gezondheid Zaanstreek-Waterland. In 2018 vindt bestuurlijke besluitvorming plaats om te komen tot een eigen GHOR-bureau binnen de VrZW vanaf 2019.

Voor de voorbereiding op de bevolkingszorg werken de gemeenten samen onder leiding van de coördinerend gemeentesecretaris. VrZW ondersteunt de gemeenten hierbij.

Missie en visie

Het Beleidsplan VrZW 2017-2020 beschrijft de koers van VrZW op hoofdlijnen. De focus de komende jaren ligt op het gezamenlijk beperken van risico's en beheersen van (de effecten van) crises. VrZW is ervan overtuigd dat ze gezamenlijk de grootste veiligheidswinst kan realiseren.

- Gezamenlijk, omdat veiligheid geen exclusieve taak van de veiligheidsregio is. Samen met inwoners, instellingen en bedrijven maakt de VrZW Zaanstreek-Waterland veiliger.
- Beperken van risico's, omdat volledige beheersing van risico's niet realistisch is (risicogerichtheid).
- Beheersen van effecten, omdat de veiligheidsregio, als het dan toch misgaat, optreedt om de continuïteit van de samenleving te waarborgen.

Dit vertaalt zich in de volgende visie:

- Veiligheid is van ons allemaal; de veiligheidsregio als netwerkorganisatie:
 - We versterken het veiligheidsbewustzijn bij inwoners, instellingen en bedrijven in Zaanstreek-Waterland, zodat zij o.a. beter weten wat ze moeten doen bij noodsituaties.
 - Kwetsbare doelgroepen kunnen rekenen op passende hulp bij het beper-

ken van risico's en het beheersen van de effecten van branden, crises en rampen.

- We verankeren (de voorbereiding op) brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen de lokale gemeenschappen in Zaanstreek-Waterland.
- We werken risicogericht: risico's worden integraal en in samenhang met andere disciplines benaderd.
- We werken samen met partners in de vitale infrastructuur, omliggende veiligheidsregio's en het Rijk ten behoeve van slagvaardige risico- en crisisbeheersing.
- Slagvaardig organiseren van de uitvoeringsorganisatie:
 - Inwoners, instellingen en bedrijven kunnen erop rekenen dat we onze kerntaken op orde hebben.
 - We organiseren de brandweer efficiënt, slagvaardig en effectief.
 - We versterken de rol van de GHOR in de geneeskundige keten.
 - We gaan naar één meldkamer in Noord-Holland.

2.2 Thema 1: maatschappelijke opdracht

Onder maatschappelijke opdracht wordt verstaan de wijze waarop de organisatie invulling geeft aan dat wat wordt vereist vanuit wet- en regelgeving (opdracht) enerzijds en aan de maatschappelijke wensen en verwachtingen (opgave) anderzijds.

Compacte, bevlogen en zelfbewuste regio

De visitatiecommissie treft een organisatie en regio met bevlogen mensen aan die met passie en enthousiasme hun werk doen. Breed wordt geuit dat men trots is op de organisatie en de resultaten, die als compacte veiligheidsregio worden neergezet. De bestuurders en de externe partners onderschrijven dit. Medewerkers, leidinggevenden en bestuurders geven aan dat na de regionalisering en de bezuinigingen de basis weer op orde is en er grip is op de eigen processen. De partners geven in hun interview aan dat er een goede relatie is met de mensen van VrZW. Zij spreken zich positief uit over een proactieve, laagdrempelige en toegankelijke club mensen, die er echt vanuit de samenwerkingsgedachte in zitten.

VrZW is zelfbewust, vindt de commissie. VrZW kent haar eigen kwaliteiten, zoekt waar nodig de verbinding met anderen en kent haar beperkingen én ambities. Eén van de geïnterviewden spreekt over "De wet van de winnende achterstand". Soms moet je niet de eerste willen zijn, maar de beste volger. Dat geeft energie en focus zonder in calimero-gedrag te vervallen.

VrZW kent haar eigen kwaliteiten, zoekt waar nodig de verbinding met anderen en kent haar beperkingen én ambities.

In de ogen van de commissie verdient VrZW een compliment voor waar de organisatie nu staat. Hier mag VrZW ook zelf meer positieve aandacht aan geven. De commissie adviseert VrZW deze bevlogen en zelfbewuste houding actief door te ontwikkelen. Dit gaat de organisatie helpen in het lopende doorontwikkelproces.

Bestuurlijk eigenaarschap groeit

Zowel in het bestuur als in de organisatie merkt men op dat de bestuurlijke

betrokkenheid de laatste tijd is verbeterd. Het bestuur voert nadrukkelijk het gesprek over de toekomst van VrZW vanuit haar eigenaarsrol: wat is de toegevoegde waarde van de veiligheidsregio als instrument “van en voor gemeenten”? Toenemend gaat de discussie over inhoud en pas in tweede instantie over vorm en budget. Hierbij is een goede relatie met de veiligheidsdirectie (VD) opgebouwd, geven de bestuurders aan. Op deze manier is een open dialoog mogelijk vanuit teamworkgedachte. Ook de gesprekken die plaatsvonden in het kader van de externe oriëntatie in de eerste helft van 2017 laten zien dat VrZW het bestuur goed heeft betrokken en zij hierdoor eigenaarschap voelt, vindt de commissie.

De bestuurlijke betrokkenheid is ook zichtbaar voor de commissie doordat bestuurders na het landelijke belevingsonderzoek brandweer in gesprek zijn gegaan met de OR en een afvaardiging van medewerkers. De resultaten uit dit onderzoek zijn gezamenlijk doorgesproken, waarbij er ruimte was voor zowel feiten als emoties.

De focus van het bestuur was de afgelopen jaren voornamelijk gericht op de brandweer en wordt nu steeds meer multidisciplinair, gericht op crisisbeheersing en inter-organisatorische samenwerking. Dat is een bewuste keuze en agendasetting vanuit de VD, geeft de VD aan. Deze wijziging in focus ervaren diverse mensen binnen VrZW, maar ook de bestuurders zelf, als positieve ontwikkeling. Crisisbeheersing was tot voor kort onderbelicht. Andere typen crises vragen volgens de bestuurders om een organisatie die niet alleen maar rood (brandweer) is. Deze veranderende belangstelling geeft aan dat de bestuurlijke aandacht verbreedt van een smalle focus op de kerntaak naar een bredere blik op maatschappelijke veiligheid en crises.

De commissie adviseert om deze bestuurlijke betrokkenheid door te zetten en de open dialoog in het bestuur, de VD en met maatschappelijke partners te continueren. Het collectieve eigenaarschap is volgens de commissie de basis van waaruit de ambities en doelen kunnen worden gerealiseerd én de doorontwikkeling van de VrZW-organisatie kan plaatsvinden.

Investeren in verbinding met gemeenten

Bestuurders geven tijdens de visitatie aan dat het voor een veiligheidsregio essentieel is om goed in verbinding te zijn met de gemeenten, de colleges van B&W en de gemeenteraden. Een wij-zij-gevoel is niet wenselijk als het gaat om de gemeenten en VrZW. De commissie hoort op enkele plekken in de organisatie terug dat het wij-gevoel er nog onvoldoende is. Dat lijkt dan vooral in de koude fase aanwezig te zijn. In de warme of crisis-fase wordt dit niet zo ervaren, in geval van grootschalige incidenten en crisis weet men elkaar goed te vinden. Ook is er het signaal dat bepaalde bestuurlijke besluiten uit het verleden niet voldoende zijn afgehecht, bijvoorbeeld waar het gaat om financiën. Dit komt het loslaten van het wij-zij-gevoel niet ten goede, aldus het bestuur.

Gemeenten zijn als collectief de eigenaar van VrZW en dat betekent dat ze een verantwoordelijkheid hebben in het bepalen van de toegevoegde waarde en de ambities. De VD benoemt dat verschillende gemeenteraadsleden actief betrokken

zijn bij de totstandkoming van het beleidsplan. De commissie ziet dat verbinding vraagt om wederzijdse investering op relatie en inhoud. Bestuurders stellen tijdens hun interview gemeenteraden actief te blijven betrekken bij VrZW en zien daar een actieve rol voor zichzelf. Ze opperen het idee om een klankbordgroep samen te stellen vanuit alle acht raden en op deze wijze vaker in gesprek te gaan met VrZW.

De ambtelijke lijnen tussen VrZW en gemeenten liepen in het verleden via het veiligheidsbureau, toen dit een aparte entiteit binnen VrZW was. Dit maakte de samenwerking makkelijker, geven enkele interne geïnterviewden aan. In de huidige organisatiestructuur zijn de verantwoordelijkheden voor verbinding minder duidelijk, nu er geen separaat veiligheidsbureau meer is. Verschillende geïnterviewden geven aan dat VrZW de laatste tijd meer naar buiten gericht is, in tegenstelling tot de meer interne focus in de tijd daarvoor. Deze blik naar buiten draagt bij aan een betere verbinding met de gemeenten, geven zij zelf aan. De afvaardiging vanuit bevolkingszorg geeft in de visitatie aan dat men trots is op de regionale bevolkingszorgstructuur die neergezet is. Er is veel gezamenlijkheid binnen de kolom bevolkingszorg en de betrokkenheid vanuit gemeenten is groot.

De commissie beveelt aan te blijven investeren in een goede relatie met de gemeenten, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Het is belangrijk dat VrZW zichtbaar is voor gemeenten en gemeenten mee blijft nemen in het kader van beleidsbepaling en verantwoording. Dit zal het eigenaarschap ten goede komen.

Beleidsplan: van denken naar doen

VrZW heeft een beleidsplan 2017-2020 dat de ambities van de veiligheidsregio beschrijft. Dit is tot stand gekomen via een uitgebreid proces van co-creatie, waar veel mensen binnen en buiten de organisatie bij betrokken zijn. De VD is trots op het doorlopen proces, maar tekent hier zelf bij aan dat papier geduldig is, het is nog geen gedragen en gemeenschappelijke koers voor de regio. Dit vraagt om een aanvullende praktische doorvertaling, hetgeen de commissie ook heeft ervaren in haar gesprekken. Verschillende doelgroepen geven in de interviews aan dat het plan niet als richtinggevende “stip op de horizon” wordt ervaren. Het is niet de basis voor plannen en agendasetting op tactisch en operationeel niveau. Er is veel over het plan en de inhoud ervan gesproken, maar het lijkt nog niet eigen (gemaakt), constateert de commissie.

Vanuit zowel de VD als uitvoerend niveau geeft men aan dat de collectiviteit en sturing op multidisciplinair terrein nog ontoereikend is. De multidisciplinaire afvaardiging geeft aan dat ze zoeken naar een goede vertaalslag van het beleidsplan naar de uitvoering. Op uitvoerend niveau is er geen structureel multidisciplinair overleg of een interne “multi-regisseur” die het voortouw neemt, geven de mensen aan.

Tijdens de interviews hoort de commissie meerdere malen dat er veel ambities zijn, maar dat er te weinig keuzes gemaakt worden. Staan we aan de voorkant voldoende stil bij wat echt belangrijk is of wat moet? Zijn de externe ontwikkelingen en omgeving leidend bij onze keuzes? Welke prioriteiten stellen we? Kunnen we prioriteren in de tijd? Hoe gaan we om met (beleefde) werkdruk en kunnen we deze mogelijk verlichten door slim (samen)werken? De commissie concludeert dat

deze vraagstukken om leiderschap bij het MT en de VD en aanpassingsvermogen van de medewerkers vragen. Tijd en middelen zijn immers altijd schaars en schaarsteverdeling doet altijd ergens pijn.

De commissie adviseert VrZW om het proces van operationalisering van het beleidsplan samen met de teams op te pakken. Het verdient aanbeveling dat hier een stevige basis onder ligt als het gaat om taken en rollen van de veiligheidsregio (zie ook volgende paragraaf “Toekomstbestendige veiligheidsregio”). Het is wenselijk dat het management allereerst de gemeenschappelijke focus definieert in de vele ambities die zijn benoemd en keuzes maakt in de tijd om te prioriteren. Vervolgens kan de organisatie met de teams de keuzes vertalen naar jaar- en actieplannen. Medewerkers nemen hun verantwoordelijkheid, waardoor zelforganisatie en persoonlijk leiderschap meer vorm krijgen.

Voor wat betreft de multidisciplinaire dossiers beveelt de commissie aan om de sturing vanuit de VD steviger ter hand te nemen. Ook hier geldt: maak keuzes, operationaliseer en kom in actie.

Toekomstbestendige veiligheidsregio

Veel geïnterviewden geven aan dat er tijdens de doorontwikkeling veel ruimte is (geweest) voor de open dialoog over het functioneren en de toekomst van VrZW. Nog niet altijd is duidelijk wat dit oplevert, geven betrokkenen aan. In het document “De kracht van samen” geeft VrZW zelf aan dat het oriëntatieproces en het doorontwikkelingsdocument antwoord moet helpen geven op de vraag:

Op welke wijze zorgen wij er gezamenlijk voor het beleidsplan op een goede manier uit te voeren?

De commissie heeft hieronder haar observaties en aanbevelingen ten aanzien van deze vraag verwoord. Ze zijn weergegeven aan de hand van vier dimensies, die zij herkende in dit proces:

- **Ambities:** dit gaat over het proces en de inhoudelijke stappen die VrZW gaat zetten om de ambities te realiseren.
- **Taken en rollen:** dit gaat over het takenpakket van VrZW en de mogelijke verschuiving in reikwijdte.
- **Schaalgrootte:** dit betreft het proces van intensivering van samenwerking en de te kiezen richting ten aanzien van schaalgrootte.
- **Mensen:** hier draait het om de factor mens en de veranderopgave in gedrag en mogelijk competenties.

Ambities

In het vastgestelde beleidsplan 2017-2020 zijn de inhoudelijke ambities van VrZW benoemd. In het document “De kracht van samen” zijn daar nog een aantal inhoudelijke ambities en onderwerpen aan toegevoegd. Het ontwikkelproces draait hier om het waarmaken van de ambities in een meerjarenperspectief. In de paragraaf hiervoor “Beleidsplan: van denken naar doen” is aangegeven dat er nog een vertaalslag van het beleidsplan wenselijk is.

Taken en rollen

Het beleidsplan is gebaseerd op de maatschappelijke opdracht en de in 2016/2017 vastgestelde taken die VrZW uitvoert vanuit een wettelijke grondslag of anderszins. Aan deze taken kan een specifieke rol voor VrZW worden gekoppeld: de sturende, adviserende, uitvoerende en de regie- of platformrol.

Het bestuur en de VD zien vele ontwikkelingen die zich afspelen in de maatschappelijke context waarin VrZW zich begeeft. Denk aan ondermeer de vluchtelingen crisis, omgevingswet, cybergevolgbestrijding, sociale veiligheid en maatschappelijke crises. Hieruit komt een aantal vragen naar voren als: Welke taken en rollen zien het bestuur en de VD voor VrZW? Welke competenties en kennis zijn hierbij nodig? Tijdens de visitatie-interviews komen uiteenlopende opvattingen naar voren: gemeenten, partners en VrZW-mensen lijken er als het gaat om deze reikwijdte verschillend in te zitten. Enerzijds is er het beeld om zich te richten op de wettelijke kerntaken: schoenmaker blijf bij je leest. Anderzijds klinkt het geluid om de verbreding te zoeken: is VrZW met haar staande organisatie voor andere taken inzetbaar, altijd in opdracht van haar gemeenten? Er leven bij veel geïnterviewden vragen over de reikwijdte van het takenpakket van VrZW. De bestuurders laten weten dat bij de totstandkoming van het beleidsplan door de gemeenteraden op twee gedachten werd gehinkt: aan de ene kant willen ze veel veiligheid voor hun inwoners en bedrijven, anderzijds mogen alleen strak gefinancierde kerntaken worden uitgevoerd door VrZW. De commissie neemt ook waar dat de risicobeheersingstaken in deze regio op een tweetal manieren zijn belegd door gemeenten: deels bij VrZW en deels bij de Omgevingsdienst. De commissie vond dit opvallend, het gevaar van suboptimalisatie en dubbelingen ligt op de loer, maar de commissie heeft hier verder niet op doorgevraagd tijdens de visitatie.

In het interview met de bestuurders staat men uitgebreid stil bij de grootte van het takenpakket van de VrZW-organisatie. De bestuurders zien de kolommen met hun uitvoerende taken en daarnaast, zoals ze dat zelf noemen, een verbindende saté-prikker voor de multidisciplinaire taken. De fundamentele vraag voor de bestuurders is of deze saté-prikker een beperkt pakket behelst of meer een stevige “balk” vanuit een bredere veiligheidsrol zou kunnen zijn. Het is daarbij voor het bestuur essentieel dat het takenpakket van VrZW voor de gemeenten eigen is en comfortabel voelt. Dit gaat dan over nabijheid en lokale verbinding. De commissie ziet dat hier nog geen eenduidige richting is gekozen door het bestuur.

De commissie beveelt aan om meer bestuurlijke helderheid te scheppen over de taken en rollen van de veiligheidsregio. Na een lijn van strikte sturing op kerntaken lijkt daar meer ruimte voor te komen. De snelle ontwikkelingen in de maatschappij, de toenemende complexiteit van crisisbeheersing en de snelle opkomst van social media vragen ook om een helder debat en een door de stakeholders gedragen koers.

Schaalgrootte

VrZW is een eigenstandige organisatie met nauwe samenwerkingen met de andere veiligheidsregio's in NoordWest4-verband en met de GGD in de eigen regio. De GHOR wordt vanuit Amsterdam-Amstelland naar Zaanstreek-Waterland

teruggebracht. De meldkamer gaat gefaseerd op in meldkamer Noord-Holland.

De bestuurders en externe partners zijn tevreden over de prestaties van VrZW. Hieruit lijkt de conclusie te kunnen worden getrokken dat de huidige schaalgrootte, aangevuld met alle bestaande samenwerkingen, voldoet vanuit het vastgestelde takenpakket.

Als het gaat om de schaalgrootte van de veiligheidsregio voor de middellange en lange termijn, leven er meerdere beelden en wordt er onrust ervaren, merkt de commissie op. Is de huidige organisatie qua schaalgrootte toekomstbestendig? Is de organisatie robuust genoeg om haar taken te vervullen? Wat zijn naar de toekomst toe de verwachtingen van alle betrokkenen als het gaat om de prestaties? Het antwoord op deze vragen kan niet los gezien worden van de twee eerder genoemde dimensies ambities en taken en rollen, is de mening van de commissie. Er zal eerst duidelijkheid nodig zijn op deze twee terreinen en van daaruit kan men de vraag van schaalgrootte beantwoorden. Dat is ook de visie van het bestuur: het gesprek over schaal volgt op het gesprek over inhoud. In het interview met de bestuurders geeft men aan dat groter niet altijd beter is. Schaalvergroting mag niet ten koste gaan van de verbinding en aansluiting met de gemeenten, colleges, gemeenteraden en kolommen, is hun standpunt. Een grotere schaalgrootte kan betekenen dat de organisatie meer op afstand komt te staan van de gemeenten of in ieder geval dat het zo beleefd wordt.

Het vraagstuk van schaal kent daarnaast een andere invalshoek, namelijk die van de veranderende gemeentelijke context. De verwachting is dat het aantal gemeenten in de regio de komende jaren kleiner wordt en dit roept de vraag op wat dit betekent voor de besturing en daarmee de organisatie.

De commissie spreekt zich, gezien de beperkte diepgang van haar onderzoek, niet uit over wat de beste schaal is voor deze regio. Wel wil de commissie aangeven dat, wanneer VrZW haar organisatiekracht wil verstevigen en kwetsbaarheid wil verminderen, nauwe samenwerking of een organisatorische fusie met de GGD in Zaanstreek-Waterland op dit moment meer voor de hand lijkt te liggen dan samengaan met andere veiligheidsregio's. Reden hiervoor is dat dezelfde gemeenten beide organisaties besturen, financieren en diensten afnemen. Veiligheid en gezondheid gaan bij veel (maatschappelijke) crises al hand in hand. Een gezamenlijke inzet op bijvoorbeeld het terrein van bedrijfsvoering en bestuursondersteuning kan of extra kwaliteit van de ondersteunende functies opleveren of vrijval van overhead voor versterking van toekomstige taken. Een duidelijke koers op het terrein van schaalgrootte zal ook helpen om de onrust en beelden van medewerkers binnen en buiten de organisatie weg te nemen.

Mensen en veranderopgave

Last but not least gaat de doorontwikkeling over mensen en hun persoonlijk leiderschap. Welke managers en medewerkers, in kwaliteit en kwantiteit, heeft de organisatie nodig om haar maatschappelijke opdracht te realiseren? En welke vorm van (persoonlijk) leiderschap en sturing is hiervoor nodig en wat betekent dit voor het gedrag van individuen en het collectief?

De factor mens is cruciaal in elk ontwikkelproces. De VD benoemt dat ze het lastig vindt om de mensen in de organisatie mee te nemen in de verandering. Het ontbreekt aan een gezamenlijke koers, geeft de VD aan. En zoals al eerder over het beleidsplan is opgemerkt is voor intern betrokkenen soms niet duidelijk hoe ze de ambities praktisch kunnen vertalen of wat er van hen verwacht wordt.

Er is veel waardering vanuit de commissie voor de open en kwetsbare opstelling die de VD laat zien in dit proces: er is veel ruimte voor vele betrokkenen geweest mee te denken bij het beleidsplan en in de externe/interne oriëntatie. Dit heeft veel waardevolle gesprekken, bijeenkomsten, onderzoeken en documenten opgeleverd. De commissie raadt de VD aan meer gezamenlijke sturing te gaan geven aan het ontwikkelproces, zie hiervoor ook de paragraaf 'Beleidsplan: van denken naar doen'. Dit zou kunnen door:

- Het middenmanagement actief bij de ontwikkelreis te betrekken. Het middenmanagement kan mede-eigenaar worden gemaakt van de gekozen richting door hier samen in het leiderschapstraject invulling aan te geven en door (een selectie van) medewerkers verantwoordelijk te maken voor het concretiseren en operationaliseren van de plannen en doelen.
- Het ontwikkelproces adaptief en in kleine "doe-stappen" te benaderen. Definieer vanuit het einddoel (op terrein van inhoudelijke ambities én op het gebied van persoonlijk leiderschap) kleine zichtbare stappen en tussenproducten, steeds één stap tegelijk. Door tastbare resultaten aan het begin kun je kijken wat werkt en wat nodig is, houd je het proces dynamisch, kom je los van het papier en kun je makkelijk bijsturen. Door kleine stappen te maken en breed in de organisatie te delen (rol middenmanagement), houd je de energie vast en creëer je zichtbaar vooruitgang.
- Transparantie in dit proces te brengen, zowel intern als naar bestuurders en gemeenteraden. Ook als het gaat om de voor medewerkers soms bedreigende discussie over nieuwe kennis en competenties die nodig zijn.
- En belangrijk: practice what you preach. Oftewel maak het proces congruent met de uitkomst. Als vertrouwen geven en een stuk zelforganisatie van teams een belangrijk uitgangspunt is, is het van belang dat teams dit ontwikkelproces zelf met vertrouwen mogen gaan organiseren.

2.3 Thema 2: leiderschap en verandervermogen

Dit thema heeft betrekking op het in- en externe leiderschap en het verander- en ontwikkelvermogen van de organisatie in relatie tot haar maatschappelijke opdracht.

Leiding in verbinding met OR en posten

De OR geeft aan dat er een goede relatie is met de directeur VrZW, in de rol van WOR-bestuurder. Vanuit beide zijden is daarin geïnvesteerd. De OR is naar eigen zeggen tevreden over de invloed die ze heeft en wat ze kan realiseren. De OR richt klankbordgroepen in als de verbinding met de achterban belangrijk is. In de interviews benoemen de vrijwilligers dat de directeur VrZW zichtbaar is op de posten en laagdrempelig benaderbaar is. Dit geeft de betrokkenheid aan, laten zij weten. De commissie realiseert zich dat blijvende zichtbaarheid voor het management geen sinecure is en waardeert deze inzet.

Ontwikkeling leiderschap en medewerkerschap zichtbaar

Uit het medewerkersonderzoek 2016 kwam naar voren dat medewerkers zich meer verbonden voelen met het eigen team/de post dan met de organisatie. De visie en doelen van de organisatie zouden duidelijker mogen zijn voor uitvoerenden. Ook waren er bij de brandweer geluiden dat er een kloof bestaat tussen posten en “het hoofdkantoor”. Uit het belevingsonderzoek 2017 onder repressief personeel kwam naar voren dat men een kloof ervaart tussen werkvloer en leidinggevend. In het document “De kracht van samen” geeft VrZW aan dat ze de kloof wil dichten, ook bestuurders geven dit aan tijdens de visitatie. Voor de commissie is tijdens de gesprekken niet precies duidelijk geworden wat het onderliggende probleem en het effect van deze kloof is. De commissie merkt op dat er altijd iets als een kloof tussen de leiding en de medewerkers zal blijven bestaan, ze hebben beide ook andere verantwoordelijkheden, informatie en inzichten. De commissie kan niet beoordelen of deze kloof nu zeer disfunctioneel is. Van belang is het om continu het open en eerlijke gesprek te voeren met elkaar, enerzijds om zaken uit te leggen en anderzijds om te luisteren. Dit genereert vertrouwen. De rol en zichtbaarheid van het middenmanagement is daarin cruciaal. Ook het snel oppakken van eventuele operationele knelpunten, kan helpen om de kloof te verkleinen.

Vanuit het hoger management hoort de commissie terug dat VrZW naar meer participierend, faciliterend en persoonlijk leiderschap wil doorgroeien. VrZW noemt dit persoonlijk leiderschap op medewerkersniveau in het document “De kracht van samen” medewerkerschap. Het betekent voor het management een beweging van sturen en control naar het geven van vertrouwen en ruimte en het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid. Voor medewerkers betekent dit om binnen de gegeven ruimte verantwoordelijkheid te nemen en vanuit professionaliteit invulling te geven aan de dagelijkse werkzaamheden. Dit leiderschap en medewerkerschap is in “De kracht van samen” ook globaal gedeut, maar nog niet verder geconcretiseerd, merkt de commissie op. Beide zijn belangrijke thema’s en zijn onderwerp van gesprek, ondermeer bij de leiderschapsdagen die vier keer jaar worden gehouden, blijkt uit de interviews. Er zijn serieuze stappen gemaakt, geeft het MT aan. Het proces om leiderschap door te ontwikkelen is echter niet uitgelijnd en het einddoel niet helder, geven de MT-leden zelf aan. Daar wordt binnenkort weer een slag in gemaakt vanuit het P&O-team.

Verschillende geïnterviewden laten weten dat er in tegenstelling tot de beoogde leiderschapsstijl nog leidinggevend zijn die vanuit paternalistisch of hiërarchisch leiderschap invulling geven aan hun taak. Op een aantal andere plekken wordt juist wel vanuit de nieuwe leiderschapsstijl invulling gegeven. Wellicht is het een idee om wat meer te wisselen onder leidinggevend (mobiliteit), geven enkele mensen in de organisatie aan. Medewerkerschap met eigenaarschap is geen vanzelfsprekend binnen VrZW, wordt duidelijk uit de interviews. De directeur onderkent dat er sprake kan zijn van “aangeleerde hulpeloosheid”. Enkele geïnterviewden geven aan dat onvoldoende medewerkerschap de interne samenwerking niet ten goede komt. Zij geven aan dat goede voorbeelden van zelforganiserend vermogen meer als good practices gedeeld en benut kunnen worden op andere plekken in de organisatie. Risicobeheersing is door geïnterviewden genoemd als voorloper op dit terrein. Centrale vraag is: hoe creëer je meer eigenaarschap?

De commissie komt tot de conclusie dat er nog geen breed gedeeld beeld bestaat hoe participerend leiderschap, medewerkerschap/eigenaarschap en zelforganisatie stapsgewijs vormgegeven wordt binnen VrZW. Om hier invulling aan te geven is het van belang om een gedeeld beeld te hebben bij het eindplaatje. Aanbevolen wordt om de duiding zoals neergelegd in “De kracht van samen” nader uit te werken, zodat het einddoel helder is. De commissie beveelt aan een rode draad of vaste thematiek in het programma aan te brengen en de aansturing van het leiderschapsprogramma bij de directeur te leggen. Het is aan te bevelen om differentiatie in dit programma aan te brengen (variatie binnen de verschillende organisatie-onderdelen), waardoor rekening gehouden wordt met de diverse stijlen die men nu hanteert en met de behoeften van de medewerkers. Hierbij is het van belang om als organisatie concrete verwachtingen uit te spreken over de gewenste leiderschapsstijl in de koude en warme situatie. Tot slot adviseert de commissie om de nieuwe leiderschaps- en medewerkerschapsstijl direct toe te passen in (andere) lopende trajecten/projecten, waardoor mensen op meerdere manieren merken dat er verandering gaande is en dat ze daar ook deel van uitmaken.

Ruimte voor reflectie en experimenten: de lerende organisatie

Verbeteren, vernieuwen en ontwikkelen is één van de subthema's binnen het visitiethema Leiderschap en verandervermogen. Binnen VrZW is er geen gewoonte om te experimenteren, geven meerdere interne doelgroepen aan tijdens de interviews. Welke mogelijkheden zijn er voor eigen initiatief en creativiteit? De commissie beluistert bij een aantal mensen dat er een voorzichtige houding is. Het heeft ook te maken met eigen regelruimte en het nieuwe medewerkerschap, zeggen betrokkenen. Bij de afdeling Risicobeheersing zijn ze daar echter al wel verder mee, wordt duidelijk in de interviews. Is VrZW in staat om het bekende en beheersmatige af en toe los te laten en ruimte te geven aan de mensen om te experimenteren? Die wens wordt intern uitgesproken. Het zou mooi zijn als dit door het management gestimuleerd wordt, hoort de commissie terug.

Met het huidige organisatieontwikkelproces laat VrZW zien dat de organisatie kritisch naar zichzelf kijkt en bereid is vanuit een open houding te leren en ontwikkelen. Hieruit blijkt dat reflectie op organisatie-niveau de aandacht heeft. Tijdens de visitatie geven diverse interne doelgroepen aan dat zelfreflectie op tactisch en operationeel niveau versterkt kan worden.

De commissie adviseert VrZW om ruimte te geven aan reflecteren en experimenteren in het lopende ontwikkelproces. Binnen het eerder aanbevolen ontwikkelproces met kleine stappen passen (bescheiden) experimenten ook prima. Wanneer een experiment niet oplevert wat ervan werd verwacht, is het verlies in tijd en geld ook beperkt en heeft de organisatie in elk geval weer wat geleerd. Dit zou kunnen door het onderdeel te maken van het nieuwe medewerkerschap, ook voor afdelingen waar dit misschien niet zo vanzelfsprekend lijkt, zoals Incidentbestrijding. Aandachtspunt hierbij is het creëren van een veilige leer- en experimenteromgeving, waarbij leerpunten zichtbaar worden gemaakt, gedeeld worden en leiden tot vernieuwde inzichten, tot verbeteringen of juist niet. Waar mogelijk kan deze werkwijze ook toegepast worden binnen de netwerken waarin VrZW werkt, zodat direct de verbinding met de buitenwereld wordt gemaakt.

Doorontwikkeling incidentbestrijding

Als gevolg van de regionalisering, de bezuinigingen en het nieuwe dekkingsplan is er de afgelopen jaren veel veranderd voor de kolom brandweer en in het bijzonder voor de afdeling Incidentbestrijding. Dat geven de betrokken brandweermedewerkers aan. Posten zijn gesloten, operationele grenzen zijn ingevoerd, voertuigen zijn verschoven en de ruimte voor eigen sturing op de posten werd kleiner. De commissie krijgt terug dat dit tot reuring, emoties en motivatieproblemen bij de mensen leidde. Het bestuur heeft hier nadrukkelijk aandacht voor gehad: ze is in gesprek gegaan met de OR en met vrijwilligers tijdens inloopavonden op de posten. De commissie spreekt haar waardering uit voor deze bestuurlijke betrokkenheid.

De directeur en de bestuurders zijn van mening dat de brandweer de basis nu op orde heeft. Ook de brandweermedewerkers geven aan dat de repressieve brandweerorganisatie staat, al zijn er behoorlijke verschillen hoe dat op de posten beleefd wordt. De brandweezorg is professioneler geworden door het werken met operationele grenzen en door verbeteringen op het terrein van kleding en materieel, geeft men aan. Er is een tendens naar meer eigen regelruimte op de posten. De commissie vindt het mooi om te zien dat er na een tijd van reorganiseren en bouwen, een tijd van vertrouwen komt. De dienstverlening aan de burger lijkt niet te hebben geleden onder alle reuring, geven de repressieve brandweermedewerkers aan. Vrijwilligers zijn trots op hun post en op de saamhorigheid die bestaat.

De commissie vindt het mooi om te zien dat er na een tijd van reorganiseren en bouwen, een tijd van vertrouwen komt.

Tijdens de interviews geven diverse mensen uit de repressieve organisatie aan dat het goed is de organisatiestructuur van Incidentbestrijding te heroverwegen. Het is voor hen niet duidelijk welke rol elke managementlaag heeft. Dit roept bij de commissie de vraag op wat de toegevoegde waarde van elke managementlaag is, mede gezien vanuit de inhoudelijke ambities en vanuit het gedachtegoed van nieuw medewerkerschap en zelforganisatie.

Vanuit de vertegenwoordiging van de vrijwilligers komt het signaal dat het oefenen onder druk staat. De commissie hoort terug dat men vraagtekens zet bij de oefenfaciliteiten, al lijkt dat niet voor alle posten te gelden. Dit roept bij de commissie vragen op als: Zijn er voldoende faciliteiten bij uitgebreidere oefeningen? Hoe worden oefencoördinatoren ondersteund en welke eigen regelruimte hebben ze? Hoe goed verloopt de samenwerking tussen de afdelingen Vakbekwaamheid en Kennis en Incidentbestrijding?

De vrijwilligers geven aan dat 'de veiligheidsregio' voor hen toch een ver-van-mijn-bed-verhaal is. Dit beeld sluit aan bij de bevindingen uit het medewerkersonderzoek 2016, waarbij er ook geluiden waren bij de brandweer dat er sprake is van een kloof tussen posten en "het hoofdkantoor". Welke betrokkenheid en informatie uit de brede VrZW-organisatie is belangrijk voor iedereen binnen incidentbestrijding, bijvoorbeeld als het gaat over risico- of crisisbeheersing? De commissie hoort terug dat niet alle organisatie-informatie intern wordt doorgegeven tot op postniveau.

De commissie spreekt haar waardering uit voor de wijze waarop VrZW stappen heeft gezet om via het regionaal dekkingsplan te komen tot een repressieve brandweerorganisatie die in de basis goed staat. Het fundament staat, krijgt de com-

missie terug bij meerdere doelgroepen. Desondanks verdient incidentbestrijding blijvend aandacht, naast alle ontwikkelingen die spelen op multidisciplinair gebied binnen VrZW. De commissie beveelt aan de doorontwikkeling Incidentbestrijding voort te zetten en aandacht te schenken aan de volgende vragen:

- Welke eventuele naweeën van eerdere trajecten (regionalisering, bezuinigingen en nieuwe dekkingsplan) vragen nog om vervolg of betere afhechting?
- Wat is de toegevoegde waarde van elke managementlaag, bezien vanuit het gedachtegoed van nieuw medewerkerschap en van zelforganisatie? Is de structuur nog dienstbaar om de gestelde ambities waar te maken? De commissie geeft daarbij in overweging vooral het niveau gebiedscommandanten op toegevoegde waarde te evalueren, mede bezien vanuit de inhoudelijke ambities en vanuit het gedachtegoed van nieuw medewerkerschap en zelforganisatie.
- Welke afspraken/kaders van zelforganisatie op de posten gelden er nu, hoe worden deze uitgevoerd en verder doorontwikkeld? Zie hiervoor ook de paragraaf 'Ontwikkeling leiderschap en medewerkerschap zichtbaar'.
- Welke regelruimte en faciliteiten zijn er voor oefenen?
- Wat is de gewenste betrokkenheid van Incidentbestrijding bij de brede VrZW-organisatie? Welke informatievoorziening en wissel-/samenwerking is waardevol en noodzakelijk?
- Hoe kan VrZW de vrijwilligheid op peil houden? Zie hiervoor ook de volgende paragraaf.

Nieuwe arrangementen voor vrijwilligheid

Het vraagstuk van vrijwilligheid is binnen VrZW actueel, net als in alle andere regio's. Het MT laat in haar interview weten dat zij zich zorgen maakt over de paraatheid. Tijdens de visitatie geven de vrijwilligers aan dat zij drie aandachtspunten hebben als het gaat om vrijwilligheid. Als eerste geven ze aan dat het moeilijk is om nieuwe jonge vrijwilligers aan te trekken en deze vervolgens voor langere tijd vast te houden. Tekorten zijn lastiger op te lossen in de grotere plaatsen, geeft men aan. Ander punt is de ondersteuning bij de werving van nieuwe vrijwilligers. Ze willen daar graag meer in gefaciliteerd worden, ondermeer door middel van communicatie. Een volgend aandachtspunt gaat over de wachttijd voordat nieuwe mensen hun opleiding kunnen starten. In de dagelijkse praktijk merken ze weinig van de voordelen van de regionale samenwerking op opleidingsgebied. Tot slot vangt de commissie de suggestie op om door middel van informatiemanagement de belastbaarheid van vrijwilligers te verkleinen. Dit lijkt aan te sluiten bij hetgeen VrZW aangeeft in het document "De kracht van samen", dat ze via een digitale leeromgeving les- en leerstof aan gaan bieden.

De bestuurders geven aan dat ze de wens hebben om te komen tot andere arrangementen met betrekking tot vrijwilligers. Deze wens richt zich als eerste op het takenpakket: welke differentiatie is mogelijk met niet alleen repressieve vrijwilligers, maar daarnaast vrijwilligers op het terrein van preventie of andere taken? Dat stelt vervolgens andere eisen aan deskundigheid en opleiding. Ook de betrokkenen vanuit de brandweer zien deze differentiatie wel zitten, mede vanwege het relatief grote verloop. De wens om ervaren repressieve vrijwilligers na uitdiensttreding of bij verminderde lichamelijke vitaliteit beschikbaar te houden voor andere taken hoort de commissie ook terug. Tegelijkertijd geven de huidige vrijwilligers in hun

gesprek aan dat ze weinig hebben met preventie. De bestuurders geven aan dat ze willen onderzoeken of nieuwe arrangementen samen met bedrijven en instellingen mogelijk zijn, waarbij ze zich de vraag stellen hoe op een andere manier de paraatheid en de inzetbaarheid verbeterd kan worden.

Om de vrijwillige organisatie toekomstbestendig te maken beveelt de commissie aan om nader invulling te geven aan de verschillende arrangementen op het gebied van vrijwilligheid. Naast de repressieve vrijwilligers is er ook een mogelijkheid om andersoortige vrijwilligers aan te stellen met taken (brand)veilig leven, logistiek of op andere facilitaire terreinen. Het is te overwegen om hiervoor de expertise te benutten die al in andere regio's is opgedaan en zich te laten inspireren door mooie voorbeelden in het land. Onderzoek daarnaast of slimme arrangementen met bedrijven mogelijk zijn en besteed aandacht aan de operationele aandachtspunten die bestaan: ten aanzien van ondersteuning bij de werving, de wachttijd bij opleidingen en de belastbaarheid van de vrijwilligers.

Personeelsdoelen en -instrumenten

Er zijn diverse personeelsthema's die de aandacht hebben van VrZW. De commissie staat hier stil bij drie doelen of instrumenten, die bij enkele geïnterviewden of de commissie in beeld waren: diversiteit, mobiliteit en medewerkersonderzoek. De VD geeft aan dat ze zich tot doel heeft gesteld om meer diversiteit in de organisatie te bewerkstelligen. Hierop hoorde de commissie één keer een tegengeluid: hoe haalbaar zijn deze doelen en hoeveel prioriteit heeft dit, wetende dat er nog zoveel andere doelen zijn? Ook is tijdens de visitatie mobiliteit een enkele keer genoemd. Welke mobiliteit willen we in de organisatie en hoe kan mobiliteit van leidinggevendens bijdragen aan de doorontwikkeling van de organisatie? Als laatste merkt de commissie op dat het onduidelijk is wat de organisatie met een nieuw medewerkersonderzoek in 2018 beoogt. De commissie vraagt zich af of een nieuw onderzoek helpt bij het ontwikkelproces.

Algemeen advies dat de commissie wil geven aan VrZW is om kritisch af te wegen op welke manier, wanneer en met welk doel de verschillende personeelsdoelen of -instrumenten ingevuld worden. Ambities zijn goed, maar het is wenselijk om hier keuzes in te maken. Voor het medewerkersonderzoek geldt: ga niet opnieuw schilderen als de verf van de vorige schilderronde nog niet droog is. Het is te overwegen om eerst de tijd te nemen om serieuze stappen te zetten op het terrein van het beleidsplan en van leiderschap/medewerkschap en vervolgens de tijd te nemen het effect hiervan te zien. Beoordeel op welk moment een medewerkersraadpleging bij VrZW weer zinvol is. Betrek hierin ook de afspraken die landelijk gemaakt worden ten aanzien van het volgende belevingsonderzoek brandweer.

2.4 Thema 3: organisatie in samenwerking

Bij het thema organisatie in samenwerking staat de mate van samenwerking centraal: wat verstaat de veiligheidsregio onder samenwerking en op welke wijze heeft de veiligheidsregio deze samenwerking vormgegeven? Hierbij wordt gekeken naar de interne samenwerking (samenwerking tussen collega's werkzaam in de verschillende kolommen van de veiligheidsregio) en de externe samenwerking (met andere sectoren, publiek private samenwerking en met stakeholders, interregionaal, nationaal en internationaal).

Interne samenwerking vanuit nieuwe organisatieprincipes

Verscheidende geïnterviewden afkomstig uit de organisatie hebben aangegeven dat de interne samenwerking voor verbetering vatbaar is. Dit punt is door VrZW zelf ook in beeld gebracht, blijkt uit het document “De kracht van samen”. Hierbij gaat het om de samenwerking tussen de teams en afdelingen, maar ook tussen de kolommen. Uit de interviews is geen universeel beeld op te maken over de interne samenwerking, merkt de commissie op. Geïnterviewden zoomen veelal in op een enkel aspect, ervaart de commissie.

Het bestuur geeft aan dat zij een taak ziet voor zichzelf als het gaat om de verbinding tussen de kolommen. Dat is niet alleen een ambtelijk issue, maar dient bestuurlijk bekrachtigd te worden, vinden zij zelf.

In de ogen van de commissie kan het nieuwe leiderschap en medewerkerschap een impuls geven aan de onderlinge samenwerking. Wanneer gedeelde doelen en resultaten centraal staan, in plaats van bijvoorbeeld structuren, kan iedereen vanuit eigenaarschap elke horizontale of verticale stap zetten in de organisatie die nodig is. Leidinggevendenden kunnen daarbij de kaders aangeven en medewerkers hebben zelf de verantwoordelijkheid om de mensen op te zoeken die nodig zijn om de klus te klaren. Advies van de commissie is om dus vooral niet te sturen op samenwerking, maar dit een logisch gevolg te laten worden van de nieuwe organisatieprincipes op het gebied van leiderschap en medewerkerschap.

Netwerkknooppunten met eigenaarschap

Aansluitend op het vorige onderwerp over interne samenwerking wil de commissie in het bijzonder stilstaan bij de netwerkbenadering. De commissie krijgt terug dat een netwerkbenadering lijkt te botsen met een starre afdelingsstructuur. Terwijl binnen, maar vooral ook buiten de organisatie steeds meer het gesprek, het proces of een project via een netwerkbenadering loopt. De commissie is van mening dat het denken in en werken volgens de netwerkgedachte de organisatie én de externe en interne samenwerking sterker kan maken. Oftewel laat de structuur voor wat deze is (mensen moeten immers een plek in de organisatie hebben) en gebruik de netwerkgedachte om in andere, meer flexibele teams tot nieuwe inzichten en oplossingen te komen.

Om de netwerkbenadering goed van de grond te laten komen adviseert de commissie om twee fasen in overweging te nemen:

- Definitiefase: De commissie beveelt aan om bij het definiëren van de organisatie-ambities en -keuzes duidelijk aan te geven welke zich in een netwerkcontext voltrekken. Daarmee definieer je de netwerken, de samenhang in netwerken en de mensen die samenwerken in netwerken. Deze laatste kun je ook wel knooppunten noemen. De opdracht aan het netwerkknooppunt is vervolgens de basis: wat is de bedoeling? Bij de bemensing van de netwerkknooppunten is het goed te kijken naar samenwerkingsvermogen, enthousiasme, zelfstartend vermogen en bevoegdheden.
- Uitvoeringsfase: Na het inrichten van de knooppunten volgt de fase van doen conform de nieuwe principes van medewerkerschap en leiderschap. Het is raadzaam om resultaatgerichtheid, eigenaarschap, eigen bewegingsruimte,

reflectie en samenhang met andere netwerken centraal te stellen.

Transitie GHOR vraagt aandacht

Zoals in paragraaf 2.1 'Kenschets van de veiligheidsregio' is te lezen is het bureau GHOR vanaf 2010 bestuurlijk ondergebracht in de regio Zaanstreek-Waterland. Vanaf die tijd is de taak ambtelijk uitgevoerd door het bureau GHOR van de regio Amsterdam-Amstelland, onder eindverantwoordelijkheid van de directeur publieke gezondheid van de GGD Zaanstreek-Waterland. Betrokkenen GHOR geven aan dat de samenwerking met VrZW de laatste tijd is verbeterd.

Dit jaar is de voorbereiding gestart van het terugbrengen van de GHOR-taken naar VrZW. In de eerste helft van 2018 maakt VrZW een plan om deze transitie te realiseren. De bestuurders laten tijdens de visitatie weten dat ze de "inbesteding" van de GHOR zien als een tussenplaatje. Verdere duiding geven zij hier niet aan. Wel geven ze aan dat het nodig is om goede dwarsverbanden door de kolommen heen te organiseren.

De geïnterviewden GHOR geven aan dat niet duidelijk is hoe het GHOR-bureau er in de nieuwe setting uit komt te zien en hoe de transitie gaat. Het beeld bestaat dat er geen mensen vanuit Amsterdam-Amstelland overgaan, dit wordt via natuurlijk verloop opgevangen, geven de geïnterviewden aan. Dit houdt in dat binnen VrZW de expertise voor het toekomstige bureau, men spreekt over 5 á 6 fte, moet worden opgebouwd. Het is belangrijk dat er aandacht komt voor overleg met ketenpartners, de omgevingswet en de zichtbaarheid in de regio van de multi-rol bij crises, geeft men aan. Op dit moment is ook al duidelijk dat voor een goede 24/7-bereikbaarheid en dienstverlening GHOR intensieve samenwerking in NoordWest4- verband nodig is.

De commissie concludeert tijdens de visitatie dat er nog veel vraagtekens zijn als het gaat om de GHOR-transitie. Advies is om het plan dat nu in de maak is, qua inhoud en proces helder neer te zetten met alle betrokkenen in de regio Zaanstreek-Waterland en de regio Amsterdam-Amstelland. Aan te bevelen is om ook te (blijven) investeren in goede samenwerking met omliggende GHOR-bureaus.

Goede samenwerking met partners en andere regio's

De commissie hoort tijdens de visitatie van de aanwezige partners dat zij tevreden zijn over de relatie met en het werk van VrZW. De samenwerking met de VrZW-mensen verloopt goed. Men geeft aan dat goed ingespeeld wordt op risico's en dat VrZW het voortouw neemt en toegankelijk is. Dat geldt bijvoorbeeld in de expertmeetings die worden georganiseerd en voor de controlebezoeken vanuit risicobeheersing.

Opvallend positief vindt de commissie het feit dat VrZW zo intensief samenwerkt met de andere drie veiligheidsregio's in NoordWest4-verband: met Kennemerland, Noord-Holland Noord en Amsterdam-Amstelland. De VD is daar oprecht trots op en noemt enkele dossiers: vakbekwaamheid, meldkamer en grootschalig optreden. De eerder benoemde zelfbewuste houding laat zien dat men zich terdege bewust is van de eigen beperkingen en kwetsbaarheid door de schaalgrootte en deze samenwerking zorgt dat deze wordt gecompenseerd, is het beeld van de

VrZW laat met expertsessies zien, dat ze proactief is en goed in verbinding met de externe omgeving staat.

VrZW werkt intensief samen met de andere veiligheidsregio's in NoordWest4-verband.

commissie.

Advies is om deze sterke externe oriëntatie en samenwerking verder uit te bouwen. Een goede verankering in de buitenwereld, ook als het gaat om samenwerkingspartners, is belangrijk. Faciliteer dit waar mogelijk vanuit een netwerkbenadering, waarin eigenaarschap in de uitvoering centraal staat.

Hoofdstuk 3: Algemeen beeld en aanbevelingen

Zonder tekort te willen doen aan de mooie en sterke punten die de visitatiecommissie heeft ervaren, worden onderstaande richtinggevende aanbevelingen op een rij gezet die VrZW kunnen helpen in de verdere ontwikkeling van de organisatie. Het hoofdstuk start met een algemeen beeld en aanbevelingen op de focuspunten, gevolgd door overige aanbevelingen per visitatiethema.

3.1 Algemeen beeld: maak keuzes voor de toekomst en ga aan de slag

VrZW zit midden in haar doorontwikkelproces en rondt medio 2018 haar externe en interne oriëntatie af. De visitatie heeft als doel om het eigen beeld van VrZW dat de afgelopen 1,5 jaar is verkregen te verrijken en een bijdrage te leveren aan dit ontwikkelproces. Er is veel waardering vanuit de visitatiecommissie voor de open en kwetsbare opstelling die de VD laat zien in het proces. De commissie ziet daarnaast dat VrZW veel inspanningen doet en heeft gedaan om de basis op orde te krijgen en om zich als compacte organisatie te positioneren in een dynamische context.

De commissie heeft de volgende overall-aanbeveling voor VrZW:

Maak keuzes voor de toekomst, richt netwerken in met een externe en interne focus en ga aan de slag!

Toekomstbestendige veiligheidsregio

Het bestuur en het management van VrZW zien vele ontwikkelingen die zich afspeelen in de maatschappelijke context, waarin VrZW zich bevindt. Ook is er sprake van een toenemende complexiteit van de crisisbeheersing. Dit draagt er mede toe bij dat het vraagstuk van kerntaken en rollen van de veiligheidsregio opnieuw op tafel ligt. De commissie ziet dat er vanuit de verschillende interne en externe belanghebbenden nog geen eenduidig beeld over de reikwijdte van de veiligheidsregio bestaat. De commissie beveelt aan om meer bestuurlijke helderheid te scheppen op dit terrein. Een helder debat, ook met stakeholders, zorgt voor een gedragen koers en een stevig fundament voor de komende jaren. De commissie ziet dat er nieuwe ruimte voor VrZW aan het ontstaan is.

Het bovengenoemde vraagstuk kan niet los worden gezien van de schaalgrootte van de organisatie, waarbij geadviseerd wordt de inhoud altijd leidend te laten zijn. Is de organisatie robuust genoeg om haar taken op het gewenste niveau te blijven vervullen? VrZW heeft op dit moment goede samenwerkingsrelaties met de GGD en andere veiligheidsregio's. Gezien de compacte omvang van VrZW is deze samenwerking belangrijk om kwetsbaarheid te reduceren, merken zowel VrZW als

de commissie op. Het is een interessante optie om de organisatiekracht te verstevigen door nog nauwere samenwerking met een andere organisatie. De commissie vindt dat de GGD in deze regio op dit moment dan de meest logische partner lijkt, vanwege de inhoudelijke verbinding die er is bij (maatschappelijke) crises en de rol van de gemeenten bij beide organisaties. Aanbeveling is om, na het gesprek over reikwijdte, een koers uit te zetten over de organisatievorm- en grootte.

Ga aan de slag: al doende leert men

Breed herkend beeld tijdens de visitatie is dat het beleidsplan nog slechts papier is. Het wordt nog niet ervaren als richtinggevende “stip op de horizon”. Tijdens de externe en interne oriëntatie van het ontwikkelproces zijn er vele gesprekken gevoerd om na te denken over de koers van de organisatie. Volgens de commissie is het nu, na al die tijd van papier en praten, het moment om aan de slag te gaan. Dat gebeurt op verschillende plekken in de organisatie natuurlijk al, ziet de commissie, maar nog niet altijd vanuit dezelfde eenduidige richting.

Het is wenselijk dat het management allereerst de gemeenschappelijke focus definieert in de vele ambities uit het beleidsplan en keuzes maakt in de tijd. Aanbevolen wordt om het ontwikkelproces adaptief en in kleine “doe-stappen” te benaderen. Door te kijken wat werkt en wat nodig is, houd je het proces dynamisch. Experimenteren en reflecteren maken hier onderdeel van uit. In dit gehele proces is het raadzaam transparant te zijn, zowel intern als naar bestuurders en gemeenteraden: dit geldt voor benodigde competenties, bereikte resultaten, maar ook om nieuwe keuzes die nodig zijn.

VrZW heeft uitgesproken om nieuwe principes op het terrein van leiderschap en medewerkerschap te willen toepassen. De concrete betekenis hiervan is voor veel mensen in de organisatie niet duidelijk, blijkt tijdens de visitatie. De commissie beveelt aan om ook hier focus en een vaste thematiek of rode draad te kiezen en vervolgens aan de slag te gaan, dan wordt het programma beter herkenbaar en meer samenhangend.

Een ander principe dat de commissie wil meegeven aan VrZW is de netwerkbenadering met relaties en knooppunten. De commissie is van mening dat VrZW gebaat is bij een goede netwerkbenadering, die ook de nieuwe principes van medewerkerschap bekrachtigt. De eerste stap kan zijn om vanuit de ambities/keuzes te bepalen welke netwerken en ‘vaste’ knooppunten (bestaande uit mensen met een gemeenschappelijk belang) waardevol zijn. Daarna kunnen de netwerken doelgericht in actie komen op een adaptieve en lerende manier. Een niet onbelangrijk laatste advies van de commissie is om alle acties in het ontwikkelproces congruent te maken met de uitkomst: practice what you preach. Ofwel, gebruik de netwerk-methode in het ontwikkelproces als de uitkomst daarvan een netwerkorganisatie moet zijn.

3.2 Aanbevelingen focuspunten

De VD van VrZW heeft de visitatiecommissie verzocht om binnen de drie vastgestelde thema's in te zoomen op twee focuspunten. Deze paragraaf bevat een overzicht van de aanbevelingen per focuspunt.

1. Organisatiekracht

Verken de kwaliteit en kwetsbaarheid van de organisatie. In hoeverre is de organisatie er klaar voor om in te spelen op de ontwikkelingen en om de ambities te verwezenlijken? Zijn mensen/talenten en middelen toereikend? Wat is nog nodig (aanbevelingen)? Kan de commissie dit vertalen naar de bestuurlijke tafel?

De commissie heeft tijdens de visitatie geen grote kwetsbaarheden in de organisatie gevonden. VrZW lijkt in staat het huidige kerntakenpakket adequaat uit te voeren. Vraag is of dit zo blijft. De organisatiekracht van VrZW kan immers niet worden beschouwd zonder naar de reikwijdte en toekomstige ontwikkelingen te kijken. Ook zonder glazen bol ziet de commissie dat een discussie over schaalgrootte onafwendbaar is. Zoals eerder gezegd dient hier nog nadrukkelijk een koers voor te worden uitgezet.

Wanneer vanuit mensperspectief naar de organisatiekracht wordt gekeken, ziet de commissie dat er veel goede wil en bevologenheid in VrZW aanwezig is om samen de klus te klaren. Of dit voldoende is om blijvend in te spelen op ontwikkelingen en ambities hangt volgens de commissie af van de volgende factoren:

- a. Welke keuzes worden gemaakt als het gaat om de taken, rollen en ambities van de organisatie? Past dit qua (werk)inhoud en overtuiging bij de mensen die nu aan de lat staan?
- b. Zijn de VrZW-mensen in staat en bereid om op de gewenste manier invulling te geven aan het nieuwe medewerkerschap en leiderschap?

Kort gezegd, het is de vraag hoe de match organisatie en mens is, daar waar het gaat om ratio, competenties, emotie en gedrag. Deze vraag kan de commissie op dit moment niet beantwoorden, omdat zowel medewerkers als managers aangeven dat er nog teveel onduidelijkheden zijn. Aanbeveling is om de dialoog aan te blijven gaan met de mensen en transparant te zijn in te bereiken en bereikte resultaten en in benodigde competenties.

Tijdens dit proces is het van belang steeds even stil te staan bij de impact voor de mensen: welke kansen en risico's brengt dit met zich mee en hoe kan daar proactief op ingespeeld worden? In het regionaliseringsproces van de brandweer heeft VrZW laten zien dat zij nadrukkelijk oog heeft voor de menselijke kant in een veranderproces.

2. Aansturingskracht

Hoe kan maximale kracht uit de multidisciplinaire samenwerking en aansturing vanuit de Veiligheidsdirectie worden gehaald?

In dit vraagstuk gaat het om leiderschap, netwerken en multidisciplinaire focus. De commissie ziet een belangrijke rol voor de VD en haar voorzitter als het gaat om richting geven. De VD ziet deze rol nadrukkelijk voor zichzelf. De eerste stap van richting geven is gezet met het maken van het beleidsplan, de tweede stap is die van keuzes maken in de tijd om te prioriteren. De commissie ziet dat er in de VD voldoende kracht en onderlinge verbinding is om dit waar te maken. Feitelijk zal de VD zichzelf hierbij positioneren als een netwerkknoppunt op strategisch niveau. Nodig relevante stakeholders vooral uit zo nu en dan mee te denken met de VD. Samen weet je meer.

Tijdens de visitatie is duidelijk naar voren gekomen dat er een verschuiving zichtbaar is binnen VrZW naar meer multidisciplinaire en zelfs inter-organisatorische fo-

cus. Dat is een bewuste keuze en agendasetting vanuit de VD. Tegelijkertijd geeft men vanuit zowel VD als uitvoerend niveau aan dat de collectiviteit en sturing op dit multidisciplinair terrein nog ontoereikend is. Hier adviseert de commissie om de verbindingen tussen het multi-dossier, de eigen organisatie, de kolommen en andere partners goed in te richten. Wat gaan we doen, passend bij het grotere doel? Wie doet precies wat? Van belang is om daarna reflecties vanuit de praktijk terug te brengen naar de VD, zodat zij zicht houdt op het ontwikkelproces, de doelen en resultaten.

3.3 Aanbevelingen per visitatiethema

Maatschappelijke opdracht

- **Bevlogen en zelfbewust:** De commissie adviseert VrZW deze bevlogen en zelfbewuste houding actief door te ontwikkelen. Dit gaat de organisatie helpen in het lopende doorontwikkelproces.
- **Bestuurlijk eigenaarschap:** De commissie adviseert om deze bestuurlijke betrokkenheid door te zetten en de open dialoog in het bestuur, de VD en met maatschappelijke partners te continueren. Het collectieve eigenaarschap is volgens de commissie de basis van waaruit de ambities en doelen kunnen worden gerealiseerd én de doorontwikkeling van de VrZW-organisatie kan plaatsvinden.
- **Verbinding gemeenten:** De commissie beveelt aan te blijven investeren in een goede relatie met de gemeenten, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Het is belangrijk dat VrZW zichtbaar is voor gemeenten en gemeenten mee blijft nemen in het kader van beleidsbepaling en verantwoording. Dit zal het eigenaarschap ten goede komen.
- **Operationalisering beleidsplan:** De commissie adviseert VrZW om het proces van operationalisering van het beleidsplan samen met de teams op te pakken. Het verdient aanbeveling dat hier een stevige basis onder ligt als het gaat om taken en rollen van de veiligheidsregio. Het is wenselijk dat het management allereerst de gemeenschappelijke focus definieert in de vele ambities die zijn benoemd en keuzes maakt in de tijd om te prioriteren. Vervolgens kan de organisatie daarna met de teams de keuzes vertalen naar jaar- en actieplannen. Medewerkers nemen hun verantwoordelijkheid, waardoor zelforganisatie en persoonlijk leiderschap meer vorm krijgen.
- **Multidisciplinaire sturing:** Voor wat betreft de multidisciplinaire dossiers beveelt de commissie aan om de sturing vanuit de VD steviger ter hand te nemen. Ook hier geldt: maak keuzes, operationaliseer en kom in actie.
- **Taken en rollen:** De commissie beveelt aan om meer bestuurlijke helderheid te scheppen over de taken en rollen van de veiligheidsregio. De snelle ontwikkelingen in de maatschappij, de toenemende complexiteit van crisisbeheersing en de snelle opkomst van social media vragen ook om een helder debat en een door de stakeholders gedragen koers.
- **Schaalgrootte:** De commissie wil aangeven dat, wanneer VrZW haar organisatiekracht wil verstevigen en kwetsbaarheid wil verminderen, nauwe samenwerking of een organisatorische fusie met de GGD in Zaanstreek-Waterland op dit moment meer voor de hand lijkt te liggen dan samengaan met andere veiligheidsregio's. Een gezamenlijke inzet op bijvoorbeeld het terrein van bedrijfsvoering en bestuursondersteuning kan of extra kwaliteit van de ondersteunen-

de functies opleveren of vrijval van overhead voor versterking van toekomstige taken. Een duidelijke koers op het terrein van schaalgrootte zal ook helpen om de onrust en beelden van medewerkers binnen en buiten de organisatie weg te nemen.

- Sturing op ontwikkelproces: De commissie raadt de VD aan meer gezamenlijke sturing te gaan geven aan het ontwikkelproces. Dit zou kunnen door:
 - Het middenmanagement actief te betrekken, evenals (een selectie van) medewerkers.
 - Het ontwikkelproces adaptief en in kleine “doe-stappen” te benaderen en dynamisch te maken.
 - Transparantie in het proces te brengen.
 - Practice what you preach, oftewel maak het proces congruent met de uitkomst.

Leiderschap en verandervermogen

- Kloof: Van belang is het om continu het open en eerlijke gesprek te voeren met elkaar, enerzijds om zaken uit te leggen en anderzijds om te luisteren. Dit genereert vertrouwen. De rol en zichtbaarheid van het middenmanagement is daarin cruciaal. Ook het snel oppakken van eventuele operationele knelpunten, kan helpen om de kloof te verkleinen.
- Nieuwe organisatieprincipes: Aanbevolen wordt om de duiding zoals neergelegd in “De kracht van samen” nader uit te werken, zodat het einddoel helder is. De commissie beveelt een rode draad of vaste thematiek in het programma aan te brengen en de aansturing van het leiderschapsprogramma bij de directeur te leggen. Het is aan te bevelen om differentiatie in dit programma aan te brengen (variatie binnen de verschillende organisatie-onderdelen), waardoor rekening gehouden wordt met de diverse stijlen die men nu hanteert en met de behoeften van de medewerkers. Hierbij is het van belang om als organisatie concrete verwachtingen uit te spreken over de gewenste leiderschapsstijl in de koude en warme situatie. Tot slot adviseert de commissie om de nieuwe leiderschaps- en medewerkerschapsstijl direct toe te passen in (andere) lopende trajecten/projecten, waardoor mensen op meerdere manieren merken dat er verandering gaande is en dat ze daar ook deel van uitmaken.
- Lerende organisatie: De commissie adviseert VrZW om ruimte te geven aan reflecteren en experimenteren in het lopende ontwikkelproces. Binnen het eerder aanbevolen ontwikkelproces met kleine stappen passen (bescheiden) experimenten ook prima. Aandachtspunt hierbij is het creëren van een veilige leer- en experimenteeromgeving, waarbij leerpunten zichtbaar worden gemaakt, gedeeld worden en leiden tot vernieuwde inzichten, tot verbeteringen of juist niet. Waar mogelijk kan deze werkwijze ook toegepast worden binnen de netwerken waarin VrZW werkt, zodat direct de verbinding met de buitenwereld wordt gemaakt.
- Doorontwikkeling incidentbestrijding: De commissie beveelt aan de doorontwikkeling incidentbestrijding voort te zetten en aandacht te schenken aan de volgende zaken:
 - Naweeën van eerdere trajecten (regionalisering, bezuinigingen en nieuwe dekkingsplan).
 - Toegevoegde waarde per managementlaag, in het bijzonder voor het niveau van gebiedscommandant.

- Afspraken/kaders van zelforganisatie op de posten.
- Regelruimte en faciliteiten oefenen.
- Betrokkenheid van Incidentbestrijding bij de brede VrZW-organisatie.
- Vrijwilligheid (zie ook aparte aanbeveling).
- Vrijwilligheid: Om de vrijwillige organisatie toekomstbestendig te maken beveelt de commissie aan om nader invulling te geven aan de verschillende arrangementen op het gebied van vrijwilligheid. Naast de repressieve vrijwilligers is er ook een mogelijkheid om andersoortige vrijwilligers aan te stellen met taken (brand)veilig leven, logistiek of op andere facilitaire terreinen. Onderzoek daarnaast of slimme arrangementen met bedrijven mogelijk zijn.
- Operationele punten vrijwilligers: Geadviseerd wordt om aandacht te schenken aan de operationele aandachtspunten die bestaan: ten aanzien van ondersteuning bij de werving, de wachttijd bij opleidingen en de belastbaarheid van de vrijwilligers.
- Personeelsthema's: Algemeen advies dat de commissie wil geven aan VrZW is om kritisch af te wegen op welke manier, wanneer en met welk doel de verschillende personeelsdoelen en -instrumenten ingevuld worden. Dit geldt voor mobiliteit, diversiteit en medewerkersonderzoek.

Organisatie in samenwerking

- Interne samenwerking: Advies van de commissie is om dus vooral niet te sturen op samenwerking, maar dit een logisch gevolg te laten worden van de nieuwe organisatieprincipes op het gebied van leiderschap en medewerkerschap. Wanneer gedeelde doelen en resultaten centraal staan, in plaats van bijvoorbeeld structuren, kan iedereen vanuit eigenaarschap elke horizontale of verticale stap zetten in de organisatie die nodig is.
- Netwerkbenadering: De commissie adviseert om netwerkknooppunten in te richten en vervolgens te werken via deze netwerken. De eerste stap kan zijn om vanuit de ambities/keuzes te bepalen welke netwerkknooppunten waardevol zijn en deze mensen met een opdracht met duidelijke bevoegdheden te positioneren in de organisatie. Daarna kan het netwerk daadwerkelijk gevormd worden en in actie komen conform de nieuwe principes van medewerkerschap: de netwerkbetrokkenen gaan zelf doelgericht aan de slag op een adaptieve en lerende manier.
- GHOR-transitie: Advies is om het plan dat nu in de maak is voor de GHOR-transitie, qua inhoud en proces helder neer te zetten met alle betrokkenen in de regio Zaanstreek-Waterland en de regio Amsterdam-Amstelland. Aan te bevelen is om ook te (blijven) investeren in goede samenwerking met omliggende GHOR-bureaus.
- Externe samenwerking: Advies is om deze sterke externe oriëntatie en samenwerking verder uit te bouwen. Een goede verankering in de buitenwereld, ook als het gaat om samenwerkingspartners, is belangrijk. Faciliteer dit waar mogelijk vanuit een netwerkbenadering, waarin eigenaarschap in de uitvoering centraal staat.

Colofon

Visitatiecommissie

Tijs van Lieshout, Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (voorzitter)

Rianne van den Berg, Veiligheidsregio IJsselland

Annemarie van Daalen, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Ingrid van Elst, Veiligheidsregio Groningen

Bas van den Hemel, Veiligheidsregio Utrecht

Marc de Wit, Staatsbosbeheer

Ondersteuning

Jacqueline Barnasconi, Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (secretaris)

Coen Lubberts, Instituut Fysieke Veiligheid

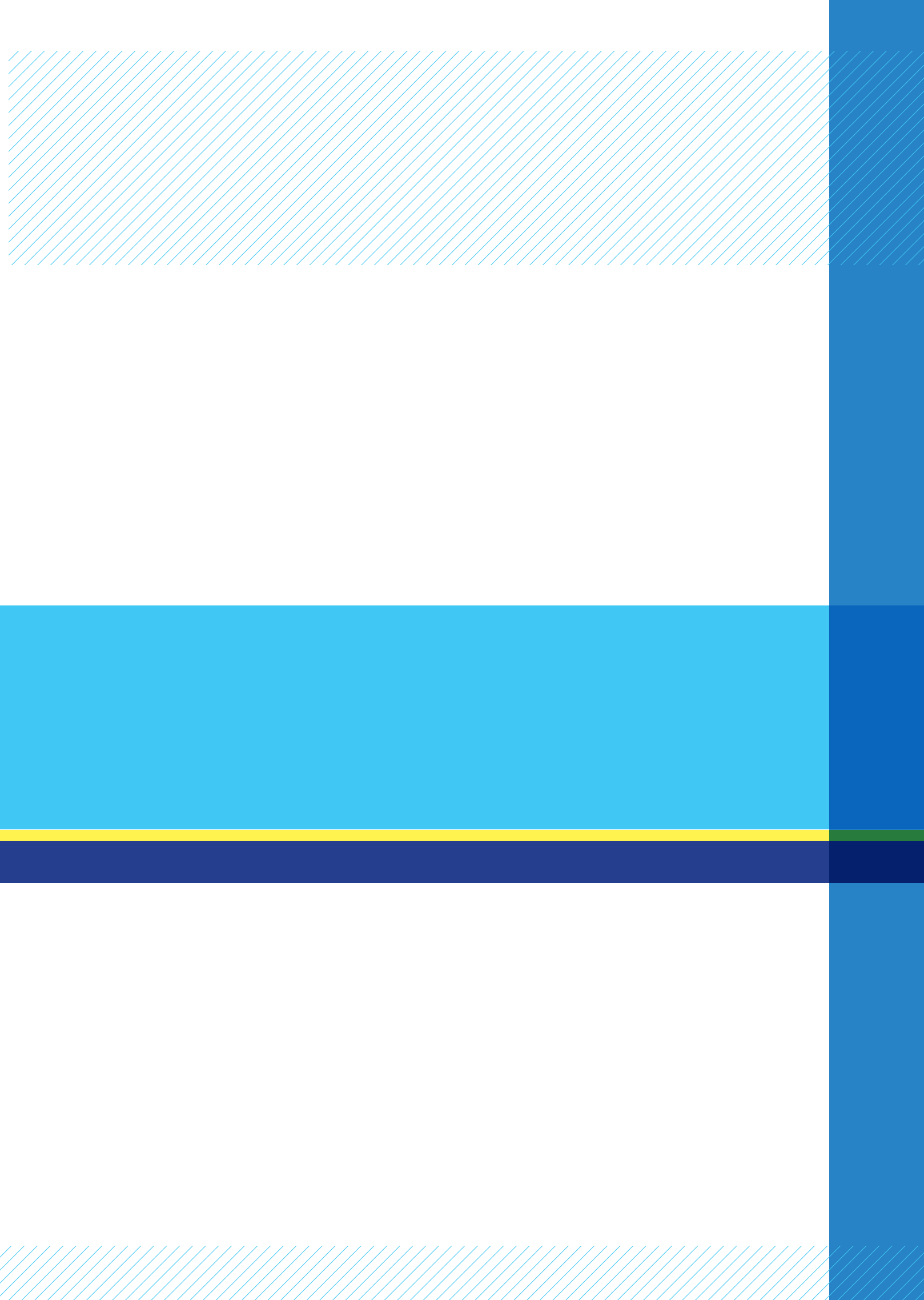
Chiel Polman, Instituut Fysieke Veiligheid

Opmaak

Team Communicatie, Instituut Fysieke Veiligheid

Datum

Juni 2018

Besluitformulier
Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Datum vergadering:	19 oktober 2018
Onderwerp:	Vergaderplanning DB en AB 2019
Nummer:	A18.04.4b
Naam Steller:	S. Keukens
Afdeling:	Veiligheidsbeleid & Strategie
Korte inhoud:	
<p>In het laatste kwartaal van het lopende jaar stelt VrZW de vergaderplanning voor het volgende jaar op. Bij het opstellen van de planning is nadrukkelijk rekening gehouden met de vergaderplanning van andere regionale en landelijke gremia, de oefenplanning (mono en multi), vakanties en feestdagen.</p> <p>De data voor 2019 zijn in concept voor akkoord naar de secretariaten van de bestuurders gestuurd. De ontvangen input op de voorgestelde data is verwerkt.</p> <p><i>Data Dagelijks Bestuur 2019</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Woensdag 30 januari • Woensdag 20 maart • Woensdag 12 juni • Woensdag 25 september • Woensdag 20 november <p>Het Dagelijks Bestuur vergadert van 10.30 tot 11.30 uur. De locatie is het kantoor van VrZW, Prins Bernhardplein 112 te Zaandam, kamer directeur (3.05).</p> <p><i>Data Algemeen Bestuur 2019</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vrijdag 15 februari • Vrijdag 5 april • Bestuursconferentie: nntb* • Vrijdag 28 juni • Vrijdag 11 oktober • Vrijdag 6 december <p>*Ten aanzien van de bestuursconferentie heeft het Dagelijks Bestuur voorkeur om een informeel avondprogramma (tot 22.00 uur) aan de bestuursconferentie toe te voegen. Meest geschikte dag voor de bestuursconferentie lijkt dinsdag te zijn (obv vergaderplanning gemeenteraden). Voorgesteld om te starten na afloop van de collegevergaderingen – om 14.00 uur.</p> <p>Het Algemeen Bestuur vergadert van 10.00 tot 11.30 uur. De locatie is het kantoor van VrZW, Prins Bernhardplein 112 te Zaandam, vergaderruimte 3.01. De locatie voor de bestuursconferentie wordt te zijner tijd bekend gemaakt.</p>	
Voorstel om te beslissen:	
Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd de vergaderplanning DB en AB 2019 vast te stellen.	
Advies Veiligheidsdirectie:	Akkoord met doorgeleiding naar AB
Advies Dagelijks Bestuur:	Het Dagelijks Bestuur besluit de vergaderplanning DB en AB 2019 door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.
Personele gevolgen:	Geen

Financiële gevolgen:	Geen
Verhouding met ander beleid:	<ul style="list-style-type: none">• Vergaderplanning Veiligheidsdirectie• P&C-cyclus
Besproken met:	<ul style="list-style-type: none">• Secretariaten burgemeesters Zaanstreek-Waterland
Besluit:	

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland
in de vergadering van 19 oktober 2018
namens deze,

voorzitter,
J. Hamming

secretaris,
H. Raasing

Besluitformulier
Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Datum vergadering:	19 oktober 2018
Onderwerp:	Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland
Nummer:	A18.04.5a
Naam Steller:	Paul van der Kam
Afdeling:	GHOR ZW
Korte inhoud:	
<p>In de Veiligheidsdirectie is afgesproken een inventarisatie uit te voeren naar de huidige burgerhulpverlening bij reanimatie in de regio Zaanstreek-Waterland. Het gaat dan om het in kaart brengen van het aantal vrijwilligers dat is aangesloten bij HartslagNu of geregistreerd staat bij een ander samenwerkingsverband zoals een EHBO-vereniging. Daarnaast is de aanwezigheid en spreiding van AED's in de regio, die door burgerhulpverleners kunnen worden gebruikt bij reanimatie, geïnterpreteerd.</p> <p>Op basis van deze inventarisatie ontstaat een beeld van de situatie in de regio, met inbegrip van eventuele hiaten. De vraag kan dan worden beantwoord of deze situatie aanleiding geeft tot het al of niet ondernemen van actie en het eventueel doen van voorstellen aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.</p> <p>Conform afspraak heeft de directeur Publieke Gezondheid de inventarisatie bij de gemeenten uitgevoerd. De resultaten van de inventarisatie zijn opgenomen in bijgevoegde notitie 'Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland' van 16 mei 2018. Korthedshalve wordt hiernaar verwezen.</p> <p>De gehouden inventarisatie laat – uitgezonderd Wormerland, maar daar wordt aan gewerkt – geen hiaten zien in de burgerhulpverlening bij reanimatie waarop actie door het bestuur van de Veiligheidsregio nodig of gewenst is.</p>	
Voorstel om te beslissen:	
Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd kennis te nemen van de gehouden inventarisatie naar de huidige burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland en de conclusie, dat hierop geen verdere actie nodig of gewenst is, te onderschrijven.	
Advies Veiligheidsdirectie:	Akkoord met doorgeleiding naar AB
Advies Dagelijks Bestuur:	Het Dagelijks Bestuur besluit de inventarisatie van de huidige burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.
Personele gevolgen:	Geen
Financiële gevolgen:	Geen
Verhouding met ander beleid:	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdelijke Wet Ambulancezorg • Beleidsplan VrZW 2017-2020
Besproken met:	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk portefeuillehouder GHOR, mw. L. Kroon
Besluit:	

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in de vergadering van 19 oktober 2018 namens deze,

voorzitter,
J. Hamming

secretaris,
H. Raasing

Burgerhulpverlening bij reanimatie in Zaanstreek-Waterland

1. Inleiding

In de Veiligheidsdirectie is afgesproken een inventarisatie uit te voeren naar de huidige burgerhulpverlening bij reanimatie in de regio Zaanstreek-Waterland. Het gaat dan om het in kaart brengen van het aantal vrijwilligers dat is aangesloten bij HartslagNu¹ of geregistreerd staat bij een ander samenwerkingsverband zoals een EHBO-vereniging. Daarnaast is de aanwezigheid en spreiding van AED's in de regio, die door burgerhulpverleners kunnen worden gebruikt bij reanimatie, geïnventariseerd.

Op basis van deze inventarisatie ontstaat een beeld van de situatie in de regio, met inbegrip van eventuele hiaten. De vraag kan dan worden beantwoord of deze situatie aanleiding geeft tot het al of niet ondernemen van actie en het eventueel doen van voorstellen aan het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio.

2. Resultaten inventarisatie

Via de gemeentesecretarissen is de genoemde inventarisatie naar burgerhulpverlening bij reanimatie bij de gemeenten in Zaanstreek-Waterland uitgevoerd. Gevraagd is naar a) het aantal burgerhulpverleners dat in de gemeente actief is naast de bij HartslagNu aangesloten burgerhulpverleners, b) naar het aantal AED's in de gemeente, gesplitst naar 'openbare ruimte' en 'niet openbare ruimte' en c) naar de spreiding van de AED's in de gemeente. Ook is aangegeven of operationele inzet van Brandweer, Politie en/of Handhaving bij reanimatie plaatsvindt en het aantal AED's bij de brandweerposten.

De gemeenten hebben zelf aangegeven in hoeverre de gemeente hartveilig is.

Door zeven gemeenten is informatie verstrekt. Het resultaat van de inventarisatie staat hieronder.

Naam gemeente	Hulpverleners HartslagNu (02-18)	Andere hulpverleners (aantal) ²	Operationele inzet Brandweer (Brw), Politie (Pol), Handhaving (Hv)	AED openbare ruimte	AED brandweerposten	AED niet openbare ruimte	AED spreiding dekkend?	Toelichting
Zaanstad	794	EHBO Rode Kruis ZW	Brw, Pol, Hv	100	8	70	ja	Gemeente hartveilig
Oostzaan	65	0	Brw, Pol	5	1	3	ja	Gemeente grotendeels hartveilig
Wormerland	117	Rode Kruis	Brw, Pol	9	2	6	nee	Initiatief gestart met hartveilig maken gemeente
Beemster	145	EHBO (100)	Brw, Pol	71	2	30	ja	Gemeente hartveilig
Waterland	134	St 6 min Waterland en St AED Marken-Uitdam	Brw, Pol	32	4	22	ja	Gemeente (grotendeels) hartveilig
Edam-Volendam ³	282		Brw, Pol	64	4	42	ja	Gemeente (grotendeels) hartveilig
Landsmeer	50	St 6 min Waterland (45)	Brw, Pol	10	1	0	ja	Gemeente hartveilig

¹ HartslagNu is georganiseerde burenhulp en wordt in de regio Zaanstreek-Waterland uitgevoerd door de Regionale Ambulancevoorziening Amsterdam. Het doel van HartslagNu is het verminderen van het aantal sterfgevallen door een acute hartstilstand. Deze vrijwillige hulp is aanvullend op de ambulancezorg. Het is een georganiseerd netwerk van vrijwilligers, waarbij er een samenwerking plaatsvindt tussen gemeente, ambulancezorg en particuliere AED organisaties.

² Sommige aantallen ontbreken

³ Geen informatie ontvangen, inschatting op basis van overzicht AED NRK en HartslagNu.

Purmerend	423	EHBO (70)	Brw, Pol	66	1	44	ja	Gemeente hartveilig
	1885							

Aantallen AED's op basis van informatie gemeente en/of website AED.NRK.nl

3. Conclusie

Op basis van de gehouden inventarisatie luidt de conclusie dat – met uitzondering van de gemeente Wormerland – de gemeenten in Zaanstreek-Waterland hartveilig, dan wel grotendeels hartveilig zijn. De gemeente Wormerland, die hierin samenwerkt met de gemeente Oostzaan, heeft aangegeven nu ook een start te maken, maar omdat er budgettaire grenzen zijn, de hele gemeente niet in één keer hartveilig te maken is. In Oostzaan is dat wel grotendeels het geval (het is een lintdorp, dus is gekozen voor dekking in de dichtstbevolkte gebieden).

De indruk is dat binnen de gemeente veel initiatieven worden ondernomen en uitgevoerd om samen met de lokale EHBO- en reanimatie verenigingen de burgerhulpverlening bij reanimatie in de gemeente te optimaliseren.

De gehouden inventarisatie laat – uitgezonderd Wormerland, maar daar wordt aan gewerkt – geen hiaten zien waarop actie door het bestuur van de Veiligheidsregio nodig of gewenst is.

Zaandam, 20 juli 2018

Besluitformulier
Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Datum vergadering:	19 oktober 2018
Onderwerp:	Zorgcontinuïteit Zorginstellingen 2017
Nummer:	A18.04.5b
Naam Steller:	Paul van der Kam
Afdeling:	GHOR ZW
Korte inhoud:	<p>Volgens de Wet veiligheidsregio's dienen zorginstellingen, zoals ziekenhuizen, huisartsenposten, ambulancedienst/RAV en GGD' en, die een taak hebben binnen de geneeskundige hulpverlening, de nodige maatregelen te treffen met het oog op hun taak en de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het GHOR-bureau geeft uitvoering aan deze wettelijke taak voor het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, onder leiding van de directeur Publieke Gezondheid.</p> <p>Naar de mate van voorbereiding van de zorginstellingen op rampen en crises in 2017 is door het GHOR-bureau onderzoek gedaan en vastgelegd in bijgevoegd rapport '<i>Rapportage over de mate van voorbereiding van de zorgaanbieders in Zaanstreek-Waterland op rampen en crises in 2017</i>'.</p> <p>De algemene conclusie luidt dat zowel de care organisaties (o.a. verpleeghuizen en gehandicaptenzorg) als de cure organisaties (ziekenhuizen, huisartsenposten, Nederlandse Rode Kruis, ambulancedienst/RAV, GGD) voldoende zijn voorbereid.</p> <p>Voor de care organisaties is de aanbeveling voor 2018 (net als voor 2017) te blijven investeren in de opstelling van een zorgcontinuïteitsplan, het beoefenen ervan, het invullen van GHOR4all en het care netwerk te onderhouden¹. Voor de cure organisaties zijn geen aandachtspunten geformuleerd.</p> <p>Jaarlijks wordt de genoemde voorbereiding van de zorginstellingen gemonitord en wordt hierover aan het Algemeen Bestuur gerapporteerd.</p> <p>Voor verdere informatie wordt verwezen naar de rapportage over 2017. Op basis van de rapportage over 2017 is er geen aanleiding om het Algemeen Bestuur te adviseren actie te ondernemen richting een zorginstelling wegens het tekortschieten van de voorbereiding op rampen en crises (conform artikel 34 Wvr).</p>
Voorstel om te beslissen:	<p>Het Algemeen Bestuur wordt op basis van de rapportage over de mate van voorbereiding van de zorginstellingen in Zaanstreek-Waterland op rampen en crises in 2017 gevraagd te besluiten geen gebruik te maken van de mogelijkheid ex. artikel 34 Wvr.</p>
Advies Veiligheidsdirectie:	Akkoord met doorgeleiding naar AB
Advies Dagelijks Bestuur:	Het Dagelijks Bestuur besluit de ' <i>Rapportage over de mate van voorbereiding van de zorgaanbieders in Zaanstreek-Waterland op rampen en crises in 2017</i> ' door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.
Personele gevolgen:	Geen
Financiële gevolgen:	Geen

¹ T.o.v 2016 is de aanwezigheid van een zorgcontinuïteitsplan gestegen van 90 naar 95% en de invulling/gegevensdeling in GHOR4all toegenomen van 95 naar 97%

Verhouding met ander beleid:	<ul style="list-style-type: none">• Wet veiligheidsregio's• Beleidsplan VrZW 2017-2020,• Jaarplan GHOR 2017
Besproken met:	<ul style="list-style-type: none">• Bestuurlijk portefeuillehouder GHOR, mw. L. Kroon
Besluit:	

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in de vergadering van 19 oktober 2018 namens deze,

voorzitter,
J. Hamming

secretaris,
H. Raasing

Rapportage mate van voorbereiding zorgaanbieders aan Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland over het jaar 2017

1. Inleiding

Deze rapportage is onder andere geschreven vanwege artikel 33, lid 3 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr). Hierin staat dat zorgaanbieders alle informatie verstrekken aan het bestuur van de veiligheidsregio over hun inzet in het kader van de opgeschaalde zorg en hun voorbereiding daarop. De GHOR heeft over de inrichting van de geneeskundige keten een aansturende en coördinerende rol in het totale zorgveld, dus ook voor zorginstellingen die geen directe taak hebben bij de rampenbestrijding.

De Directeur Publieke Gezondheid (DPG) informeert u hierbij over de ontwikkelingen en de mate van voorbereiding van de zorgaanbieders over het jaar 2017. Daarbij geeft de DPG een advies over eventuele te nemen verbetervoorstellen.

Als de voorbereiding naar oordeel van het bestuur van de veiligheidsregio tekortschiet kan het bestuur hiervoor in overleg treden met een zorgaanbieder. U kunt op basis van de informatie in deze rapportage en het advies van de DPG besluiten actie te ondernemen (zie bijlage 3).

In deze rapportage staan twee groepen zorgaanbieders:

Acute GHOR-ketenpartners

Dit zijn de partners die samen met de GHOR een directe rol hebben in de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen, rampen en crises. Daarnaast dienen zij hun zorg onder alle omstandigheden, dus ook tijdens of na rampen en crises, te continueren. De ketenpartners zijn: GGD, de RAV, het NRK, de ziekenhuizen (incl. traumacentra) en de huisartsenposten. Dit zijn in totaal 2 ziekenhuizen, 1 RAV, 1 GGD en 2 huisartsenposten.

Care-organisaties

De care-organisaties zijn:

- Alle zorginstellingen waar intramurale cliënten verblijven die langer dan 24 uur medische en/of verpleegkundige zorg nodig hebben die niet uitgesteld kan worden
- Thuiszorg cliënten die specialistische zorg ontvangen¹ onder de vlag van een care-organisatie

De intramurale care-organisaties zijn afkomstig uit de sectoren verpleging en verzorging, gehandicaptenzorg, categorale zorginstellingen, geestelijke gezondheidszorg, revalidatiecentra etc.

Met deze intramurale care-organisaties heeft de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland contacten gelegd. Deze organisaties staan in deze rapportage. Dit zijn in totaal 17 zorginstellingen met in totaal 130 locaties.

2. Wet- en regelgeving

Uit diverse wet- en regelgeving blijkt dat zorgaanbieders verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van zorg die zij leveren onder alle omstandigheden. Dit zijn de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, de Wet Toelating Zorginstellingen, de Wet Publieke Gezondheid, de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg en de Wet

¹ Onder specialistische thuiszorg wordt verstaan: toedienen van medicatie/vocht/TPV(voeding) via een centraal veneuze catheter, Port-A-Cath of perifere infuus; Dialyse middels buikspoeling; Palliatieve sedatie middels subcutane toediening van medicatie; Pijnbestrijding middels infuus of epidurale catheter. Ook patiënten welke thuis beademd worden, alsmede afhankelijk van vitale elektrische medische apparatuur kunnen onder deze categorie gebracht worden.

Veiligheidsregio's. Zorginstellingen zijn dus zelf verantwoordelijk voor hun voorbereiding op, en werkzaamheden bij, rampen en crises (zie bijlage 3).

3. Eisen en afspraken

3.1. Zorgcontinuïteit

Onder zorgcontinuïteit worden de planvorming en handelingen verstaan die zorginstellingen verrichten ter voorbereiding op, tijdens en na acute crises om de zorg die zij leveren aan hun cliënten te kunnen continueren.

Op basis van de WTZi wordt bij intramurale care-organisaties onder zorg niet alleen medische en verpleegkundige handelingen verstaan, maar ook wonen en welzijn.

Er zijn diverse landelijke richtlijnen over zorgcontinuïteit opgesteld, o.a. de Herijkte visie zorgcontinuïteit en de Leidraad Cobra.

In deze richtlijnen staat dat het belangrijk is om een crisisstructuur voor te bereiden. Als er een ramp of crisis is, treedt deze structuur in werking. Grofweg gesteld zijn er drie elementen die zeker bijdragen aan een betere inzet bij een ramp of crisis.

1. Aanwezigheid zorgcontinuïteitsplan

Belangrijk is om een plan te hebben waarin o.a. terug komt:

- Aanwezigheid crisisteam met vastgelegde afspraken
- Zeven disbalansen in de zorg bij een calamiteit, ramp of crisis

2. Gegevens delen met de GHOR

Voor de informatievoorziening bij een grootschalig incident kan de zorginstelling GHOR4all invullen. Met deze webapplicatie kan de GHOR tijdens een crisis over relevante gegevens beschikken van zorginstellingen. Op basis hiervan kan de GHOR snel handelen bij een inzet en eventueel een zorginstelling ondersteunen.

3. Opleiden, trainen en oefenen

De zorgaanbieder heeft het afgelopen jaar een training of oefening gedaan dat gericht was op de inhoud van het zorgcontinuïteitsplan. Bijvoorbeeld een training van het crisisteam.

Over bovenstaande onderwerpen zijn gegevens verzameld en deze zijn verwerkt in deze rapportage. Deze gegevens zijn afkomstig uit de webapplicatie GHOR4all en gesprekken met de zorgaanbieders (zie bijlage 1).

3.2. Geneeskundige hulpverlening

De acute GHOR-ketenpartners hebben naast hun taak op eigen zorgcontinuïteitsproblemen ook afspraken gemaakt over hun directe taak in de geneeskundige hulpverlening. De eisen heeft de GHOR vastgelegd in convenanten/overeenkomsten en in overeengekomen indicatoren. Deze rapportage is gebaseerd op deze afspraken (zie bijlage 2). De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Aanwezigheid opschalingsplannen
- Opleiden, trainen en oefenen eigen functionarissen t.b.v. opschaling
- Functies in het kader van de geneeskundige hulpverlening zijn ingevuld en bij een inzet tijdig aanwezig
- Operationele samenwerkingsafspraken met de GHOR (bv. afspraken gegevens te delen).

Daarnaast heeft de GHOR deze afspraken met de acute GHOR-ketenpartner gemaakt. Hierbij zijn de regionaal opgestelde documenten als referentie gebruikt.

4. Mate van voorbereiding care-organisaties

4.1 Conclusie

Met alle care-instellingen gevestigd in regio Zaanstreek-Waterland is contact. Van de 17 care-organisaties en 130 locaties, heeft circa 95% een zorgcontinuïteitsplan of zijn deze aan het opstellen. De GHOR heeft op dit moment geen volledig inzicht in de mate van beoefendheid van deze zorginstellingen omdat dit niet wordt geregistreerd. Van de zorginstellingen is voor circa 97% van de care-organisaties gegevens gevuld en gedeeld in GHOR4all. Dit betreffen de 24/7 bereikbaarheidsgegevens en organisatiegegevens. De locaties welke GHOR4all niet gevuld hebben zijn locaties gevestigd buiten de eigen regio, waar andere afspraken met het betreffende GHOR-bureau mee zijn gemaakt.

4.2. Advies

De care-organisaties gaan in 2018 hun plannen verder verbeteren en deze ook beoefenen. Geadviseerd wordt om te (blijven) investeren in het opstellen van een zorgcontinuïteitsplan, het beoefenen daarvan en het vullen van GHOR4all en het onderhouden van het netwerk met de care-instellingen.

5. Mate van voorbereiding acute GHOR-ketenpartners

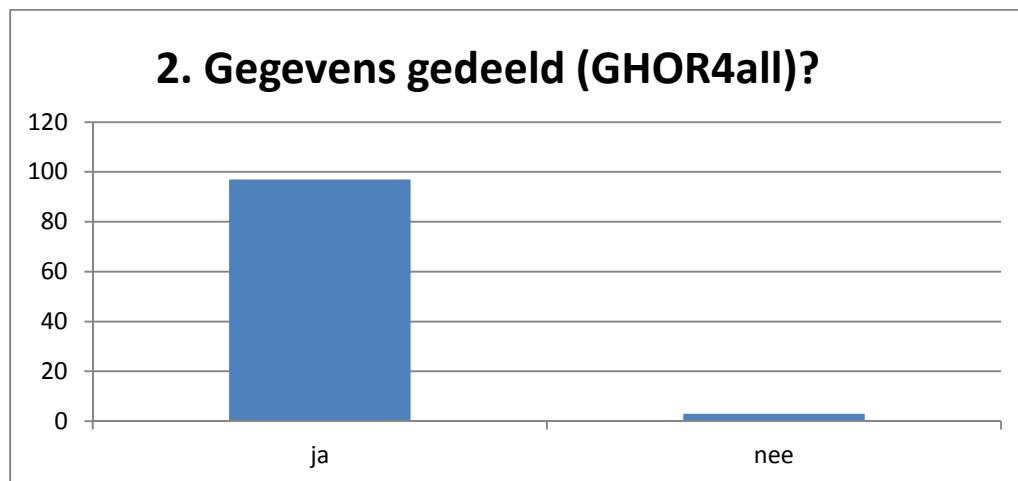
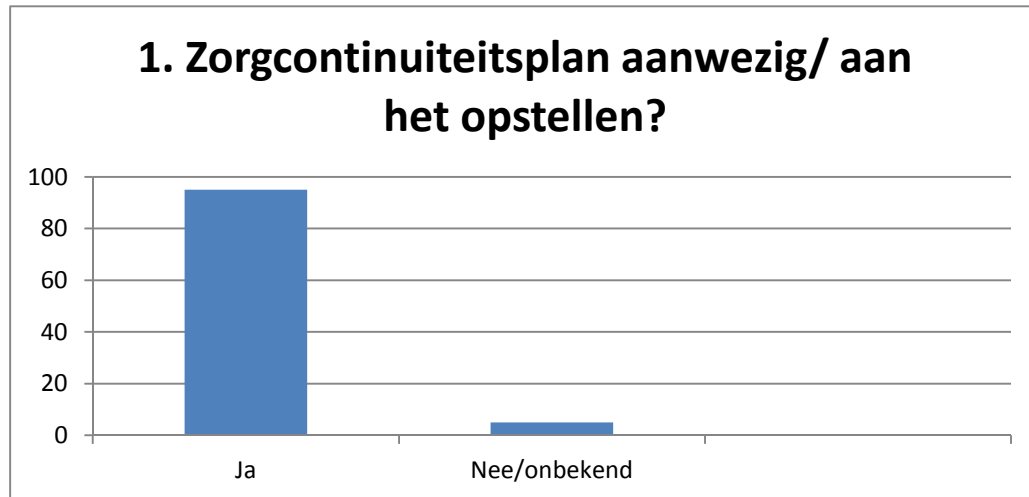
5.1 Conclusie

De acute GHOR-ketenpartners hebben zich voorbereid op een grootschalige inzet conform de gemaakte afspraken (wetgeving, overeenkomsten). Er zijn geen aandachtspunten.

5.2. Advies

De GHOR-ketenpartners gaan in 2018 hun plannen verder verbeteren en deze beoefenen. Dat betekent dat de GHOR het bestuur van veiligheidsregio adviseert om geen actie te ondernemen ex artikel 34 van de Wet veiligheidsregio's. Daarnaast worden volgens planning in 2018 de convenanten met enkele acute ketenpartners herzien.

Bijlage 1: Gegevens care-organisaties

Gegevens delen over:

- adressen van locaties
- bereikbaarheid 24/7

Bijlage 2: gegevens acute GHOR-ketenpartners

Hieronder staat per GHOR-ketenpartner de afspraken die gemaakt zijn met de GHOR en de mate waarin deze worden nagekomen. De afspraken zijn afkomstig van de lijst GHOR-indicatoren uit de rapportage Aristoteles (2012) en van de landelijke overeenkomsten tussen koepels en GHOR Nederland. Er zijn regionale verschillen in de verdeling van taken en aanvullende afspraken zijn vastgelegd tussen GHOR-ketenpartner en GHOR (bv. deelname aan visitaties Kwaliteitskader OTO en crisisbeheersing).

Bij het kopje "toelichting" wordt benoemd welke verbetermaatregelen ingezet kunnen worden om wel aan de afspraak te voldoen. Of om van deze afspraak af te wijken.

GGD	Afspraak uit	ja/nee/in ontwikkeling
GHOR-functies ingevuld: - Leiders Kernteam (LKT PSH) - Leiders psychosociaal opvangteam (LPO PSH)	Overeenkomst GGD	Ja
Functies opschalingsplan GGD ingevuld (o.a. GAGS, procesleiders)	Overeenkomst GGD	Ja
LKT PSH en LPO PSH is bereikbaar bij grootschalige inzet of oefenalarmering.	Indicator GHOR	Ja
Plannen: - Actueel rampenopvangplan (GROP) ² - Actueel continuïteitsplan.	Indicator GHOR	Ja
Leiders Kernteam PSH en Leiders psychosociaal opvangteam zijn conform gemaakte afspraken geoefend en getraind.	Indicator GHOR	Ja
OTO-programma t.b.v. opschaling GGD is uitgevoerd overeenkomstig de gemaakte afspraken of er zijn vervangende activiteiten uitgevoerd.	Indicator GHOR	Ja
Overleg en informatievoorziening - Actuele schriftelijke afspraken tussen GHOR en GGD	Indicator GHOR	Ja
Toelichting: Het convenant Publieke Gezondheid tussen de GGD en veiligheidsregio (GHOR) is in 2017 ondertekend. Daarmee zijn de bovengenoemde punten geborgd.		

Huisartsenposten	afspraken uit	ja/nee/in ontwikkeling
Functies huisartsenzorg bij rampen en crises zijn ingevuld	Convenant huisartsenzorg GHOR en GGD	Ja
Plannen: - Actueel rampenopvangplan - Actueel Continuïteitsplan	Convenant huisartsenzorg GHOR en GGD / Indicator GHOR	Ja
OTO-programma t.b.v. opschaling huisartsenzorg is uitgevoerd overeenkomstig de gemaakte afspraken of er zijn vervangende activiteiten uitgevoerd.	Indicator GHOR	Ja
Overleg en informatievoorziening - Actuele schriftelijke afspraken tussen GHOR en huisartsenzorg	Convenant huisartsenzorg GHOR en GGD	In ontwikkeling

² Met ingang van 2018 vervangen door het Crisisplan Publieke Gezondheid

Toelichting

Het convenant met de huisartsenposten dient te worden herzien. Dit wordt gezamenlijk met de omliggende GHOR-regio's (Amsterdam-Amstelland, Noord Holland Noord, Kennemerland, Flevoland en Gooi en Vechtstreek) opgepakt, zodat er één model convenant gebruikt wordt. Planning voor ondertekening is eind 2018.

Nederlandse Rode Kruis (GGB)	Afspraak uit	ja/nee/in ontwikkeling
Een pool van vakbekwame vrijwilligers die toereikend is om een tijdige opkomst (< 45 minuten) van het noodhulpteam te garanderen.	Overeenkomst NRK/GHOR	Ja
Gegarandeerde 24/7 inzetbaarheid van 1 noodhulpteam van 4 tot 8 Rode Kruis vrijwilligers in elke regio conform het landelijke spreidingsmodel.	Overeenkomst NRK/GHOR	Ja
Regelen van adequate middelen voor de noodhulpteams om te kunnen functioneren.	Overeenkomst NRK/GHOR	Ja
Inrichten en organiseren T3-verzorglocatie en leveren BLS-hulpverlening.	Overeenkomst NRK/GHOR	Ja
Overleg en informatievoorziening - Actuele schriftelijke afspraken GHOR en NRK	Overeenkomst NRK/GHOR	Ja
Toelichting:		

RAV (GGB)	Afspraak uit	ja/nee/in ontwikkeling
Actueel risicoprofiel RAV en op basis daarvan gemaakte beleidskeuzes.	Convenant RAV/GHOR	Ja
Actueel crisisplan RAV (incl. ambulancebijstandsplan en gewondenspreidingsplan).	Convenant RAV/GHOR	Ja
Alle ambulancebemanningen zijn vakbekwaam om de primaire triage uit te voeren.	Convenant RAV/GHOR	Ja
De RAV kan aantonen dat de procedure voor coördinatie treatment (HGN) in een gewondenverzamelplaats effectief kan worden toegepast.	Convenant RAV/GHOR	Ja
Uitvoering procedure voor gewondenspreiding door taakverantwoordelijke coördinatie transport en gewondenspreiding (CGV).	Convenant RAV/GHOR	Ja
De ambulanceverpleegkundigen- en chauffeurs, de centralisten van de MKA en de coördinerende functionarissen binnen de RAV zijn vakbekwaam om bij opschaling goed te functioneren.	Convenant RAV/GHOR	Ja
Door de RAV getrieerde, behandelde en/of vervoerde slachtoffers worden binnen de geldende kaders geregistreerd en de RAV verstrekt op verzoek van de DPG informatie over deze geregistreerde slachtoffers.	Convenant RAV/GHOR	Ja
Uitvoering van de taak 'secundaire triage op de verzorglocatie, grootschalig incident' door ambulancepersoneel door de OvD-G, namens de GHOR daartoe aangewezen.	Convenant RAV/GHOR	Ja
Onderhoud en 24/7 beschikbaarstelling van het calamiteitenvoertuig.	Convenant RAV/GHOR	Ja
De RAV werkt per 1 mei 2017 binnen LCMS Geneeskundige Zorg (LCMS-GZ) netcentrisch samen met de andere partijen in het	Convenant RAV/GHOR	Ja

geneeskundig netwerk en levert een financiële bijdrage om de kosten hiervan te dekken.		
De 24/7 instandhouding van een OvD-G-piket (per door de GHOR aangewezen werkgebied).	Convenant RAV/GHOR	Ja
Toelichting: Er is een SLA opgesteld met de RAV, deze is in 2017 ondertekend.		
Ziekenhuizen	Afspraak uit	ja/nee/in ontwikkeling
Functies opschaling ziekenhuis ingevuld	Overeenkomst ziekenhuizen	Ja
Actueel rampenopvangplan	Indicator GHOR	Ja
Actueel continuïteitsplan	Indicator GHOR	Ja
OTO-programma t.b.v. opschaling ziekenhuiszorg is uitgevoerd overeenkomstig de gemaakte afspraken of heeft vervangende activiteiten uitgevoerd.	Indicator GHOR	Ja
Overleg en informatievoorziening - Actuele schriftelijke afspraken tussen GHOR en ziekenhuizen - Overdracht gegevens t.b.v. slachtofferbeeld en verwanteninformatie bij rampen en crises	Overeenkomst ziekenhuizen	Ja
Toelichting: Het convenant met de ziekenhuizen dient te worden herzien. Dit wordt gezamenlijk met de omliggende GHOR-regio's (Amsterdam-Amstelland, Noord-Holland Noord, Kennemerland, Flevoland en Gooi en Vechtstreek) opgepakt, zodat er één model convenant gebruikt wordt. Planning voor ondertekening is eind 2018.		

Bijlage 3: Wet- en regelgeving

Artikel 33 Wet veiligheidsregio's (Wvr)

- **1.** Instellingen als bedoeld in de [Wet toelating zorginstellingen](#), zorgaanbieders als bedoeld in de [Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg](#), Regionale Ambulancevoorzieningen en gezondheidsdiensten in die regio, die een taak hebben binnen de geneeskundige hulpverlening, treffen de nodige maatregelen met het oog op hun taak en de voorbereiding daarop.
- **2.** Het bestuur van de veiligheidsregio, de Regionale Ambulancevoorziening en de in die regio werkzame instellingen, zorgaanbieders en diensten, bedoeld in het eerste lid, maken schriftelijke afspraken over de inzet van deze instellingen, zorgaanbieders en diensten bij de uitvoering van hun taak en op de voorbereiding daarop.
- **3.** De instellingen, zorgaanbieders, Regionale Ambulancevoorzieningen en diensten, bedoeld in het eerste lid, verstrekken het bestuur van de veiligheidsregio alle informatie over hun inzet en de voorbereiding daarop door middel van het jaardocument maatschappelijke verantwoording als bedoeld in [artikel 16 van de Wet toelating zorginstellingen](#).

Artikel 34 Wet veiligheidsregio's (Wvr)

- **1.** Indien de uitvoering van de geneeskundige hulpverlening of de voorbereiding daarop naar het oordeel van het bestuur van de veiligheidsregio tekort schiet, treedt het bestuur in overleg met een instelling of zorgaanbieder als bedoeld in [artikel 33, eerste lid](#).
- **2.** De voorzitter van de veiligheidsregio kan, indien hij geen verbetering constateert, de desbetreffende instelling en zorgaanbieder een schriftelijke aanwijzing geven.
- **3.** Blijft de instelling of zorgaanbieder in gebreke, dan verzoekt de voorzitter Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport tegen de desbetreffende instelling of zorgaanbieder de nodige maatregelen te treffen.

Artikel 2 Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)

- **1.** De zorgaanbieder biedt goede zorg aan.
- **2.** Onder goede zorg wordt verstaan zorg van goede kwaliteit en van goed niveau:
 - a.** die in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht is, tijdig wordt verleend, en is afgestemd op de reële behoefte van de cliënt,

Besluitformulier
Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Datum vergadering:	19 oktober 2018
Onderwerp:	Uitfasering WAS
Nummer:	A18.04.6a
Naam Steller:	I. Marijnissen
Afdeling:	Afdeling Vakbekwaamheid en Kennis / Sectie bevolkingszorg
Aanleiding De minister van Justitie en Veiligheid is voornemens om per 1 januari 2020 het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) uit te gaan faseren. De veiligheidsregio's zijn recent verzocht om aan te geven hoe zij tegenover dit voorgenomen besluit staan. Tegelijkertijd voert de minister een vrijblijvende inventarisatie uit naar de wens bij regio's /gemeenten om WAS-palen na uitfasering in eigen beheer in stand te houden. Omdat in oktober het Veiligheidsberaad een eerste standpunt in zal nemen, vragen wij u ook bestuurlijk hierover een uitspraak te doen.	
Korte terugblik In 2015 heeft het bestuur van VrZW zich al uitgesproken vóór uitfasering van het WAS onder de voorwaarde dat het totale vervangende pakket aan crisiscommunicatiemiddelen (o.a. NL Alert) een volwaardig vergelijkbare dekking moet bieden. Naar aanleiding van de reacties uit de veiligheidsregio's heeft het Veiligheidsberaad in 2015 een vergelijkbare reactie naar de minister gestuurd. Hierbij is een pakket aan eisen meegegeven. De minister heeft de uitfasering daarop uitgesteld tot 2020.	
Ambtelijk standpunt <i>Ten aanzien van het uitfaseren per 1 januari 2020.</i> Op verzoek van de minister om een ambtelijke reactie per meldkamer-gebied op diens voornemen tot uitfasering per 1 januari 2020, stelden de regio's (Kennemerland, Noord-Holland Noord en Zaanstreek-Waterland) in het gebied van de Meldkamer NH zich unaniem op het standpunt dat op dit moment onvoldoende is voldaan aan alle randvoorwaarden die het Veiligheidsberaad in 2015 stelde aan het uitfaseren van het WAS. In het bijzonder de voorzieningen voor de kwetsbare groepen zijn nog niet voldoende concreet uitgewerkt. Het advies luidt aldus om pas een definitief besluit te nemen over het moment van uitfaseren wanneer de effectiviteit van de voorzieningen om kwetsbare groepen te bereiken aantoonbaar gemaakt kan worden.	
<i>Ten aanzien van het eigen beheer</i> De minister biedt gemeenten cq. regio's de gelegenheid om na uitfasering (een of meer) WAS-palen in eigen beheer en voor eigen rekening te handhaven. Hierbij wordt in overweging gegeven dat het einde van de levensduur van het WAS-systeem in zicht is. Op basis van de uitkomst van deze vrijblijvende inventarisatie zal door het ministerie een voorstel worden opgesteld betreffende de mogelijke kosten en technische consequenties van overname door regio's van bestaande WAS-palen.	
Ambtelijk is het standpunt en advies van de regio's in het meldkamergebied NH dat het in stand houden van (een aantal) WAS-palen – vanaf het moment dat het WAS landelijk uitgefaseerd is – geen meerwaarde heeft. Dit standpunt is recent bij een eerste inventarisatieronde bij de gemeenten getoetst. Hieruit bleek dat gemeenten dit standpunt voor wat betreft het alarmeren van de bevolking d.m.v. het WAS delen, doch dat er tevens behoefte bestaat aan een advies over de mogelijkheden en de wijze waarop de afbouw het beste plaats kan vinden. Ook bestaat de behoefte aan een uitspraak van het bestuur om geen nieuwe WAS palen meer aan te schaffen in de aanloop naar de uitfasering van het WAS.	

Voorstel om te beslissen:	
Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. het ambtelijk standpunt van VrZW / de veiligheidsregio's in het meldkamergebied NH ten aanzien van de uitfaseringsdatum van 1 januari 2020 te bekrachtigen; 2. te besluiten om na uitfasering van het WAS geen WAS palen in eigen beheer te behouden met tot doel het alarmeren van de bevolking; 3. te besluiten om, gezien de aanstaande uitfasering van het WAS, geen nieuwe WAS palen meer aan te schaffen; 4. VrZW te verzoeken om de gemeenten nader te adviseren over de eventuele mogelijkheden en de wijze waarop de afbouw van het netwerk te realiseren. 	
Advies Veiligheidsdirectie:	Voor kennisgeving aangenomen
Advies Dagelijks Bestuur:	Het Dagelijks Bestuur besluit de Uitfasering WAS door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.
Personele gevolgen:	Geen
Financiële gevolgen:	Geen
Verhouding met ander beleid:	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijk inzet- en beleidskader NL Alert; • Wet veiligheidregio's • Regionaal crisisplan VrZW
Besproken met:	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk portefeuillehouder gemeenten/bevolkingszorg dhr. R. Meerhof • Adviseurs crisisbeheersing acht gemeenten
Besluit:	

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in de vergadering van 19 oktober 2018 namens deze,

voorzitter,
J. Hamming

secretaris,
H. Raasing

Hand-out aandachtspunten alarmeringsmiddelen en oplossingen

Het Veiligheidsberaad heeft met zijn brief van 20 maart 2015 ingestemd met de uitfasering van het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) mits aan enkele aandachtspunten wordt voldaan. Deze aandachtspunten hebben betrekking op het goed kunnen bereiken van de bevolking met NL-Alert, de planning van de uitfasering van het WAS en de integratie van NL-Alert in de meldkamersystemen. In deze hand-out wordt een overzicht gegeven hoe aan deze aandachtspunten uitvoering is gegeven. Dit overzicht wordt geïllustreerd met bijgevoegde *Infographic*.

Bereik

Als aandachtspunt is genoemd dat NL-Alert een zeer ruim bereik moet hebben. Het bereik van NL-Alert is gestegen van 35 % 2015 naar 69 % 2017 in de controleberichten. Er kan worden geconcludeerd dat het bereik van NL-Alert goed is. Dit is het directe bereik van NL-Alert onder de bevolking. Wanneer ook het indirecte bereik wordt meegenomen – dat wil zeggen mensen die hun familieleden, vrienden, collega's klasgenoten, e.d. informeren over het NL-Alert bericht – dan is het bereik nog groter.

NL-Alert vormt de kernvoorziening van alarmeringsmiddelen, maar NL-Alert is niet het enige middel dat mensen informeert over een ramp, crisis of incident. Veiligheidsregio's maken gebruik van andere middelen zoals eigen apps, websites, social media, lokale radio- en televisiezenders. Maar ook andere publieke organisaties en bedrijven informeren mensen over een ramp, crisis of incident, zoals via pushberichten van nieuwsapps, accounts op Facebook en Twitter, en websites.

Om meer regie te krijgen op de communicatie door organisaties buiten de veiligheidsregio's, wordt samenwerking met de grote internet- en social media -bedrijven (Google, Facebook) gezocht met als doel dat deze bedrijven het (letterlijke) NL-Alert bericht weergeven direct nadat deze is uitgevaardigd door de meldkamer. Ook zullen NL-Alert berichten technisch beschikbaar worden gesteld aan onder meer nieuwsapps zodat het juiste bericht wordt gepusht met de correcte hyperlinks van de veiligheidsregio (en niet een hyperlink naar de nieuwssite). Mensen die ten tijde van een ramp, crisis of incident in bezit zijn van een (werkende) mobiele telefoon worden dus goed bereikt via cell broadcast berichten van NL-Alert of via (social) media.

Ouderen en mensen die geen (werkende) mobiele telefoon

Mensen die geen (werkende) mobiele telefoon bij zich hebben (telefoon uit, accu leeg, geen dekking) of geen telefoon bezitten zijn minder goed bereikbaar via NL-Alert. Het Veiligheidsberaad heeft dit als aandachtspunt benoemd. Met name ouderen vallen onder deze groep. Weliswaar hebben vrijwel alle ouderen een mobiele telefoon (98%), maar ouderen gebruiken hun mobiele telefoon minder vaak dan een gemiddelde burger en zijn daardoor minder alert op ontvangst van een NL-Alert bericht via de cell broadcast techniek. Om ouderen en andere groepen zonder mobiele telefoon beter te bereiken, worden verschillende voorzieningen ontwikkeld:

- het verspreiden van het NL-Alert bericht via vaste telefonie waarbij mensen (die zich hiervoor vooraf hebben aangemeld) worden gebeld op hun vaste telefoonlijn en een ingesproken NL-Alert bericht ontvangen;
- het tonen van NL-Alert berichten op de zogenoemde DRIS-panelen. DRIS-panelen (dynamisch reizigersinformatiesysteem) zijn OV-informatieschermen bij haltes metro, tram en bus;

- het tonen van het NL-Alert op andere informatieschermen in openbare ruimten.

Al deze nieuwe technieken zullen geografisch worden ingericht, zodat het NL-Alert bericht gericht wordt verspreid in het geselecteerde gebied waar (het effect van) de ramp, crisis of het incident plaatsvindt. Ook wordt verkend of het NL-Alert bericht op de televisie (digitale tv) kan worden getoond.

Meervoudige alarmering

Deze technieken zijn uiteraard niet specifiek gericht op ouderen en mensen zonder mobiele telefoon; ook andere mensen zullen deze NL-Alert berichten ontvangen. Een groot deel van de bevolking zal in de toekomst dan ook worden bereikt met een NL-Alert bericht via meerdere kanalen: cell broadcast, pushberichten van apps, social media, informatieschermen van het openbaar vervoer en in openbare ruimten, en mogelijk televisie. Deze meervoudige alarmering vergroot de kans dat mensen bereikt worden. Alarmering vanuit verschillende kanalen geeft bevestiging uit meerdere bronnen dat een ramp, crisis of incident plaatsvindt en zal ertoe kunnen leiden dat mensen eerder geneigd zijn om de handelingsinstructie op te volgen.

Mensen met een beperking

Naast ouderen zijn ook mensen met een beperking (met name doven en slechthorenden, blinden en slechtzienden, en mensen met een cognitieve en/of neurologische beperking) een kwetsbare groep als het gaat om het alarmeren en informeren bij een ramp, crisis of incident. Mensen met een beperking beschikken veelal over een mobiele telefoon en zullen via een cell broadcast worden gealarmeerd, maar sommige mensen met een beperking vinden het lastig om de informatie in het NL-Alert te lezen en begrijpen. Daarom wordt de volgende voorziening ontwikkeld:

- een app die mensen met een beperking ondersteunt bij het lezen en begrijpen van het NL-Alert bericht. Deze app wordt ontwikkeld in afstemming met vertegenwoordigers van de verschillende belangengroepen voor mensen met een beperking;

Anderstaligen

Anderstaligen zoals toeristen, migranten en expats zijn ook kwetsbare groepen omdat zij de taal niet beheersen en het NL-Alert niet kunnen lezen. Het Veiligheidsberaad heeft in zijn brief hiervoor aandacht gevraagd. Er zijn verschillende technieken beschikbaar om het NL-Alert bericht in andere talen te verspreiden. De uitvoering hiervan is echter alleen mogelijk indien gewerkt wordt met standaardteksten voor NL-Alerts. De vertaling moet immers correct zijn en daarom vooraf worden opgesteld door vertalers. Het gebruik van vertaalmachines of vertaling door een medewerker van de meldkamer is ontoereikend. De keuze om met standaardteksten te werken, ligt bij de veiligheidsregio's. Bij andere alarmeringsmiddelen zijn toeristen, migranten en expats overigens ook kwetsbare groepen. Zo weten zij veelal niet wat zij moeten doen bij het afgaan van de sirenes.

Nacht

Een ander aandachtspunt ten aanzien van het bereik is de nacht. Niet alle mensen willen 's nachts bereikbaar zijn via de mobiele telefoon en zetten deze uit of leggen deze ver buiten de slaapkamer. Het verspreiden van het NL-Alert bericht via vaste telefonie kan voor een deel van deze mensen een oplossing zijn. Het merendeel van de Nederlanders beschikt over een vaste telefoonlijnaansluiting (81% van de Nederlanders in 2016). Deze mensen kunnen zich opgeven zodat ze via de vaste telefoonlijn worden gebeld. Uiteraard dient de vaste telefoon wel hoorbaar te zijn in de slaapkamer. Een interessante oplossing voor het probleem van de nacht is domotica. Domotica is een verzamelnaam voor slimme apparaten in huis, zoals slimme lampen, slimme speakers, e.d. Deze apparaten kunnen worden ingezet voor het alarmeren en informeren van mensen. Zo kunnen slimme lampen aan en uit knipperen en slimme speakers geluidssignalen geven en mogelijk zelfs gesproken NL-Alert berichten

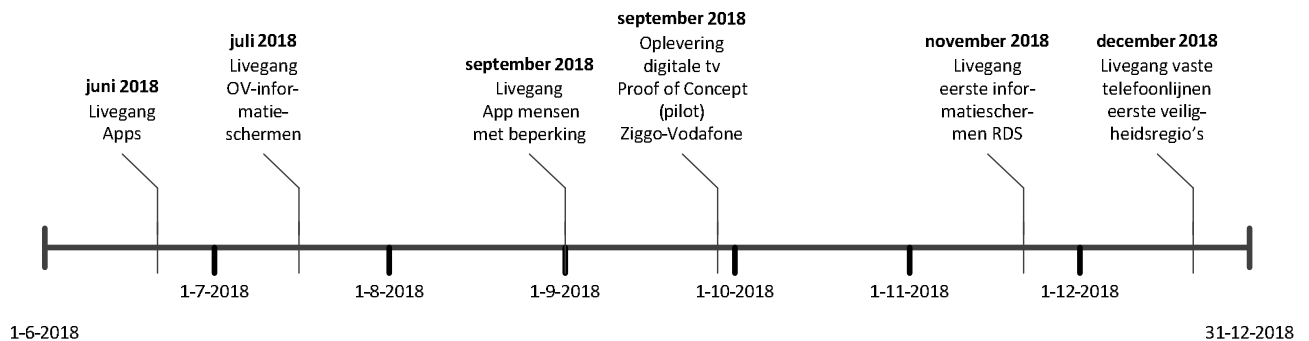
laten horen. Het aantal huishoudens met domotica stijgt snel en over enkele jaren kan domotica een serieus alarmeringsmiddel zijn.

De nacht is een aandachtspunt voor alle alarmeringsmiddelen; ook voor het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS, de sirenes). Het WAS is niet ontworpen om binnenshuis te kunnen worden gehoord, laat staan om slapende mensen te wekken. Het doel van de sirenes is om mensen die zich buitenshuis bevinden te waarschuwen om het dichtbij zijnde gebouw binnen te gaan en ramen en deuren te sluiten. Het sirenegeluid zal veel mensen binnenshuis in de nacht dus niet bereiken en vooral niet in nieuwbouwhuizen die een hoge mate van isolatie hebben.

Dekking

Met name in grensgebieden is niet altijd sprake van goede dekking door Nederlandse zendmasten. In enkele gevallen is er helemaal geen signaal waardoor het niet mogelijk is om via cell broadcast NL-Alert berichten te ontvangen. Daarnaast kunnen de mobiele telefoons van mensen die zich op Nederlands grondgebied bevinden, contact hebben met een netwerkaanbieder uit Duitsland of België (roaming). Sinds de roamingkosten sinds 15 juni 2017 zijn afgeschaft binnen de EU, maakt het voor de kosten niet uit of een Nederlands of buitenlands netwerk wordt gebruikt. Mensen in grensgebieden zullen waarschijnlijk netwerkaanbieders uit beide landen gebruiken afhankelijk van de sterkte van het signaal. Het uitzenden van cell broadcast berichten kan momenteel echter alleen via Nederlandse zendmasten worden gedaan. JenV is in overleg met de Belgische en Duitse partners om dit probleem voor cell broadcast in de grensregio op te lossen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zogenoemde RAN-sharing, (radio access network), waarbij de zendmasten van de andere landen ook NL-Alert berichten via cell broadcast uitsturen in het geselecteerde gebied.

Planning nieuwe communicatiekanalen NL-Alert in 2018

- juni 2018 het verspreiden van het NL-Alert bericht via bestaande Apps, zoals bestaande (regionale) nieuwsapps, e.d.
- juli 2018 het tonen van NL-Alert berichten op de zogenoemde DRIS-panelen. DRIS-panelen (dynamisch reizigersinformatiesysteem) zijn OV-informatieschermen bij haltes metro, tram en bus.
- september 2018 een app die mensen met een beperking ondersteunt bij het lezen en begrijpen van het NL-Alert bericht.
- september 2018 pilot naar het tonen van het NL-Alert bericht op digitale televisie.
- november 2018 het tonen van het NL-Alert op overige informatieschermen in openbare ruimten.
- december 2018 het verspreiden van het NL-Alert bericht via vaste telefonie waarbij mensen (die zich hiervoor vooraf hebben aangemeld) worden gebeld op hun vaste telefoonlijn en een ingesproken NL-Alert bericht ontvangen.

Fall back

Naast het bereik van NL-Alert wordt ook de fall back als aandachtspunt genoemd. Het mobiel netwerk in Nederland is zeer stabiel. Bij cell broadcast is rekening gehouden met uitval van mobiele netwerken. Indien het netwerk van een telecommunicatieaanbieder uitvalt (bijvoorbeeld door een storing in een netwerkcentrale van een aanbieder) dan zullen de klanten van deze aanbieder toch NL-Alert berichten via cell broadcast ontvangen maar dan vanuit het netwerk van een andere aanbieder.

In veel gevallen lijkt het mobiel netwerk voor de gebruiker te zijn uitgevallen maar is in werkelijkheid overbelast. Cell broadcast wordt echter niet gehinderd door congestie. Mensen zullen NL-Alert bericht via cell broadcast nog steeds ontvangen terwijl ze door congestie op het netwerk niet meer kunnen bellen, sms-en of internetten. Indien het mobiel netwerk van alle aanbieders in een groot gebied uitvalt (bijv. door zeer langdurig stroomuitval in het gebied of een grote cyberaanval) en er dus geen cell broadcast berichten kunnen worden verstuurd, dan zijn er verschillende fall back-mogelijkheden. In dit kader is het gebruik van radiotechnologie onderzocht.

Via radiotechnologie kunnen NL-Alert berichten worden meegestuurd met een conventioneel FM-radiosignaal, onmerkbaar voor de luisteraar. Het FM-radiosignaal blijft in de lucht ook gedurende langdurig uitval van elektriciteit. De berichten die via FM worden verstuurd, zullen worden ontvangen door zogenoemde RDS-ontvangers. Vervolgens kunnen de NL-Alert berichten worden getoond op bijvoorbeeld informatieschermen, zoals schermen in een publieke ruimten, treinstations, gemeentehuizen, zwembaden, ziekenhuizen, etc. Het NL-Alert bericht is voorzien van geo-informatie, zodat het mogelijk is om het NL-Alert alleen te verspreiden (tonen) in het daarvoor bedoelde gebied. De informatieschermen en de RDS-ontvangers moeten uiteraard wel beschikken over een zelfstandige noodstroomfaciliteit om bij stroomuitval het bericht te kunnen weergeven. Inmiddels is getest met deze RDS-technologie door het toevoegen van het NL-Alert bericht in bestaande RDS-data van Omroep Zeeland. De RDS-data is vervolgens uitgezonden in de provincie Zeeland. Met een RDS-ontvanger is het NL-Alert bericht ontvangen en getoond op een scherm. Daarnaast bieden ook andere eerder genoemde oplossingen een fall back op cell broadcast. Digitale televisie werkt bijvoorbeeld op vast internet en wordt dus niet geraakt door uitval van mobiel netwerk. Dit geldt ook voor het tonen van NL-Alerts via apps e.d. en andere IP-technologie wanneer de mobiele telefoon of tablet is aangesloten op vast internet (Wifi). In dit kader is de vraag relevant welk huidig alarmeringsmiddel geschikt is om te worden ingezet in situaties waarbij telecommunicatie en elektriciteit volledig is uitgevallen. Het WAS heeft weliswaar een tijdelijke noodvoorziening en kan via radiotechnologie worden aangestuurd, maar mensen hebben geen idee wat zij moeten doen indien de sirenes afgaan (behalve het dichtstbijzijnde gebouw binnengaan) in het geval er geen mogelijkheden zijn van communicatie of het achterhalen van informatie. Hiertoe zou ieder huishouden over radio moeten beschikken die op batterijen werkt. Situaties waarbij alle telecommunicatie en elektriciteit volledig zijn uitgevallen, zullen echter zeer zeldzaam zijn.

Planning van de uitfasering van het WAS

IFV ontwikkelt een plan van aanpak voor de uitfasering van het WAS vanaf 1 januari 2020. Op 1 januari 2020 zal het WAS uit worden gezet. Voor de uitfasering (verwijderen sirenes) wordt minimaal 4 jaar uitgetrokken waarin eventuele operationele knelpunten kunnen worden opgelost.

Integratie van NL-Alert in de meldkamersystemen

Veiligheidsregio's hebben de afgelopen jaren NL-Alert geïntegreerd in de meldkamersystemen.

**Veiligheids
beraad**

Veiligheidsberaad
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.veiligheidsberaad.nl
info@veiligheidsberaad.nl
026 355 24 99

Ministerie van Veiligheid en Justitie
De heer Mr. G.A. van der Steur
Postbus 20301
2500 EA DEN HAAG

Doorkiesnummer
026-3552995
Inlichtingen bij
Mark Luijten
Ons kenmerk
V014

Datum 20 maart 2015
Onderwerp Reactie Veiligheidsberaad op besluit tot uitfasering waarschuwings- en alarmeringssysteem

Excellentie,

Op 22 oktober 2014 verzocht u aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om de toekomst van het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) in de regio te bespreken, naar aanleiding van uw besluit om het WAS uit te faseren per 1 januari 2018 (uw brief met kenmerk 575066).

Het Veiligheidsberaad heeft besloten tot een gezamenlijke reactie namens de 25 besturen van de veiligheidsregio's, die ik hierbij met u deel.

Het Veiligheidsberaad merkt op dat verschillende gemeenten in overleg met het Rijk op eigen kosten het WAS-stelsel hebben uitgebreid. Een besluit tot uitfasering kan in alle redelijkheid dan ook alleen worden genomen in samenspraak met de medefinancierders.

Het Veiligheidsberaad is van mening dat uitfaseren van het WAS op termijn bespreekbaar is. Het huidige WAS is een eenvoudig en robuust systeem. Het is bedrijfszeker en de functionaliteit is bewezen in de praktijk. Daar staat tegenover een eenzijdig handelingsperspectief, vaak beperkte opvolging door het publiek en relatief hoge kosten van het beheer. Inmiddels ontstaan er alternatieven.

Uitfaseren van het WAS moet afhankelijk zijn van de beschikbaarheid van een volwaardig alternatief. In uw brief beschrijft u de contouren daarvan. Het Veiligheidsberaad is er positief over dat u een pakket aan middelen voor ogen hebt voor het alarmeren en informeren van de bevolking. Op dit moment acht het Veiligheidsberaad dat echter nog onvoldoende uitgewerkt om al een besluit tot uitfasering van het WAS te kunnen ondersteunen. Een nadere uitwerking van het samenhangende pakket aan bestaande en moderne crisiscommunicatiemiddelen, zoals radio, tv, websites, social media en NL Alert, is naar de mening het Veiligheidsberaad eerst nodig.

Deze uitwerking zou ten minste aan de volgende voorwaarden moeten voldoen:

- Nagenoeg de hele bevolking moet op ieder moment kunnen worden bereikt. Dit hangt samen met de breedte van het pakket, maar ook met het bereik en de attentiewaarde van de afzonderlijke middelen. Niet alle smartphones (of anderszins geschikte mobiele communicatieapparaten) voldoen bijvoorbeeld aan de eisen voor NL Alert. Providers garanderen vooralsnog ook geen landsdekkend netwerk. Onder meer in de grensgebieden is er beperkte dekking en speelt het probleem van roaming. Ook is onduidelijk of en hoe de fall back is georganiseerd.
- Goed gebruik van alternatieven, zoals de moderne crisiscommunicatiemiddelen, door burgers moet zijn gewaarborgd. Niet iedereen bezit een smartphone of heeft deze altijd binnen handbereik. Daarnaast beschikt niet iedereen (op ieder moment) over internet. Kwetsbare groepen, zoals ouderen en personen die de Nederlandse taal niet machtig zijn, worden minder goed bereikt. De bekendheid van deze middelen onder de bevolking is mogelijk nog niet vergelijkbaar met die van het WAS.
- De betekenis en de planning van uitfaseren, handhaven en onderhouden is onvoldoende helder, zowel voor de periode tot 1 januari 2018 als daarna. Invulling hiervan is mede bepalend voor een succesvolle introductie van een alternatief. Er zal eerst een duidelijke planning moeten komen, zodat operationele knelpunten worden besproken voordat wordt besloten over het tempo en de wijze van uitfasering.
- Een alternatief als NL Alert – in uw brief benoemd als belangrijk onderdeel van het pakket – moet robuust en gebruiksvriendelijk in de meldkamersystemen zijn geïntegreerd. Ook een duidelijke, breed gedeelde procedure en werkwijze is van belang. Een snelle en juiste inzet van het systeem is immers de basis voor een succesvolle allertering van de bevolking.
- Heldere afspraken over het gebruik, waarbij het gezag zijn verantwoordelijkheid kan waarmaken.

Daarnaast gaat het Veiligheidsberaad ervan uit dat het Rijk (de minister van Veiligheid en Justitie) systeemeigenaar is van een alternatief voor het WAS, net als voor het WAS zelf. Veiligheidsregio's mogen niet worden geconfronteerd met sanerings- en transitiekosten, meerkosten of korting op de BDUR.

De veiligheidsregio's gaan graag gezamenlijk met u in gesprek over de borging van de WAS-doelstellingen in een volwaardig pakket van samenhangende, bestaande en moderne crisiscommunicatiemiddelen.

Met vriendelijke groet,

Mr. G.H. (Geke) Faber
Voorzitter Veiligheidsberaad

Besluitformulier
Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland

Datum vergadering:	19 oktober 2018
Onderwerp:	Procesvoorstel productencatalogus Veilig Leven
Nummer:	A18.04.6b
Naam Steller:	I. Marijnissen
Afdeling:	Afdeling Vakbekwaamheid en Kennis / Sectie bevolkingszorg
Inleiding Ten tijde van de vaststelling van het Beleidsplan Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland 2017-2020 is door het bestuur gevraagd om inzichtelijk te maken welke activiteiten in het kader van Brandveilig Leven worden uitgevoerd. Hierop is de Productencatalogus Brandveilig Leven opgesteld. Vanaf eind 2017 wordt jaarlijks in overleg met iedere gemeente binnen Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland besproken welke activiteiten voor die betreffende gemeente uitgevoerd worden.	
Productencatalogus Veilig leven Bij de besluitvorming omtrent de Productencatalogus in de bestuursvergadering d.d. 20 oktober 2017 is door het bestuur aanvullend gesteld dat de catalogus Brandveilig Leven mogelijk uit is te breiden naar 'Veilig Leven' waarin de overige kolommen (gemeenten, politie, GHOR/GGD en mogelijk ook andere partners aankunnen sluiten. Verzocht is om dit nader te onderzoeken in nauw overleg met de gemeenten. De Veiligheidsdirectie is verzocht om een advies op te stellen met betrekking tot het proces om te komen tot een productencatalogus Veilig leven.	
Procesvoorstel Productencatalogus Veilig leven In het proces lijkt het raadzaam om allereerst de probleem- en doelstelling van een Productencatalogus Veilig Leven nader te beschouwen. Bij een Productencatalogus Veilig leven kunnen verschillende beelden en interpretaties leven. Omdat 'Veilig Leven' een directe samenhang heeft met het integraal veiligheidsbeleid (IVB) en de hierop gebaseerde uitvoeringsplannen van de gemeenten zal de eerste stap daarom zijn dit onderwerp te bespreken met de coördinatoren integrale veiligheid van de acht gemeenten.	
Tijdens deze sessie staan de volgende vragen centraal: <ul style="list-style-type: none">• Wat verstaat men onder Veilig leven?• Welke partners zijn relevant?• Wat is de probleemstelling en welk doel willen/kunnen we bereiken?• Is een productencatalogus Veilig Leven hiervoor het beste middel?	
De Veiligheidsdirectie geeft daarbij mee dat het woord 'catalogus' mogelijk een verkeerde verwachting schept en benadrukt dat het hier veel meer moet gaan om een overzicht van mogelijkheden, met als doel informatie-uitwisseling te bevorderen.	
Een volgende stap zal dan zijn om met andere relevante partijen om tafel te gaan om uitgangspunten ook met hen door te nemen. Wanneer het probleem en de doelstelling helder zijn, kan het project verder worden uitgewerkt en het te behalen resultaat worden bepaald.	
De gezamenlijke werksessies worden door twee Adviseurs crisisbeheersing in samenwerking met de adviseur Bevolkingszorg onder regie van de coördinerend gemeentesecretaris georganiseerd. Afhankelijk van de uitkomsten wordt een projectgroep ingericht voor het vervolg.	

Voorstel om te beslissen:	
Het Algemeen bestuur wordt gevraagd:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. In te stemmen met het door de Veiligheidsdirectie beschreven proces om te komen tot een catalogus Veilig Leven, waarbij in een of meer eerste werksessies de verdere invulling wordt bepaald. 2. Als procescoördinator de coördinerend gemeentesecretaris aan te wijzen. 	
Advies Veiligheidsdirectie:	Instemmen met het voorstel
Advies Dagelijks Bestuur:	Het Dagelijks Bestuur besluit het Procesvoorstel catalogus Veilig Leven door te geleiden naar het Algemeen Bestuur van 19 oktober 2018.
Personele gevolgen:	Geen
Financiële gevolgen:	Geen
Verhouding met ander beleid:	<ul style="list-style-type: none"> • Productencatalogus Brandveilig Leven • Integraal Veiligheidsbeleid gemeenten
Besproken met:	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijk portefeuillehouder Gemeentelijke kolom, dhr. R. Meerhof • Adviseurs crisisbeheersing acht gemeenten
Besluit:	

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland in de vergadering van 19 oktober 2018 namens deze,

voorzitter,
J. Hamming

secretaris,
H. Raasing